

AFDELING KNIP & PLAK
(met groot gemak).

VIETNAM

Dossier IX

Map 1

*Vietnam, Laos, Cambodja,
Thailand, Birma en Maleisië*

24 januari 1973-14 maart 1973

www.MinisterieVanPropaganda.org

Vredesovereenkomst telt 23 artikelen

WASHINGTON/HANOI, 25 jan. (AP, Reuter, UPI) — In Washington en Hanoi is woensdagmiddag gelijktijdig de tekst van het vredesakkoord in Vietnam bekendgemaakt. In de aanhef verklaren de partijen, die aan het Parijse overleg inzake Vietnam hebben deelgenomen, dat zij met het oog op een beëindiging van de oorlog en een herstel van de vrede in Vietnam op basis van eerbiediging van de fundamentele nationale rechten van de Vietnamese volken en het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk het volgende zijn overeengekomen, mede om een bijdrage te leveren aan de verwezenlijking van vrede in Azië en de wereld.

RECHTEN

De Hoofdstuk I. De fundamentele nationale rechten van de Vietnamese volken.

1. De Verenigde Staten en alle andere landen respecteren de onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid en territoriale onschendbaarheid van Vietnam, zoals erkend in de overeenkomsten van Genève over Vietnam in 1954.

TERUGTREKKING

Hoofdstuk II. Beëindiging van de vijandelijkheden. Terugtrekking van de troepen.

2. In heel Zuid-Vietnam zal een bestand in acht worden genomen met ingang van 27 januari om 24.00 uur (1 uur Nederlandse tijd in de nacht van zaterdag op zondag). Op hetzelfde uur zal Amerika een einde maken aan alle militaire activiteiten tegen

hun uiterste best doen het vraagstuk binnen 90 dagen na het bestand te regelen.

ZELFBESCHIKKING

Hoofdstuk IV. De uitoefening van het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk.

9. Het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk is heilig en onvervreemdbaar en zal worden gerespecteerd door alle landen. Het Zuidvietnamese volk zal zelf de politieke toekomst van Zuid-Vietnam bepalen door werkelijk vrije en democratische algemene verkiezingen onder internationale supervisie. Vreemde landen zullen noch een politieke stroming noch een politieke figuur aan het Zuidvietnamese volk opdringen.

10. De twee Zuidvietnamese partijen nemen op zich het bestand te respecteren, de vrede in Zuid-Vietnam te handhaven, alle twistpunten door onderhandelingen op te lossen en elk gewapend conflict te vermijden.

11. Onmiddellijk na de in werking treding van het bestand zullen de twee Zuidvietnamese partijen een einde maken aan de haat jegens elkaar en nationale verzoening en eendracht verwezenlijken. Zij zullen alle repressie-daden en discriminatiemaatregelen tegen collaborateurs verhinderen. De democratische vrijheden van het volk (persvrijheid, vrijheid van vergaderen, vrijheid van politieke activiteiten) zullen worden verzekerd.

12. Onmiddellijk na het bestand zullen de twee Zuidvietnamese partijen overleg voeren om te komen tot de vorming van een nationale raad van verzoening en eendracht, bestaande uit drie gelijke segmenten. De raad zal functioneren volgens het beginsel van de eensgezindheid. De twee Zuidvietnamese partijen zullen een akkoord over de binnenlandse aangelegenheden van Zuid-Vietnam zo spoedig mogelijk tekenen, zo mogelijk binnen 90 dagen na het bestand. De nationale raad van verzoening

woordigers aanwijzen voor een gemeenschappelijke militaire commissie van de twee, die mede zorg moet dragen voor de naleving van de overeenkomst en het bewaren van de vrede in Zuid-Vietnam.

13. Na de ondertekening van het akkoord wordt onmiddellijk een internationale controle-commissie gevormd, die tot de internationale conferentie (zie artikel 19) aan de vier partijen verslag zal uitbrengen over de naleving van de overeenkomst. De vier partijen moeten het onmiddellijk eens worden over de plaatsing en werkwijze van de controle-teams en hun functioneren vergemakkelijken. In dezelfde tussenperiode zal de internationale controle-commissie eveneens verslag uitbrengen aan de twee Zuidvietnamese partijen over bepaalde punten uit de overeenkomst. Ook voor deze beide gelden de eisen van instemming en medewerking. De internationale controle-commissie zal worden gevormd uit vertegenwoordigers van Canada, Hongarije, Indonesië en Polen. Het voorzitterschap van de commissie zal wisselen voor bepaalde perioden, nader vast te stellen door de commissie. De commissie zal haar taken uitvoeren in overeenstemming met het beginsel van eerbiediging van de soevereiniteit van Zuid-Vietnam en haar werk beginnen, zodra het bestand van kracht wordt.

19. De partijen stemmen in met een internationale conferentie, die binnen 30 dagen na de ondertekening moet beginnen om de overeenkomst te bevestigen. Amerika en Noord-Vietnam stellen de volgende deelnemers voor: de Volksrepubliek China, Frankrijk, Rusland, Engeland, de vier landen van de internationale controle-commissie, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en de partijen, die betrokken zijn geweest bij de Parijse conferentie over Vietnam.

CAMBODJA

Hoofdstuk VII. Cambodja en Laos.

Noordvietnamese kust" en in de Noordvietnamese waterwegen zullen worden opgeruimd, onschadelijk gemaakt of vernietigd, zodra het akkoord in werking treedt. De volledige beëindiging van de vijandelijkheden is blijvend en niet aan een tijds-limiet gebonden.

3. De partijen nemen op zich het bestand te handhaven en een blijvende en stabiele vrede in acht te nemen. De strijdkrachten van Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront zullen blijven, waar zij zich nu bevinden. Een gemeenschappelijke militaire commissie (zie artikel 17) zal bepalen, welke gebieden door elk van beide partijen worden gecontroleerd en hoe de legering zal geschieden. Alle vijandelijke daden, daden van terreur en daden van weerwraak zijn verboden.

4. De Verenigde Staten zullen hun militaire inmenging niet voortzetten noch zich bemoeien met de interne aangelegenheden van Zuid-Vietnam.

5. Binnen 60 dagen na de ondertekening van het akkoord zal Amerika uit Zuid-Vietnam alle troepen, militaire adviseurs en militair personeel in dienst van de pacificatieprogramma's, alsmede alle wapens, munitie en oorlogsmaterieel terugtrekken.

6. De ontmanteling van alle militaire bases in Zuid-Vietnam van de Verenigde Staten en hun bondgenoten moet binnen 60 dagen na ondertekening van het akkoord zijn voltooid.

7. Tot de vorming van een regering in Zuid-Vietnam (zie de artikelen 9 en 14) zullen de twee Zuidvietnamese partijen niet toestaan, dat troepen, militaire adviseurs of oorlogsbewapening het land binnenkomen.

GEVANGENEN

Hoofdstuk III. De terugkeer van gevangenen genomen militair personeel en buitenlandse burgers en gevangenen en gedetineerd Vietnamees burgerpersoneel.

8. De uitwisseling van krijsgesvangenen en gevangenen genomen buitenlandse burgers zal eveneens binnen 60 dagen na ondertekening van het akkoord moeten zijn voltooid. De partijen zullen elkaar helpen bij het verstrekken van inlichtingen over vermisten. Het vraagstuk van de terugkeer van Vietnamese burgers, die in Zuid-Vietnam gevangenen worden gehouden, zal door de twee Zuidvietnamese partijen worden opgelost in een geest van nationale verzoening en eendracht. Beide partijen zullen

zich houden op de naleving van het akkoord door de twee Zuidvietnamese partijen en vrije en democratische algemene verkiezingen te organiseren. De twee Zuidvietnamese partijen moeten het in onderling beeraad eens worden over de vraag voor welke instellingen de verkiezingen zullen worden gehouden.

13. Het vraagstuk van de Vietnamese gewapende strijdkrachten in Zuid-Vietnam zal door de twee Zuidvietnamese partijen zonder inmenging van buitenaf zo spoedig mogelijk worden geregeld. Hierbij zijn de kwesties van troepenvermindering en demobilisatie inbegrepen.

14. Zuid-Vietnam zal een buitenlandse politiek van vrede en onafhankelijkheid voeren. Het aanvaarden van militaire hulp komt onder de verantwoordelijkheid van de nieuw te kiezen regering.

HERENIGING

Hoofdstuk V. De hereniging van Vietnam en de betrekkingen tussen Noord- en Zuid-Vietnam.

15. De hereniging van Vietnam zal stap voor stap met vreedzame middelen worden uitgevoerd op basis van discussie en overeenkomsten tussen Noord- en Zuid-Vietnam zonder dwang en zonder inmenging van buitenaf. Tot de hereniging vormt de demarcatielijn langs de 17e breedtegraad slechts een voorlopige en geen politieke of territoriale grens, zoals voorzien in de slotverklaring van de conferentie van Genève in 1954. Noord- en Zuid-Vietnam zullen de gedemilitariseerde zone eerbiedigen en direct onderhandelingen beginnen om te komen tot normalisering van de betrekkingen op verschillende gebieden. Noord- en Zuid-Vietnam zullen zich bij geen enkel militair bondgenootschap aansluiten.

CONFERENTIE

Hoofdstuk VI. De gemeenschappelijke militaire commissies. De internationale controle-commissie. De internationale conferentie.

16. De vier betrokken partijen zullen onmiddellijk vertegenwoordigers aanwijzen voor een gemeenschappelijke militaire commissie, die mede toezicht moet houden op de naleving van het akkoord. De taak van deze commissie eindigt binnen 60 dagen na de terugtrekking van alle Amerikaanse troepen en de uitwisseling van de gevangenen.

17. De twee Zuidvietnamese partijen zullen onmiddellijk vertegen-

de akkoorden van Genève in 1962 eerbiedigen. In deze akkoorden zijn de onafhankelijkheid, soevereiniteit en eenheid van de volken van Cambodja en Laos erkend. De partijen zullen de neutraliteit van Cambodja en Laos eerbiedigen en het gebied van Cambodja en Laos niet gebruiken om de soevereiniteit en veiligheid van andere landen te schenden. Buitenlandse staten zullen alle militaire activiteiten in Cambodja en Laos stopzetten en alle troepen en oorlogsmaterieel uit beide landen terugtrekken. Troepen of oorlogsmaterieel mogen beide landen niet meer binnengevoerd worden. De interne aangelegenheden in Cambodja en Laos zullen door de bevolkingen van elk van beide landen zonder inmenging van buitenaf worden geregeld.

VERZOENING

Hoofdstuk VIII. De betrekkingen tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam.

21. De Verenigde Staten verwachten, dat dit akkoord zal leiden tot een tijdperk van verzoening met de Democratische Republiek Vietnam en alle overige volken van Indo-China. In navolging van zijn traditionele politiek zal Amerika bijdragen tot heiling van de oorlogswonden en tot wederopbouw van Noord-Vietnam en andere gebieden in geheel Indo-China.

22. De beëindiging van de oorlog, het herstel van de vrede in Vietnam en de strikte toepassing van dit akkoord zullen de voorwaarden scheppen voor de vestiging van een nieuwe, gelijke en wederzijdse heilzame relatie tussen de Verenigde Staten en Noord-Vietnam op basis van respect voor elkaars onafhankelijkheid en soevereiniteit en zonder inmenging in elkaars buitenlandse aangelegenheden. Tezelfdertijd zal dit een stabiele vrede in Vietnam verzekeren en bijdragen tot het bewaren van een blijvende vrede in Indo-China en Zuid-oost-Azië.

Hoofdstuk IX. Andere voorzieningen.

23. Het akkoord zal op 27 januari worden getekend door gevolmachtigde vertegenwoordigers van alle vier betrokken partijen. Alle partijen zullen zich strikt houden aan het akkoord en de daaraan verbonden protocollen. De Vietnamese en Engelse tekst is officieel en in gelijke mate authentiek. De ministers van buitenlandse zaken van Amerika en Noord-Vietnam zullen een afzonderlijk document met dezelfde inhoud tekenen. Het akkoord wordt na ondertekening van kracht.

Vietnam dichterbij halen

willige belasting terwijl in een aantal andere gemeentes weliswaar niet direct geld ter beschikking wordt gesteld maar het plaatselijke ontwikkelingscomité wel over een aantal gemeentelijke faciliteiten kan beschikken.

Koppelgemeenten

De hier besproken hulpverleningsprojecten, waarbij men (soms blijvende) verantwoordelijkheid op zich neemt voor een bepaald project in een ontwikkelingsland moeten duidelijk worden onderscheiden van de zg. „jumelage“, de tweelinggemeenten binnen EEG-verband, wat in de praktijk meestal neer komt op het jaarlijks uitwisselen van fanfarecorpsen in het kader van de verspreiding van de Grooteuropese Gedachte.

Het gaat hier om projecten die in twee opzichten verder gaan: geografisch verder en inhoudelijk verder omdat ook hulpverlening in het geding is. De meeste van deze ontwikkelingshulpprojecten van gemeenten zijn incidenteel vanuit plaatselijke initiatieven ontstaan (Wereldwinkel, NOVIB, groep missie, een actiegroep die protest aantekent tegen het uittrekken van hoge bedragen voor de verwarming van een zwembad, etc.). Een wat systematischer poging om tot koppeling van gemeentes te komen wordt ondernomen door de Nederlandse Stichting Koppelgemeente Bangla Desh, ontstaan op initiatief van de Emmaus-communiteiten en krachtig gesteund door de PPR. Deze stichting hoopt binnenkort in een vijftiental gemeenten koppelingen rond te hebben. Men heeft in Bangla Desh een bepaalde provincie uitgekozen, per dorp een begroting opgesteld en ter plekke een bestedingscomité gevormd. Vertegenwoordigers van verschillende dorpscomités vormen in Bangla Desh de tegenhanger van de Nederlandse stichting. Het gaat hier om bedragen tussen de 40 000 en 150 000 gulden per dorp, in één jaar bijeen te brengen in de Nederlandse koppelgemeente. Eén van de meest succesvolle initiatieven in dit verband vond tot nu toe plaats in Purmerend waar f 3000 op de gemeentebegroting werd uitgetrokken en waar daarnaast vanuit de burgerij, met steun van de gemeente, nog eens een bedrag van f 63 000 bijeen werd gebracht. Steun van de gemeente bleek hier niet in de eerste plaats financieel maar vooral ook organisatorisch van enorm belang (om het bedrag van f 3000 wordt nog gevochten). In hoeverre is het mogelijk en wenselijk ook Vietnam langs deze weg te helpen? De grote voordelen van deze vorm van hulpverlening springen duidelijk naar voren: de koppeling (of adoptie) houdt in dat een verweving tot stand gebracht wordt van de belangen van de eigen gemeente met die van de Noordvietnamese gemeente waarmee een koppeling wordt aangegaan. Zowel burgerij als gemeentelijke overheid zijn er bij betrokken op een niveau dat niet zo ver weg is dat het niet meer beleefd kan worden. Het

(Vervolg op pag. 2)

een gemeente een hulpprogramma te starten? De meningen zijn daarover verdeeld. Minister van Binnenlandse Zaken Geertsema heeft ter gelegenheid van een interpellatie mei vorig jaar nog eens te kennen gegeven dat het regeringsstandpunt is dat alles wat op ontwikkelingsgebied gebeurt op landelijk niveau dient te gebeuren. Een schrijven in deze zin is door hem ook aan de gemeentebesturen gericht. De interpellanten, Franssen van de PvdA en De Gaay Fortman van de PPR, gingen daar fel tegen te keer. Zij verdedigden met een beroep op de Grondwet de gemeentelijke autonomie om zelf op dit punt beslissingen te nemen. Zij vonden dat de (ook door de rechtse partijen bepleite) bewustwording van ontwikkelingsproblematiek best mocht uitmonden in een 'bescheiden bijdrage aan projecten die de ontwikkelingsproblemen in de derde wereld voor de bur-

gers wat meer concreet maken'. Aanleiding tot het houden van een interpellatie was een reeks schorsingen en vernietigingen van gemeentebesluiten.

Het komt nl. regelmatig voor dat gemeenten op hun begroting een bedrag uittrekken voor hulpprojecten. Die bedragen worden door Gedeputeerde Staten (het provinciaal bestuur) soms geschrapt en bij een beroep op de Kroon worden de gemeenten meestal, zij het niet altijd, in het ongelijk gesteld. Het zou te ver voeren hier de hele jurisprudentie te bekijken maar grosso modo komt het er op neer dat de houding van GS van verschillende provincies sterk varieert: Noord-Brabant bijv. is zeer coulant, Gelderland zeer wisselend, etc. Als vuistregel kan gelden dat als GS van de betrokken provincie geen bezwaar maakt de Kroon dat ook niet doet (gemeentelijke begrotingen zijn hele boekwerken en de mogelijkheden van

een tweede screening zijn beperkt). M.a.w. in laatste instantie is het al of niet doorgaan van uit gemeentelijke middelen gefinancierde hulpprojecten een politieke kwestie die bepaald wordt door de samenstelling van de betreffende GS, de daarop uitgeoefende druk, etc. De weg van hulpverlening via de gemeentebegrotingen is niet probleemloos maar allerm minst onbegaanbaar.

Een jaarlijks terugkerend bedrag op de gemeentebegroting is geenszins de enige en uitsluitende vorm waarmee hulpprojecten op gemeenteniveau ondersteund kunnen worden. In verschillende gemeenten zijn de afgelopen jaren originele varianten ontstaan. In Rheden/de Steeg bijv. geldt dat bijdragen door de burgerij bijeengebracht voor een project in Tunesië tot een maximum van f 25 000 per jaar door de gemeente worden verdubbeld. In Duiven bij Arnhem hanteert men de vorm van vrij-

Deze week in de Groene

Statenlid Karel Nagel over het milieubeleid van Amsterdam en Noord-Holland (pag. 3) - De duizend gulden: Van Veen vecht voor een verloren zaak (pag. 5) - Johan Galtung: „Als Nixon kannibaal was zouden we uit de NAVO stappen“ (pag. 9) - Problemen en prestaties van het Joegoslavisch zelfbestuur (pag. 10 en 11) - Zuid-Vietnam en de opium (pag. 13) - De Kannibalen bij Centrum (pag. 15) - Mensje van Keulen en haar kleinburger (pag. 18) - Het EO-zakboek voor de homofille (pag. 20).

De vernietigingen die door de Amerikaanse bombardementen in Noord-Vietnam worden aangericht, zijn van zulk een omvang, dat het nauwelijks mogelijk is zich een voorstelling te maken, hoe de Noordvietnamezen hun dagelijks leven daarop instellen, wat ze precies meemaken. Vorige week waren twee Noordvietnamezen in Nederland op bezoek, op uitnodiging van de Vereniging van Letterkunde: de leraar Si Phan en de journalist Le Binh. Het doel van hun reis was Nederlandse schrijvers te ontmoeten, maar onvermijdelijk gaan de gesprekken over de vraag, hoe Noord-Vietnam het beste geholpen kan worden. Gesproken wordt over de mogelijkheden van adoptie van steden en dorpen vanuit Nederland. En de vraag wordt gesteld of het mogelijk zou zijn dat er uit Noord-Vietnam af en toe eens een brief zou komen. Een brief over de dagelijkse gang van zaken zou de problemen veel concreter maken, veel dichter bij huis halen.

Si Phan kan zich dat goed voorstellen en vertelt wat hij in zo'n brief zou schrijven: over het gebrek aan onderwijzers, over de gedwongen evacuatie van de steden naar het platteland, over het begrip dat boeren en stadsbewoners voor elkaar krijgen, maar ook over de moeilijkheden daarbij, de weerstand van de boeren bij operaties en lijkschouwingen. En Si Phan kan zo een reeks hulpprojecten voor de getroffen Noordvietnamese steden en dorpen opnoemen.

Hulpverlening op stedelijk niveau is de afgelopen weken een concrete mogelijkheid geworden (naast andere hulpverleningsmogelijkheden zoals het voortreffelijk werkende Medisch Comité Nederland-Vietnam). Vorige week dienden de progressieve partijen in de Amsterdamse gemeenteraad een motie in waarin gevraagd wordt de mogelijkheden van technische en materiële hulpverlening te onderzoeken. B. en W. stelden zich positief op tegenover dit initiatief en de motie werd door de gemeenteraad aanvaard.

Het Amsterdamse initiatief was niet het eerste en enige om op gemeentelijk niveau wat aan het door de Amerikaanse bombardementen geteisterde Vietnam te gaan doen. In Rotterdam had PvdA-fractievoorzitter Lems bij B. en W. ook een gunstig oordeel gevonden en eerder nog — in antwoord op een dringend appél van de Noordvietnamese burgemeesters aan hun collega's in de rest van de wereld — waren er in oktober al stappen ondernomen om in Nijmegen te komen tot de adoptie van Thai Binh, een stad vrijwel even groot als Nijmegen, ook gelegen in de kromming van een rivier.

Verschillende vormen

Is het juridisch mogelijk vanuit

VREDE IN VIETNAM

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM, januari

De dertigjarige oorlog in Vietnam — ouder dan de NATO, de Bondsrepubliek en het China van Mao — is geen week na Nixons nieuwe intocht in het Witte Huis opeens verdreven. En alles wijst erop dat de schielijke vrede meer voortkomt uit de tijdnood dan uit de vredesgezindheid van de president. Het akkoord dat de waarde vrije diplomatieke technokraat Henry Kissinger thans oplevert was drie jaar geleden zeker bereikbaar en lag drie maanden geleden voor de hand. De bombardementen op Noord-Vietnam, waarmee Richard de Rampzalige de weg naar zijn vrede effende, waren dus militair zinloze, rancuneuze gruweldaden, uitgevoerd om de rode vijand tot maanden na de oorlog lam te maken. Maar de president glorieert. Nixon heeft zijn termijnpolitiek tot op het laatste punt stipt vervuld. Na de akkoorden met China en de Sovjet Unie haalt hij nu ook de vrede in Vietnam met Amerikaanse militaire eer nog net op tijd binnen. Het is genoeg om de zwijgende meerderheid te doen uitbarsten in Te Deums voor Amerika's eigen god, die toch nog alles ten goede heeft gekeerd.

Maar de schijn is bedrieglijk. Amerika is militair net niet verslagen, maar het heeft zijn grootste morele nederlaag in de geschiedenis geleden. De Amerikaanse eeuw — nog geen kwarteeuw oud en al tien jaar tanend — is voorbij. De States hebben in Indo-China diepere psychische wonden opgelopen dan de Vietnamezen. En ondanks alle verschrikkingen en verliezen hebben Nixon en zijn aanhang nooit begrepen waarom het allemaal ging.

Richard Milhous Nixon, de president met de mentaliteit van een concernleider, heeft geen aandacht of zelfs maar oog voor de eigenlijke inzet en de wezenlijke uitkomst van de Vietnamese oorlog. De oorlog, die drie Franse en vijf Amerikaanse presidenten heeft overspannen, was

Strijd in Azië f stoot tot

hele wereld, vooral in het westen, bovenal misschien in de Verenigde Staten. Het zou in de toekomst zelfs kunnen blijken dat de vrijheidsstrijd in Vietnam diepere sociale en culturele sporen op de aarde heeft geslagen dan de Tweede Wereldoorlog.

Wanneer de „uitstraling“ van het Vietnamese conflict begon, is niet precies vast te stellen. Onder Eisenhower was Vietnam nog een ver en wazig conflict tussen terreurbenden en rechtvaardigen dat zich afspeelde in streken met pittoreske namen zoals de Mekongdelta en de Vlakte der Kruiken. Puriteins Amerika steunde, trouw aan constitutie en traditie, uiteraard de braven.

Het idyllische beeld bleef in grote trekken ongeschonden onder Kennedy ofschoon deze gevoelige en verlichte president aanzienlijk meer dollars oorlogstuig en mankracht in de Indochinese rijkstelden pompte. Toen de grover besnaarde Johnson met zijn ruwe Texaanse hand hetzelfde deed, begonnen uit Vietnam „signalen“ over te komen. Zij wekten twijfel aan de gerechtigheid van Amerika's zaak en een begin van actie onder verdrukten overal ter wereld.

In 1964 — met het bedrog van de Golf van Tonkin — begon de image van de oorlog te wankelen. Aan het einde van dat jaar sloeg het om in een anti-beeld. De rollen werden gekeerd en de namen gewisseld. De „rode terroristen“ en „guerrillabenden“ werden eerst Vietcongleden daarna vrijheidsstrijders, tenslotte helden die altijd en overal gelijk hadden. De Amerikaanse behouders van menselijke waarden en democratie werden handlangers van een corrupt Zuidvietnamees dictatoriaal regime. Zij voerden met futurologische wapens een kruistocht voor het behoud van de door westerse kolonisten gevestigde orde in Azië.

Kettingreactie

De pax americana verloor haar luister, de lex americana haar wetigheid. Het verre wazige conflict in de Indochinese rijkstelden werd het middelpunt der aarde. Het kreeg dimensies en een afstandswerking die nooit in de moderne geschiedenis een regionale oorlog gehad had.

Het veranderende zicht op het conflict bracht een kettingreactie teweeg op alle continenten en in alle sectoren van het maatschappelijk leven. De evidente feitelijke misdaden in Vietnam ondermijnden niet alleen de geloofwaardigheid en de moraliteit van het Amerikaanse democratische gezag. Zij tastten de geldigheid van gezag in het algemeen aan. De wereld kwam tot het schokkende besef dat er gelegali-

Historisch overzicht van 33 jaar oorlog

(Van onze redactie buitenland)

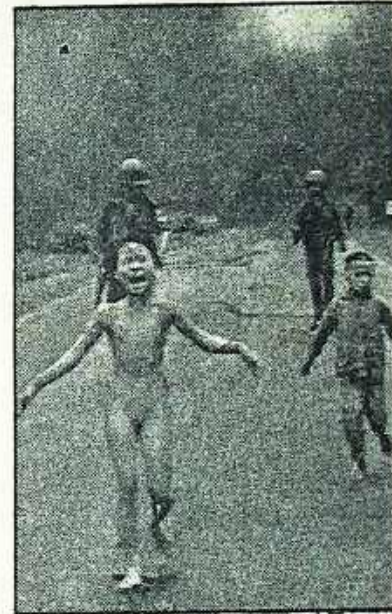
AMSTERDAM, januari

Kunnen Noord- en Zuid-Vietnam nu, na ruim dertig jaar oorlog, eindelijk aan een vreedzame „vietnamisering“ van zichzelf beginnen? Zij hebben gevochten tegen de Fransen, de Japanners, weer de Fransen, de Amerikanen en tegen elkaar.

De Vietnamezen komen oorspronkelijk uit het noorden van China. Zij zijn geleidelijk naar het zuiden getrokken en vestigden zich in de derde eeuw voor Christus in de Delta van de Rode Rivier, het huidige Noord-Vietnam. In de tweede eeuw voor Christus annexeerde China dit gebied en hield het tot het jaar 938. Na de onafhankelijkheid breidde de staat zich uit met delen van Cambodja en het gebied dat nu Zuid-Vietnam heet.

In 1958 begint een nieuwe periode van onderdrukking als de Fransen het land binnenvallen. De aanleiding is dat enkele Franse missionarissen zijn vermoord. Parijs breidt zijn koloniaal gebied nog uit met wat nu Laos en Cambodja is. In 1899 wordt het geheel ondergebracht in de Indo-Chinese Unie. De koloniale onderdrukkingspraktijken van de Fransen leiden tot het ontstaan van nationalistische bewegingen, die het tot op deze dag hebben uitgehouden.

- 1940 Japan bezet Vietnam.
- 1941 Oprichting van de Vietminh, verbond voor de onafhankelijkheid van Vietnam, geleid door Ho Tsi Minh. Met steun van Amerika en nationalistisch China voert de Vietminh een partizanenoorlog tegen de Japanners en de Fransen.
- 1945 Japan capituleert. Het geeft Vietnam onafhankelijkheid onder keizer Bao Dai. De Vietminh roept in Hanoi de onafhankelijke „Democratische Republiek Vietnam“ uit met Ho als president. De Vietminh heeft enkele noordelijke provincies bezet.
- 1946 Frankrijk erkent bij voorlopige overeenkomst de republiek van Ho als „vrije staat binnen de Indo-Chinese federatie“. Onderhandelingen over onafhankelijkheid mislukken. Frankrijk bombardeert Hanoi. De Vietminh valt de teruggekeerde Franse troepen aan: de eerste Indo-
- 1956 De Amerikaanse vice-president Richard Nixon bezoekt Zuid-Vietnam.
- 1957 Enkele Amerikaanse adviseurs raken gewond bij een bomaanslag in Saigon. Het verzet tegen de autoritaire president Diem en zijn meeregerende familieleden groeit. Evenzo de Amerikaanse hulp en het aantal adviseurs.
- 1958 Toenemende guerrilla-activiteiten in Zuid-Vietnam. De tweede Indochinese oorlog is begonnen.
- 1960 Het Nationale Front voor de Bevrijding van Zuid-Vietnam wordt opgericht, als politieke organisatie naast de Vietcong, de guerrilla-organisatie in Zuid-Vietnam. Het Noorden verklaart het Zuiden te willen bevrijden van de Amerikanen om tot eenheid te komen.
- 1961

Vluchtend meisje na napalmbombardement

„gezien de onderdrukking die door de Vietminh wordt uitgeoefend“.

dementen boven de twintigste breedtegraad in Noord-Vietnam. Hij stelt zich niet meer herkiesbaar als president.

Amerika en Noord-Vietnam beginnen voorbereidende vredesbesprekingen in Parijs, die uitlopen op een prestige- en propagandaslag. Op 31 oktober maakt Johnson een definitief eind aan de bombardementen op Noord-Vietnam. Bij zijn afscheid als opperbevelhebber in Zuid-Vietnam geeft generaal Westmoreland voor het eerst officieel toe dat de oorlog in Vietnam niet in een militaire overwinning voor Amerika zal eindigen.

1969

Op 16 januari begint in Parijs het vredesoverleg, waaraan ook Zuid-Vietnam en de Vietcong deelnemen. De impasse heeft geduurd vanaf 10 mei 1968. President Nixon kondigt aan dat 250.000 Amerikanen zullen worden teruggetrokken en dat de Zuidvietnamezen zelf de oorlog zullen uitvechten (vietnamisering). Bij een bezoek aan de troepen in Vietnam zegt Nixon: „In de geschiedenis zal ons optreden hier voortleven als één van de mooiste periodes uit de geschiedenis van Amerika, omdat we een moeilijke taak op ons hadden genomen en die hebben volbracht“.

1970

Amerikaanse en Zuidvietnamese troepen vallen Cambodja binnen om schuilplaatsen van de Noordvietnamezen en de Vietcong op te

wereldwijde ontvoogding

Dat proces speelde zich af in vele vormen en in verschillende graden van gewelddadigheid. Maar in iedere vorm en in elke graad bleek het op de lange duur onstuitbaar. In Gandhi's geweldloze India en op de Chinese slagvelden, in de Maleise en Burmese jungle, in de Javaanse sawahs en aan de conferentietafels — overal wonnen uiteindelijk de vrijheidsstrijders onder welke banner ze ook stredden.

De bevrijding van Vietnam, formeel sluitstuk van het ontvoogdingsproces, heeft meer tijd, meer zweet, meer materiële offers en veel meer bloed gekost dan alle andere dekolonisatiebewegingen rond de Zuidchinese Zee tezamen. Sinds de revolutionair Ho Tsj Minh — al van 1919 af als nationaal vrijheidsstrijder in de ring — na de Tweede Wereldoorlog zijn Vietminh in het veld bracht voor de open sociale opstand, heeft het Vietnamese volk alle soorten van geweld beleefd die de reactie kan opbrengen: een onderwerse koloniale oorlog tegen Frankrijk, jarenlang neo-kolonialistisch gekuip vanuit westerse bases, ideologisch-politieke druk van nieuwsoortige voogden in Moskou en China en een met mythen omhulde Amerikaanse kruistocht voor het zieleheil van de Indochinezen — een missie die uitliep op massale verbranding van rode ketters in een technologisch helle vuur.

Amerika's ingrijpen in het Indochinese vacuüm was oorspronkelijk niet meer dan een fout — een begrijpelijke misstap in het tijdperk

RICHARD NIXON

van hete confrontatie, dat vervuld was van paniekerige angst over en weer voor overvallen en doorbraken. Maar de fout werd een blunder en later een misdaad toen zendingen van Amerika starogig en met steeds meer militair geweld verder gingen op zijn weg naar een verkeerd en onbereikbaar doel. Onder vijf presidenten van verschillend temperament heeft Amerika in Vietnam een egocentrische politiek gevoerd.

Washington gebruikte Indo-China eerst als een proeftuin voor het wreken van westers-democratische

planten, daarna voor experimenten met anti-communistische verdelingsstoffen, tenslotte als een prestige-object ter verdediging van de Amerikaanse militaire eer. Geen van de presidenten, zelfs John Fitzgerald Kennedy niet, heeft ooit serieus gezocht naar een echt menselijke oplossing van het conflict — een regeling die paste in de cultuur, de denkwijze en de nationale ontwikkeling van het Vietnamese volk. Alle presidenten van Truman tot Nixon probeerden, soms letterlijk met alle geweld, in Vietnam een westers-democratische nederzetting te vestigen als bolwerk tegen het communisme. Het was in wezen een soort kolonialisme.

Minachting

De verblindende en het wanbegrip escaleerden met de oorlog te velde. Zij bleven zelfs stijgen toen de GI's, onder Nixons terminopolitiek, naar de States terug begonnen te stromen. De simplistische denker Lyndon Johnson trok zich zelf terug toen hij eindelijk inzag dat hij Vietnam niet — zoals zijn generaals hem voorhielden — in een democratie naar Amerikaans model kon ombombarderen. De geraffineerde Nixon trok zijn eigen grondtroepen terug. Maar hij verheugde het totale geweld met ongeëvenaarde luchtaanvallen en hij deed al zijn best om de voortzetting van zijn starre politiek ook na Amerika's uittocht te garanderen door Vietnamisering van de grondoorlog.

Richard Nixon reikt in wanbegrip en minachting voor het Vietnamese volk met kop en schouder boven al zijn voorgangers uit. Nog in mei 1972 maakte de president zijn bekrompen, autoritaire visie op het 30 jaren oude Vietnamese conflict weer eens voor iedereen duidelijk: „Er is slechts één manier om een eind te maken aan het doden: wij moeten de wapens uit handen houden van de internationale bandieten in Noord-Vietnam". Na deze oproep om het doden eindelijk te staken klonde de Amerikaanse pacificator op tot de grootste bombardeur aller tijden.

Maar Vietnam was even standvastig in zijn vrijheidsdrang als Nixon in zijn heerszucht. Door alle verschrikkingen in Indo-China heen bleef één constante altijd duidelijk zichtbaar: de draad van anti-koloniaal verzet, van ontvoogding en sociale bevrijding. En het was slechts toeval dat dit een rode draad was. De prijs die het Vietnamese volk voor het handhaven van dat beginsel heeft betaald is niet te schatten. Het trotseren van de wreke gods, toegediend door de hand van het gekrenkte Amerikaanse militaire establishment, heeft miljoenen feitelijke doden gekost, de eigenlijke

destructie van twee mensengeneraties, de vernietiging van materie en leefruimte voor onbepaalde tijd en een psychische schade die geen mens kan omvatten. In zulk een chaos van destructie heeft het woord profijtbeginnsel een liederlijke klank. Maar het staat toch wel vast dat de offers van Vietnam ook positiefs hebben opgeleverd — voor Vietnam zelf, voor de balans in Azië, voor het verzet tegen dictaatpolitiek van militaire supermogendheden en voor de bevrijding van de geesten overal ter wereld van in de establishment gewortelde voogdij.

Het feitelijke politieke effect in Zuid-Oost Azië is duidelijk. Vietnam heeft zich ondanks de afgrijpselijke druk van het Pentagon niet geschikt onder een pax americana. En het heeft ook bekwaam en standvastig tussen de netten door gelaveerd die zijn Russische en Chinese vrienden gespannen hielden. De communistische nationalist Ho Tsj Minh en zijn volgers hebben altijd beseft dat het nationale belang van Vietnam voor Moskou en Peking geen eerste prioriteit was. Zij hielden steeds rekening met het gevaar dat de twee politiek verwante grootmogenden Indo-China zouden gaan gebruiken voor een onderlinge krachtproef of als speelbal in een driehoekspartij met de Verenigde Staten.

Hoe juist dat inzicht was bleek bij Nixons laatste barbaarse bombardementen — een duidelijke casus belli waarbij Rusland en China gezamenlijk bleven glimlachen tegen de „monopolistische agressors" in Washington. Hanoi aanvaardde militaire en economische hulp van beide kanten maar het heeft de hele oorlog door geen eigenlijke gemeenschap gehad met de Sovjet Unie en weinig feitelijke gemeenschap met China. Vietnam heeft de zwaarste beproeving op eigen morele kracht doorstaan. Het heeft daarmee zijn recht op zelfstandigheid en eigen identiteit verworven.

In dat licht gezien kan de late ontvoogding van Indo-China een diepere werking hebben dan de vroegere bevrijdingsacties in het gebied. Ho's Vietnam heeft door zijn consequent onafhankelijk verzet waarschijnlijk meer gedaan voor de balans in Azië dan Indonesië, Korea en Maleisië samen.

Diepe sporen

Maar het feitelijke politieke en militaire resultaat van Vietnam verzinkt in het niet naast de onweegbare uitwerking van de oorlog op het normbesef, de maatschappijvisie, de gezagsverhoudingen en de dekolonisatie van de ge-

bouw in de organen der democratie, in de structuur van het bestel. Protest tegen Vietnam verwijdde en verdiepte zich tot kritiek, verzet, opstand tegen alle soorten van materieel en geestelijk geweld in de nationale en de internationale samenleving. Er werden parallellen getrokken. Overal doken groepen op die hun eigen positie in Vietnam weerspiegeld zagen, die zich met Vietnam vereenzelvigen, die met de onderliggers in Indo-China op eigen terrein en eigen manier ten strijde trokken tegen voordij en vrijheidsdwang. De „omwenteling" drong door in alle sectoren van het maatschappelijk leven. Zij had vele verschijningsvormen en verschillende graden van hevigheid. Principiële studentenbewegingen tegen de orde zelf, buiten-parlementaire acties tegen de politieke organen, geestelijke anti-stromingen binnen de kerken, regelrechte gewapende guerrilla's van de Zwarte Panters, met bloemen getooid passief verzet van hippies. Al deze bewegingen en acties werden gedragen door dezelfde onderstroom: ontvoogding van de geesten, bevrijding van in het bestel wortelende dwang.

Lokmiddel

Het heilzame omwentelingsproces verloor zijn élan met de komst van Nixon. De nieuwe president miste de visie en het staatsmansvermogen om het genezingsproces te stimuleren en te kanaliseren. Maar hij was, vooral, te reactionair van aard om er het heil van in te zien. Nixon begon een roll-back tegen het „verderf". Hij deed een beroep op de verantwoordelijkheid en de vrijheidsidealiteit van de „gezond gebleven meerderheid" van het Amerikaanse volk. Tegelijk met zijn wazig appél deed hij een geraffineerd aanbod: terugtocht van de Amerikaanse troepen op termijn. Met dit lokmiddel ontladde Nixon het acute verzet in de vermoeid rakende middengroepen. De opstand kwam goeddeels in handen van extremen.

Maar Nixon of geen Nixon, de sporen die de Vietnamese oorlog in de geesten heeft nagelaten zijn onuitwisbaar. Het mondiale omwentelingsproces dat Vietnam in de politiek, de maatschappij, de cultuur op gang heeft gebracht is niet terug te draaien. Globaal gezien hield de oorlog een waarschuwing in aan alle machtsdragers: een grote, zelfs een supergrote, kan de vrijheidsdrang van een kleine niet met geweld beteugelen. Elke poging daartoe komt in het centrum van de wereldopinie. Zij roept solidariteit op en verwekt een onstuitbare cyclus van verzet bij alle verdrukten ter aarde. Een „nieuw Vietnam" is wel het ergste schrikbeeld dat een supermogendheid zich vandaag kan voorstellen.

JAN DE VRIES

1949	Frankrijk erkent de onafhankelijkheid van Vietnam met keizer Bao Dai als staatshoofd. Hoofdstad Saigon.
1950	Amerika doet zijn intrede in Indo-China. In het kader van de strijd tegen het communisme geeft president Truman aan Frankrijk financiële steun voor de oorlog tegen de Vietminh.
1954	Onder leiding van generaal Giap brengt de Vietminh de Fransen de beslissende slag toe door de verovering van de Franse vesting Dien Bien Phoe. In Genève houden Engeland, Rusland, Frankrijk, Amerika, China, Cambodja, Laos, Vietnam en de Vietminh een conferentie over Indo-China. Resultaat: Fransen trekken zich terug ten zuiden en de Vietminh ten noorden van een militaire demarcatielijn. Ongeveer langs de zeventiende breedtegraad. Op 20 juli 1956 moeten nationale verkiezingen worden gehouden ter hereniging van Noord- en Zuid-Vietnam. Amerika en het Vietnam van Bao Dai weigeren het akkoord te ondertekenen. Ngo Dinh Diem wordt premier van Zuid-Vietnam. De Vietminh neemt formeel het bestuur van Noord-Vietnam op zich. Bijna een miljoen mensen vluchten naar het zuiden. President Eisenhower zegt in een brief aan Diem rechtstreekse hulp aan Zuid-Vietnam toe. In plaats van via Frankrijk.
1955	De eerste groep van 300 Amerikaanse militaire adviseurs arriveert in Zuid-Vietnam ter opleiding van het Zuidvietnamese leger. Het Franse militaire commando wordt opgeheven. Premier Diem weigert met Noord-Vietnam te overleggen over het houden van verkiezingen.
1964	Boeddhistische demonstraties tegen de katholieke en heerszuchtige Diem worden bloedig neergeslagen. Zeven monniken steken zich in brand. Bij een militaire staatsgreep worden Diem en zijn broer gedood. In de volgende achttien maanden heeft het land tien regeringen. In oktober verklaart Washington dat de militaire steun aan Zuid-Vietnam eind 1965 kan worden beëindigd.
1966	Amerika bombardeert doelen bij Hanoi en Haifong. Naast de 705.000 Zuidvietnamezen vechten 308.000 Amerikanen. Demonstraties in Amerika en andere landen tegen de oorlog.
1967	Generaal Ngoejen Van Thieu gekozen tot president van Zuid-Vietnam. Er zijn 47.000 Amerikanen in Zuid-Vietnam en nog zeker 2.000 op luchtmachtbases in Thailand of op schepen voor de Vietnamese kust.
1968	Tet-offensief: eind januari begint de Vietcong aanvallen tegen alle grote steden in Zuid-Vietnam. Ook Saigon wordt aangevallen en de Vietcong dringt de Amerikaanse ambassade binnen. Het offensief heeft een verpletterend effect op de Amerikaanse publieke opinie. Op 31 maart doet Johnson de bombar-

Zelfverbranding van boeddhistische monnik

1962	Amerika vestigt een militair commando in Zuid-Vietnam en breidt het aantal militairen uit tot 13.000 man.
1963	President Johnson beveelt bombardementen op marinebases in Noord-Vietnam nadat Amerikaanse torpedobotjagers in de Golf van Tonkin door Noordvietnamese torpedoboten zouden zijn beschoten. Het Amerikaanse Congres aanvaardt de „Tonkin-resolutie", die de president machtigt maatregelen te nemen tegen verdere aanvallen. Amerikaanse vliegtuigen bombarderen de aanvoertroute voor de Vietcong, die van Noord-Vietnam via Laos naar het zuiden loopt. Het aantal Amerikaanse troepen stijgt tot 19.500.
1965	Vietcong overvalt Amerikaanse en Zuidvietnamese bases. De dagelijkse bombardementen op Noord-Vietnam beginnen. Bij Da Nang landen 300 mariniers, de eerste Amerikaanse gevechtseenheden. Tegen het eind van het jaar zijn 200.000 Amerikanen in Vietnam, die steeds meer de gevechtstaken van de Zuidvietnamezen overnemen. Amerika geeft het gebruik van gas toe.
1966	Amerika bombardeert doelen bij Hanoi en Haifong. Naast de 705.000 Zuidvietnamezen vechten 308.000 Amerikanen. Demonstraties in Amerika en andere landen tegen de oorlog.
1967	Generaal Ngoejen Van Thieu gekozen tot president van Zuid-Vietnam. Er zijn 47.000 Amerikanen in Zuid-Vietnam en nog zeker 2.000 op luchtmachtbases in Thailand of op schepen voor de Vietnamese kust.
1968	Tet-offensief: eind januari begint de Vietcong aanvallen tegen alle grote steden in Zuid-Vietnam. Ook Saigon wordt aangevallen en de Vietcong dringt de Amerikaanse ambassade binnen. Het offensief heeft een verpletterend effect op de Amerikaanse publieke opinie. Op 31 maart doet Johnson de bombar-

HENRY KISSINGER	sporen, zoals Nixon het noemde. Groot verzet in Amerika tegen de operatie. Nixon gaat door met troepen te rug te halen uit Vietnam: de oorlog gaat voort en de Parijse vredesbesprekingen blijven vruchteloos.
1971	De New York Times publiceert stukken uit een geheime studie van 7000 pagina's over het Amerikaanse beleid inzake Vietnam, de Pentagon-documenten. Kissinger heeft in Parijs geheime besprekingen met Noordvietnamese onderhandelaars. Zij eisen terugtrekking van alle Amerikaanse troepen; beëindiging van de steun aan de Zuidvietnamese president Thieu en de vorming van een regering van „nationale eenheid". Amerika biedt aan zijn troepen terug te trekken op voorwaarde dat Hanoi alle Amerikaanse krijsgesvangenen vrijlaat en vrije verkiezingen in het Zuiden garandeert.
1972	Op 30 maart vallen Noordvietnamese troepen Zuid-Vietnam binnen en beginnen een zwaar offensief. In de maanden daarvoor had Kissinger zijn geheime besprekingen voortgezet, zonder succes. Op 26 maart weigerde Amerika evenwel nog langer mee te doen aan het donderdagse Vietnam-beleid in Parijs. Het motief was dat Noord-Vietnam niet serieus wilde onderhandelen. Na de Noordvietnamese invasie in het zuiden op 30 maart hervatte Amerika zijn massale bombardementen op Noord-Vietnam. De bombardementen richtten zich ook op Hanoi en Haifong en op de irrigatiewerken in Noord-Vietnam. Bij de ingang van Noordvietnamese havens werden mijnen gelegd. Het vredesberaad in Parijs wordt enkele malen hervat en weer opgeschort. De bombardementen gaan door. Inmiddels voert Nixons adviseur Henry Kissinger geheim overleg met Noordvietnamese diplomaten in Parijs en met president Thieu in Saigon. In oktober lijkt een akkoord nabij. Kissinger spreekt in principe af op 31 oktober een overeenkomst van negen punten te ondertekenen. Maar Thieu ligt dwars en eist de soevereiniteit van Zuid-Vietnam op. Nixon beperkt de bombardementen en vraagt om nieuwe onderhandelingen. Eind november komen Kissinger en de Noordvietnamese Le Doek Tho opnieuw naar Parijs. Zonder succes. Korte tijd later start weer een onderhandelingsronde, die 13 december onder wederzijdse beschuldigheden wordt afgebroken. Nixon geeft opdracht tot massale bombardementen op Noord-Vietnam met B-52 bommenwerpers.
1973	Rond Nieuwjaar beperkt Nixon de bombardementen. Het overleg wordt hervat. Nu met succes. Nixon staakt alle militaire acties tegen Noord-Vietnam. Het akkoord wordt 27 januari in Parijs getekend.

Medicinale citroenkwast, 'n Opluchting bij verkoudheid en griep.

Lemon
VITAC

VICTORIES OOK OP PAGINA 18

De dag behalve zondag. Iedere
bezoek, tel. 02285-2077.
14.00-22.00 uur in rest. West-
medic 23, Enkhuizen, tel. 02280-3588
V090
b-8-8. 02285-2077.

Prinsenseek
(N. Br.)
zoukamer, 3 st. kamers, douche en
c.v. Tuin op het zuiden. Vrij per 1-3-
73. Boer, Jubbinkaan 27, Pr. Beck.
V090
Inl. A.O.H., Tolakkerweg 8, Ho-
ring mogelijk.
Voor beide objecten 90% financie-
som: f. 75.000 k.
minkel met leeg woonruim. Koop-
aanbod, tel. 02285-2077.

VOOR DE EXPEDITE-afdeling in de fabriek.
Lectuur tot plm 40 jaar.
Sollicitaties met getuigschrift aan Beijersweg 18 (achter Sportfondsbad).
Amsterdam-O. Tel. 020-358816.

HO TSJI MINH

Ho Tsji Minh en Giap hoofd en hart van Noord-Vietnam

VO NGOEJEN GIAP

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM, januari

Wanneer latere historici de geschiedenis van Indo-China gaan schrijven, dan zullen zij steeds weer stuiten op twee figuren: Ho Tsji Minh en Vo Ngoejen Giap, het hoofd en het hart van de Vietnamese vrijheidsstrijd. De eerste leerde de kunst van revolutie maken in Europa in de marxistische bewogen jaren tussen de twee wereldoorlogen. De andere, generaal Giap, werd grootmeester in de guerrilla-strategie en was als zodanig Mao Tse Toengs beste leerling.

Ho was een politicus; een uiterst bekwame volksman, die van schipperen wist en een onmiskenbaar talent had voor onderhandelen, waar men van geven en nemen moet weten zonder het uiteindelijke doel — onafhankelijkheid van Indo-China — uit het oog te verliezen. Giap is steeds de rechtlijnige „aanvaller” geweest, die frontaal de hindernissen bestormde, die op zijn weg lagen. Zij hebben beiden tegenslagen gekend en grote successen. Maar hoe zeer meermalen hun tactiek ook verschilde en hoe diep hun meningsverschillen soms liepen, toch hebben zij het respect voor elkaar nooit verloren en gaven zij hun solidariteit nooit op.

Ho heeft de afloop van de 32-jarige Indochinese oorlog niet meer kunnen beleven; hij is al drie jaar dood. Giap zal op het verleden met voldoening kunnen terugzien, al moet die terugblik op een 32 jaar lange weg die met honderdduizenden doden ligt geplaveid de vreugde van de victorie toch wel verkillend temperen.

de Franse socialistische partij, waarvan hij onmiddellijk lid was geworden.

De Franse socialisten luisterden wel naar zijn klachten. Hij kreeg een bureau op de redactie van het partijblad „Le Populaire” en stichtte daar een eigen weekblad, „Le Paria”. De naam alleen al was een heel program. De geïmporteerde koelies bracht hij samen in een „Fédération Coloniale”.

Toen kwam de breuk onder de Franse socialisten: de ene groep bleef zich socialistisch noemen, de andere groep vormde de radicale communistische partij. Zoals alle Aziatische revolutionairen zwenkte Ngoejen Ai Kwok mee af met de radicalen. Wilson had hem bedreven; Frankrijk had hem diep teleurgesteld. Nu ging hij zijn heil zoeken bij het Kremlin. In 1923 kwam hij in Moskou aan, waar hij de colleges ging volgen van de Politieke Academie. Twee jaar later daagde hij in Kanton op in de schaduw van de Sovjetrus Borodin, die hier in opdracht van Stalin de Chinese communistische revolutie zou gaan leiden. Tsjang Kai Sjiek smoorde de poging in het beruchte bloedbad van Sjanghai.

Ngoejen werkte op het consulaat van de Sovjet-Unie in Kanton. Hij veranderde toen ook zijn naam en heette voortaan Li Twi. Hij stichtte de Vereniging van Jonge Annamieten, die zou uitgroeien, later, tot de centrale van een machtsgroep, waar alle hefbomen van de Vietminh werden bediend.

Drieëntwintig jaar nadat hij Parijs had verlaten keerde Ngoejen Ai Kwok alias Li Twi alias Ho Tsji Minh er terug, ditmaal niet als scheepskok of als hulp-fotograaf in een verformfaaid pak en op uitgelopen sloffen maar als hoofd van een Indochinese coalitieregering. De minister van Frankrijk, die hem met eerbied ontving, was Georges Bidault.

Toen begon het eigenlijke drama-Vietnam. Het program van de Vietminh was eenvoudig en ruim. Alle stromingen van Indo-China

„ere-adviseur” van zijn regering. De revolutionair sprak de oud-keizer aan met „jongere broer” maar om diens adviezen vroeg hij nooit. Ngoejen vond er toen ook niets meer aan en liet „oudere broer” Ho weten, dat hij zijn erebaantje er aangaf. In het luxueuze leven van Hongkong en zijn nachtclubs her-vond Bao Dai zijn oude vitaliteit. In Cannes aan de Franse Riviera kocht hij een kasteel voor een slordige 800.000 gulden, schafte zich een stal aan van zes auto's en vier motorfietsen, speelde baccarat, golf, tennis en bridge, organiseerde schiettoernooien, hield het oog voor vrouwelijk schoon wakker open en fuifde spontaan Jan en Alleman, als hij in een uitbundige stemming de een of andere dure gelegenheid binnen-viel. Hij werd „de keizer van de nachtclubs”.

Toch werd Bao Dai nog één keer een belangrijke figuur, althans in het Franse spel om Indo-China. Om hun oude kolonie te betwisten aan de Vietminh van Ho en Giap besloot Parijs hem op de keizerlijke troon van Hoëe te herstellen en om hem met een schijn van prestige te bekleden gaven zij zijn land — Vietnam — onafhankelijkheid binnen de Franse Unie. Dat was in 1949. Giap stond toen al drie jaar met zijn guerrillo's in het veld tegen de Franse troepen en het was al een uitgemaakte zaak, dat wapengeweld niet voldoende was om Indo-China voor Frankrijk te heroveren.

Weemoed

In Frankrijk nam de keizer met weemoed afscheid van het luilekkerre Cannes en sprak het bijna historische woord: „Ik ga mijn hoofd door de strop steken.” Onder bescherming van Franse wapens hervatte hij in Vietnam zijn oude prettige bezigheden, zonder te regeren. Ho Tsji Minh begroette deeze restauratie door 'n doodvonnis te richten aan zijn „jongere broer”.

rustpauzen tussen deze schermutse-lingen bestudeerde hij ijverig de grondbeginselen van de guerrilla zoals Clausewitz die indertijd heeft vastgelegd; Clausewitz, de tijdgenoot van de Franse Revolutie en — verre — ooggetuige van de Spaanse guerrilla tegen de napoleontische legers en van de Russische tactiek van onverhoeds toeslaan en spoorloos verdwijnen, waaraan de Grande Armée te gronde ging. De kunst van versterkingen bouwen leerde hij uit de geschriften van Vauban en de politieke bezieling haalde hij uit de geschriften van Lenin en Mao Tse Toeng. Maar het boek, dat hem boeide was „The seven pillars of wisdom” van de legendarische Britse guerrillaleider Lawrence of Arabia. „Dit boek moet elke generaal van buiten kennen,” zei Giap.

In mei 1945 was hij met zijn guerrillo's in allerijl naar Hanoi gesnel om de machtsovername voor te bereiden en Ho Tsji Minh binnen te halen, die daar op 2 september 1946 de onafhankelijkheid van Indo-China uitriep. Vier maanden later, toen na een eerste conferentie met Franse regeringsvertegenwoordigers bleek dat die onafhankelijkheid niet zonder slag of stoot zou worden verleend, voerde Giap zijn eerste militaire coup van gewicht uit.

In maart 1946 had de Franse regering het coalitie-regime, waarvan Ho Tsji Minh de leider was, erkend en Indo-China aanvaard als een vrije staat binnen de Franse Unie. Als tegenprestatie had Ho toegestaan dat Franse troepen onder leiding van de populaire generaal Lelclerc zich in Hanoi vestigden. Lelclerc werd bij aankomst begroet door Giap. „Ik hoop,” zei de Fransman, dat Fransen en Indochinezen hartelijk zullen samenwerken”.

„Dat hoop ik ook,” zei Giap. „Maar de Fransen moeten ook weten welke mijn ware gevoelens zijn.” Die onthulde hij tijdens een openbare bijeenkomst „s anderendaags, waarop hij zei: „De revolutie zal alleen door de wapens zegevieren.” Nog slechts zes maanden

nen, maar incidenten hadden zich hier nog niet voorgedaan, tot de dramatische dag 19 december. De avond was al gevallen, vredig. De soldaten van het Franse garnizoen hadden normaal vrijaf gekregen en hadden zich over alle amusementsgelegenheden in de stad verspreid. Midden in deze rust vloog plotseling de elektrische centrale van Hanoi de lucht in. Er was geen licht meer, geen telefoon. In de duisternis deed Giap een greep naar de macht en trachtte hij de stad op de Fransen te heroveren.

Franse officieren renden van café naar nachtclub, op zoek naar hun soldaten. Ze sleepten ze uit bioscopen, restaurants en danszalen. Uren lang vierde de Indochinese furie van Giaps voetvolk zich uit op alles wat Frans was, de gehele nacht door. Maar toen de dag aanbreek, waren Giaps guerrillero's tot de laatste man spoorloos. Zo begon de lange, bloedige krijg.

Slag

In oktober 1950 trof de Franse strijdkrachten een verschrikkelijke slag. De tactiek van de Franse generaal tegen Giap was geweest een groot aantal versterkte posities te bouwen, vanwaar de guerrilla-activiteit onder controle kon worden gehouden. De verwachting was, dat vroeg of laat de guerrillero's uitgeput van honger en ontmoediging de strijd zouden opgeven.

Langs de grens met China, dat toen door Mao Tse Toeng was veroverd, werd een gordel van Franse bastions aangelegd, die met elkaar verbonden waren door de Route Coloniale Nr. 4. De Fransen gingen er trots op, dat geen enkele guerrillero van Giap zich op deze weg kon lero van Giap zich op deze weg kon wagen zonder zijn leven erbij in te schieten. Maar na de zomermoesson en juist voor de rijstogst was Giap en juist voor de rijstogst was Giap met verrassende snelheid uit de met verrassende snelheid uit de heuvels en de oerwouden komen opdagen. Vijf dagen lang leverde hij slag met de Fransen langs de

omdat het mijn militaire plicht is.” Zijn eerste taak was in Indo-China tuicht en orde te herstellen onder de Franse troepen. Tegen officieren die bij zijn ontvangst op het vliegveld van Hanoi aanwezig waren, getooid met prachtige baarden en snorren, zei hij: „De heren hebben tien minuten de tijd om naar de barbier te gaan.” Tot de soldaten zei hij: „Alles gaat veranderen. Het is nu uit met lanterfanten in versterkte posities en wachten op communisten. Voortaan worden jullie echt aangevoerd en gaan we de vijand opzoeken.”

De Latres eerste doel was de „navelstreng” af te snijden, waardoor de guerrillero's van Giap vanuit China werden bevoorrad: de Route Coloniale 21, die naar het noorden leidt. De weg werd in vier dagen tijd veroverd en Frankrijk vierde feest, menende dat de eindzege nu in zicht was. Maar enkele weken later werd De Latre verslagen door de dood. Zes weken later was de Route Coloniale 21 weer eigendom van Giap.

Tenslotte kwam generaal Navarre aan de beurt. Hij begon te verklaren, dat al zijn voorgangers te passief waren geweest. „Wij gaan nu aanvallen,” zei hij.

De oorlog in Korea was voorbij. De stroom van wapens en voorraden uit China en Sovjet-Rusland kon Noord-Vietnam ongestoord bereiken. Navarre sloeg alarm, vroeg om versterkingen maar die kwamen niet. Hij had zijn voorgangers verweten, dat zij hun troepen inkapselden in versterkte „egelstellingen”. Nu deed hij hetzelfde, in Dien Bien Phoe.

Het was een gehucht, dat in een kuipvormige vallei weggehurkt lag tussen rijstvelden. Giap had hier een basis geïmproviseerd, van waaruit hij operaties ondernam. Navarre besloot Dien Bien Phoe te nemen en te houden. Het werd zijn Waterloo.

Het bevel over de basis droeg hij op aan een jonge kolonel, De Castries. In maart begon Giap de belegering van Dien Bien Phoe, dat

Johnson bijna een half miljoen Amerikaanse soldaten in Zuid-Vietnam stonden. Zij zijn in bedwang gehouden door Giap en zijn troepen, waarvan men de sterkte nooit heeft geweten maar van wie wel zeker is, dat zij al jaren boven de primitieve uitrusting van guerrillero's waren uitgegroeid.

Dien Bien Phoe had Giap al tot de eer van de legende verheven; de lange, slopende strijd tegen de geweldige Amerikaanse militaire macht maakte van hem een mysterie. Men kent hem nauwelijks. Hij is klein en tenger van gestalte en loopt met een licht gekromde rug in kleren, die altijd te ruim op maat lijken te zijn gemaakt. Maar hij maakt indruk en hij heeft de gave om dat, waarvan hij bezeten is, aan anderen over te brengen.

Men weet maar betrekkelijk weinig over zijn persoonlijkheid. Hij moet in 1909 — of misschien is het 1911 of 1912 geweest — zijn geboren in An Xa, een dorpie in het noorden van Annam. Het leven thuis was schraal. Vader bewerkte een lapje grond en moeder verdiende er wat bij met weven. Maar onder hun armoede verborgen de Giaps duistere ambities. Vader kon Chinese letters lezen en leerde zijn zoon die kunst ook. Nog voordat die in Hoëe naar een Franse school werd gestuurd was hij reeds gedrenkt in de oude Chinese wijsheden en de Indochinese trots en eigenwaarde. Hartstochtelijk liet hij zich meeslepen door de revolutionaire stromingen, die toen in Azië ontstonden.

Evangelie

Een oude politieke wijsgeer, Fam Boi Tsjau, die uit China was teruggekeerd, predikte in Indo-China een vrijheidsevangelie, dat vooral de jeugd aansprak. En bij deze jeugd stond Vo Giap vooraan. Hij organiseerde stakingen onder studenten, stichtte een krant en werd redacteur van een krant, Tjeng Dan (De stem des volks) waarvan een ander socialistisch-nationalist Hoëin Toek

Al tijdens de Eerste Wereldoorlog hadden de revolutionaire bewegingen in Azië een merkwaardige versnelling ondergaan onder de invloed van een argeloos verschijnsel. In China en Indo-China werden in de laatste jaren van die oorlog reusachtige ronselcampagnes gehouden om koelies aan te trekken, die naar Frankrijk werden gestuurd waar zij loopgraven zouden moeten aanleggen en voor zover mogelijk in de fabrieken plaatsen moesten bemannen, die door het aantrekken van dienstplichtigen verlaten lagen. Loopgraven hebben deze koelies nooit aangelegd, maar er kwamen er toch nog velen naar Europa, 100.000 zeker, 250.000 misschien.

Aziatische revolutionairen zagen hierin een kans om hun politieke licht in West-Europa te komen opsteken en er revolutionaire ervaring op te doen. Het westen trok hen aan als een lichtend voorbeeld: de Amerikaanse president Wilson had het beginsel van het zelfbeschikkingsrecht afgekondigd, Frankrijk gold al van oudsher als hét type voor revoluties en Lenin had er zo pas een uitgevoerd in Rusland. Het klonk bovendien verleidelijk, dat hij alle koloniale volkeren vrijheid beloofde met de toezegging, dat het revolutionaire Sovjet-Rusland daarbij alle hulp zou verlenen.

Mao Tse Toeng organiseerde in Peking een campagne onder jonge communisten, die naar Frankrijk wilden gaan om er zogenaamd te studeren en te werken. Onder deze „werkstudenten“ bevonden zich Ho Tsjing Minh (die toen nog Ngoejen Ai Kwok heette) en Tsjoe En Lai.

In Europa wachtte hun een bittere ontgoocheling. Ondanks alle beloften van koloniale ontvoogding en onafhankelijkheid, hield het Congres van Versailles bij het opstellen van de vredesverdragen er geen rekening mee: kolonialisme was er en moest er blijven.

Ngoejen Ai Kwok zocht naar steun en de communisten leken hem daarvoor de aangewezen figuren.

Hij was als kok aan boord van een Frans passagiersschip van Indo-China naar Frankrijk gekomen; gratis. Om zijn kost te verdienen was hij assistent geworden van een fotograaf in Parijs. Maar in zijn vrije tijd kon men hem altijd vinden in de Club du Faubourg, waar onder leiding van Léo Poldès iedere avond opnieuw tot diep in de nacht in met pinard verhitte debatten ideologische steunpunten werden opgezet, van waaruit men de wereld revolutionair uit haar as zou kunnen tillen.

Dwangarbeid

Ngoejen Ai Kwok had het bloed van de revolutionair in de aderen. Zijn vader en zijn broer waren al eerder door de Franse koloniale politie gevangen gezet, omdat zij als nationalist te veel onrust stookten in het toenmalige gezapige koloniale leven der Fransen. Zijn zuster moest onder toezicht van Franse cipiers negen jaar lang dwangarbeid verrichten. Zelf had Ngoejen Ai Kwok van de politie de raad gekregen Indo-China maar te verlaten.

En zo was hij gaan varen, naar Frankrijk, naar Léo Poldès en naar

waren erin ondergebracht. Zij hadden tot doel „de imperialisten en bezetters te verjagen“. Vóór de Tweede Wereldoorlog was de beweging al op gang gekomen tegen het Franse kolonialisme. Tijdens de oorlog hadden de Indochinese nationalistenvoerders tegen de Japanse bezetter en Ho Tsjing Minh had toen vriendelijk gebruik gemaakt van de militaire hulp, die hem door Amerika werd geboden. Amerika had toen de Vietminh erkend als verzetsorganisatie en liet de Indochinese guerrillero's in Tonkin vanuit de lucht bevoorraden om tegen de Japanners te kunnen vechten. Maar deze wapens werden toen ook al gebruikt om het wankele Franse gezag te vernietigen, waar dat mogelijk was.

Tragedie

Het zijn in eerste instantie niet de Amerikanen die Indochinese tragedie hebben aangericht maar de Fransen, die de kansen, welke na de oorlog werden geboden, hebben laten liggen vanwege een afgeknepen chauvinistische visie. Zij meenden dat Indo-China na de Tweede Wereldoorlog kon worden heringericht „als hun gouden balken op de Stille Oceaan“.

Op 14 januari 1944 had president Roosevelt een ontmoeting in Washington met de Britse gezant, lord Halifax. In de loop van het gesprek zei hij: „Ik wil niet, dat Indo-China terug onder Frans beheer komt. Het moet onder internationaal toezicht worden geplaatst“.

Roosevelt had voor zijn standpunt twee redenen. Op de eerste plaats was er zijn „bevrijdingsmentaliteit“, die hij niet alleen uitleeftte in de oorlog tegen Nazi-Duitsland en Japan maar die hij verder wilde toepassen op de ontvoogding van de gebieden, die door westerse mogendheden als koloniën werden beheerd. Daarnaast koesterde hij een wrok tegen Frankrijk, omdat het regime van maarschalk Pétain, bezielde met de geest van collaboratie, de Japanners had toegestaan van Indo-China een springplank te maken naar de Filipijnen, Malakka en Indonesië.

„De zaak-Indo-China is volkomen duidelijk“, zo schreef Roosevelt tien dagen later aan zijn minister van buitenlandse zaken, Hull. „Frankrijk heeft Indo-China 100 jaar lang uitgemolken. De Indochinezen verdienen een beter lot.“

Jean Sainteny, die als Franse hoge commissaris na de oorlog in Indo-China werd geïnstalleerd, noemde de Rooseveltiaanse politiek „kinderlijk“.

Ho Tsjing Minh werd in Indo-China ontvangen als een volksheld. „Oom Ho“ heette hij in de volksmond. In de schaduw van Ho echter hield zich een man op, die zich bewust niet op het voorplan drong: Giap. Uiteindelijk was hij het, die keizer Bao Dai in zijn spel kwam storen.

Toen de Fransen na de Tweede Wereldoorlog hun gezag over Indo-China herstelden, gaf Ho Tsjing Minh te verstaan dat Bao Dai als exponent van het „westen“ een ongewenste politieke figuur was en dat hij daarom moest aftreden. Heelgeen de keizer ook deed. Hij werd ambtelos burger en veranderde zijn naam Bao Dai in Ngoejen Vin Twi.

Ho Tsjing Minh werd hoofd van de „republiek“ en toonde zich grootmoedig tegenover de gevallen keizer door hem te benoemen tot

Binnen de Vietminh had zich in die drie jaren ook een grondige wijziging voltrokken. Ho en de andere leiders van de Vietminh waren er aanvankelijk vanuit gegaan, dat een politieke oplossing voor Indo-China de aangewezen weg was, vooral omdat zij nog geen vuist konden maken om hun eisen kracht bij te zetten. Die was nog in de maak.

In december 1944 was Giap uit Chinese ballingschap naar Tonkin teruggekeerd, waar hij van de leiders van de Vietminh opdracht kreeg een guerrillalager op te bouwen. Hij vormde al onmiddellijk kleine eenheden, waarmee hij Japane troepen en Franse (van het regime van Vichy) overviel. In de

Noordvietnamese vrouwen helpen bij 't werk aan het vitale dijkensysteem in de delta

Route Coloniale met 3000 veldjagers van het Vreemdelingenlegioen.

Slechts 700 van hen overleefden een hinderlaag, toen zij bij een aftocht in een nauwe vallei bij Donkhe door Giaps guerrillero's werden opgewacht. Alle Franse bastions langs de Chinese grens werden door Giap als kegels omvergelopen: Caobang, Donkhe, Thathke, Nacham, Langson en Dinhlap.

In dit hachelijke uur deed de Franse minister voor defensie Pleven een beroep op de grootste militaire glorie waarover Frankrijk toen beschikte: generaal De Lattre de Tassignies. Hij ging naar Indo-China na in Parijs bij zijn vertrek gelaten te hebben verklaard: „Ik ga

De krijgsactiviteiten begonnen op 20 november 1946, toen een jonk van de Vietminh weigerde gevolg te geven aan een bevel van de Franse havenpolitie om bij te draaien. Hier werd het eerste vuurgevecht geleverd. Giaps troepen werden uit de vesting van Bac Ninh verjaagd. In Hailong brak een opstand uit, die pas werd bedwongen, nadat de Fransen de stad hadden gebombardeerd. Er vielen 6000 doden.

In Hanoi was de toestand gespan-

door De Castris zogenaamd tot een onneembare vesting was uitgebouwd. Vijftig dagen later begon de stormloop.

Bestorming

Op 7 mei 1954, 's avonds om half zes en na een laatste bestorming, slechtten Giaps soldaten de laatste Franse stellingen en drongen zij door in de commandopost van De Castris. 's Anderendaags legde minister Bidault op de conferentie van Genève een voorstel ter tafel voor een wapenstilstand in Indo-China maar Tsjoe En Lai, de Noordvietnamese premier Pham Van Dong en de Russische minister Molotof schoven het achtelooze terzijde. Frankrijks laatste illusie lag onder de tafel. De Franse vlag werd boven Indo-China gestreken. Het doek ging op voor de Amerikaanse interventie.

De oorlog in Korea had intussen tot een grondige wijziging geleid in de Amerikaanse houding ten aanzien van de strijd in Indo-China. President Truman had het standpunt van Roosevelt, dat de Fransen uit dit deel van Azië moesten verdwijnen, opgegeven en ingeruild voor een politiek, die erop gericht was de zogenaamde communistische expansie van Sovjet-Rusland en China in te dammen.

In de beslissende strijd om Dien Bien Phoe had Washington geen gehoor gegeven aan de Franse hulpkreet om directe militaire bijstand maar toch kregen de Franse troepen toen al Amerikaanse wapens toegeleverd, die via Frankrijk naar Indo-China werden verscheept. Op de conferentie van Genève, waarop Vietnam in een Noorden en een Zuiden werden verdeeld, waren de Amerikanen wel aanwezig maar niet openlijk aan de conferentietafel.

Het was een chaotische diplomatieke toestand, die Bidault typeerde met de opmerking: „Wat wil je? Ik moet spelen met een klaveren twee en een ruiten drie.“ Feit was in ieder geval, dat het Franse gezag verdween uit Indo-China, Laos en Cambodja en dat hier een „vacuüm“ ontstond, dat op dat moment door Washington niet aanvaardbaar werd geacht.

Schrikbeeld

De slag van Dien Bien Phoe viel in de „koude oorlog“, die toen nog niet was geluwd ofschoon de strategie ervan, Stalin, een jaar tevoren was gestorven. De communistische invasie in Zuid-Korea en de Chinese interventie had in de toen nog overspannen tijd bij de Amerikanen een schrikbeeld opgeroepen, dat in de kern van de zaak hierop neerkwam: in 1941 zijn wij door 100 miljoen Japanners overvallen en tot aan de rand van de afgrond gebracht; moeten we nu wachten tot 800 miljoen Chinezen klaar staan om ons van de aardbodem weg te vagen? Dit perspectief gevoeld bij de toenmalige toestand van — schijnbare — vriendschap tussen Peking en Moskou riep in Washington de reflex op van een preventieve afweer.

De indammingspolitiek van Truman werd versterkt door president Eisenhower en zijn stoere minister Dulles. De eerste militaire adviseurs daagden in Zuid-Vietnam op. Zij werden versterkt met regimenten bataljons, divisies en legeren, totdat er onder president

Han de leiding had. Hoerj zou later van Giap het ministerie van binnenlandse zaken van de Vietminh overnemen.

Het gevolg van al deze activiteiten was, dat Giap politiek verdacht werd in de ogen van het Franse bewind. Hij werd gearresteerd en drie jaar lang opgesloten. Toen keerde hij terug naar zijn ouders. De Franse scholen bleven voor hem gesloten.

In Hanoi zocht hij een van zijn vroegere leraren op, Dang Thai Mai, die hem als zijn eigen zoon opnam in het gezin. Hij bereidde hem voor op een examen in de politieke economie, dat Giap met een mees-tertitel aflegde. Als tegenprestatie hielp hij de kinderen van Dang bij hun lessen en een van de kinderen was Dangs enige dochter. Giap huwde haar. Maar toen in 1939 de Franse politie jacht maakte op communisten en Giap nog net kans had gezien te ontsnappen, werd zijn vrouw meegenomen. Zij stierf in een gevangenis. Giap heeft dit de Fransen nooit vergeven.

Toen de Tweede Wereldoorlog uitbrak beschouwde hij dit als het voorspel van grote gebeurtenissen ook in Azië. Hij week uit naar Joennan in China, waar hij op het hoofdkwartier van de Revolutionaire Jeugd van Vietnam Ho Tsjing Minh ontmoette. Zij zouden onafscheidelijk blijven.

Voorplan

Giap is steeds een man geweest, die het voorplan heeft gemedend. Er is nooit een propaganda om hem gevoerd om hem op te tuigen tot de een of andere populaire figuur, waaraan het traditionele communisme altijd zo'n behoefte heeft gehad. Ook nu nog mijd hij alle luister en praal. Meestal ziet men hem rondlopen in de tuniek van een koelie, zoals alle andere Noordvietnamezen die bij hun werk dragen. Zelden trekt hij een uniform aan en als hij het doet, dan draagt hij het zonder de distinctieven van generaal en zonder medailles.

Zijn poging om ook de Amerikanen een Dien Bien Phoe te bereiden hebben jammerlijk gefaald in zijn beruchte Tet-offensief van 1968 en de belegering van de Amerikaanse basis bij Khe San. Hier paste hij dezelfde militaire regels toe, die hem in 1954 de zegepraal over de Franse keurtroepen bezorgde: concentratie van artillerie en een overmacht aan troepen, die zonder consideratie voor verliezen tegen de vijandelijke stellingen werden opgejaagd.

Het Tet-offensief en de verovering van Khe San hadden het sluitstuk moeten zijn van Giaps oorlog. Ze werden het niet. Deze geweldige en bloedige krachtsinspanning, die de Amerikanen nog het meeste veraste omdat zij meenden dat Vietcong en Noord-Vietnam militair aan het einde van hun krachten waren, bracht Giap en de Noordvietnamese leiders het besef bij, dat het Indochinese probleem niet met geweld kon worden opgelost.

Het heeft nog meer dan vier jaar — een ambtstermijn van een Amerikaanse president — geduurd voordat uit deze dramatische patstelling de logische consequentie werd getrokken: vrede door een politiek akkoord.

H. VAN WORDRAGEN

debutantenshow

Met afsluiting van de cursussen.
Kaarten à 1,50 p.p. incl. koffiecompl. enz. aan te vragen bij Ecole de
Couture, van Bactest, 6 A. Dam, telf. 020-718517 of b. 8-8. 67676. V120

Meubelen - huisraad - kleding

Te koop zeer goed onderhouden
FORD TAUNUS 20 MRS. plm.
60.000 km, elektr. schuifdak,
slapb. enz. Drogistertj Ten Berge,
tel. 05480-2293 N.O.Z. V150
Particulier biedt aan: RENAULT R
16 L, bouwj. 1969, 020-159164, V150
Voor bekijken van uw trappen, EL-
HORST, Tel. 020-799725, V140

Handelszaken

RUIM 150 STUKS IN VOOR-
RAAD. TEL. 02367-3532, V150
KEND BESSEL, H. van Nispen,
W. de Wijkstr. 20 IV, A. Dam, V150
factuur ond. nr 2341 Vkr.
V110
Te koop zeer goed onderhouden
FORD TAUNUS 20 MRS. plm.
60.000 km, elektr. schuifdak,
slapb. enz. Drogistertj Ten Berge,
tel. 05480-2293 N.O.Z. V150
Particulier biedt aan: RENAULT R
16 L, bouwj. 1969, 020-159164, V150
Voor bekijken van uw trappen, EL-
HORST, Tel. 020-799725, V140

Vogels kijken

op de
Wereldtentoonstelling 1973
Diergarde Bijldorp Rotterdam.
Zaterdag 27 januari van 10-18 uur, 28 januari t/m 3 februari van 10-22 uur, 4
februari van 10-17 uur.
Volwassenen f.4, kinderen f.2 (na 18 uur f.3 en f.1,50). Bejaarden doorlo-
pend f.1. Toegang Diergarde inbegrepen.
Bel 085-613509. Wij komen langs.
Heeft u nog oude hollandsse stoelen te
maken te vechten of te repareren.
W.o. vazen, bordes, klokjes, in-
Drogistertj Ten Berge, tel. 05480-
2293 N.O.Z. V141

Job

Schilder-timmerwerk, goed en goed-
koop. Tel. 020-794357, V210
Radio Schoorlijk Javastraat 86,
Hilversum
Te k. aangeb. WEEKEND (VA-
KANTIE) ARK m. r.v., aantecbt.
toniet, gasverf, 6 slappi, etc. m.
hepl, m. visboot + b.b. motor
sedijk 112, Lage Zwaluwe, V171

VICTORIES OOK OP PAGINA 16

De Vietnamese oorlog: een Amerikaanse crisis

(Van onze redactie-buitenland)

AMSTERDAM, januari
Voor miljoenen Amerikanen was Vietnam al lang afgelopen. Het hoefde allemaal niet meer. Televisiebeelden, commentaren en demonstraties versterkten alleen maar méér de onwezenlijke apathie, die zich als een verstikkende nevel over Amerika uitspreidde. In het leger van „bevrijders” en „redders van de westerse waarden” wilde niemand de laatste zijn, die zijn leven in Vietnam verloor. Thuis was de veilige terugkeer van de militairen het enige dat telde. Amerika was Vietnam zat.

men had aanbevolen om het probleem-Vietnam uit de wereld te helpen) stond pal voor volk en vaderland: „Wij kunnen niet dulden, dat er op de Amerikaanse vlag wordt geschoten, als wij in de wereld aanspraak willen blijven maken op respect en aanzien.”

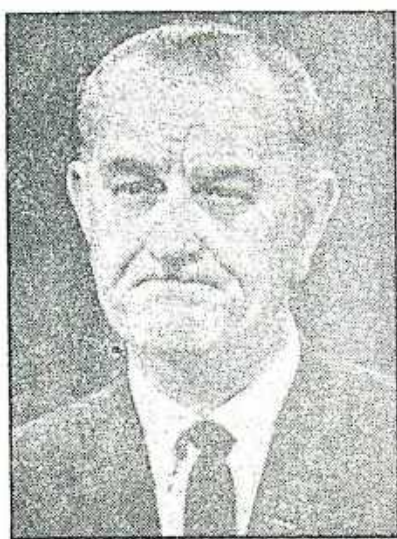
Het Amerikaanse Congres wilde niet achterblijven. Binnen enkele dagen nam het zonder veel problemen een resolutie aan, waarin Johnson volnachten kreeg om in Indo-China alle maatregelen te treffen, die hij nodig achtte, zonder het Congres tevoren toestemming te vragen. Slechts twee senatoren, Morse en Gruening, stonden tegen. „Deze volmachten geven president Johnson de vrije hand om oorlog te voeren”, verklaarde Morse. Hij zou gelijk krijgen.

Uitlokking

De Tonkin-resolutie stond „gelijk aan een oorlogsverklaring tegen Noord-Vietnam”, verduidelijkte het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken later. Dat het daarom ook was begonnen, hebben de Pentagon Papers, die zeven jaar later door Daniel Ellsberg werden onthuld, aangetoond. De Amerikaanse regering was naarstig op zoek naar een manier om de Zuidvietnamese regering in Saigon voor een „communisme machtsovername” te behoeden en het uitlokken van incidenten met Noord-Vietnam bleek een probaat middel.

Al in februari en maart 1964 werden door het Pentagon en het Witte Huis in het diepste geheim plannen uitgedroefd om de acties tegen Noord-Vietnam drastisch op te voeren. Minister van defensie Robert McNamara drong na een bezoek aan Saigon aan op „nieuwe en belangrijke persie op Noord-Vietnam”, omdat de Zuidvietnamese regering van de zwakke generaal Ngoejen Khanh geen enkele kans leek te maken tegen de in kracht en aantal toenemende activiteiten van het Bevrijdingsfront. Er werd een lijst van 94 mogelijke doelen in Noord-Vietnam opgesteld.

In de nacht van 30 juli voerden Zuidvietnamese mariniers onder opperbevel van de Amerikaanse generaal Westmoreland een landing uit op de Noordvietnamese eilandjes Hon Me en Hon Ngoe in de Golf van Tonkin. Tegelijk voor de Mad-

LYNDON JOHNSON

trouilletocht, zoals werd verklaard. Een botsing met Noordvietnamese vlooteenheden was onvermijdelijk. Johnson liet de patrouilles versterken. Hanoi verklaarde, dat de schepen de Noordvietnamese eilandjes bestookten. Op 4 augustus kwam het tot een treffen.

Het „Tonkin-incident” confronteerde de Amerikanen plotseling met de oorlog in Vietnam. Tot dan maakten de meeste Amerikanen weinig drukte om wat hun presidenten deden in hun verbeterde strijd tegen de „communisme samenwerkings” in het Verre Oosten. De heilsleer, die in kloekke koudeoorlogstaal door president Truman werd geformuleerd en vurig werd beleden door Eisenhower en zijn rechterhand John Foster Dulles, kreeg de meeste belangstelling bij de gebeurtenissen in Europa (Berlijn, Hongarije) en op Cuba (de rakettencrisis).

„Een ramp”

De Conferentie van Genève, waarop de kwestie-Vietnam na het vertrek van de Fransen werd geregeld en verkiezingen in het voorzicht werden gesteld om het noorden en zuiden te herenigen, was in Amerikaanse ogen „een ramp”. Amerikaanse veridelde daarom de ver-

na zijn herverkiezing tot president (Goldwater werd weggevaagd) stelde hij een speciale commissie in, die aanbevelingen moest doen over de noodzaak van bombardementen op Noord-Vietnam. Na ampel be raad was de conclusie, dat bombardementen en het inzetten van grondtroepen het tij definitief zouden doen keren.

Johnson ging gretig op de voorstellen in. In februari 1965 greep hij acties van de Vietcong tegen een Amerikaanse basis in Pleikoe aan om het startsein te geven voor de lang voorbereide operatie Rolling Thunder („Rollende Donder”), de grote lucht oorlog tegen Noord-Vietnam, die met enkele onderbrekingen tot 1 november 1968 zou duren. De eerste bommen vielen op Noord-Vietnam, terwijl juist de Russische premier Kosygin in Hanoi op bezoek was om te praten over verdere hulpverlening.

De Amerikaanse crisis was ontketend. In pathetische bewoordingen schilderde Johnson in een rede voor de universiteit van John Hopkins zijn beweegredenen. „Vandaag sterven Amerikanen en Aziaten voor een wereld, waarin elk volk zijn eigen pad naar verandering mag kiezen. Dit is het beginsel, waarvoor onze voorvaders streden in de vallei van Pennsylvania. Dit is het beginsel, waarvoor onze zonen vechten in de jungle van Vietnam. Elke avond stel ik me voordat ik het licht uitdraai deze vraag: heb ik alles gedaan om vrede en hoop te geven aan alle volkeren van de wereld?”

Zijn woorden vonden niet overal meer een rotsvast geloof. Vooral onder de studenten en in kringen van de beweging voor gelijke burgerrechten van blank en zwart stak het verzet massaal de kop op. Aan de Amerikaanse universiteiten werden tientallen „teach-ins” georganiseerd om informatie te geven over de ietelijke achtergronden van de Amerikaanse inmenging in Vietnam. Op 17 april hielden de studenten van de SDS (Studenten voor een Democratische Samenleving) hun eerste felle betoging tegen de Vietnamese oorlog.

De Berkeley-universiteit in Californië werd het middelpunt van de snel groeiende protestbeweging. Terwijl Johnson en het Pentagon de bombardementen steeds verder opvoerden (fragmentatiebommen, napalm, chemische middelen) en steeds meer Amerikanen naar Vietnam gingen (de zogezeten er een

Een van de vier doden bij de demonstratie op de campus van de universiteit van Kent

het Pentagon en alles op te offeren aan één doel: Noord-Vietnam dwingen tot militaire overgave of bombarderen naar de conferentietafel. In de Senaat klonken zwakke protesten (Fulbright, McGovern), maar Johnson luisterde alleen naar zijn generaals.

De crisis veroorzaakte conflicten tot in het regeringsapparaat zelf. Eind 1966 bekleedde minister van defensie Robert McNamara de twijfel aan de zinigheid van de bombardementen. Hij probeerde Johnson zonder succes tot stopzetting te bewegen. Een jaar later (nadat hij eerst nog opdracht had gegeven tot de geheime Pentagon-studie over de manier waarop Amerika bij de oorlog betrokken was geraakt - de Pentagon Papers) werd hij benoemd tot directeur van de Wereldbank en verwezen hij van het politieke front.

Ommekeer

Begin 1968 kwam de ommekeer in de Amerikaanse oorlog: het grootscheepse Tet-offensief van Noordvietnamezen en de Vietcong in Zuid-Vietnam. Dit offensief, dat de Amerikanen volledig verraste en overrompelde, bracht de politiek van Johnson een onherstelbare psychologische klap toe. Noord-Vietnam bleek militair maar vooral mentaal niet in het minst aangetast

dat hij om een nationale mobilisatie en nog eens 200.000 man extra vroeg. Hij kreeg ze niet. Westmoreland werd eind februari van zijn functie ontheven.

Desillusie

In Amerika groeide de onrust. Johnson vergeleek zich nog wel met Abraham Lincoln tijdens de Amerikaanse burgeroorlog („Wij worden soms gedwongen onze overtuiging met geweld te verdedigen net als Lincoln; wij moeten vasthouden tot het bittere einde net als Lincoln”), maar de ontevredenheid en desillusie over het verloop van de oorlog kregen de overhand. De kritiek op de Amerikaanse drijfveren werd steeds sterker. Johnson besloot „als vredesgebaar” de bombardementen in het gebied van Hanoi en Haifong te staken.

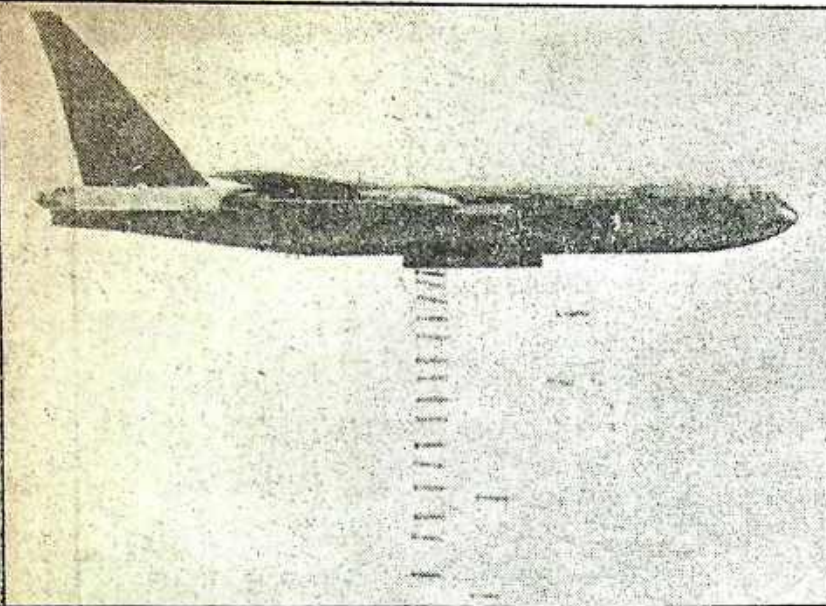
De campagnes voor de nieuwe presidentsverkiezingen van november stonden volde. De Democraten besloot senator Eugene McCarthy mee te doen en tegen ieders verwachting had hij een overweldigend succes. De voorverkiezingen in New Hampshire in maart brachten hem naar voren als de grote favoriet van het „andere” Amerika. Johnson, die gerekend had op een verpletterende zage, stapte gedesillusioneerd uit de race, volgens eigen zeggen om zich de laatste maanden aan het „vredesoffensief”

tot een massale invasie van Amerikaanse troepen. Een klein jaar later gaf hij ruggesteun bij de Zuidvietnamese inval in Laos. Protesten in Amerika werden onder de banier van Wet en Orde hardhandig de kop ingedrukt. Toen studenten van de universiteit van Kent een vreedzame demonstratie hielden tegen de invasie in Cambodja, begonnen politietroepen plotseling „uit zelfverweer” te schieten. Er vielen vier doden.

Intussen was de crisis in het Amerikaanse leger in Vietnam in volle omvang uitgebarsten. Het druggebruik om de verveling en de zinloosheid van de oorlog te ontvluchten greep om zich heen. Steeds meer gevallen van „fraging” deden zich voor: soldaten schoten hun eigen commandanten dood. Oorlogsmisdaden als de massamoord in My Lay stonden niet op zichzelf. Het leger wilde naar huis.

Paasoffensief

Het paasoffensief, dat de Noordvietnamezen en de Vietcong eind maart vorig jaar ontketenden, was een frontale aanval op Nixons Vietnamiseringspolitiek. Zuid-Vietnam bleek het onmogelijk zonder de steun van het militair-industriële complex van Amerika alleen af te kunnen. Half april liet Nixon de massale bombardementen hervatten en begin mei kwam hij het Amerikaanse volk meedelen (ook hij me-

Een Amerikaanse B-52 bommenwerper in actie

gering-Diem in het zadel. Na de oprichting van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront in 1960 bestoot Kennedy tot krachtiger steun: hij stuurde een contingent „Speciale Troepen“ en liet de Zuidvietnamese plattelandsbevolking bijeenrijven in „strategische dorpen“ om het communistisch gevaar beter te kunnen keren.

In Amerika klonken nauwelijks protesten. Dit veranderde niet dramatisch na het „Tonkin-incident“. Toch was er sprake van een keerpunt. De snelle opvoering van het oorlogspotentieel in Indo-China en de escalatie van oorlogshandelingen deden althans bij sommige groepen de vraag opkomen naar de rechtvaardiging van de inmenging in Vietnam. Die vraag leidde tot de crisis in de Amerikaanse democratie, „die verzwakt is door 20 jaar van leugens en regeringsmanipulaties“, zoals Daniel Ellsberg in 1971 zou verklaren.

Voor Johnson was die rechtvaardiging gauw gevonden: agressie van Noord-Vietnam, dreiging vanuit China, de bondgenoten zijn in gevaar, „de Noordvietnamese communisten storen zich totaal niet aan de wil van de wereld“. Onmiddellijk

de dag groter. „Hey, LBJ, how many kids did you kill today?“ (Hie, Johnson, hoeveel kinderen vermorde je vandaag?), was de veelgevoerde leuze bij alle betogingen.

Schandpaal

Het generatieconflict lag open. De ouderen, die volop waren meegegroeiwd met de idealen van „vrijheid“ en „democratie“ van na de Tweede Wereldoorlog, keken vol afgrijzen toe, hoe de bringer van de „vrijheid“ in Vietnam als een oorlogsmisdadiger aan de schandpaal werd genageld en de „vrijheid“ over „democratie“ werden weggehoond tijdens veldslagen met tot de tanden bewapende politietroepen. Vietnam trok een muur op in talloze gezinnen.

Maar er was niet alleen sprake van een generatieconflict. De crisis ging veel dieper en raakte direct het regeringssysteem. Het Witte Huis verloor zijn geloofwaardigheid door zonder acht te slaan op enige democratische controle star vast te houden aan de militaire lijn van

menten. Johnson, die gedacht had er een snelle oorlog van te maken door een grote oorlog van te maken, keek verbijsterd toe.

Het Tet-offensief begon in de vroege ochtend van 31 januari met een bliksemanval op de Amerikaanse ambassade in Saigon. Vrijwel tegelijkertijd werden stormloopen ondernomen op bijna alle belangrijke Zuidvietnamese steden. De acties waren zorgvuldig voorbereid. In de dagen voordat de grote slag om Saigon ontbrandde werd de aandacht van de Zuidvietnamese inlichtingendienst getrokken door een ongewoon groot aantal begravingen; in de lijkkisten, die door wenende vrouwen werden gevolgd, zaten wapens en munitie, klaar voor gebruik.

De kracht, duur en intensiteit van het offensief brachten het Witte Huis en het Pentagon in een „shock-toestand“, zo heeft de Pentagon-studie onthuld. De tijdelijke bezetting van de oude keizerlijke hoofdstad Hanoi en de wekenlange belegering van de belangrijke Amerikaanse basis Khe San brachten de Amerikaanse opperbevelhebber Westmoreland zo in verlegenheid,

de wijzen. Met de komst van Nixon in het Witte Huis begon het grote vergeten in Amerika. Nixon had zijn kiezers gepaaid met de belofte, dat hij tijdens zijn regering een eind aan de oorlog zou maken en daar was het wachten op. Gesteund door zijn trouwe Sancho Sanchez, Spiro Agnew, bespeelde hij slim de gevoelens van de zwijgende meerderheid, die de rellen zat was en niets liever dan een eervolle Amerikaanse aftocht uit Vietnam wilde. Een nevel van berusting trok langzaam over Amerika.

Nixon zette de Vietnam-politiek op een ander spoor. Hij wilde de oorlog „Vietnamiseren“, dat wilde zeggen: het Zuidvietnamese regime en het leger zo sterk maken, dat zij met hulp van de Amerikaanse luchtvloot op eigen initiatief de oorlog konden voortzetten. Tegelijk startte hij via zijn speciale adviseur Henry Kissinger geheime onderhandelingen met de Noordvietnamese diplomaten Le Doek Tho en Xoean Thoej in Parijs. De Amerikanen dachten, dat het zo goed was.

Het was niet zo goed. In mei 1970, toen Nixon een machtsovername in Cambodja vreesde, gaf hij opdracht

gen was de „eer van Amerika“ te redden met de afkondiging van een mijnblokkade voor de Noordvietnamese kust.

Nixon heeft de lucht oorlog tot ongekende hoogte opgevoerd. Sinds april zijn meer bommen op Noord-Vietnam gevallen dan tijdens de bombardementen onder Johnson. De uitwerking was vele malen vernietigender door het gebruik van uiterst precieze „slimme bommen“, en zware B-52 bommenwerpers. Toch keek Amerika gelaten toe. Protesten maakten geen indruk. „De meeste mensen zouden het woord Vietnam het liefst nooit meer horen“, heeft een van Amerika's leidende Vietnam-critici, Noam Chomsky, gezegd.

De Amerikaanse crisis is niet voorbij, nu in Vietnam een bestand is afgekondigd. Amerika blijft achter met een grote morele schuld. Apathie en berusting zijn in deze omstandigheden gevaarlijk zachte heelmesters.

HAN VAN GESSEL

Machtsstrijd wacht Zuid-Vietnam

(Van onze redactie buitenland)

AMSTERDAM, januari

Wat gaat er nu na de wapenstilstand in Zuid-Vietnam gebeuren? Alleen beroepsspeculanten kunnen een antwoord geven op deze vraag. De onzekerheid over de naaste toekomst van Vietnam komt voort uit het feit, dat niet te voorspellen is welke vormen de politieke krachtmeting tussen het Thieu-regime, het Bevrijdingsfront en de veelgenoemde „derde macht“ zal aannemen. Militaire confrontaties met alle escalatiegevaaren vandien, zijn niet ondenkbaar; zeker niet nu Thieu vastbesloten lijkt om zoveel mogelijk dwars te gaan liggen.

Thieu vertegenwoordigt een machtsfactor in Zuid-Vietnam, het leger. Daartegenover staat de invloed van de Voorlopige Revolutionaire Regering, die het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront aan de vooravond van de Parijs onderhandelingen in leven heeft geroepen. Het Front heeft als militaire machtsfactor de beschikking over de Vietcong, waarvan de numerieke macht veel kleiner is dan die van het bijna een miljoen man sterke regeringsleger van het Thieu-regime.

In het krachtenveld van het huidige Zuid-Vietnam zeggen formele cijfers echter weinig. De enkele tienduizenden fronttroepen van de revolutionaire regering weten zich gesteund door een politiek-militaire structuur in het door het FLN bezette deel van Zuid-Vietnam. De bijna een miljoen man tellende strijdmacht van president Thieu bestaat — op enige elite-divisies na —

grotendeels uit weinig gemotiveerde dienstplichtigen, die niet genoeg geld konden opbrengen om de dienstplicht te ontlopen.

Over de uitslag van een directe militaire confrontatie tussen de elite-divisies van Thieu en de stoottroepen van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront is nu nog weinig te zeggen. Een massale Amerikaanse interventie heeft de mistukking van een „Vietnamisering“ van de oorlog aangetoond, zoals de tussenkomst van Noordvietnamese eenheden tijdens het jongste voorjaarsoffensief duidelijk maakte, dat het FLN voor spectaculaire militaire verrichtingen afhankelijk is van de steun van Hanoi.

Burgeroorlog

Van een „burgeroorlog“ is door het ingrijpen van de twee akkoord-sluiters Washington en Hanoi vrijwel geen sprake geweest in Zuid-Vietnam. Waarbij aangetekend moet worden, dat de hulp van Noord-Vietnam aan het Bevrijdingsfront een vanzelfsprekende indruk maakt — gelijkgerichte hervormingsideeën van Vietnamezen onder elkaar — dan de Amerikaanse steun aan de machthebbers in Saigon.

In de politieke confrontatie tussen Thieu en de Voorlopige Revolutionaire Regering, die nu na de wapenstilstand is begonnen, doet het er weinig toe welke van de twee partijen over het grootste aantal vierkante meters vlaggendok beschikt. In een generatie-lang door oorlogen van verschillende inhoud — Japanse bezetting, dekolonisatie tegenover de Fransen, gemengde sociale revolutie tegen een „Amerikaans model“ in Indo-China — geteisterd Vietnam maken harde machtsverhoudingen uit, wie uitein-

delijk een platgebombardeerde bevolking aan z'n kant krijgt.

In het wapenstilstandsakkoord wordt in dit verband nogal vanzelfsprekend gesproken van een „derde macht“ in Zuid-Vietnam. Wat die derde macht na een jarenlang proces van polarisatie tussen „hen“ (Bevrijdingsfront, de communisten, Hanoi) en „ons“ (Thieu, het westerse imperialisme, Washington) nog precies voorstelt, is onduidelijk. Gepraat wordt over de boeddhisten, over generaal Minh met de weinig tot uiting gekomen bijnaam „de grote“, over sectes uit de Franse tijd als de Hoa Hao en over de bannelingen in Parijs, voor wie de Franse hoofdstad een niet alleen financieel veiligste wijkplaats bood na de gedeeltelijke overwinning van de Vietminh bij de Geneefse akkoorden van 1954.

Alles bij elkaar maakt deze derde macht, die op aandringen van het bevrijdingsfront vertegenwoordigd is in de Regering van Nationale Verzoening en Nationale Eenheid in Saigon, een weinig overtuigende indruk. De oorlog heeft te lang geduurd om middengroepen een reële overlevingskans te geven. Hun woordvoerders zijn er nog altijd, maar de massa's, die het bonte geheel van ex-ministers en bannelingen een suggestie van aanhang zouden kunnen geven, lijken te ontbreken in het huidige Zuid-Vietnam.

Tengevolge van het voorjaarsoffensief van de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront heeft de polarisatie in Zuid-Vietnam tussen de Voorlopige Revolutionaire Regering van het Front en het regime van Thieu ook een duidelijker geografisch gezicht gekregen. Het „pantervel“, waarin de Vietcong territoriale „eilanden“ bezette, in Zuid-Vietnam heeft tengevolge van dit offensief plaatsgemaakt voor een „zebra-patroon“, waarin aangesloten stroken land onder direct bestuur staan van het Front.

Het gaat hier om grotendeels ten-

NGOEN VAN THIEU.

gevolge van de bombardementen en de gedwongen verhuizingen ontvolkte gebieden. 63 procent van de Zuidvietnamese bevolking woont nu in de steden, die formeel in handen zijn van de regering-Thieu. In de steden zal dan ook beslist worden over de verdere politieke toekomst van Zuid-Vietnam.

Van de middelen, die de twee huidige machtsblokken in Zuid-Vietnam zullen gebruiken om deze strijd in hun voordeel te beslissen, kan worden aangenomen, dat intimidatie, terreur en geweld er een grote rol in zullen spelen. Het Bevrijdingsfront rekent bij deze confrontatie op de steun van de kleine boeren en een ontworteld stadsproletariaat. Thieu hoopt op het leger

en een numeriek moeilijk te schatten groep OW-ers, degenen, die aan de oorlogsomstandigheden fors hebben verdiend en er niets voor voelen om hun oorlogswinsten geconfisqueerd te zien in een socialistisch Zuid-Vietnam.

Zowel het Bevrijdingsfront als Hanoi heeft zich de afgelopen maanden uiterst voorzichtig uitgelaten over de verwezenlijking van zo'n socialistisch Zuid-Vietnam. Van een klakkeloze navolging van het Noordvietnamese model is in de verklaringen van het Bevrijdingsfront geen sprake. Ook Hanoi heeft herhaaldelijk laten weten, dat het zijn sociale systeem niet onverkort wil exporteren naar het Zuiden. De vraag is alleen in hoeverre een realistische zienswijze op een eigen karakter van de Zuidvietnamese maatschappij een overlevingskans heeft in de komende machtsstrijd met Saigon als inzet.

Hetzelfde geldt voor verklaringen van het Bevrijdingsfront en Noord-Vietnam over een hereniging in Vietnam. Geen van deze twee bondgenoten heeft die hereniging hoog op het officiële prioriteitenlijstje geplaatst. Een programma, waarin een terugtrekking van de Amerikaanse strijdkrachten en een sociale revolutie in Zuid-Vietnam op de eerste plaats komen, maakt een haastige hereniging in Vietnam tot een zaak van ondergeschikt belang.

Hereniging

Geen van de huidige machthebbers in Hanoi is echter vergeten, dat een nationale hereniging een vanzelfsprekende zaak leek bij de ondertekening van de Geneefse akkoorden van 1954. Hereniging met het noorden lijkt — gezien de door de oorlog nog geaccentueerde verschillen tussen Noord en Zuid —

Een eenzame Amerikaan in een verwoest Zuid-Vietnam.

een weinig aantrekkelijk programmapunt in de komende politieke strijd tussen het Front en de regering Thieu. Op langere termijn is de mogelijkheid van zo'n hereniging echter nog niet afgedaan met tactische verkiezingsoverwegingen van nu.

Het Zuid-Vietnam, dat nu naar verkiezingen toegaat, die zeventien jaar eerder gehouden hadden moeten worden, is in die periode volslagen veranderd. Een overwegend agrarisch land is mede tengevolge van gedwongen bevolkingsmigraties verstedelijkt. De boer met een geweer van een verouderd type, die jarenlang het symbool was van Vietminh en Vietcong, is niet langer representatief voor de huidige Zuidvietnamese maatschappij.

Welk symbool ervoor in de plaats komt, zal onder andere moeten blijken in de komende overgangsperio-

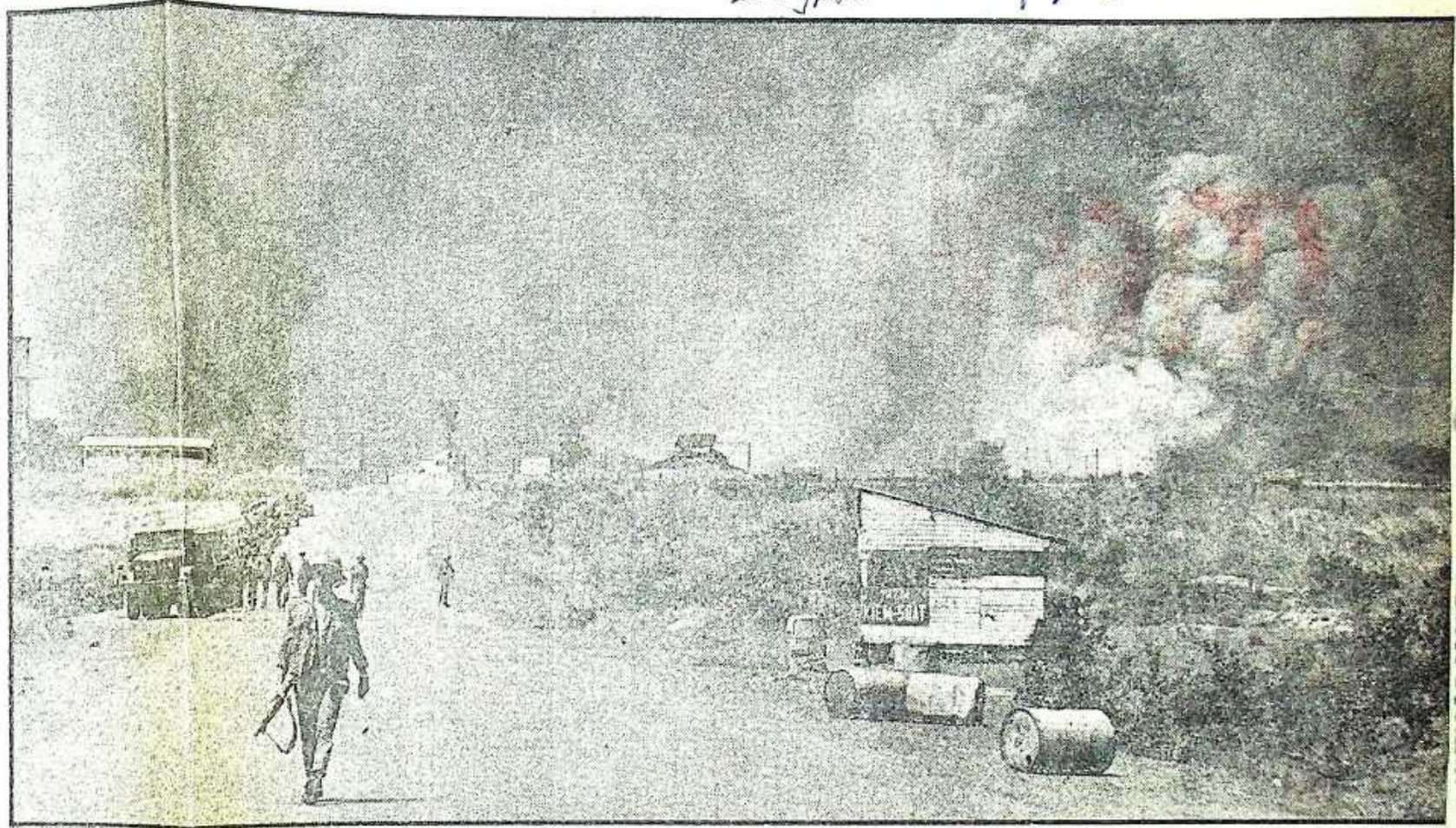
de naar de vestiging van een reële, representatieve vertegenwoordiging van een Zuidvietnamese bevolking, die de afgelopen jaren een identiteit kreeg opgedrongen door Amerikaanse militairen en Vietnamese revolutionairen, die in toenemende mate afhankelijk waren van de steun van Hanoi.

Speculaties over de kenmerken, die zo'n Zuidvietnamese identiteit dan zal hebben, zijn nog vrijblijvend. De mogelijkheid om die identiteit te bepalen lijkt dichterbij dan ooit. Dat is het misschien weinig opzienbarende, maar op lange termijn belangrijke effect van het wapens!

BOB GROEN

De tragedie van Vietnam

25 jan 70 VM

Een onheilspellende gloed van vuur en rook stijgt op boven een getroffen munitiedepot dicht bij Saigon langs de weg naar An Loc.

Spakierweg 53 III, Amsterdam.
Telefoon 020-944725.

afdeling Amsterdam van het Instituut voor
Kruis, Rapenburgstraat 105, Amsterdam-1001.

straat 86 te Utrecht.

... serie 36622 no. 8; serie 36697 nos. 5 en 6; serie 38043 no. 1; serie 38629 no. 1; serie 38793 nos. 1 en 4;
... serie 38989 no. 9; serie 39066 no. 4; aflosbaar per 15 maart 1972 met f.125.—

De dood op het slagveld. Lijken van gesneuvelde Vietcong-strijders liggen zwaarverminkt langs de kant van de weg na een raketaanval op de basis Høong Tra tijdens het voorjaarsoffensief vorig jaar. Enkele Zuidvietnamezen kijken onderweg onverschillig toe.

Een Zuidvietnamese vader met zijn kind, overdekt met ernstige napalm-brandwonden.

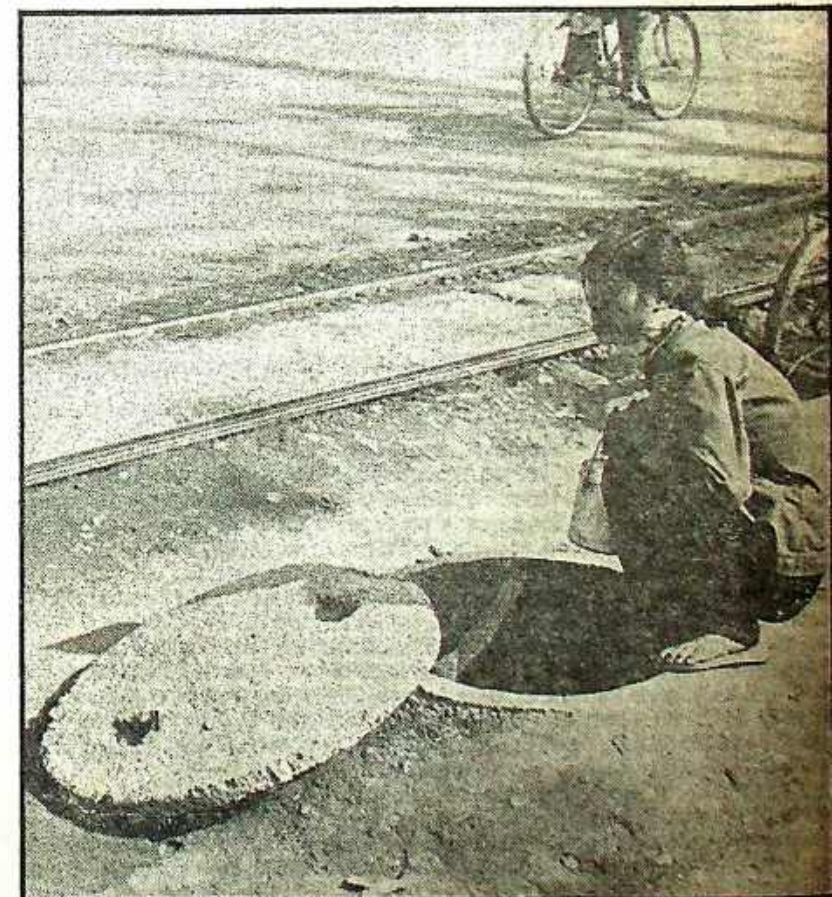

Een gevangen genomen Amerikaanse vlieger wordt door een Noordvietnamese vrouw met het geweer in de aanslag weggeleid.

Een vluchtend gezin tekent de wanhoop van tienduizenden in Vietnam, die door de oorlog uit hun huizen werden verdreven. Wanhoop om de verwoestingen en de voortdurende onzekerheid.

Met een grimmige grijns houdt een Amerikaanse militair twee geboeide en geblinddoekte Vietcong-gevangenen in bedwang.

Bombardementen op Noord-Vietnam. Een meisje in Hanoi hurkt angstig neer, klaar om bescherming te zoeken in een schuilputje.

Vietnamcollecte

in Helmond

waar
25-1-73

Vrijdag en zaterdag wordt in Helmond een collecte voor Vietnam gehouden in samenwerking met het Jongerencomité Vietnam, waaraan vrijwel alle politieke partijen hun medewerking hebben toegezegd. Collectanten kunnen zich aanmelden vrijdagavond van 6 uur af en zaterdag van 's morgens 9 uur af bij het kunstcentrum te Helmond.

Hysterische radiorede van Thieu

De leider van het marionettenregiem in Saigon, generaal Thieu, heeft gisteren een hysterische radio-rede uitgesproken, waarin hij aankondigde dat komend weekeind in Parijs een accord zal worden getekend maar zei dat 'vrede nog geen duurzame vrede' betekent. De precieze tekst van het Noordvietnamees-Amerikaanse accord is in Saigon tot dusver niet gepubliceerd.

Thieu sprak over een verdergaand 'bloedvergieten' na een bestand en gaf in nauwelijks bedekte termen opdracht ook na een staakt-het-vuren zoveel mogelijk patriotten te vermoorden.

Na de toespraak van Thieu vanuit het met tanks bewaakte voormalige paleis van de koloniale gouverneur-generaal, zond radio-Saigon oproepen aan de Thieu-troepen en de politie uit waarin het heette dat 'het eerste wat er gedaan moet worden in een politieke strijd (met het Bevrijdingsfront) is dodelijke slagen toe te brengen aan hun ondergrondse kaders'. Uit de uitzending bleek dat het Thieu-regiem doodsbang is voor demonstraties of vreugdebeton van de bevolking. Volgens radio-Saigon moet bij zulke gebeurtenissen onmiddellijk worden toegeslagen. Volgens buitenlandse persbureaus heeft Thieu bevel gegeven op betogingen het vuur te openen.

Razzia's

In zijn toespraak verkondigde Thieu dat zijn regiem het 'enige wettige bewind' is. Brallend beweerde hij dat de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam 'niet zal worden geaccepteerd'. De bevolking in de door Thieu beheerste steden heeft bevel gekregen de Thieu-vlag uit te steken. Op de vlag van het Bevrijdingsfront staat de doodstraf. Uit verschillende steden wordt melding gemaakt van razzia's door de Thieu-politie.

Inmiddels wordt volgens alle berichten in verschillende delen van Zuid-Vietnam hevig gevochten. Met name in de buurt van Saigon en in de Mekong-delta zouden de gevechten zijn opgelaaid. De gevechts-activiteit zou heviger zijn dan sinds begin januari het geval was.

Bombardementen

Woordvoerders van het Amerikaanse commando in Saigon zeiden dat de Amerikaanse luchtmacht in heel Zuid-Vietnam grootscheepse bombardementen uitvoert. Daarbij zijn zowel eskaders B-52's als grote aantallen jachtbommenwerpers ingezet.

Het Amerikaanse persbureau UPI meldde gisteren uit Saigon, dat Amerikaanse gevechtshelicopters na het ingaan van het bestand hun vluchter boven Zuid-Vietnam zullen voortzetten voor het vervullen van zogenaamde 'niet-militaire taken'.

Bestand in Vietnam

(Vervolg van pag. 1)

Premier Pham Van Dong: Een grote overwinning

De premier van Noord-Vietnam, Pham Van Dong, heeft het feit, dat Nixon nu gedwongen is de overeenkomst te tekenen een grote overwinning genoemd. In een redevoering bij het vertrek van de minister van buitenlandse zaken, Nguyen Duy Trinh, verklaarde de premier: 'Dit is een grote overwinning van het Vietnamese volk op het militaire, het politieke en het diplomatieke front'.

RUZIE IN HAL-TOP

Een diepgaande ruzie in de top van de Holland-Amerika Lijn is naar buiten gekomen nu bekend is geworden dat vier in New York werkende stafleden van de HAL hun ontslag hebben genomen.

Het zijn de Nederlanders J. Tuinman, vice-president voor de verkoop van de HAL-cruises; J. Vos van de afdeling verkoop en H. Pols, chef van de afdeling marktonderzoek. De vierde is een Amerikaan, die hoofd is van de afdeling reservering.

Woordvoerders van de HAL in Londen ontkennen ten stelligste dat het ontslag te maken heeft met de slechte bezetting van de schepen. Het viertal zou het niet eens zijn met een aantal dingen in het beleid'. Deze vage formuleringen doen echter niets af aan het feit dat het met de Amerikaanse cruisevaart slecht gaat en alle staffunctionarissen direct bij het organiseren en verkopen van deze voor rijke Amerikanen bestemde zeevakanties betrokken zijn.

Op een gisteren gehouden buitengewone aandeelhoudersvergadering van de HAL werd meegedeeld dat de ontwikkeling in de cruisevaart slechter gaat dan men enkele maanden geleden had verwacht.

Pham Van Dong noemde de overeenkomst voorts een grote overwinning van de solidariteit met het Vietnamese volk in de wereld. Plechtig verklaarde de Noordvietnamese premier: 'We zullen de strijd van het Vietnamese volk om zijn revolutionaire zaak te voltooien voortzetten, ons baserend op de overeenkomst en andere nog te tekenen documenten. Wij zullen de banier van vrede, vriendschap en democratie fier blijven dragen om voort te gaan op de weg naar de bevrijding van Zuid-Vietnam en de hereniging van het vaderland'.

In Parijs gaf namens de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam mevr. Nguyen Thi Binh een verklaring uit.

'Het is een grote overwinning voor het Vietnamese volk, het Amerikaanse volk en alle mensen in de wereld, die vrede en rechtvaardigheid willen'. 'De voorlopige revolutionaire regering bevestigt opnieuw haar bereidheid de overeenkomst, die officieel zal worden getekend, uit te voeren en zij verwacht, dat alle vier ondertekende partijen dit eveneens zullen doen om het Vietnamese volk een waarachtige en blijvende vrede te geven en bij te dragen aan de verdediging van vrede en veiligheid in Indo-China en Z. O. Azië'.

Reacties

In Den Haag gaf Schmelzer een verklaring uit, waarin hij zei verheugd te zijn over de bekendmaking dat de overeenkomst is gesloten. Het nieuws werd door Schmelzer aangegrepen om te verklaren dat hij 'steeds vertrouwen heeft gehad in de bedoeling van de Verenigde Staten'. Verder zegt Schmelzer dat er 'misschien nog interne strijd zal voortgaan in het gebied en veel punten ongetwijfeld na-

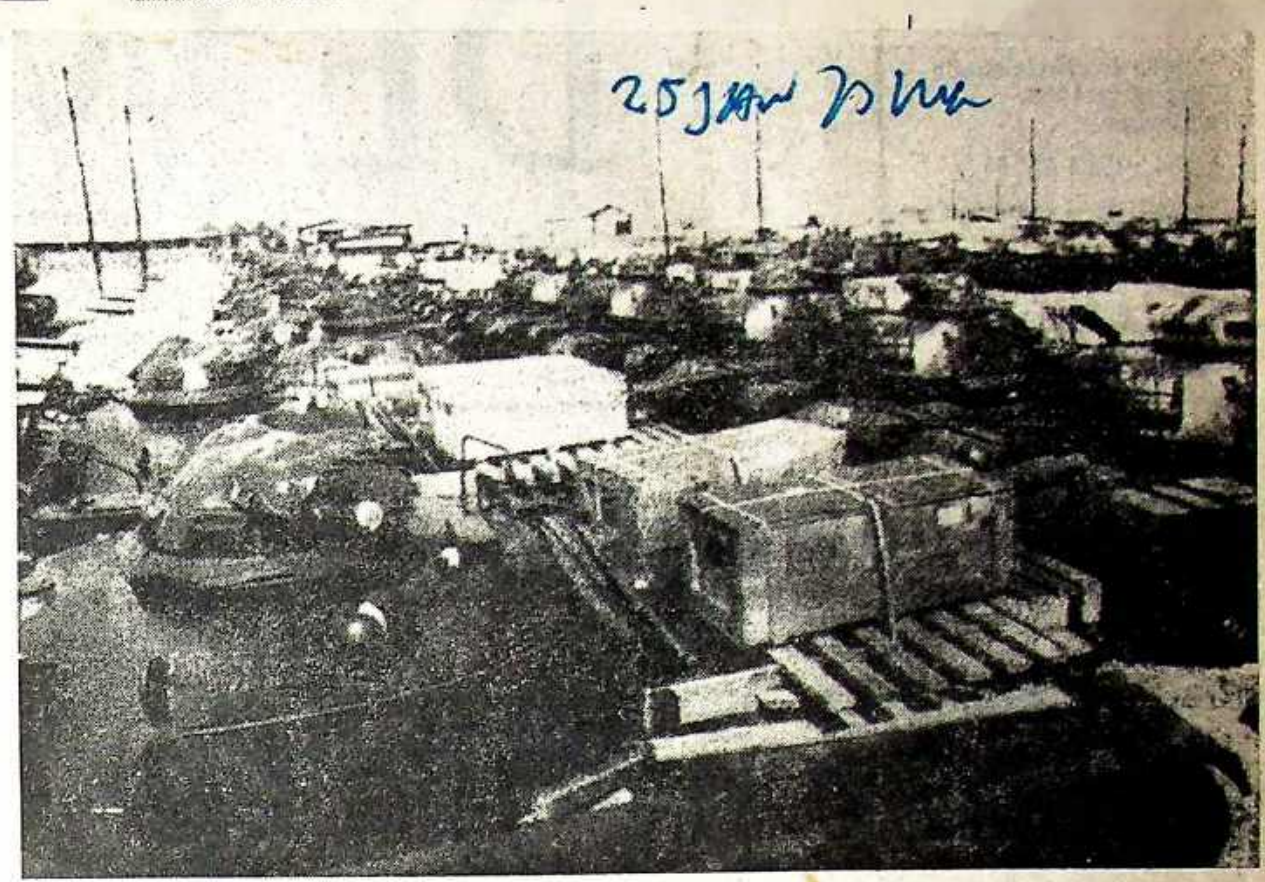
dere uitwerking behoeven'. Ten aanzien van de kwestie van de hulpverlening bepaalt hij zich tot de mededeling dat de regering hoopt dat 'de voorwaarden worden geschapen om te beginnen aan economisch en sociaal herstel en ontwikkeling voor het volk van heel Vietnam, Zuid en Noord', en dat 'de Nederlandse regering hiertoe naar vermogen zal medewerken'.

In tal van hoofdsteden in de wereld is gereageerd op het nieuws over het bereiken van het accord.

In Stockholm werd in regeringskringen te kennen gegeven, dat Zweden meteen uitvoering zal gaan geven aan het plan om een miljard kronen ter beschikking te stellen aan Noord-Vietnam voor herstel en opbouw van het land. Verwacht werd dat premier Palme gisteren nog een verklaring zou afleggen.

Het persbureau Tass maakte gisteren melding van het in Hanoi en Washington verstrekte communiqué en van het feit, dat a.s. zaterdag in Parijs de ondertekening zal plaatsvinden. Radio-Moskou riep het nieuws om. Een officiële regeringsverklaring was rond het middaguur nog niet uitgegeven.

In Peking werd een verklaring van de regering uitgegeven, waarin staat dat 'het bereikte accord in overeenstemming is met de belangen van het Vietnamese volk en van het Amerikaanse volk'. De Chinese regeringsverklaring zegt verder, dat het accord 'de vermindering van de spanning in het Verre Oosten en Azië zal bevorderen'. In Londen werd door het ministerie van buitenlandse zaken meegedeeld, dat de regering-Heath kort voor de aankondiging van het accord in een nota van de Amerikaanse minister Rogers hiervan op de hoogte was gesteld. De regering van Japan publiceerde een verklaring, waarin staat dat het ministerie van handel hulp in de vorm van voedsel en medicijnen aan Vietnam zal verstrekken en dat daarna een Japanse missie naar Vietnam zal reizen met het oog, op wat genoemd werd, 'economische bijstand'. Regeringsreacties kwamen verder los in Canberra (Australië) in Wellington (Nieuw-Zeeland), in Bonn, Rome, Kopenhagen en Ottawa. In de Italiaanse regeringsverklaring werd gesproken over hulp aan de wederopbouw van Vietnam. In de loop van gisteren zou in Parijs een officiële reactie van de Franse regering komen, zo werd in diplomatieke kringen gezegd. Dit zou gebeuren na afloop van een zitting van het kabinet-Messmer.

Een grote hoeveelheid Amerikaanse tanks, juist aangevoerd uit de VS, staat klaar voor het Thieu-leger op een militair opslagterrein bij de haven van Saigon.

VS leverden Thieu alles, behalve aanhangers Amerikaanse luchtbrug bracht duizenden tonnen oorlogstuig naar Saigon

In het door de Amerikanen neergezette Norodom-paleis zetelt Nguyen Van Thieu, 'De Opstijgende', zoals zijn naam in vertaling luidt, de leider van het corrupte fascistienregiem, gehaat bij de bevolking van Saigon en heel Vietnam. Het onderkomen van de marionettenleider heeft meer van een vesting dan van een werkelijk paleis weg en dat karakteriseert de hachelijke positie waarin de dictator zich houdt, slechts overleefd gehouden door openlijke en verdeckte

Staatsgrepen en intriges

Van Van Thieu wordt in de straten van Saigon verteld, dat er geen verraad is dat hij niet heeft gepleegd, en bekend is dat deze zoon van een grootgrondbezitter zijn opleiding kreeg in het Franse en Amerikaanse leger.

Hij vertoefde op de school van de Amerikaanse generale staf in Kansas en is later betrokken bij de moord op dictator Diem. Via een serie staatsgrepen en intriges brengt hij het ten slotte tot 'president'.

Keer op keer blijkt, dat het marionettenregiem dat hij leidt, geen enkele steun heeft in Zuid-Vietnam. Slechts omvangrijke steun van de Amerikanen verhindert de totale ineenstorting van de Saigon-kliek. Zeer veel Zuid-vietnamezen, die als huurling gedwongen zijn in Van Thieu's leger te dienen, deserteren of lopen over naar

Sihanoek over de strijd in Cambodja

Het Cambodjaanse staatshoofd prins Sihanoek heeft zondag j.l. verklaard een Vietnamees-Amerikaans accoord toe te juichen en te beschouwen als een gunstige factor voor de vrijheidsstrijd in Cambodja.

Sihanoek sprak in Peking tegenover journalisten. Hij verklaarde dat de troepen van het Verenigde Nationale Cambodjaanse Front de strijd zullen voortzetten tot het regiem van generaal Lon Nol (dat enkele jaren geleden via een Amerikaanse staatsgreep in de hoofdstad Phnom Penh aan de macht werd gebracht) zal zijn verslagen. Volgens buitenlandse journalisten, die de lunch waar Sihanoek sprak bijwoonden, zei Sihanoek dat de Cambodjaanse vrijheidsstrijders beschikken over geregelde eenheden met in totaal 72.000 man plus talrijke guerrilla's. Het verenigd front beheerst het grootste deel van Cambodja. Volgens de correspondent van de Franse Monde

zou Sihanoek ook gezegd hebben dat hij vorig jaar een door Amerika gedaan voorstel voor een 'regeling' in Cambodja had afgewezen. Deze regeling zou zijn neergekomen op het creëren van twee Cambodja's. Sihanoek verklaarde dat de Amerikanen en Thieu hun interventie ten gunste van Lon Nol moeten stopzetten.

Sihanoek, wiens regering door vele landen in de wereld ook na de staatsgreep van Lon Nol wordt erkend als het enige wettige bewind in Cambodja, deelde zondag ook mee dat hij eind deze maand een officieel bezoek aan Hanoi zal brengen. In mei en juni zal hij bezoeken afleggen aan Senegal, Guinee, Mali, Congo, Roemenië, Albanië, Joegoslavië, Algerije en Mauritanië.

Zoals bekend vormden Vietnam, Cambodja en Laos destijds samen het toenmalige Frans Indo-China. Ook in Laos woedt al jaren een hevige strijd tegen een daar door de Amerikanen geïnstalleerd dollar-bewind en is een groot deel van het land in handen van de vrijheidsstrijders.

de rijen van het bevrijdingsleger, in uitgestrekte gebieden slikt de bevolking de onderdrukking en terreur niet langer en breekt opstand uit tegen de Saigon-overheersing. Zelfs binnen de gelederen van Van Thieu's getrouwen volgen de ruzies en machtsstrijden elkaar op.

De Verenigde Staten blijven het failiete regiem echter steunen. Economische chaos en in het oog springende corruptie van de generaals en hun familie wordt door Washington beloond met extra dollars en meer zendingen wapens. Speciaal in november, als Nixon zich onttrekt aan ondertekening van een accoord, vliegen dag en nacht zware transportvliegtuigen naar het marionettenregiem om nieuwe voorraden oorlogstuig aan te voeren.

Extra leveringen

Bij de depots van Saigon, op de vliegvelden van Tan Son Nhut en Da Nang wordt 16 tot 18 uur per dag koortsachtig gewerkt om de Amerikaanse voorraden uit te laden en over te brengen naar de arsenalen.

Twee weken lang vliegen 25 gigantische transporttoestellen aan en af.

Volgens heel voorzichtige schattingen heeft het Pentagon in die tijd meer dan 7000 ton oorlogstuig extra geleverd, bovenop de geweldige leveringen die het Saigon-regiem al zonder dit 'noodprogramma' kreeg. Per dag zijn in dat tijdvak constant 125 man bezig, alleen al met het uitladen. Het huurlingenleger, en speciaal de luchtmacht van Thieu, wordt tot ongekende omvang uitgebreid. Er worden meer dan 600 vliegtuigen en heli-copters aangevoerd, zodat dit onderdeel over meer dan 2100 machines beschikt en een der grootste van de wereld is geworden.

Daarnaast voorzag de extra bevoorradening in tientallen tanks en amfibievoertuigen, ontelbare kratten munitie en verschillende soorten oorlogstuig voor miljoenen dollars.

Een precieze opgave van deze voorraden is niet te krijgen. De betrokken vliegvelden waren tijdens de Amerikaanse luchbrug potdicht afgesloten voor persvertegenwoordigers. Het is evenwel twijfelachtig of de gigantische bevoorradening het Thieu-regiem, met zijn huurlingenleger dat de laatste dagen geconsigneerd is om al te grote deserte tegen te gaan, erg veel zal helpen.

Wat de Amerikanen Nguyen Van Thieu nooit hebben kunnen leveren is een massabasis. Noch met zware terreuraanvallen op de bevolking, noch met het vertroetelen en bevoorraden van de generaals in Saigon hebben de VS Van Thieu ook maar één aanhanger verschaft.

AMERIKA REAGEERT KOEL Akkoord allerwegen instemmend begroet

AMSTERDAM, 25 jan (Reuter, UPI, AP) — Regeringsleiders van talrijke landen hebben hun vreugde en voldoening uitgesproken over de beëindiging van de oorlog in Vietnam. In tal van bewoordingen werd de hoop uitgesproken, dat de vrede, die nu tussen Amerika en Noord-Vietnam is bereikt, van blijvende aard zal zijn. Verschillende landen hebben aangeboden op grote schaal de helpende hand te bieden bij de wederopbouw van Vietnam.

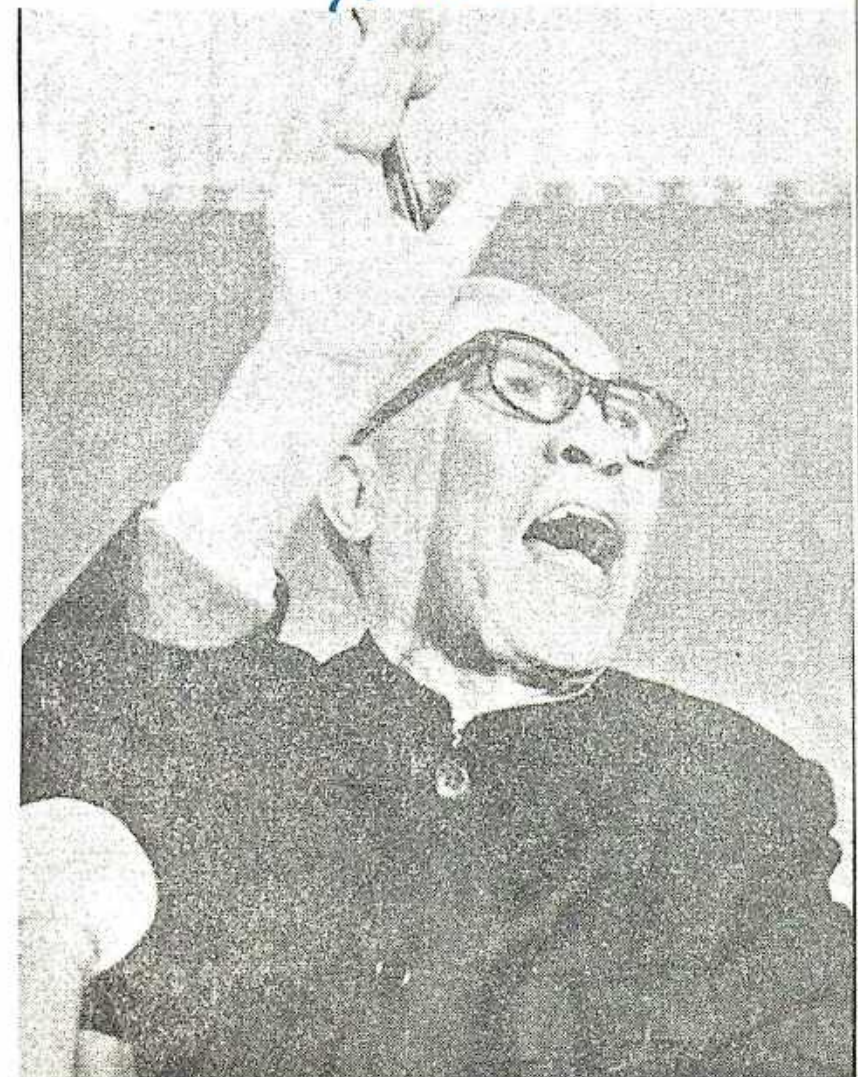
Het Chinese ministerie van buitenlandse zaken zei in een verklaring de ondertekening van het akkoord met instemming te begroeten. Het bestand is niet alleen in overeenstemming met de belangen van het Vietnamese en Amerikaanse volk, maar zal ook leiden tot vermindering van de spanning in het Verre Oosten en Azië; aldus de Chinese leiders.

Volgens diplomaten in Peking heeft het akkoord een belangrijke hindernis op weg naar verbetering van de Amerikaans-Chinese betrekkingen uit de weg geruimd. Dit was ook de opvatting onder waarnemers in Moskou. De Russische betrekkingen met de Verenigde Staten zouden nu verder kunnen worden uitgebreid. De Russische regering noemde het akkoord een „realistische stap”. Het Russische persbureau Tass maakte kort melding van het nieuws.

Werkdag

In de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi was geen sprake van een massale uitbarsting van vreugde. Volgens de Zweedse ambassadeur Oeberg begroetten de Noordvietnamezen het nieuws met een gevoel van opluchting en verder met hun „ebruikelijke kalmte en reserve. „Het is een normale werkdag in Hanoi”, liet hij weten. In de Noordvietnamese hoofdstad zijn de voorbereidingen voor de feestelijkheden rond het boeddhistische nieuwjaar op 3 februari in volle gang.

Woensdagochtend werden door de regering-Thieu duizenden Zuidvietnamese vlaggen in dorpen en gehuchten rond Saigon uitgedeeld met de opdracht ze onmiddellijk uit te steken. Op deze wijze kregen de meeste inwoners en vluchtelingen het nieuws van het bestand te horen. Bij de meeste mensen was van een feestelijke stemming weinig merkbaar. „Men heeft te veel meegeemaakt, te lang gewacht,” zei een vluchteling. In Amerika waren de reacties over

Le Doek Tho, de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, gesticuleerd hevig wanneer hij een vraag van een journalist beantwoordt op zijn Parijse persconferentie. Tho noemde het Vietnamese conflict de „misdadigste oorlog in de geschiedenis van nationale bevrijdingsbewegingen door onderdrukte volkeren in de hele wereld”.

opgesteld voor hulp bij de wederopbouw van Vietnam en de andere Indochinese landen.

Volgens de Israëlische vice-premier Allon zullen de Verenigde Staten nu meer aandacht kunnen geven aan de pogingen een oplossing te vinden voor het conflict in het Midden-Oosten. De Egyptische minister van buitenlandse zaken, Zayyat, antwoordde op de vraag of Nixons speciale adviseur Kissinger een aanvaardbaar bemiddelaar zou kunnen zijn: „Het lijkt er zeker op, dat hij bepaalde

meer: „De Nederlandse regering heeft vertrouwen gehad en ook uitgesproken in de bedoeling van Amerika om tot een voor alle partijen redelijke en vreedzame oplossing te komen.”

Fractie leider dr Bram van der Lek (PSP) vindt dit een merkwaardige stelling. „Ik neem namelijk aan, dat het duidelijk de werkelijke bedoeling van Washington is geweest om Vietnam de wil van Amerika op te leggen. Dank zij de meer dan onvoorstelbare inspanning van het Vietna-

Le Doek Tho: „Grote overwinning”

Vervolg van pagina 1

In Hanoi zei premier Phan Van Dong ontroerd dat het akkoord een „grote overwinning” betekende voor het Vietnamese volk in zijn lange en hard bevochten glorierijke strijd voor vrijheid, onafhankelijkheid en vrede. De premier voegde hieraan toe: „Wij zullen deze strijd voortzetten, op basis van het akkoord en de andere nog te tekenen documenten, teneinde de revolutionaire zaak van het Vietnamese volk te voltooien.”

De Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho werd gisteren met een (mat) applaus waarmee hij zelf begon ontvangen in een bijgebouw van het Franse ministerie van buitenlandse zaken in Parijs. Hij legde een verklaring van twintig minuten af waarin ook hij de wapenstilstand een „overwinning van het hele Vietnamese volk” noemde.

Een eerste vraag (van een Poolse journalist) was of het bestand betekende dat er geen oorlog meer zou komen in de wereld. Tho had daar weinig moeite mee: „Ik ben communist en denk marxistisch-leninistisch. Zolang het imperialisme voortbestaat, zullen er oorlogen blijven.” Alle vragen over de regering-Thieu werden afgekappt. Le Doek Tho zei alleen maar dat Thieu „blind” was als hij volhardde in zijn weigering om de Voorlopige Revolutionaire Regering de facto te erkennen als politiek en machtsfactor in Zuid-Vietnam. In zijn verklaring legde Tho de nadruk op de „territoriale onschendbaarheid en soevereiniteit” van heel Vietnam. Hoe dat te rijmen zou zijn met de in het akkoord herhaaldelijk terugkomende verwijzing naar de „soevereiniteit van Zuid-Vietnam” liet Tho in het midden.

Lon Nol

In Thailand, Laos en Cambodja werd door regeringspersonen de hoop uitgesproken dat het bestand zich ook spoedig zal gaan uitstrekken tot Laos en Cambodja. President Lon Nol van Cambodja verzekerde zijn landgenoten dat het in zijn land ook spoedig vrede zal zijn. De overeenkomst verplicht Noord-Vietnam zijn troepen uit Cambodja terug te trekken (naar schatting 28.000 man). Daardoor blijft de Cambodjaanse regering alleen nog met een tegenstand van 41.000 Cambodjaanse communistische militairen zitten. Cambodja verliest tegelijkertijd de Amerikaanse luchtsteun (goed voor 17.000 raids in het afgelopen jaar).

De Laotiaanse minister van defensie, Sisoek Na Champassack verklaarde in Vientiane dat „waarschijnlijk twee weken na het bestand in Vietnam” ook in Laos het vuur zal worden gestaakt. Hij betreurde

Vredesovereenkomst telt 23 artikelen

WASHINGTON/HANOI, 25 jan. (AP, Reuter, UPI) — In Washington en Hanoi is woensdagmiddag gelijktijdig de tekst van het vredesakkoord in Vietnam bekendgemaakt. In de aanhef verklaren de partijen, die aan het Parijse overleg inzake Vietnam hebben deelgenomen, dat zij met het oog op een beëindiging van de oorlog en een herstel van de vrede in Vietnam op basis van eerbiediging van de fundamentele nationale rechten van de Vietnamese volken en het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk het volgende zijn overeengekomen, mede om een bijdrage te leveren aan de verwezenlijking van vrede in Azië en de wereld.

RECHTEN

De Hoofdstuk I. De fundamentele nationale rechten van de Vietnamese volken.

1. De Verenigde Staten en alle andere landen respecteren de onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid en territoriale onschendbaarheid van Vietnam, zoals erkend in de overeenkomsten van Genève over Vietnam in 1954.

TERUGTREKKING

Hoofdstuk II. Beëindiging van de vijandelijkheden. Terugtrekking van de troepen.

2. In heel Zuid-Vietnam zal een bestand in acht worden genomen met ingang van 27 januari om 24.00 uur (1 uur Nederlandse tijd in de nacht van zaterdag op zondag). Op hetzelfde uur zal Amerika een einde maken aan alle militaire activiteiten tegen Noord-Vietnam. Alle mijnen voor de Noordvietnamese kust en in de Noordvietnamese waterwegen zullen worden opgeruimd, onschadelijk gemaakt of vernietigd, zodra het akkoord in werking treedt. De volledige beëindiging van de vijandelijkheden is blijvend en niet aan een tijds-limiet gebonden.

3. De partijen nemen op zich het bestand te handhaven en een blijvend en stabiele vrede in acht te nemen. De strijdkrachten van Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront zullen blijven, waar zij zich nu bevinden. Een gemeenschappelijke militaire commissie (zie artikel 17) zal bepalen, welke gebieden door elk van beide partijen worden gecontroleerd en hoe de legering zal geschieden. Alle vijandelijke daden, daden van terreur en daden van weerwraak zijn

hun uiterste best doen het vraagstuk binnen 90 dagen na het bestand te regelen.

ZELFBESCHIKKING

Hoofdstuk IV. De uitoefening van het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk.

9. Het recht op zelfbeschikking van het Zuidvietnamese volk is heilig en onvervreemdbaar en zal worden gerespecteerd door alle landen. Het Zuidvietnamese volk zal zelf de politieke toekomst van Zuid-Vietnam bepalen door werkelijk vrije en democratische algemene verkiezingen onder internationale supervisie. Vreemde landen zullen noch een politieke stroming noch een politieke figuur aan het Zuidvietnamese volk opdringen.

10. De twee Zuidvietnamese partijen nemen op zich het bestand te respecteren, de vrede in Zuid-Vietnam te handhaven, alle twistpunten door onderhandelingen op te lossen en elk gewapend conflict te vermijden.

11. Onmiddellijk na de in werking treding van het bestand zullen de twee Zuidvietnamese partijen een einde maken aan de haat jegens elkaar en nationale verzoening en eendracht verwezenlijken. Zij zullen alle represaille-daden en discriminatiemaatregelen tegen collaborateurs verhinderen. De democratische vrijheden van het volk (persvrijheid, vrijheid van vergaderen, vrijheid van politieke activiteiten) zullen worden verzekerd.

12. Onmiddellijk na het bestand zullen de twee Zuidvietnamese partijen overleg voeren om te komen tot de vorming van een nationale raad van verzoening en eendracht, bestaande uit drie gelijke segmenten. De raad zal functioneren volgens het beginsel van de eensgezindheid. De twee Zuidvietnamese partijen zullen een akkoord over de binnenlandse aangelegenheden van Zuid-Vietnam zo spoedig mogelijk tekenen, zo mogelijk binnen 90 dagen na het bestand. De nationale raad van verzoening en eendracht krijgt tot taak toezicht te houden op de naleving van het akkoord door de twee Zuidvietnamese partijen en vrije en democratische algemene verkiezingen te organiseren. De twee Zuidvietnamese partijen moeten het in onderling beeraad eens worden over de vraag voor welke instellingen de verkiezingen zullen worden gehouden.

13. Het vraagstuk van de Vietnamese gewapende strijdkrachten in Zuid-Vietnam zal door de twee Zuidvietnamese partijen zonder inmenging van buitenaf zo spoedig mogelijk worden geregeld. Hierbij zijn de kwesties van troepenvermindering en demobilisatie inbegrepen.

14. Zuid-Vietnam zal een buitenlandse politiek van vrede en onafhankelijkheid voeren. Het aanvaarden van militaire hulp komt onder de

woordigders aanwijzen voor een gemeenschappelijke militaire commissie van de twee, die mede zorg moet dragen voor de naleving van de overeenkomst en het bewaren van de vrede in Zuid-Vietnam.

18. Na de ondertekening van het akkoord wordt onmiddellijk een internationale controle-commissie gevormd, die tot de internationale conferentie (zie artikel 19) aan de vier partijen verslag zal uitbrengen over de naleving van de overeenkomst. De vier partijen moeten het onmiddellijk eens worden over de plaatsing en werkwijze van de controle-teams en hun functioneren vergemakkelijken. In dezelfde tussenperiode zal de internationale controle-commissie eveneens verslag uitbrengen aan de twee Zuidvietnamese partijen over bepaalde punten uit de overeenkomst. Ook voor deze beide gelden de eisen van instemming en meewerking. De internationale controle-commissie zal worden gevormd uit vertegenwoordigers van Canada, Hongarije, Indonesië en Polen. Het voorzitterschap van de commissie zal wisselen voor bepaalde perioden, nader vast te stellen door de commissie. De commissie zal haar taken uitvoeren in overeenstemming met het beginsel van eerbiediging van de soevereiniteit van Zuid-Vietnam en haar werk beginnen, zodra het bestand van kracht wordt.

19. De partijen stemmen in met een internationale conferentie, die binnen 30 dagen na de ondertekening moet beginnen om de overeenkomst te bevestigen. Amerika en Noord-Vietnam stellen de volgende deelnemers voor: de Volksrepubliek China, Frankrijk, Rusland, Engeland, de vier landen van de internationale controle-commissie, de secretaris-generaal van de Verenigde Naties en de partijen, die betrokken zijn geweest bij de Parijse conferentie over Vietnam.

CAMBODJA

Hoofdstuk VII. Cambodja en Laos. 20. De vier betrokken partijen zullen ten aanzien van Cambodja strikt de akkoorden van Genève in 1962 eerbiedigen. In deze akkoorden zijn de onafhankelijkheid, soevereiniteit en eehed van de volken van Cambodja en Laos erkend. De partijen zullen de neutraliteit van Cambodja en Laos eerbiedigen en het gebied van Cambodja en Laos niet gebruiken om de soevereiniteit en veiligheid van andere landen te schenden. Buitenlandse staten zullen alle militaire activiteiten in Cambodja en Laos stopzetten en alle troepen en oorlogsmaterieel uit beide landen terugtrekken. Troepen of oorlogsmaterieel mogen beide landen niet meer binnengevoerd worden. De interne aangelegenheden in Cambodja en Laos zullen door de bevolkingen van elk van beide landen zonder inmenging van buitenaf worden geregeld.

VK 25-1-73
Vorstin beslist vandaag over inleiden hulpactie

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 25 jan. — Koningin Juliana zal vandaag de delicate beslissing nemen of ze vrijdagavond via de twee televisiekanalen om 20.20 uur de inzamelingsactie van het nationaal comité „Heel Vietnam” zal inleiden met een korte toespraak. Het kabinet bleek woensdag enigszins verdeeld te zijn over deze geste van de vorstin, die het verzoek van het nationaal comité eerder deze week in overweging nam. Met name in de progressieve partijen wordt de voorkeur gegeven aan humanitaire hulp via het Medisch Comité Vietnam. De koningin wilde daarom wachten met haar definitieve besluit tot premier Biesheuvel bij het overleg betrokken kon worden. Hij keerde woensdagavond laat terug van een bezoek aan Engeland.

Medisch comité uitgesloten van deelname

Ontwikkelingsdeskundige drs Jan Pronk van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer wil bij het verstrekken van humanitaire hulp via particuliere kanalen prioriteit verleend zien aan het Medisch Comité Vietnam. Hij zei: „Het nationaal comité Heel Vietnam met zijn acht deelnemende organisaties biedt te weinig garanties dat de hulpgoederen ook de meest wenselijke bestemming krijgen. Als de koningin zou besluiten om de hulpactie aan te bevelen bij het Nederlandse volk, dan zou dat geen eenzijdige oproep ten gunste van het nationaal comité mogen zijn. Zij zou in algemene zin een opwekkend woord kunnen spreken”, aldus drs Pronk.

Ook andere Kamerleden zouden het niet zo verstandig vinden als de koningin in 'n politiek controversele kwestie een keuze doet. Volgens de grondwet zijn de ministers verantwoordelijk voor de gedragingen van de koningin. Vandaar dat gewacht werd met de beslissing over het televisieoptreden van de koningin tot minister-president Biesheuvel bij het overleg betrokken kon worden. Drs Pronk zei nog dat de regering zich in geen geval van eigen prompte humanitaire actieprogramma's voor Vietnam mag onthouden met het motief dat het particulier initiatief zich daar nu druk voor maakt.

Vastenactie

Het bestuur van de bisschoppelijke Vastenactie Nederland heeft besloten 400 duizend gulden te bestemmen voor hulpverlening aan heel Vietnam, Laos en Cambodja. Van dit bedrag gaat één ton rechtstreeks naar het Medisch Comité Vietnam voor medische hulpprogramma's ten behoeve van de bevolking in Noord-Vietnam en in de bevrijde gebieden. De overige gelden worden besteed aan projecten in het kader van een

gecoördineerd internationaal hulpprogramma van brede opeet. Uit de opbrengst van de Vastenactie van dit jaar zal opnieuw vier ton worden bestemd voor wederopbouwwerk in heel Vietnam.

Ook de NOVIB, een van de acht deelnemende organisaties aan „Heel Vietnam” heeft het Medisch Comité Vietnam een aandeel aangeboden van de NOVIB-inkomsten uit de nationale actie. Dat aanbod van de NOVIB werd al in december schriftelijk gedaan, waarna op 17 januari een gesprek volgde tussen beide organisaties. Het bestuur van het Medisch Comité met zijn directe hulpkanalen naar Noord-Vietnam en de bevrijde gebieden in Zuid-Vietnam, antwoordde de NOVIB dat pas na een bestand en na een concreet financieel aanbod van de NOVIB verder gepraat zou kunnen worden.

Het Medisch Comité stelt zich nadrukkelijk op het standpunt dat uit elke bron gaarne geld aanvaard zal worden mits daaraan geen voorwaarden zijn verbonden. De financiën worden in overleg met de Vietnamese autoriteiten besteed, zoals ook in de afgelopen drie jaar uiterst doelmatig is gebeurd, aldus wordt bij het Medisch Comité gezegd.

In het nationaal comité „Heel Vietnam” was geen plaats voor het Medisch Comité Vietnam, omdat sommige deelnemende organisaties aan het

comité een politieke voorkeur toeschrijven. De woordvoerder van het nationaal comité „Heel Vietnam”, directeur Van Emden van het Nederlandse Rode Kruis, zei: „Het is toch volstrekt onjuist om te polemiseren over de inzamelingsactie. Het gaat er tenslotte om dat de mensen in alle delen van Vietnam zo vlug mogelijk worden geholpen. Naast onze organisaties vervult het Medisch Comité daarbij een voortreffelijke rol”, aldus de heer Van Emden.

Met name van de kant van het Rode Kruis werd bezwaar gemaakt tegen deelname van het Medisch Comité aan de gezamenlijke nationale actie, omdat dit niet zou stroken met het zorgvuldig gekoesterde a-politieke karakter van het Internationale Rode Kruis-werk, dat zich volgens directeur Van Emden ook in het verleden al voor een belangrijk deel ustrekt tot Noord-Vietnam.

Zie ook pagina 7

VS-ambassadeur op Haiti gegijzeld

PORT AU PRINCE, 25 jan. (Reuter). — De Amerikaanse ambassadeur en de consul-generaal op Haiti zijn woensdag door vijf gemaskeerde en gewapende mannen vrijgelaten, nadat de Haitiaanse regering erin had toegestemd twaalf „politieke gevangenen” vrij te laten en een losgeld van 227.500 gulden te betalen.

De 64-jarige ambassadeur, Clinton Knox, en de consul-generaal Ward Christensen, werden vrijgelaten op het vliegveld van Port au Prince nadat zij ruim achttien uur als gijzelaars waren vastgehouden in de lijke nuntius, mgr Luigi Barbarito.

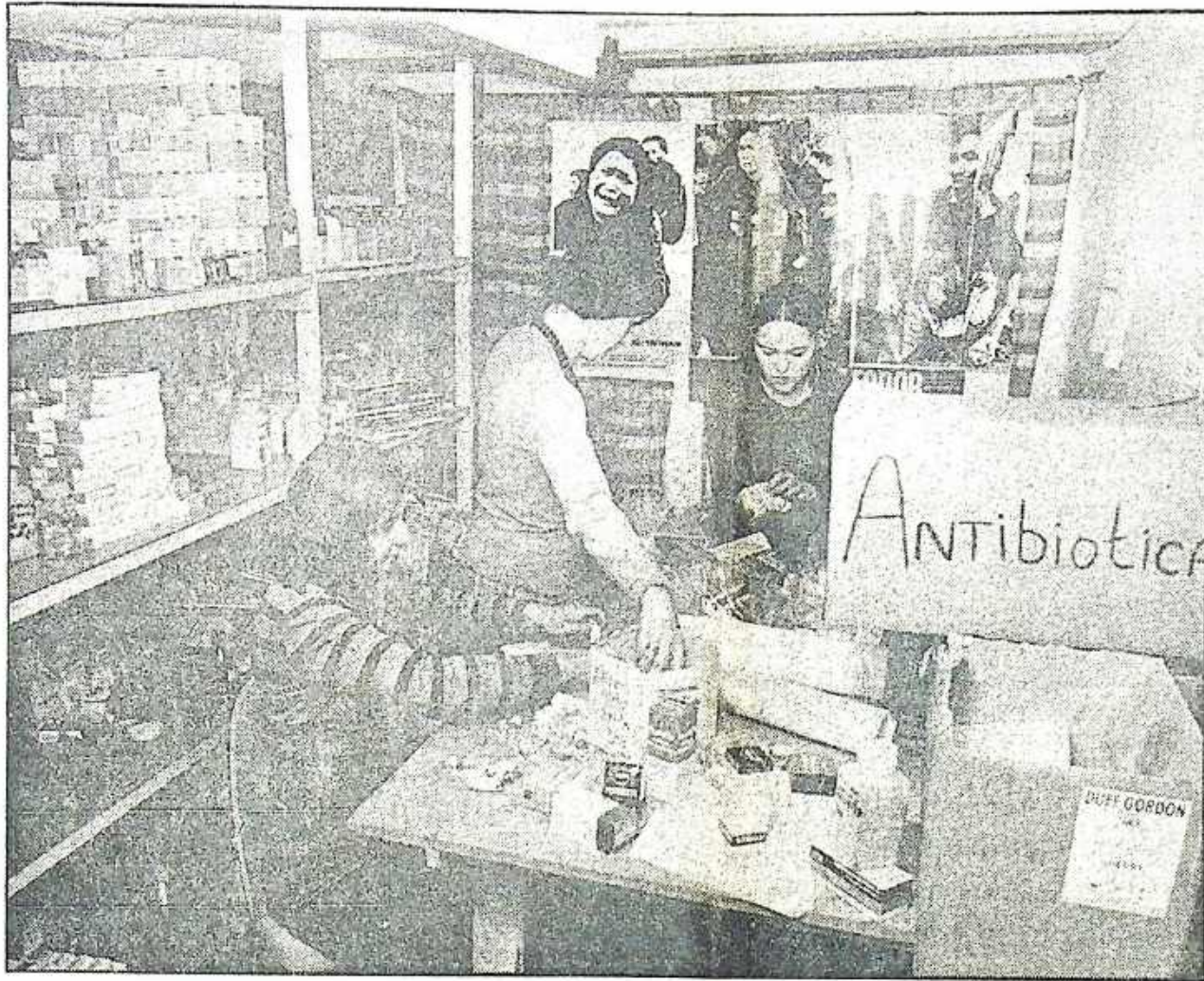
HULPVERLENERS WEREN MEDISCH COMITÉ

Leuze „Heel Vietnam” misleidend

AMSTERDAM, 25 jan. — De „Nationale Actie Heel Vietnam”, opgezet door het Nederlandse Rode Kruis en vooral gekenmerkt door de uitsluiting van het Medisch Comité Nederland-Vietnam, heeft in kringen die zich al wat langer bezighouden met daadwerkelijke hulp aan de slachtoffers in de Vietnamese oorlog ernstig verzet gewekt. Vooral de uitsluiting van het Medisch Comité — „omdat het hier”, zoals Rode Kruis-directeur-generaal A. van Emden dat uitdrukte, „om een comité met duidelijke politieke stellingname” ging — is niet erg lekker gevallen bij de mensen, die ook vóór de massale demonstratie in Utrecht op 6 januari al echt iets deden.

Er zijn diverse protesten. De PSP heeft een klacht ingediend bij de Reclamecode-commissie omtrent de advertenties van de actie Heel Vietnam. Het Interkerkelijk Vredesberaad heeft een protestbrief gestuurd aan de vier kerkelijke organisaties, die aan de actie deelnemen. De Landelijke Vereniging van Wereldwinkels heeft alle acht deelnemende organisaties een brief op poten gestuurd, de afdelingen van de Stichting Nederlandse Organisatie voor Internationale Ontwikkelingssamenwerking NOVIB verzette zich hevig, maar onmachtig tegen het deelnemen van de NOVIB aan deze actie. Het IKOR heeft besloten zandtijd te weigeren aan een NOS-uitzending, waarin de koningin zou oproepen tot massale steun aan de „Nationale Actie” en VARA en VPRO overwegen hetzelfde. In politieke kringen bestaan tegen een dergelijke oproep eveneens ernstige bezwaren.

De reden van het protest is in alle gevallen dezelfde. Een aantal organisaties (Algemeen diakonaal bureau voor de gereformeerde kerken in Nederland, de Generale diakonale raad der Nederlands-hervormde kerksectie internationale hulpverlening, de Katholieke nationale stichting voor bijzondere noden en vluchtelingen, Mensen in Nood-Charitas Neerlandica, stichting Nederlands Comité UNICEF, de stichting Nederlandse organisatie voor Internationale Ontwikkelingssamenwerking NOVIB, Stichting oecumenische hulp aan kerken en vluchtelingen, stichting UNESCO Centrum Nederland, Nederlandse Rode Kruis) werpen zich op steun

Medewerksters van het Medisch Comité Vietnam pakken medicijnen in voor verzending naar Noord-Vietnam.

zich in het verleden nauwelijks om de ellende daar hebben bekommerd. Bovendien: de enige organisatie die sinds 1968 wel daadwerkelijke hulp heeft verleend — het Medisch Comité Nederland-Vietnam — wordt van deelname uitgesloten, omdat het zich politiek zou opstellen.

Het Medisch Comité heeft sinds haar ontstaan steun gegeven op die plaatsen, waar hulp nodig was, heeft de corruptie van het Thieu-regime

door
Lambiek Berends

vermeden, heeft duidelijk kunnen maken dat de steun ook ten goede kwam aan Vietnamese in gebieden, waar het regime-Thieu nog heerste (tot in de voorsteden van Saigon had het Nationale Bevrijdingsfront medische poliklinieken) en heeft bovendien en dat is wellicht het meest be-

langrijke — jarenlang bijgedragen aan de bewustwording in Nederland over de politieke aspecten van het Vietnamese drama.

Verbinding

De „Nationale Actie” meent dat het steun kan verlenen aan zowel Noord- als Zuid-Vietnam. De meeste organisaties hebben evenwel geen enkele verbinding met Noord-Vietnam noch met het Nationale Bevrijdingsfront van Zuid-Vietnam. Derhalve kan worden verwacht dat het meeste geld dat de actie gaat opleveren naar het Thieu-bewind zal gaan.

NOVIB-voorzitter dr. H. M. de Lange: „Het uitsluiten van het Medisch Comité is een reuze stomme fout geweest. Dat is waar. Maar moeten we daarvoor nou een binnenbrand in Nederland riskeren?” Het NOVIB, waarvan alleen het algemeen bestuur

— en niet de afdelingen, die de actie moeten uitvoeren — beslissingsbevoegdheid heeft, nam al contact op met het Medisch Comité. Dat blijft evenwel tegenover de „nieuwe hulpverleners” uiterst argwanend staan, temeer omdat aanvaarding van NOVIB-gelden de indruk zou kunnen wekken dat het Comité zich achter de Nationale Actie schaaft.

„Ik kan me wel voorstellen”, zegt De Lange, „dat het Medisch Comité uiterst geïrriteerd is door die groep van goeddoeners”. Die zich dan ook pas manifesteren als Amerika heeft verklaard dat het alles zal doen — na de verwoestende bommenregen — om Vietnam te reconstrueren. In elk geval hoopt het NOVIB dat het een deel van de actie-opbrengst zal kunnen besteden in overleg met het Medisch Comité Nederland-Vietnam. Het Comité zal echter zeer nauwkeurig afwegen of zo'n aanbod aanvaardbaar is, omdat het volstrekt onafhankelijk wil blijven van het zich nu zo

plotseling manifesterende medeleven met de Vietnamese. Het wil gewoon hulp blijven lenigen waar dat nodig is, zoals het zich ook had voorgesteld toen het in 1968 van start ging.

Onbegrijpelijk

Het Interkerkelijk Vredesberaad zegt in zijn brief dat het elke actie ter leniging van de nood in Vietnam zal steunen, maar zegt bovendien het onbegrijpelijk te vinden dat het Medisch Comité is gepasseerd. „Dit Comité heeft jarenlang voortreffelijk werk geleverd.” Het is bovendien de vraag, aldus het IKV, of de gelden inderdaad bij „heel Vietnam” terecht zullen komen, omdat in elk geval drie van de vier kerkelijke organisaties geen enkele verbinding met Noord-Vietnam hebben. Het IKV verzoekt de kerkelijke organisaties derhalve in hun publiciteit rond de actie ook steeds apart naam en gironummer van het Medisch Comité Nederland-Vietnam te vermelden. Hetgeen nog niet gebeurd is.

Wat het NOVIB betreft ligt de zaak iets ingewikkelder. De afdelingen willen dat al het geld, dat de NOVIB uit de actie verwerft, onmiddellijk wordt overgemaakt aan het Medisch Comité Nederland-Vietnam.

Maar het algemeen bestuur voelt er niets voor en dat heeft in deze organisatie de zeggingsmacht. Het NOVIB wil wel geld aan het Medisch Comité geven, maar heeft ook nog andere projecten op het oog. Onder meer denkt men aan het steunverleningsproject van de Leidse universiteit, dat een universiteit in Noord-Vietnam wil adopteren. Ook in kringen van de universiteit van Amsterdam bestaan zulke plannen. Deze wil men verwezenlijken met behulp van het gemeentebestuur: een soort geheel adoptieplan van Amsterdam voor Hanoi.

De protesten maken één ding duidelijk: de actie Heel Vietnam voert een misleidende leus, omdat de deelnemende organisaties niet of nauwelijks in staat zijn om hulp te geven aan bijvoorbeeld het Bevrijdingsfront en aan Noord-Vietnam. De contacten daarmee ontbreken eenvoudig. De hulp dreigt dus te verdwijnen in de voren, die de Amerikanen in Vietnam hebben getrokken. Gezien het toch wel erg plotselinge massale volksgevoel ten aanzien van Vietnam, zijn dergelijke bedenkingen na acties á la Bangla Desj, Eten voor India en Kinderen van Biafra al te zeer begrijpelijk.

Scholieren betogen voor Vietnam

(Van onze correspondent)

ROTTERDAM, 25 jan. — Honderden scholieren hebben woensdag in Rotterdam hun solidariteit betuigd met het Vietnamese volk. Zij gingen 's morgens niet naar school, maar trokken demonstrerend door het centrum naar het Schouwburgplein.

De scholieren zagen enkele films over de oorlog in Vietnam en kregen informatie over de gevolgen van het oorlogsgeweld. 's Middags werd er petitie aangeboden bij het Amerikaanse consulaat, waarin onder meer de terugtrekking van alle Amerikanen uit geheel Zuidoost-Azië werd geëist.

Internationale conferentie over Vietnam

WERELDMACHTEN MOETEN BESTAND GARANDEREN

WASHINGTON, 25 jan. (AP, UPI, NYT, Reuter) — Een internationale conferentie moet garanderen dat het bestand in Vietnam heus zal werken. Dit staat in de overeenkomst die Nixons adviseur dr Henry Kissinger en de Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho hebben gesloten en die zaterdag formeel in Parijs zal worden getekend. De conferentie moet binnen dertig dagen worden gehouden. Amerika en Noord-Vietnam hebben, behalve zichzelf, als deelnemers voorgesteld: China, de Sovjet-Unie, Frankrijk, Engeland, de vier landen van de controlecommissie op het bestand (Polen, Hongarije, Canada en Indonesië) en secretaris-generaal Kurt Waldheim van de Verenigde Naties.

De formele overeenkomst zegt dat het Zuidvietnamese volk een onvervreemdbaar recht heeft op zelfbeschikking en zelf zal beslissen over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam door middel van werkelijk vrije en democratische algemene verkiezingen onder internationaal toezicht. Als hulpmiddel bij het vormgeven aan de politieke toekomst van Zuid-Vietnam zal er een raad van nationale verzoening worden opgezet waarin de regering in Saigon, de Vietcong en de neutrale groeperingen gelijkelijk zullen worden vertegenwoordigd.

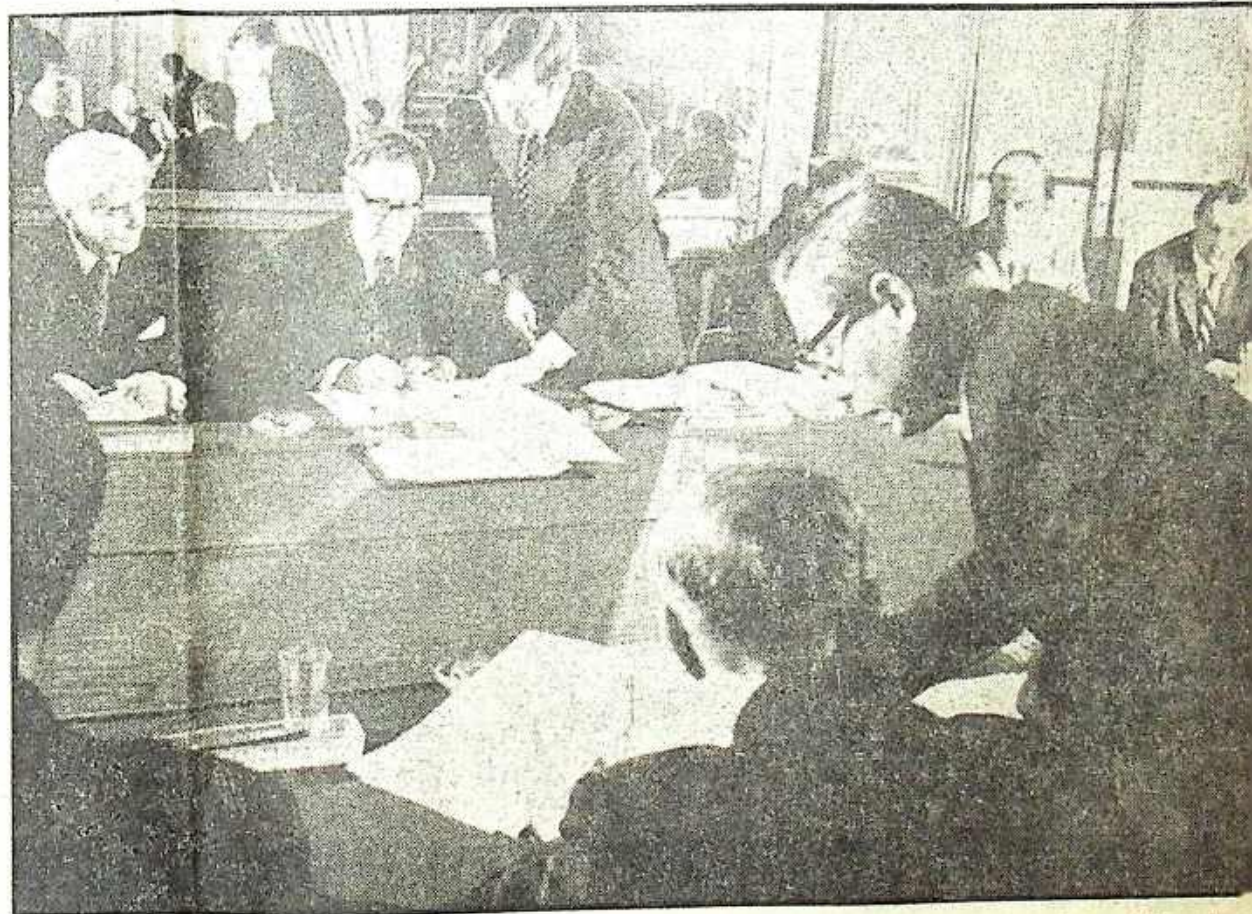
Amerikanen ruimen zelf mijnen op

In het akkoord is niets terug te vinden over de aanwezigheid van noordelijke troepen in Zuid-Vietnam. Hanoi heeft tijdens de onderhandelingen steeds ontkend dat daar troepen waren en de Amerikanen zouden uiteindelijk dit punt hebben laten vallen (aldus een Noordvietnamese versie).

Het feit dat de Zuidvietnamese

waarschuwde in een radiotoespraak dat de nu bereikte overeenkomst „slechts” een bestandsakkoord is, dat de mogelijkheid schept na te gaan of gunstige voorwaarden kunnen worden bereikt met de communisten om te komen „tot een ware en blijvende vrede”. Thieu noemde enkele fasen voor de periode na het bestand. Eerst dient, aldus de president, te worden afgewacht of de communisten zich werkelijk aan het bestand houden. „Vervolgens moeten wij afwachten of het Nationale Bevrijdingsfront op serieuze wijze met ons zal willen discussiëren over het vinden van een redelijke interne politieke oplossing voor het Zuidvietnamese volk.”

Zie verder pagina 5, kolom 4

Deze foto van de ondertekening van het akkoord tussen Kissinger en Tho in Parijs is gisteren door het Witte Huis vrijgegeven. De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken zit midden op de voorgrond.

Vorstin beslist vandaag over inleiden hulpactie

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 25 jan. — Koningin Juliana zal vandaag de delicate beslissing nemen of ze vrijdagavond via de twee televisiekanalen om 20.20 uur de inzamelingsactie van het nationaal comité „Heel Vietnam” zal inleiden met een korte toespraak. Het kabinet bleek woensdag enigszins verdeeld te zijn over deze geste van de vorstin, die het verzoek van het nationaal comité eerder deze week in overweging nam. Met name in de progressieve partijen wordt de voorkeur gegeven aan humanitaire hulp via het Medisch Comité Vietnam. De koningin wilde daarom wachten met haar definitieve besluit tot premier Biesheuvel bij het overleg betrokken kon worden. Hij keerde woensdagavond laat terug van een bezoek aan Engeland.

Medisch comité uitgesloten van deelname

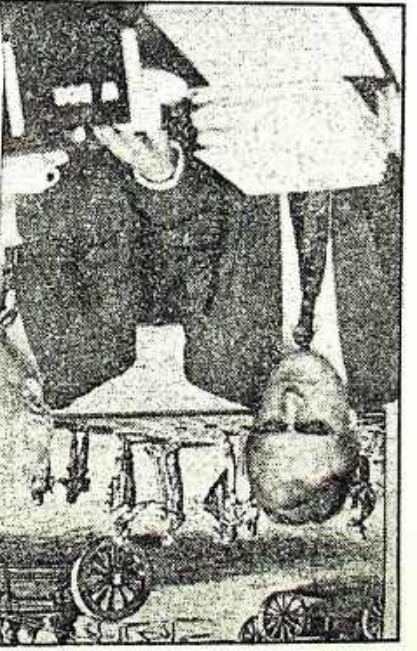
Ontwikkelingsdeskundige drs Jan Pronk van de PvdA-fractie in de Tweede Kamer wil bij het verstrekken van humanitaire hulp via particuliere kanalen prioriteit verleend zien aan het Medisch Comité Vietnam. Hij zei: „Het nationaal comité Heel Vietnam met zijn acht deelnemende organisaties biedt te weinig garanties dat de hulpgoederen ook de meest wenselijke bestemming krijgen. Als de koningin zou besluiten om de hulpactie aan te bevelen bij het Nederlandse volk, dan zou dat geen eenzijdige oproep ten gunste van het nationaal comité mogen zijn. Zij zou in algemene zin een opwekkend woord kunnen spreken”, aldus drs Pronk.

Ook andere Kamerleden zouden het niet zo verstandig vinden als de koningin in 'n politiek controversiële kwestie een keuze doet. Volgens de grondwet zijn de ministers verantwoordelijk voor de gedragingen van de koningin. Vandaar dat gewacht werd met de beslissing over het televisieoptreden van de koningin tot minister-president Biesheuvel bij het overleg betrokken kon worden. Drs Pronk zei nog dat de regering zich in

comité een politieke voorkeur toeschrijven. De woordvoerder van het nationaal comité „Heel Vietnam”, directeur Van Emden van het Nederlandse Rode Kruis, zei: „Het is toch volstrekt onjuist om te polemiseren over de inzamelingsactie. Het gaat er tenslotte om dat de mensen in alle delen van Vietnam zo vlug mogelijk worden geholpen. Naast onze organisaties vervult het Medisch Comité daarbij een voortreffelijke rol”, aldus de heer Van Emden.

Met name van de kant van het Rode Kruis werd bezwaar gemaakt tegen deelname van het Medisch Comité aan de gezamenlijke nationale actie, omdat dit niet zou stroken met het zorgvuldig gekoesterde a-politieke karakter van het Internationale Rode Kruis-werk, dat zich volgens directeur Van Emden ook in het verleden al voor een belangrijk deel uitstrekt tot Noord-Vietnam.

Zie ook pagina 7 (adviseur NBM) en R. van links af de heren W. Bos (commissaris NBM) en R. J. Schuurink

...Rijksregering van Zuid-Vietnam (het Bevrijdingsfront) niet erkent, geeft zaterdag een wat vreemde gang van zaken bij de ondertekening van het akkoord. Dat gaat, evenals de onderhandelingen, volgens de formule van „twee partijen”. Amerika en Saigon worden beschouwd als één partij en Noord-Vietnam en de Vietcong als de andere partij. De vier ministers van buitenlandse zaken tekenen twee-aan-twee op aparte bladzijden. Deze regeling komt tegemoet aan een eis van Saigon, dat steeds geweigerd heeft een tekst te ondertekenen waarin ook de vermelding „Voorlopige Revolutionaire Regering” voorkomt.

Deze regeling geldt voor het bestandsakkoord en drie van de vier bijbehorende protocollen. 's Middags tekenden minister Rogers en zijn Noordvietnamese collega Ngoejen Doej Trinh een tweede (identiek) exemplaar van het bestandsakkoord en het vierde protocol, dat betrekking heeft op het opruimen van de mijnen in de Noordvietname; wateren, een zaak die de beide Zuidvietnamese partijen niet raakt. Amerikaanse militairen zullen — diplomatiek onschendbaar — in Noord-Vietnam deze mijnen ontmantelen.

Krijgsgevangenen

Nixons adviseur dr Henry Kissinger heeft gistermiddag tijdens een persconferentie in Washington een toelichting gegeven op enkele punten uit het bestand. Kissinger onthulde voor het eerst iets over de procedure die zal worden gevolgd bij de vrijlating van de Amerikaanse krijgsgevangenen. Ze zullen met tussenpozen van twee weken in groepen van gelijke grootte in Hanoi worden vrijgelaten, waar ze zullen worden opgevangen door Amerikaanse medische teams en door Amerikaanse vliegtuigen worden gehaald. De hele operatie zal plaats vinden binnen het tijdschema van zestig dagen waarin de Amerikaanse strijdkrachten zich moeten terugtrekken uit Zuid-Vietnam. Hanoi had al eerder meegedeeld dat de Amerikanen zaterdag tijdens de officiële ondertekening van het bestand een lijst zullen krijgen met de namen van alle Amerikaanse krijgsgevangenen.

Het protocol dat de uitwisseling van gevangenen van beide kanten regelt, voorziet erin dat ernstig gewonden, verminkten, zieken, ouden van dagen en vrouwen het eerst zullen worden teruggestuurd.

Kissinger zei ook: „De Noordvietnamese zijn de meest efficiënte mensen om mee te onderhandelen die ik ooit heb ontmoet, wanneer ze niet tot een overeenkomst willen komen. Maar het zijn ook de meest efficiënte onderhandelaars, die ik ooit ontmoet heb, wanneer ze wel tot een overeenkomst willen komen.”

De Zuidvietnamese president Thieu

...stand in de computer te hebben met de NBM na een jaar een vast bepaald aan de actuele situatie. Zo computer gestopt en dagelijks worden via ponskaarten in indeling. De gegevens op de for- n onderhou, aanwezigheid garage n of huurprijs, soort woning, staat gevestigd, zoals bouwjaar, koop- ter object worden zo'n 100 gege- ar het computercentrum sturen. standaard-formulieren en deze ddeling hebben gekregen, invullen recht tot verkoop- of verhuurbe- aanbiedingen waarvoor zij op- kelaarskanten de gegevens van rdi uitgesloten dat de deelnemende „oor”, zo wordt opgemerkt. Voorts van ontorend goed, wordt ver- eheid van huizen en andere vor- verwachting dat de doorstroom- t op de ontorendgoedmarkt is rkegen wordt van vraag en aan- „Omdat er een duidelijk beeld voblijven enzovoorts.” er bedriffsanden, grond, recrea- op- en huurwoningen maar ook n gegevens geregistreerd over eer doorzichtig. Er worden niet al- de markt voor ontorend goed GM wordt door dit vrij unieke pro- Volgens voorzitter R. J. Schuurink nstalleerd. BM-kantoor in Bilthoven wordt n computer die in april op het

...rofiteren makelaars plant en ver aanbiedingen, gebeurt via i verspreiden van die gegevens en. Het verzamelen, vastleggen et publiek er gebruik van ma- n makelaars en via hen kan ook n ten dienste van de aangeslo- troend goed gegevens staan r geregistreerd te hebben. Die copwoningen zijn, in een compu- ingaanbod, of het nu huur- of e van het hele Nederlandse wo- nd Goed (NBM) rond tweeder- Bond van Makelaars in Ontre- an dit jaar hoopt de Nederland- AMSTERDAM, 25 jan. — Blind (Van onze financiële redactie)

Nog geen vrede

EEN wapenstilstand is nog geen vrede. De tekst van het akkoord tussen Washington en Hanoi, waarbij het Bevrijdingsfront en de regering-Thieu zich met een onbekende mate aan schoorvoetendheid hebben neergelegd, laat veel ruimte open voor een burgeroorlog in Zuid-Vietnam. Vrijwel alle wezenlijke problemen zijn opgeschort. Vergelijken met het in oktober door Hanoi bekend gemaakte akkoord, zijn er bovendien belangrijke concessies gedaan door Noord-Vietnam, welke een bittere nasmaak nalaten bij de gedachte, dat Nixons december-bombardementen wel degelijk effect hebben gehad.

Vergelijken met oktober springen twee verschilpunten in het oog. Dat zijn de „status” van de 17de parallel als bestandlijn tussen Noord- en Zuid-Vietnam en de samenstelling van de Raad van Nationale Verzoening, die nu in Saigon moet gaan functioneren. Noord-Vietnam heeft sinds de overeenkomst van Genève van 1954, waarin het bestaan van „de ene en ondeelbare Vietnamese natie” werd erkend, moeten constateren, dat de in Genève beloofde verkiezingen over de uiteindelijke toekomst van heel Vietnam, mede door Amerikaanse druk nooit hebben plaatsgevonden. De dertien jaar oude oorlog in Zuid-Vietnam was niet alleen een sociaal gemotiveerde opstand van het Bevrijdingsfront tegen een reactionair bewind in Saigon, maar ook een door Hanoi met veel kracht gesteunde poging om de hereniging van wat eens het belangrijkste deel van Frans Indo-China was, alsnog te forceren.

Het Bevrijdingsfront heeft in de loop van die dertien jaar een eigen identiteit ontwikkeld, evenals de diverse regeringen in Saigon. Deze twee identiteiten zijn nauwelijks terug te vinden in het nu gesloten wapenstilstandsakkoord. Noord-Vietnam en de Verenigde Staten zien geen heil meer in een voortzetting van de oorlog. Hun bondgenoten van het Bevrijdingsfront en het bewind in Saigon moeten het nu zelf maar uitzoeken. Verwijzingen naar het Akkoord van Genève en de „soevereiniteit” van Zuid-Vietnam in de door Hanoi en Washington in Parijs geparafeerde overeenkomst, laten de deur naar iedere, in de nabije toekomst uit te vechten dubbelzinnigheid open.

In het oktober-akkoord werd duidelijk verwezen naar een hereniging van Vietnam. Nu staat er nog steeds een memoriam van Genève in de tekst, maar tegelijkertijd wordt de „eigenheid” van Zuid-Vietnam — compleet met garanties voor een maatschappij op basis van een vrij ondernemerschap — gegarandeerd door Washington en Hanoi. In oktober werd verder vastgesteld, dat er een overgangsbewind in Saigon zou komen, waarvan drie partijen — de regering-Thieu, het Bevrijdingsfront en een „derde macht” van neutralisten — deel uit zouden maken. Nu staat er in de hele overeenkomst nog slechts één zinnetje over een „raad van drie samenstellende delen”. In de rest van de overeenkomst wordt uitsluitend gesproken over de twee regeringen, de twee legers en de twee invloedssferen in Zuid-Vietnam.

Het akkoord van Parijs maakt een einde aan bombardementen en andere vormen van offensief gedrag in Vietnam. Het biedt alleen geen enkele garantie voor een vredessituatie. Het Bevrijdingsfront en Saigon worden zonder verdere inmenging van Hanoi en Washington aan hun eigen tegenstellingen overgelaten. Het conflict rond de toekomst van Zuid-Vietnam gaat door met instemming van Amerikanen en Noord-Vietnamezen. Gevoelens van ophuchting lijken dan ook in deze situatie misplaatst.

AMERIKA REAGEERT KOËL Akkoord allerwegen instemmend begroet

Le Doek Tho:

„Grote
overwinning”

Vervolg van pagina 1

AMSTERDAM, 25 jan (Reuter, UPI, AP) — Regeringsleiders van talrijke landen hebben hun vreugde en voldoening uitgesproken over de beëindiging van de oorlog in Vietnam. In tal van bevoordingen werd de hoop uitgesproken, dat de vrede, die nu tussen Amerika en Noord-Vietnam is bereikt, van blijvende aard zal zijn. Verschillende landen hebben aangeboden op grote schaal de helpende hand te bieden bij de wederopbouw van Vietnam.

Het Chinese ministerie van buitenlandse zaken zei in een verklaring de ondertekening van het akkoord met instemming te begroeten. Het bestand is niet alleen in overeenstemming met de belangen van het Vietnamese en Amerikaanse volk, maar zal ook leiden tot vermindering van de spanning in het Verre Oosten en Azië; aldus de Chinese leiders.

Volgens diplomaten in Peking heeft het akkoord een belangrijke hindernis op weg naar verbetering van de Amerikaans-Chinese betrekkingen uit de weg geruimd.

Dit was ook de opvatting onder waarnemers in Moskou. De Russische betrekkingen met de Verenigde Staten zouden nu verder kunnen worden uitgebreid. De Russische regering noemde het akkoord een „realistische stap”. Het Russische persbureau Tass maakte kort melding van het nieuws.

Werkdag

In de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi was geen sprake van een massale uitbarsting van vreugde. Volgens de Zweedse ambassadeur Oeberg begroetten de Noordvietnamezen het nieuws met een gevoel van opluchting en verder met hun gebruikelijke kalmte en reserve. „Het is een normale werkdag in Hanoi”, liet hij weten. In de Noordvietnamese hoofdstad zijn de voorbereidingen voor de feestelijkheden rond het boeddhistische nieuwjaar op 3 februari in volle gang.

Woensdagochtend werden door de regering-Thieu duizenden Zuidvietnamese vlaggen in dorpen en gehuchten rond Saigon uitgedeeld met de opdracht ze onmiddellijk uit te steken. Op deze wijze kregen de meeste inwoners en vluchtelingen het nieuws van het bestand te horen. Bij de meeste mensen was van een feestelijke stemming weinig merkbaar. „Men heeft te veel meegemaakt, te lang gewacht”, zei een vluchteling.

In Amerika waren de reacties over

Le Doek Tho, de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, gesticuleerd hevig wanneer hij een vraag van een journalist beantwoordt op zijn Parijse persconferentie. Tho noemde het Vietnamese conflict de „misdadigste oorlog in de geschiedenis van nationale bevrijdingsbewegingen door onderdrukte volkeren in de hele wereld”.

opgesteld voor hulp bij de wederopbouw van Vietnam en de andere Indochinese landen.

Volgens de Israëlische vice-premier Allon zullen de Verenigde Staten nu meer aandacht kunnen geven aan de pogingen een oplossing te vinden voor het conflict in het Midden-Oosten. De Egyptische minister van buitenlandse zaken, Zayyat, antwoordde op de vraag of Nixons speciale adviseur Kissinger een aanvaardbaar bemiddelaar zou kunnen zijn: „Het lijkt er zeker op, dat hij bepaald

meer: „De Nederlandse regering heeft vertrouwen gehad en ook uitgesproken in de bedoeling van Amerika om tot een voor alle partijen redelijke en vreedzame oplossing te komen.”

Fractieleider dr Bram van der Lek (PSP) vindt dit een merkwaardige stelling. „Ik neem namelijk aan, dat het duidelijk de werkelijke bedoeling van Washington is geweest om Vietnam de wil van Amerika op te leggen. Dank zij de meer dan onvoor-

In Hanoi zei premier Phan Van Dong ontroerd dat het akkoord een „grote overwinning” betekende voor het Vietnamese volk in zijn lange en hard bevochten glorierijke strijd voor vrijheid, onafhankelijkheid en vrede. De premier voegde hieraan toe: „Wij zullen deze strijd voortzetten, op basis van het akkoord en de andere nog te tekenen documenten, teneinde de revolutionaire zaak van het Vietnamese volk te voltooien.”

De Noordvietnamese onderhandelaar Le Doek Tho werd gisteren met een (mat) applaus waarmee hij zelf begon ontvangen in een bijgebouw van het Franse ministerie van buitenlandse zaken in Parijs. Hij legde een verklaring van twintig minuten af waarin ook hij de wapenstilstand een „overwinning van het hele Vietnamese volk” noemde.

Een eerste vraag (van een Poolse journalist) was of het bestand betekende dat er geen oorlog meer zou komen in de wereld. Tho had daar weinig moeite mee: „Ik ben communist en denk marxistisch-leninistisch. Zolang het imperialisme voortbestaat, zullen er oorlogen blijven.” Alle vragen over de regering-Thieu werden afgekap. Le Doek Tho zei alleen maar dat Thieu „blind” was als hij volhardde in zijn weigering om de Voorlopige Revolutionaire Regering de facto te erkennen als politiek en machtsfactor in Zuid-Vietnam. In zijn verklaring legde Tho de nadruk op de „territoriale onschendbaarheid en soevereiniteit” van heel Vietnam. Hoe dat te rijmen zou zijn met de in het akkoord herhaaldelijk terugkomende verwijzing naar de „soevereiniteit van Zuid-Vietnam” liet Tho in het midden.

Lon Nol

In Thailand, Laos en Cambodja werd door regeringspersonen de hoop uitgesproken dat het bestand zich ook spoedig zal gaan uitstrekken tot Laos en Cambodja. President Lon Nol van Cambodja verzekerde zijn landgenoten dat het in zijn land ook spoedig vrede zal zijn. De overeenkomst verplicht Noord-Vietnam zijn troepen uit Cambodja terug te trekken (naar schatting 28.000 man). Daardoor blijft de Cambodjaanse regering alleen nog met een tegenstand van 41.000 Cambodjaanse communistische militairen zitten. Cambodja verliest tezelfdertijd de Amerikaanse luchtsteun (goed voor 17.000 raids in het afgelopen jaar).

De Laotiaanse minister van defensie, Sisouk Na Champassack verklaarde in Vientiane dat „waarschijnlijk twee weken na het bestand in Vietnam” ook in Laos het vuren zal worden gestaakt. Hij betroude

aan het eind van de Tweede Wereldoorlog duizenden Amerikanen uitgelaten rondansten, luisterden slechts een paar honderd mensen naar de toespraak van Nixon. Alleen in de gezinnen van Amerikaanse militairen en krijgsgevangenen in Vietnam heerste grote vreugde. Leidende Vietnam-critici uitten nog wel hun bedenkingen.

De Democratische senator Frank Church zei: „We hebben de oorlog met zoveel illusies gevochten, laten we nu geen illusies hebben over de vrede.“ Clark Clifford (onder president Johnson minister van defensie) verklaarde te vrezen, dat de blijvende deelname van Nixon in Vietnam een verdere inmenging betekent. Volgens de leider van de Democraten in de Senaat, Mike Mansfield, neemt het akkoord „een deel van het vitriool“ weg uit de relatie tussen Nixon en het Amerikaanse Congres.

De Japanse premier Tanaka verklaarde, dat de internationale verantwoordelijkheden van Japan zullen toenemen, nu de Vietnamese oorlog is beëindigd. Japan juicht de totstandkoming van het akkoord toe en zal al het mogelijke doen om de vrede en stabiliteit in Azië in de toekomst te bewaren. De Japanse regering heeft een uitgebreid programma

De regeringen van Engeland en West-Duitsland spraken in verklaringen hun vreugde uit over het akkoord en zegden steun toe bij de wederopbouwplannen voor Vietnam. De Zweedse regering (fel criticus van de Amerikaanse politiek) toonde zich opgelucht, maar volgens minister van buitenlandse zaken Wicksman beloven Thieu's rede en Nixons toegezegde steun aan Thieu weinig goeds voor de toekomst.

„Bijltesdag“

DEN HAAG — De kamerleden De Gaay Fortman (PPR) en Van der Lek (PSP) vrezen een „bijltesdag“ van ongehoorde omvang in Zuid-Vietnam, nu de regering-Thieu de staat van alarm heeft afgekondigd. De beide kamerleden noemen dit besluit strijdig met de gewekte suggestie, dat het ondertekenen van een bestand een werkelijke vredessituatie tot gevolg zal hebben. Aan minister Schmelzer (Buitenlandse Zaken) hebben zij gevraagd, welke gevolgen hij hieraan zal verbinden ten aanzien van de betrekkingen met Zuid-Vietnam.

In de Tweede Kamer waren nogal wat afgevaardigden, die zich tamelijk verbaasd toonden over enkele passages uit het commentaar van minister Schmelzer. Deze verklaarde onder

Minister Schmelzer zei verder: „De regering hoopt, dat nu de voorwaarden worden geschapen om te kunnen beginnen aan economisch en sociaal herstel en ontwikkeling voor het volk van heel Vietnam, zowel zuid als noord. De regering zal hieraan naar vermogen meewerken.“ Ontwikkelingsdeskundige drs Jan Pronk van de PvdA-fractie zei, dat Nederland nu onmiddellijk Noord-Vietnam moet erkennen en ook terstond moet starten met bi-laterale hulp.

een gelijktijdige regeling tot stand te brengen.

Indonesië zal zo snel mogelijk zijn aandeel in het controleursleger naar Indo-China verscheppen. Wanneer ook Canada, Hongarije en Polen hun manschappen hebben gestuurd zal de „vredesmacht“ uit 1160 man bestaan. De Canadese minister van buitenlandse zaken, Mitchell Sharp, heeft meegedeeld dat het Canadese contingent voorlopig zestig dagen beschikbaar blijft in Vietnam.

CIJFERS AAN LAGE KANT
Miljoenen stierven door oorlogsgeweld

AMSTERDAM, 25 jan. — Cijfers over een oorlog zijn maar cijfers. Niemand kan precies berekenen, hoeveel menselijke levens de Vietnamese oorlog onder de strijdende partijen en de burgerbevolkingen van Noord- en Zuid-Vietnam heeft gekost. Het Amerikaanse ministerie van defensie heeft cijfers gepubliceerd, maar in werkelijkheid liggen deze getallen vrijwel zeker veel hoger.

473 in Noord-Vietnam vastgehouden, 108 in Zuid-Vietnam, zes in Laos en twee in China. Het Pentagon heeft 1222 man op de lijst van vermisten staan. Het aantal gewonden bedroeg ruim 300.000.

Bommen

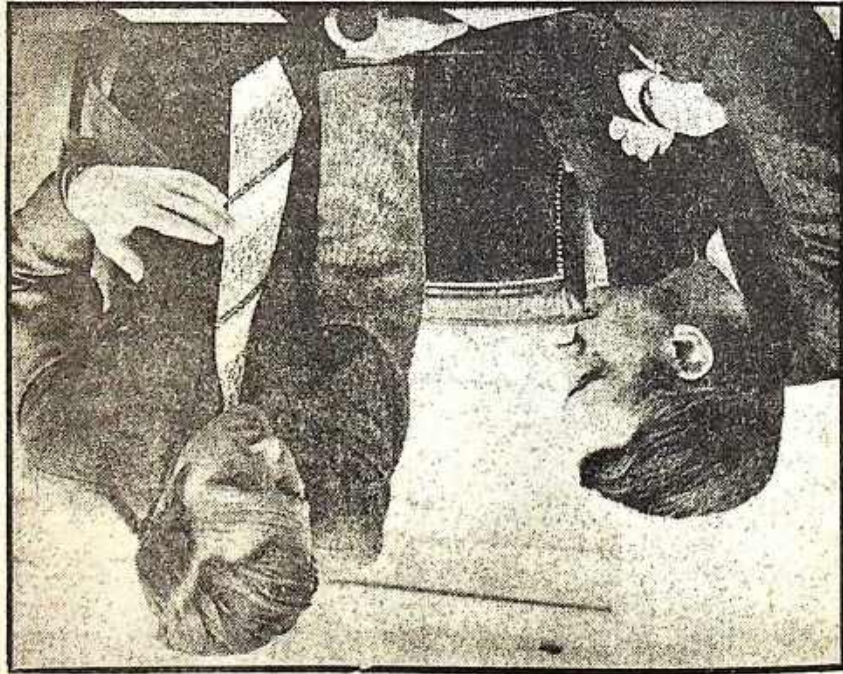
Amerika heeft boven Vietnam miljoenen tonnen bommen van allerlei soort (napalmbommen, „slimme bommen“, fragmentatiebommen, ontbladeringsmiddelen) afgeworpen. Dorpen zijn weggevaagd, grote delen van steden zijn verwoest en talloze rijstvelden liepen grote schade op. In Noord-Vietnam werden dijken getroffen. Het milieu is vaak onherstelbaar vernield.

Volgens het Pentagon hebben bijna 46.000 Amerikaanse militairen in Vietnam het leven verloren tussen 1 januari 1961 en 13 januari dit jaar. Aan Zuidvietnamese kant sneuvelden ruim 183.000 soldaten. De overige bondgenoten (vooral Zuid-Korea) verloren ongeveer 5200 man. De verliezen van de Noordvietnamezen en het Bevrijdingsfront werden door het Pentagon geschat op ongeveer 924.000.

Het aantal doden en gewonden onder de burgerbevolking in Vietnam wordt geraamd op minstens twee miljoen. Volgens het Pentagon werden in Zuid-Vietnam alleen al ruim een miljoen burgers gedood of gewond. Hoeveel doden de bombardementen op Noord-Vietnam hebben gekost, is nauwelijks vast te stellen. Volgens Noordvietnamese opgaven werden alleen al in Hanoi tijdens de bombardementen van december enkele duizenden burgers gedood.

Ongeveer 10.000 Amerikanen zijn in Vietnam om het leven gekomen buiten de gevechtsactiviteiten om. Van de 589 Amerikaanse krijgsgevangenen worden er

Minister Langman van Economische Zaken (links) in gesprek met het Kamerlid Terlouw van D'66, die gistermiddag een interpellatie heeft gehouden over de CBS-overplanting.

OVER VERHUZING BUREAU
Minister in conflict
CBS-leiding

Metaal-beraad
vol problemen
Vervolg van pagina 1
De werkgevers wensen bij de onderhandelingen over de nieuwe CAO niet dat onder de CAO...

dag in

Boycot I

ER zijn op het ogenblik nog geen aanwijzingen, dat het groeiende protest tegen het Amerikaanse optreden in Vietnam erg aan het wegebben is. Integendeel, in steeds meer gevallen wordt het morele protest omgezet in een materieel protest: een boycot van Amerikaanse produkten, vooral die afkomstig zijn uit bedrijven, die meedraaien in de Amerikaanse oorlogsmachinerie. Chemici en psychologen aan de Amsterdamse universiteit werken al aan een boycot van Amerikaanse apparatuur.

Ook student-leden van de subfaculteitsraad van de Subfaculteit der Geneeskunde zijn gekomen met een voorstel tot boycot van Amerikaanse apparatuur voor klinieken en laboratoria. Aangezien het hier gaat om hoogwaardige, dure apparatuur, gaat het om zeer hoge bedragen.

De studenten schrijven in hun *Nota Inzake Indochina* dat de voorgestelde boycot zeer selectief is, aangezien hierdoor industrieën worden getroffen die grote medeverantwoordelijkheid hebben voor gepleegde oorlogsmisdaden. De studenten zijn voorzichtig te werk gegaan. Ze hebben nagegaan voor welke apparatuur een Amerikaans monopolie bestaat. Dit bleek slechts voor een klein deel van de apparatuur het geval te zijn. Zij stellen voor, de aankoop van die apparatuur niet te blokkeren. Voor sommige apparatuur is reeds nagegaan welke alternatieven bestaan bij Europese of Japanse bedrijven op het gebied van de elektronische en fijnmechanische apparatuur.

Boycot II

NU kan men zich voorstellen, dat er nogal wat haken en ogen zitten aan een dergelijke boycot-actie. Hoe effectief kan zo'n actie zijn? Welke tegenmaatregelen kan men verwachten? Het is dus zaak zo'n actie zo zorgvuldig mogelijk met elkaar door te spreken.

Maar wat doet nu het Bestuur van de Subfaculteit der Geneeskunde? Bij monde van zijn voorzitter, de hoogleeraar Van der Tweel, laat het de Raad weten, deze nota niet op de vergadering te willen plaatsen! Waarom niet? „Omdat de meerderheid van het bestuur van mening is dat het niet tot het terrein van de Subfaculteit behoort”.

Inderdaad, een ongelooflijk standpunt. Men kan zich eventueel nog voorstellen, dat na behandeling van het voorstel tot boycot, dit voorstel wordt afgestemd. Maar hier wordt geprobeerd, zelfs de discussie over het voorstel te verhinderen.

Men kan zich afvragen waar het Bestuur (dat belast is met de dagelijkse leiding) het recht vandaan haalt om agendapunten uit de vergaderingen van de Subfaculteitsraad (het beleidsbepalende orgaan) te weren.

men komt dan terecht bij procedurele argumentaties. Men moet dan te rade gaan bij een Huishoudelijk Reglement van de Subfaculteit. Daarin zal men kunnen lezen dat het Bestuur de agenda's van de vergaderingen van de Raad opstelt. Maar daarin zal men ook kunnen lezen, dat op voorstel van vijf leden van de Raad punten aan de agenda kunnen worden toegevoegd. Dat zijn echter weinig interessante problemen.

Veel interessanter is het om zich af te vragen, waarom het Bestuur zelf niet kwam met het voorstel tot boycot. Waarom moest het initiatief weer uitgaan van studenten? Hoe komt het dat hooggeleerde wetenschapsbeoefenaars soms toch zo weinig oog hebben voor de politieke implicaties van hun werk?

Staal heeft indertijd in zijn magistrale redevoering te Leiden de amorele struivogelpolitiek van de meerderheid van de academici scherp aangevallen. Hij trok zelfs de conclusie, dat de academici zozeer gefaald hebben, dat het maar beter zou zijn de bestuurlijke leiding van de universiteiten in handen te geven van de studenten.

Hier doet zich zo'n geval voor waarbij men het hartgrondig met de conclusie van Staal eens kan zijn. Overigens, het standpunt van Van der Tweel mag ook verbazing wekken, wanneer men bedenkt dat deze zeer actief is geweest voor het blad *Wetenschap En Samenleving*. Het lijkt erop alsof hij de laatste tijd de verhouding tussen wetenschap en samenleving uit het oog verliest.

Gelukkig zijn er vele medici in Nederland die er een ander standpunt op na houden, en een andere beroepspraktijk. Men denke maar eens aan het goede werk dat wordt verricht door het Medisch Comité Nederland Vietnam. Er blijft hoop.

Internationale conferentie over Vietnam ^{26 1973 W} bijeengeroepen

Delegatie voorl. rev. regering zondag in Saigon

De teksten van het Vietnamaccord met bijbehorende protocollen — die zaterdagmiddag in Parijs zullen worden ondertekend — zijn woensdag op hetzelfde tijdstip door Noord-Vietnam en de Ver. Staten gepubliceerd.

In deze overeenkomst verklaren de Verenigde Staten, dat zij de onafhankelijkheid, soevereiniteit en de eenheid van Vietnam zullen respecteren, zoals neergelegd in de Geneefse accorden van 1954 (die de Ver. Staten destijds weigerden te tekenen). Volgens het accord zullen de Verenigde Staten hun militaire inmenging in Vietnam staken, en zich niet bemoeien met de interne aangelegenheden van Zuid-Vietnam. Binnen zestig dagen zullen de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam zijn teruggetrokken en de Amerikaanse krijgsgevangenen vrijgelaten.

Het bestand begint zaterdagavond om 01.00 uur Ned. tijd. Bepaald is, dat in Zuid-Vietnam de strijdkrachten van de voorlopige revolutionaire regering en van het Thieu-bewind blijven waar ze zich bevinden.

Binnen dertig dagen na de ondertekening zal, zoals we in de editie van gisteren al gedeeltelijk konden melden, een internationale conferentie worden gehouden om de overeenkomst te bevestigen. Als deelnemers worden voorgesteld: China, Engeland, Frankrijk, de Sowjet-Unie, de leden van de overeengekomen internationale controle-commissie (Canada, Indonesië, Hongarije en Polen), UNO-secretaris Waldheim en de vier betrokken partijen, te weten Noord-Vietnam, Amerika, de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam en het Thieu-bewind.

Terreurmaatregelen van Thieu

Een uitvoerig uittreksel van het hoofdaccord, dat uit negen hoofdstukken bestaat, publiceren wij op pagina 2. Bij het accord behoort een aantal protocollen, één daarvan behandelt de vorming van een gemengde militaire commissie van voorlopige revolutionaire regering en Thieu-bewind. Binnen 24 uur na het begin van het bestand (dus zondag) zullen de twee delegaties in deze commissie in Saigon bijeenkomen. Het protocol legt vast, dat beide delegaties de beschikking zullen hebben over eigen kantoren, verbindingsmiddelen, aanvoermogelijkheden en vervoer, waaronder indien nodig ook vliegtuigen.

Persconferentie

Le Duc Tho

schipt voorwaarden voor de opbouw van het socialisme in Noord-Vietnam, een ontwikkeling langs de weg van democratie en vooruitgang in Zuid-Vietnam, aldus het blad. De Prawda noemt de overeenkomst als een overwinning van het Vietnamse volk.

In de Verenigde Staten kondigde de democratische senator Church, die zich de laatste tijd tegen de oorlog heeft verzet, stappen aan tegen de mogelijke troepen naar Vietnam kunnen worden gezonden. Hij wil wettelijk zien van de overeenkomst. Hongarije, dat zowel Amerikaanse als als grondacties in Vietnam zijn vonden.

Hoe diepgaand en breed de afgepookte de verontwaardiging over Amerikaanse agressie in Vietnam bestond, blijkt onder meer uit de nistatie voor kernonderzoek) zich langs in een adres tot de regering van West-Duitsland, Oostenrijk, Engeland, Denemarken, Frankrijk, Nederland, Zwitserland en Zweden hebben gericht, waarin zij hun schuw over de systematische verting van de bevolking van Vietnam tot uitdrukking brachten. Zij besloten hun brief met de woorden: 'De Prawda noemde gisteren de overeenkomst een belangrijk teken van realisme in de ontwikkeling van de internationale betrekkingen. De Prawda schrijft, dat er een onderscheid zal zijn tussen de toekomstige ontwikkeling van Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam. De overeenkomst

Nederland

De Nederlandse minister van buitenlandse zaken Schmeizer verklaarde een eerste reactie, dat het bestand conflict betekent. Hij voegde daarbij toe, dat er misschien nog een inderstrijd zal voortgaan in het gebied dat ongetwijfeld nog vele punten nadere uitwerking behoeven. Schmeizer liet zich niet uit over de Nederlandse houding inzake een erkenning van de Democratische Republiek Vietnam. Hij suggereerde, dat deze kwam.

**Internationale
te
open**

Nationale Raad van verzoening

Het bestand in Vietnam en de publicaties van de tekst van het verdrag en de protocollen, hebben tot een stroom van reacties geleid in de gehele wereld. In het algemeen zijn het nog reacties, die onder woorden worden gebracht door publiciteitsmedia, tegenwoordig van politieke partijen, in enkele gevallen hebben ook ministers of premiers zich uitgesproken.

De Zweedse premier Palme en de Zweedse minister van buitenlandse zaken Wickman behoorden tot de

Voor wat betreft de voorl. rev. regering merkte zij op, dat deze de overeenkomst strikt zal nakomen, maar dat de jongste rede van Thieu

De Prawda noemde gisteren de overeenkomst een belangrijk teken van realisme in de ontwikkeling van de internationale betrekkingen. De Prawda schrijft, dat er een onderscheid zal zijn tussen de toekomstige ontwikkeling van Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam. De overeenkomst

Verklaring Thi Binh

Na afloop van een onderhoud met de Franse minister van buitenlandse zaken, zei mev. Nguyen Thi Binh. (min. van buitenlandse zaken van de voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam), dat het accoord de verplichting van de Verenigde Staten vastlegt tot terugtrekking van alle troepen uit Zuid-Vietnam.

Le Duc Tho noemde op een persconferentie het accoord een overwinning van het Vietnamese volk, en de oorlog de moordzuchtigste in de geschiedenis van een volk dat vecht voor zijn onafhankelijkheid. De Noordvietnamese onderhandelaar legde er de nadruk op, dat volgens het accoord de 17e breedtegraad alleen een militaire demarcatielijn is en geen staatkundige of geografische grens.

De Noordvietnamese onderhandelaar Le Duc Tho, gaf woensdag op een persconferentie in Parijs een toelichting op de overeenkomst. Le Duc Tho zei dat nog niet is vastgesteld waar de internationale conferentie over Vietnam zal worden gehouden. In niet-officiële berichten worden Parijs, Wenen en Genève genoemd.

Zuidvietnamese partijen. De van nationale verzoening en een-tel van Zuid-Vietnam en haar werkbeginnen, zodra het bestand van rting beslissen van zodanige krachten als de twee

19. De partijen stemmen in met het bijeen roepen van een internationale conferentie, die binnen 30 dagen na de ondertekening moet beginnen om de overeenkomst te bevestigen, en het einde van de oorlog, de handhaving van de fundamentele nationale rechten van het Vietnamese volk te garanderen alsmede bij te dragen tot de vrede in Indo-China, Amerika en de Democratische Republiek Vietnam

stellen de volgende declinemers voor van buitenlandse zaken van de voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam), dat het accoord de verplichting van de Verenigde Staten vastlegt tot terugtrekking van alle troepen uit Zuid-Vietnam.

Op de vraag waar de zetel van de voorlopige revolutionaire regering is gevestigd, zei Le Duc Tho: 'Dat kan ik u niet vertellen want als die plaats nu bekend wordt gemaakt zullen de Verenigde Staten haar bombarderen'.

Deze waarheid blijkt afdoende in de overeenkomst die door alle vier partijen zal worden ondertekend, aldus de Noordvietnamese onderhandelaar.

In Zuid-Vietnam zijn twee regeringen, twee legers en drie politieke krachten (Bevrijdingsfront, de Thieu-groeperingen en de neutralisten - red. Whd).

Over de politieke gevangenen, die door het Thieu-bewind worden vastgehouden, zei Le Duc Tho, dat het accoord inhoudt dat de betrokken partijen alle politieke gevangenen vrijlaten.

De hulp

NU Nixon in het afsluiten van een bestand heeft moeten toestemmen, verschenen er woensdag voor de televisie toch nog enkele beelden van de nationale demonstratie vrede in Vietnam, zoals deze in Utrecht werd gehouden en waarvan zonder enige twijfel, naar nu door iedereen wordt toegegeven, ook een belangrijke internationale pressie is uitgegaan.

Het is nuttig ons op dit moment de manifestatie van Utrecht te herinneren, omdat zij nationaal van karakter was en omdat alle belangrijke politieke en kerkelijke stromingen tot de organisatoren behoorden.

Als wij nu in Nederland begonnen zijn te debatteren over de vraag hoe, via wie en wat er hulp gegeven moet worden aan de Vietnamezen, die zo zwaar getroffen zijn door het barbaarse geweld, dat Nixon vooral aan het einde van het vorige jaar ontketend heeft, dan hoeven wij niet in het luchtledige te redeneren en te doen alsof er niet reeds samenwerkingsvormen en organen gegroeid zijn in de actie.

Dat vergemakkelijkt de zaak aanzienlijk voor hen, die daadwerkelijk de nodige hulp willen geven.

Wat de bevolking van ons land in overgrote meerderheid verlangt, is de laatste weken (tijdens de grote af-fiche-actie bijv.) wel duidelijk gebleken. Zij wil hulp geven en deze organiseren, maar met de ijzerharde garantie dat die hulp dan ook terecht komt waar zij hoort: in Noord-Vietnam en in de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam, opdat deze noch wat de directe humanitaire hulp betreft, noch economisch of ook militair geïsoleerd zullen worden.

Al diegenen, die zich de laatste dagen bezorgd hebben getoond over de verwilderde uitspraken van Van Thieu zullen de betekenis van dit laatste begrijpen. Daarvan immers hangt het af of er werkelijk vrede zal komen!

VAN verschillende kanten wordt gepleit voor een landelijke coördinatie van de hulp.

Indien men beseft, dat daarvoor geen verdeeldheid maar juist voortzetting van de gegroeide eenheid nodig is, dan kan een dergelijke coördinatie onverdacht, effectief en inderdaad bijzonder nuttig zijn.

Het hangt af van het uitgangspunt. Daarbij past sommigen op dit late uur in de ontwikkeling een zekere bescheidenheid. En zij die van meet af aan (tegen de verdrukking in) de nodige hulp hebben georganiseerd, zullen zeker bereid zijn

massa van de bevolking gegroeid samenwerkingsverband rond Vietnam in staat te stellen de landelijke steun te coördineren.

Als men niet uitgaat van kunstgrepen, dan komt men zonder twijfel tot de conclusie, dat het comité, dat de nationale betoging voor vrede in Vietnam in Utrecht organiseerde, het meest aangewezen orgaan is om deze coördinatie ter hand te nemen, waarbij bestaande en zeer goed-functionerende organen als in de allereerste plaats het Medisch Comité Vietnam en ook het Jongeren-comité Vietnam een zeer belangrijke rol zouden dienen te spelen. Zij zijn op zichzelf een waarborg: voor de ouderen — voor de jongeren!

En de samenwerking van deze comités met de politieke partijen en kerkelijke organisaties met hun duidelijke stellingname, die de manifestatie in Utrecht organiseerden, is een feit.

Daarom behoeven er dus helemaal geen andere dingen overhoop gehaald te worden.

* * *

BIJ alle bespiegelingen over landelijke coördinatie blijft het van het grootste belang wat er in de hoofdstad gebeurd is: namelijk het besluit van de gemeenteraad om als Amsterdam het geleisterde Hanoi te gaan helpen!

In Rotterdam is er de duidelijk uitgesproken gedachte om Haiphong de helpende hand toe te steken.

Dit zijn belangrijke initiatieven, die door niets of niemand gefrustreerd mogen worden.

Integendeel, het is nodig om deze initiatieven te ondersteunen, wegen te zoeken om ze volledig ten uitvoer te brengen en zich door geen enkele bureaucratische tegenwerping of diplomatieke valstrik te laten remmen in hun vaart.

Deze initiatieven verdienen navolging. In ieder geval zijn het stappen, die van een directe en praktische betekenis zijn en die niet vervaagd kunnen worden in een vertraagde 'liefdadigheidsroes', waarmee de solidariteit met Vietnam nu eenmaal niet op één lijn kan worden gesteld. Ook wat dit betreft zou het comité 'van Utrecht' kunnen helpen coördineren indien dat nodig is, evenals met bijvoorbeeld de activiteiten van andere organisaties die zich bewegen op het gebied van hulpverlening en van kringen uit het zakenleven.

Nu er van vele kanten, van de zijde van particulieren, van uit alle kringen van de bevolking, ook van ondernemers, de wens is om iets te doen, zou juist het comité, dat de eerste en enige naoorlogse nationale demonstratie organiseerde, hier iets tot stand kunnen brengen.

GAANDE EN KOMENDE MAN

Thieu houdt vluchtelingen vast in kampen

De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Ngoejen Doej Trinh (met bril) wordt bij zijn aankomst in Parijs verwelkomd door de Noordvietnamese vredesonderhandelaar Le Doek Tho. Trinh komt het bestandsverdrag tekenen. Le Doek Tho ging even later terug naar Hanoi, omdat „mijn werk hier afoelopen is“.

SAIGON/PARIJS, 26 jan. (NYT, AP, UPI, Reuter) — De Zuidvietnamese regering is niet van plan vluchtelingen te laten teruggaan naar gebieden die onder controle van de Vietcong zijn. Dit zeggen geïnterviewde diplomatieke bronnen in Saigon. Dat betekent dat de hevig omstreden streek rond Quang Tri in de overvolle, vervuilde vluchtelingenkampen moeten blijven. Ook bewo-

Conflict hulpactie Vietnam VORSTIN ZIET AF VAN TV-OPROEP

VK-26-1-73
(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 26 jan. — Een bemiddelingspoging om het comité „Heel Vietnam“ en het Medisch Comité Nederland-Vietnam alsnog tot samenwerking te bewegen voor een nationale inzamelingsactie is donderdag op niets uitgelopen. Na overleg met premier Biesheuvel besloot koningin Juliana om vanavond niet voor de televisie te verschijnen voor een opwekkend woord bij de actie van het nationaal comité „Heel Vietnam“.

Medisch comité wantrouwt Rode Kruis

Juist door de politiek geladen controverse tussen deze groepering en het Medisch Comité Vietnam zou de koningin voor de televisie de schijn hebben kunnen wekken partij te kiezen voor de actie Heel Vietnam, zo werd in Den Haag overwogen. In plaats van een TV-optreden liet de vorstin daarom gisteravond al een boodschap uitgeven via de rijksvoorlichtingsdienst met een oproep in algemene zin om steun te verlenen aan humanitaire acties. Invaller voor de koningin voor de televisie vanavond zal zijn oud-premier P. de Jong.

De bemiddelingspoging werd ondernomen door het actiecomité, dat leiding gaf aan de massale Vietnamdemonstratie in Utrecht. Woordvoerder Harry van den Bergh (PvdA) zei: „Onze indruk is dat het heel moeilijk zal zijn om de twee comités tot elkaar te brengen. Hoewel ik niet weet hoe er alsnog een formule voor samenwerking gevonden kan worden, zullen we vrijdag onze pogingen voortzetten“, aldus Harry van den Bergh.

Bij het Medisch Comité Vietnam vernamen de bemiddelaars dat men geen vertrouwen heeft in de aanpak van het Rode Kruis bij de hulpverlening in Vietnam. Met name het Rode Kruis heeft, van de acht samenwerkende humanitaire groeperingen in het comité Heel Vietnam de grootste bezwaren gekoesterd tegen inschakeling van het Medisch Comité bij de gemeenschappelijke nationale actie wegens de gerichte politieke doelstellingen van deze groep.

Het Medisch Comité liet de bemiddelaars verder weten dat het in geen enkel opzicht iets te maken wil hebben met het regime-Thieu in Saigon. Gezegd werd ook dat bij de hulpverlening van het Rode Kruis een veel te groot percentage van de fondsen verloren gaat aan administratiekosten.

Leuzen

Bij directeur Van Emden van het Rode Kruis vernamen de bemiddelaars dat deelname van het Medisch Comité aan de nationale actie alleen aanvaardbaar zou zijn als het zich zou neerleggen bij het verlenen van strikt humanitaire hulp aan alle delen van Vietnam en wanneer het Medisch Comité zich bovendien zou onthouden van politieke leuzen.

De bemiddelaars hadden een tussensamenformule ontworpen waar de twee partijen zich wellicht op konden vinden. Dat compromis luidde: „Samen-

BOODSCHAP KONINGIN: Eindeloos veel hulp nodig

(Van onze correspondent)
SOESTDIJK, 26 jan. — Koningin Juliana heeft donderdagavond de volgende boodschap doen uitgeven: „Nu er in Vietnam een bestand is bereikt, is het ongetwijfeld de behoefte van ons allen om in de onoverzienbare ellende van het Vietnamese volk en van allen in het gebied waar deze oorlog heeft gewoed op grootse wijze te hulp te komen.“

Er is onherstelbaar leed dat dus nooit meer kan worden goedge maakt. Bepoefd moet echter worden dit, waar nog mogelijk, te verzachten en de wonden te verbinden. Daarnaast kan veel worden hersteld, en wij hopen dat aan een vreedzame en betere toekomst voor land en volk nu kan worden gebouwd.

Er is vanuit Nederland in de afgelopen jaren reeds hulp geboden, maar nu zal in eindeloos veel moeten worden voorzien, onnoemelijk veel tot stand gebracht. Het is voor ons Nederlanders een opgave, die tevens een voorrecht is, ook onze schouders onder deze last te mogen zetten. Juliana.”

werking bij de verwerving van de gelden, maar onafhankelijkheid bij de besteding“. Ook die formule bleek niet aanvaardbaar te zijn.

Het Medisch Comité Vietnam heeft overigens nogal wat vraagtekens geplaatst bij het bestandsakkoord. Het wil in elk geval eerst de formule ondertekening van zaterdag afwachten voordat het een nieuw beroep zal gaan doen op het Nederlandse volk. Voorzitter prof. De Haas van het Medisch Comité gaf gisteravond voor de VPRO-televisie een aanduiding van de ontzaglijke noden van het volk in Noord-Vietnam.

Bisschoppen

De landelijke Vereniging van Wereldwinkels, de zogeheten Brede Vietnambeweging en verscheidene andere organisaties hebben zich intussen openlijk opgesteld tegenover de actie Heel Vietnam en opgeroepen tot steun aan het Medisch Comité. Daarentegen hebben de Nederlandse bisschoppen gepleit voor bijdrage aan de actie Heel Vietnam. Vanavond zullen na de speciale NOS-uitzending over de twee TV-zenders om 20.20 uur de klokken luiden waarbij alle katholieke kerken geopend zullen zijn om giften in ontvangst te nemen.

In politieke kringen werd donderdagochtend nog overwogen of koningin Juliana wellicht toch voor de televisie kon verschijnen als zij zich dan maar niet zou beperken tot een opwekking voor bijdragen aan de actie Heel Vietnam. Zij zou in volstrekt algemene termen kunnen oproepen tot steun aan alle humanitaire initiatieven van welke kant dan ook.

Als bezwaar tegen deze formule werd echter gevoeld dat de speciale TV-uitzending uitsluitend gericht zal zijn op de actie Heel Vietnam. Da zou dan automatisch de schijn van een eenzijdige identificering door de koningin tot gevolg hebben gehad, aldus de conclusie van politieke deskundigen.

Verdeeldheid

DE inzamelingsactie voor hulp aan „Heel Vietnam” dreigt heel wat minder nationaal te worden dan de bedoeling is. De deelnemende organisaties zijn daar zelf schuldig aan.

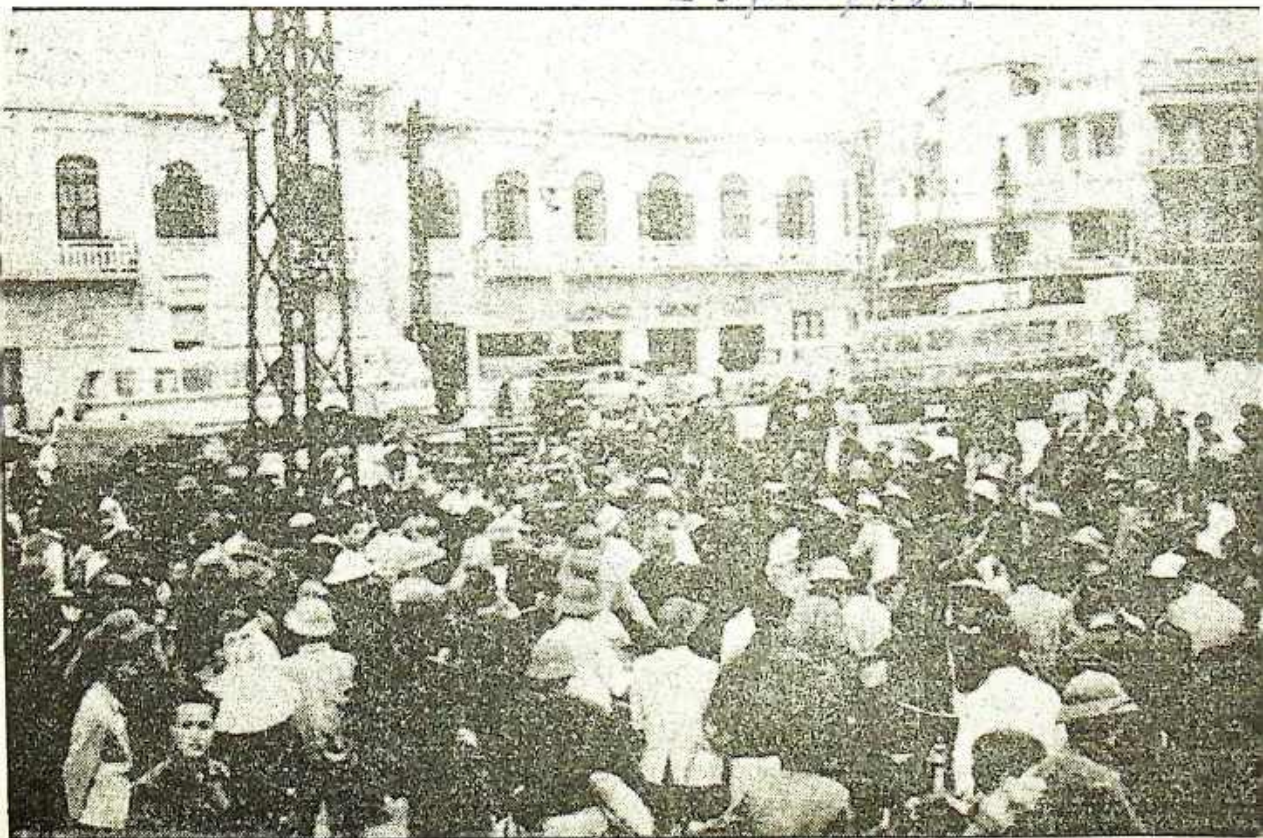
Waarom was het nodig het Medisch Comité Vietnam uit te sluiten? Er is geen enkele gegronde reden aan te voeren waarom zo'n organisatie uit een werkelijk nationale en dus zo breed mogelijke hulpactie zou moeten worden geweerd. Het Medisch Comité Vietnam zou daarin, met zijn staat van dienst, ervaring en mogelijkheden om voor een belangrijk deel van Vietnam verbindingen te leggen, uitstekend passen.

Nu deze organisatie desondanks toch werd geweerd, is het onvermijdelijke gevolg, dat het Nederlandse volk van verschillende kanten om steun voor Vietnam zal worden gevraagd. Dat zou niet erg zijn als de zaak zelf hierdoor niet zou worden geschaad. Maar dat gevaar zit er wel degelijk in. „De brede Vietnambeweging Nederland” en „de organisatie van wereldwinkels” hebben nu al een actie aangekondigd ten behoeve van het Medisch Comité Vietnam, waarbij men zich tegelijk sterk gaat afzetten tegen de als nationaal bedoelde hulpactie.

Dat mag, gezien de gang van zaken, begrijpelijk zijn, de zonder twijfel hoogst noodzakelijke hulpactie wordt dan wel een ordinaar geruzie.

Bij een werkelijk nationale hulpactie dient niet in kleinzielige tegenstellingen te worden gedacht. Het gaat er nu om, dat mensen hier mensen ginds, in heel Vietnam, moeten helpen. Hopelijk blijft dat besef, ondanks de hoogst ongelukkige verdeeldheid, toch de doorslag geven.

BESTAND PER LUIDSPREKER

Ook in Hanoi werd het bestand met luidsprekers in de straten aangekondigd. Dit is een overzicht van een plein in de Noordvietnamese hoofdstad tijdens de bekendmaking.

Bevolking Hanoi bouwt op ruïnes BESTAND IN VIETNAM „BROOS” GEACHT

WASHINGTON, 26 jan. (AP, UPI, Reuter) — Diplomatieke deskundigen in Washington komen na nauwgezette bestudering tot de conclusie dat het akkoord over Vietnam erg „broos” is. Een voortdurende vrede kan niet worden gegarandeerd, is hun mening. Vooral blijft onzeker of de Vietcong en de regering in Zuid-Vietnam tot een overeenkomst zullen geraken. Van die laatste overeenkomst is de toekomst van het Indochinische schiereiland in sterke mate afhankelijk.

Parijs of Wenen plaats conferentie

De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken, Tran Van Lam, vertelde na een bezoek aan de Franse minister van buitenlandse zaken, Schumann, in Parijs dat vertegenwoordigers van de Vietcong waarschijnlijk naar Saigon zouden komen om besprekingen te beginnen over een vredesregeling met het regime in Saigon.

Het is nog steeds niet duidelijk

waar de internationale conferentie zal worden gehouden die binnen dertig dagen na de ondertekening van het bestand moet bijeenkomen. Noord-Vietnam heeft Parijs als vergaderplaats voorgesteld, maar de Verenigde Staten zouden Wenen liever willen.

Gisteren is de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, Ngocjen Doej Trinh in Parijs aangekomen voor de ondertekeningsplechtigheid van het akkoord zaterdag. Vandaag zal Hanoi's voornaamste onderhandelaar Le Doek Tho naar Noord-Vietnam vertrekken. Hij verklaarde terug te gaan om dat zijn werk in Parijs afgelopen was.

Trinh verklaarde bij zijn aankomst dat Hanoi en het Bevrijdingsfront van plan zijn de overeenkomst strikt na te leven. Hij zei te hopen dat de andere ondertekenaars hetzelfde zouden doen „tot handhaving van de vrede in Vietnam en om verzoening, nationale eendracht en democratische vrijheid te bereiken”. Hij riep alle volken ter wereld op om bij te dragen aan het herstel in Vietnam „om de gevolgen van de oorlog uit te wisselen, de economie en de cultuur te ontwikkelen en een nieuw leven van geluk op te bouwen dat het Vietnamese volk zo hevig verdient.”

Een woordvoerder van het Indonesische ministerie van buitenlandse zaken heeft in Djakarta bekend gemaakt dat Indonesië zondag 290 militairen naar Vietnam zal sturen, die zullen helpen bij het toezicht op het bestand. Van de andere landen die tot de „vredesmacht” zullen bijdragen, Canada, Polen en Hongarije is nog niets definitiefs vernomen, be-

halve de feitelijke toezegging dat ze zullen komen. De vier landen van de vredesmacht zullen eigen kantoren, transporten etcetera verzorgen, maar één officier zal de vier landen vertegenwoordigen in Saigon.

De Verenigde Staten zullen zondag beginnen met het ruimen van de mijnen in de territoriale wateren, binnen- en buitenhavens en de waterwegen van de Democratische Republiek Vietnam”, aldus een van de protocollen die bij de overeenkomst hoort.

Herbouwen

De bevolking van Hanoi is, aldus een Hongaars journalist, begonnen haar huizen te herbouwen uit de ruïnes die het panorama van de stad tot nu toe kenmerkten. Hij schreef: „Mensen stonden in lange rijen voor de krantenkiosken nadat de vrede bekend was gemaakt. Duizenden mensen gingen op de eerste dag van de vrede naar de ruïnes. Ze begonnen kleine huizen te bouwen van stenen die ze uit die ruïnes haalden. Ze moesten zich haasten want het zal snel koud worden. Maar het is nu de

moeite waard huizen te bouwen. Want er zullen geen luchtaanvallen meer zijn,” aldus de Hongaarse journalist.

De Amerikaanse bisschoppenconferentie heeft president Nixon gevraagd allen die dienst hebben geweigerd op gewetensgronden en die op dit moment op beschuldiging van desertie gevangen worden gehouden, amnestie te verlenen. In een brief aan de president pleiten de bisschoppen ook voor een speciale hulpactie voor de soldaten en krijgsgevangenen die uit Vietnam terugkeren „of dezen nu gewond of gezond zijn”. Aan het slot van hun appel vragen de bisschoppen aan president Nixon met klem, zodra het bestand in Vietnam van kracht is geworden, een grootscheepse hulpactie voor heel Zuidoost-Azië van start te laten gaan.

Internationale conferentie over Vietnam bijeengeroepen

Waarheid
26-1-73

Delegatie voorl. rev. regering zondag in Saigon

De teksten van het Vietnamaccord met bijbehorende protocollen — die zaterdagmiddag in Parijs zullen worden ondertekend — zijn woensdag op hetzelfde tijdstip door Noord-Vietnam en de Ver. Staten gepubliceerd.

In deze overeenkomst verklaren de Verenigde Staten, dat zij de onafhankelijkheid, soevereiniteit en de eenheid van Vietnam zullen respecteren, zoals neergelegd in de Geneefse accoorden van 1954 (die de Ver. Staten destijds weigerden te tekenen). Volgens het accord zullen de Verenigde Staten hun militaire inmenging in Vietnam staken, en zich niet bemoeien met de interne aangelegenheden van Zuid-Vietnam. Binnen zestig dagen zullen de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam zijn teruggetrokken en de Amerikaanse krijgsgevangenen vrijgelaten.

Het bestand begint zaterdagochtend om 01.00 uur Ned. tijd. Bepaald is, dat in Zuid-Vietnam de strijdkrachten van de voorlopige revolutionaire regering en van het Thieu-bewind blijven waar ze zich bevinden.

Binnen dertig dagen na de ondertekening zal, zoals we in de editie van gisteren al gedeeltelijk konden melden, een internationale conferentie worden gehouden om de overeenkomst te bevestigen. Als deelnemers worden voorgesteld: China, Engeland, Frankrijk, de Sowjet-Unie, de leden van de overeengekomen internationale controle-commissie (Canada, Indonesië, Hongarije en Polen), UNO-secretaris Waldheim en de vier betrokken partijen, te weten Noord-Vietnam, Amerika, de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam en het Thieu-bewind.

Terreurmaatregelen van Thieu

Een uitvoerig uittreksel van het hoofdaccord, dat uit negen hoofdstukken bestaat, publiceren wij op pagina 2. Bij het accord behoort een aantal protocollen, één daarvan behandelt de vorming van een gemengde militaire commissie van voorlopige revolutionaire regering en Thieu-bewind. Binnen 24 uur na het begin van het bestand (dus zondag) zullen de twee delegaties in deze commissie in Saigon bijeenkomen. Het protocol legt vast, dat beide delegaties de beschikking zullen hebben over eigen kantoren, verbindingsmiddelen, aanvoermogelijkheden en vervoer, waaronder indien nodig ook vliegtuigen.

Persconferentie

Le Duc Tho

schepelvoorwaarden voor de opbouw van het sociaalisme in Noord-Vietnam en een ontwikkeling langs de weg van democratie en vooruitgang in Zuid-Vietnam, aldus het blad. De Pravda noemt de overeenkomsten een overwinning van het Vietnamese volk. In de Verenigde Staten kondigde de democratische senator Church, die zich de laatste tijd tegen de oorlog had uitsprak, stappen aan tegen de mogelijke verhouding met Vietnam, dat ooit weer Amerikaanse troepen naar Vietnam kunnen worden gezonden. Hij wil wettelijk zien vastgesteld, dat zowel Amerikaanse lucht- en grondtroepen als grondtroepen in Vietnam zijn ver- boden. Hoe diepgaand en breed de afgelepen werken de verontwaardiging over de Amerikaanse agressie in Vietnam is, wordt onder meer uit het feit dat 900 geleerden en functionarissen van de CERN (Europese organisatie voor kernonderzoek) zich ontschuldigden over de systematische vernietiging van de bevolking van Vietnam tot uitdrukking brachten. Zij besloten hun brief met de woorden: 'Wij verzochten U om ten spoedigste stappen te doen bij de regering van de Verenigde Staten opdat er een eind komt aan militaire praktijken, die van een volstrekte minachting voor de menselijke levens, de rijkdommen en het land van Vietnam getuigen'.

Nederland

De Nederlandse minister van buitenlandse zaken Schmeizer verklaarde in een eerste reactie, dat het bestand een einde van een oorlog, van een traagheidsproces betekent. Hij voegde daaraan toe, dat er misschien nog een intern strijd zal voortgaan in het gebied en dat ongetwijfeld nog vele punten en nadere uitwerking behoeven. Schmeizer liet zich niet uit over de Nederlandse houding inzake een erkenning van de Democratische Republiek Viet- nam. Hij suggereerde, dat deze k

wenig goeds voorspelt. De Canadese publicaties van de tekst van het verdrag en de protocollen, hebben tot een stroom van reacties geleid in de gehele wereld. In het Canadese parlement. In prin- Sharp legde een korte verklaring af en een ontwikkelings langs de weg van democratie en vooruitgang in Zuid-Vietnam, aldus het blad. De Pravda noemt de overeenkomsten een overwinning van het Vietnamese volk. In de Verenigde Staten kondigde de democratische senator Church, die zich de laatste tijd tegen de oorlog had uitsprak, stappen aan tegen de mogelijke verhouding met Vietnam, dat ooit weer Amerikaanse troepen naar Vietnam kunnen worden gezonden. Hij wil wettelijk zien vastgesteld, dat zowel Amerikaanse lucht- en grondtroepen als grondtroepen in Vietnam zijn ver- boden. Hoe diepgaand en breed de afgelepen werken de verontwaardiging over de Amerikaanse agressie in Vietnam is, wordt onder meer uit het feit dat 900 geleerden en functionarissen van de CERN (Europese organisatie voor kernonderzoek) zich ontschuldigden over de systematische vernietiging van de bevolking van Vietnam tot uitdrukking brachten. Zij besloten hun brief met de woorden: 'Wij verzochten U om ten spoedigste stappen te doen bij de regering van de Verenigde Staten opdat er een eind komt aan militaire praktijken, die van een volstrekte minachting voor de menselijke levens, de rijkdommen en het land van Vietnam getuigen'.

De Pravda noemde gisteren de overeenkomst een belangrijk teken van realisme in de ontwikkeling van de internationale betrekkingen. Er dient op te worden toegezien, dat de accoorden zullen worden uitgevoerd. De Pravda schrijft, dat er een onderscheid zal zijn tussen de toekomstige ontwikkelingen van Noord-Vietnam en Zuid-Vietnam. De overeenkomst

ntie ationale eroepen

Nog voor de ondertekening van het accordé heeft het Thieu-regime er op aangedrukt. Nationale Raad van verzoening en

Le Duc Tho, gaf woensdag op een persconferentie in Parijs een toelichting op de overeenkomst. Le Duc Tho zei dat nog niet is vastgesteld waar de internationale conferentie over Vietnam zal worden gehouden. In niet-officiële berichten worden Parijs, Wenen en Genève genoemd. Le Duc Tho noemde op een persconferentie het accordé een overwinning van het Vietnamese volk, en de oorlog de moordzuchtigste in de geschiedenis van een volk dat vecht voor zijn onafhankelijkheid. De Noordvietnamese onderhandelaar legde er de nadruk op, dat volgens het accordé de 17e breedtegraad alleen een militaire demarcatielijn is en geen staatkundige of geografische grens. Over de politieke gevangenen, die door het Thieu-regime worden vastgehouden, zei Le Duc Tho, dat het accordé inhoudt dat de betrokken partijen alle politieke gevangenen vrijlaten. In Zuid-Vietnam zijn twee regeringen. Twee leiders en drie politieke krachten: het bevrijdingsfront, de Thieu-groeperingen en de neutralisten - red. Whd). Deze waarheid blijkt afdoende in de overeenkomst die door alle vier partijen zal worden ondertekend, aldus de Noordvietnamese onderhandelaar. Op de vraag waar de zetel van de voorlopige revolutionaire regering is gevestigd, zei Le Duc Tho: 'Dat kan ik u niet vertellen want als die plaats nu bekend wordt gemaakt zullen de Verenigde Staten haar bombarderen'.

Verklaring Thi Binh

Na afloop van een onderhoud met de Franse minister van buitenlandse zaken, tel mevr. Nguyen Thi Binh. (min. van buitenlandse zaken van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam), zei Thi Binh, dat het accordé de verplichting van de Verenigde Staten vastlegt tot terugtrekking van alle troepen uit Zuid-Vietnam. Voor wat betreft de voorl. rev. regering maakte zij op, dat deze de overeenkomst strikt zal nakomen, maar dat de jongste rede van Thieu niet

(Vervolg op pagina 2)

19. De partijen stemmen in met het Zuidvietnamese partijen overeenkomstige besluiten, zodra het bestand van kracht wordt. De van eerbiediging van de soevereiniteit van Zuid-Vietnam en haar werkdracht zal ook over de procedure en uitvoering beslissen van zodanige plaatselijke verkiezingen als de twee men. 13. Het vragstuk van de Vietnamese de ondertekening moet beginnen om gewapende strijdkrachten in Zuid-Vietnam zal door de twee Zuidvietnamese partijen zonder inmenging van buitenlandse partijen mogelijk worden gemaakt. Het aanvaarden van militaire hulp komt onder de verantwoordelijkheid van de nieuw te kiezen regering. 14. Zuid-Vietnam zal een buitenlandse politiek van vrede en onafhankelijkheid voeren. Het aanvaarden van militaire hulp komt onder de verantwoordelijkheid van de nieuw te kiezen regering.

De Zweedse premier Palme en de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, die onder woorden worden gebracht door publiciteitsmedia, regeringswoordvoerders en vertegenwoordigers van politieke partijen, in enkele gevallen hebben ook ministers of premiers zich uitgesproken.

De Zweedse premier Palme en de Amerikaanse minister van buitenlandse zaken, die onder woorden worden gebracht door publiciteitsmedia, regeringswoordvoerders en vertegenwoordigers van politieke partijen, in enkele gevallen hebben ook ministers of premiers zich uitgesproken.

Gewonde Zuidvietnamese soldaten wachten hier op vervoer naar een ziekenhuis, na hevige gevechten op de Michelinplantage, 60 kilometer ten noordwesten van Saigon. De gevechten op de plantage waren de hevigste in dit gebied sinds 4 januari van dit jaar.

Foto boven: Het Witte Huis heeft deze foto van het geheime overleg tussen Henry Kissinger en Le Duc Tho van 13/1 in Frankrijk vrij gegeven. V.l.n.r. (wijzers klok) te beginnen met Henry Kissinger, Winston Lord (Nat. Veiligheidsraad), George H. Aldrich (min. van buitenlandse zaken adviseur), Luu van Loi (delegatie Hanoi op rug gezien), twee onbekenden, Xuan Thuy (cef Noord-Vietn. del. in Parijs), Le Duc Tho (Noordvietn. chef onderhandelaar), Nguyen co Thach (vice-min. buit. zaken Noordvietnam), Nguyen Dinh Phuong (tolk), twee onbekenden, Irene Dorus (Nat. Veiligheidsraad), Peter W. Rodman (Nat. Veiligheidsraad) en William H. Sullivan (ondermin. van buitenlandse zaken).

Historische momenten uit de vrijheidsstrijd

Het Amerikaanse imperialisme heeft een zware nederlaag geleden. Dat heeft het gehele Vietnamese volk in zijn strijd tegen binnendringers en hun gehuurde knechten bereikt. Dat hebben de Amerikaanse bankiers en generaals, politici en industriëlen niet kunnen voorkomen. Ondanks alle terreur die ze over Vietnam hebben uitgestort, ondanks hun manoeuvres en woordbreuk bij onderhandelingen, ondanks hun pogingen de wereldopinie te misleiden, ondanks hun marionetten, hun uiterst moderne wapens, hun dollars.

Integendeel. Johnson en Nixon kwamen, welke strategie ze ook toepasten, steeds duidelijker in een verloren positie. Hun imperialistische plannen leden schipbreuk op het elan en de vrijheidswil van de bevolking van Vietnam en op de massale solidariteit in de wereld. Stoelend op een eeuwenoude en waardevolle traditie heeft de vrijheidsstrijd van het Vietnamese volk zich ontwikkeld tot een succesrijke worsteling, waarvan de betekenis zich uitstrekt tot ver buiten de grenzen van Indo-China.

Koloniale onderdrukking

Tussen 1860 en 1900 wordt de koloniale bezetting van Indo-China door Frankrijk voltooid. De bevolking van Vietnam en de buurlanden heeft dan al eeuwen van strijd achter de rug tegen uiteenlopende feodale heersers van buitenaf.

De strijd tegen het Franse bewind neemt in de jaren twintig nieuwe vormen aan. In februari 1930 komt onder leiding van Ho Tsji Minh de communistische partij van Vietnam tot stand. In 1930 en '31 worden door heel Vietnam heen revolutionaire arbeiders- en boerencomités gevormd en komt de bevolking in een reeks provincies in opstand tegen de koloniale toestanden. Een wrede repressie van de Franse machthebbers kost niet minder dan 30.000 doden.

Deels in de illegaliteit, waar mogelijk bovengronds, herstelt en ontwikkelt zich de vrijheidsstrijd. Terwijl het fascistische Japan zijn imperialistische oorlog voert en de Franse koloniale machten met hen collaboreren wordt in juni 1941 — als verzetsorganisatie van de gehele bevolking — de Vietminh opgericht en eind 1944 ontstaan de eerste eenheden van het latere volksbevrijdingsleger.

zoen 16.000 man aan krijgsgevangenen en doden, alsmede de oorlog.

'De overwinning is groot, maar het is slechts het begin. We moeten niet zelfingenomen zijn, of subjectief, of de vijand onderschatten. We zijn vastberaden om te strijden voor onafhankelijkheid, nationale eenheid, democratie en vrede. Een strijd, of hij nu militair of diplomatiek is, moet langdurig en moeizaam zijn voordat de volledige overwinning kan worden bereikt', schreef Ho Tsji Minh de volgende dag aan de zegevierende strijders.

Deze zware nederlaag geeft op de Geneefse conferentie (van 26 april tot 21 juli 1954) de doorslag. Frankrijk moet toestemmen in onafhankelijkheid voor geheel Vietnam. Als tijdelijke regeling werd in Genève overeengekomen dat het land bij de 17de breedtegraad gedeeld zou worden. Dit zou geen politieke of territoriale grens zijn, slechts een militaire demarcatielijn in het kader van voorbereidingen van verkiezingen en hereniging in 1956. De Amerikaanse president Eisenhower laat weten dat de overeenkomst 'bepalingen bevat die ons niet bevallen.' Uit de Pentagon-papers blijkt hoe Amerikaanse regeringskringen de overeenkomst dadelijk fataal noemden (voor hun belangen). Nog voor het einde van de conferentie voeren de VS Ngo Dinh Diem in Saigon aan, waar deze beruchte dictator in het zadel wordt gezet — niet meer als Franse, maar als Amerikaanse stroman.

bronnen niet in staat is om de heroïsche vrijheidsstrijd van die paar miljoen Vietnamezen te breken en ze op de knieën te krijgen. In de tweede helft van mei 1966 vinden in Saigon, Hué en andere grote steden grote proteststakingen en andere acties van de bevolking plaats. Het vertrek van de VS wordt daarbij geëist.

Tet-offensief

De Amerikaanse strategie van de massale inzet van eigen troepen lijdt een klinkende nederlaag bij het Tet-offensief van 1968. In de nacht van 30 op 31 januari gaan de vrijheidsstrijders in het gehele land tot de aanval over. Zelfs in delen van de Amerikaanse ambassade in Saigon zijn ze enige tijd heer en meester. Na een maand meldt het Bevrijdingsfront in een tussenoverzicht dat 90.000 vijanden zijn uitgeschakeld. Eind maart wordt het vertrek van Westmoreland als commandant aangekondigd. Een week later, op 31 maart, laat een verslagen Johnson weten zich niet meer herkiesbaar te stellen. De aanvallen duren voort: begin mei ondernemen de guerrilla's een tweede actie in de hoofdstad en begin juni nog een keer. Ondertussen is Johnson gedwongen tot inleidende onderhandelingen over een vreedzame regeling. In de laatste dagen van juni moeten Amerikaanse elitetroepen na een strijd van 80 dagen hun 'onneembare' basis Khe Sanh ontruimen.

Onder druk van steeds nieuwe nederlagen en van massale protesten, in Amerika zelf en internationaal, moet Johnson tenslotte per 1 november 1968 onvoorwaardelijk de bombardementen op geheel Noord-Vietnam staken.

Trouweloosheid

Ho Tsji Minh

26 juni 1968

Hoewel er in de strijd van ons volk tegen de Amerikaanse agressors nog vele moeilijkheden overwonnen en nog vele offers gebracht zullen moeten worden, zal deze strijd onherroepelijk worden bekroond met de uiteindelijke zege.

★★★

Welke ook de moeilijkheden en ontberingen mogen zijn, onherroepelijk zal ons volk de volledige overwinning behalen. Onherroepelijk zullen de Amerikaanse imperialisten gedwongen worden ons land te verlaten. Onherroepelijk zal ons land herenigd worden en onherroepelijk zullen mijn landgenoten uit het Zuiden en uit het Noorden onder één dak wonen.

De grote eer die ons land toekomt is die, dat een klein volk op heldhaftige wijze twee grote imperialistische machten — Frankrijk en de Verenigde Staten — heeft verslagen en nog zal verslaan en daarmee een waardige bijdrage heeft geleverd tot de nationale bevrijdingsbeweging.

(Uit het Testament van Ho Tsji Minh)

een vooraanstaand figuur in de vrijheidsstrijd van het Vietnamese volk en in de internationale communistische beweging.

De CIA-staatsgreep in het buurland Cambodja tegen het staatshoofd Sihanouk op 18 maart 1970 luidt een nieuwe escalatie van de oorlog in. De 'vietnamisering' blijkt evenmin als de vorige plannen in staat om de

bourgeoisie ontstaan zijn over de agressie-oorlog in Vietnam.

Eind maart van dit jaar vallen de vrijheidsstrijders op vele plaatsen de huurlingen aan. Het leger van Thieu slaat op de vlucht en slechts de snel opgevoerde Amerikaanse terreurbombardementen kunnen het Saigon-regiem voor een volledige ineenstorting behoeden. De 'vietnamisering' b

Bevrijdingsfront opgericht

Het Diem-regiem maakt inbreuk na inbreuk op de Geneefse accoorden. Vroegere verzetsstrijders worden blootgesteld aan terreurdaden. Diem verklaart al spoedig geen verkiezingen te zullen toestaan en laat weten zich niet gebonden te achten aan de wettige wapenstilstandsovereenkomst — die trouwens ook nooit is getekend door de VS. Al wordt van die kant later hardnekkig en brutaal als de beul geprobeerd de vrijheidsbeweging te beschuldigen van inbreuken hierop...

Eind 1955 zijn duizenden mensen het slachtoffer van de Diem-terreur geworden. In 1956 openen de VS zelfs een militaire missie in Saigon en komen er ook wapenzendingen. Tot december 1960 werpt Diem meer dan een half miljoen mensen in zijn kerkers. Er vallen 77.500 doden. De regering-Kennedy beschikt dan over 57 steunpunten in Zuid-Vietnam en enkele duizenden militairen die als 'adviseur' of 'instructeur' leiding geven aan de misdadige terreur van het marionettenregiem.

Op 20 december 1960 wordt het Bevrijdingsfront opgericht onder voorzitterschap van de advocaat Nguyen Huu Tho. Het verzet in Zuid-Vietnam versterkt zich aanzienlijk.

In een interview met de journalist Bernard Fall (juli 1962) schetst president Ho Tsj Minh de vooruitzichten voor de Vietnamese bevrijdingsstrijd als volgt: 'Het kostte ons acht jaar bittere strijd om jullie Fransen

Betoging bij het Capitool in Washington.

Nadat de Japanse bezetters verslagen zijn, geeft de Vietminh de stoot tot de augustusrevolutie van 1945. In Hanoi wordt een provisorische regering onder leiding van Ho Tsj Minh gevormd en op 2 september roept deze plechtig de onafhankelijkheid van Vietnam uit. 'Het gehele Vietnamese volk' besluit die verklaring, 'is vastberaden om al zijn fysieke en mentale kracht in te zetten, om zijn leven en goederen op te offeren teneinde zijn onafhankelijkheid en vrijheid te verzekeren.'

Hoewel Frankrijk aanvankelijk nog gedwongen is een overeenkomst aan te gaan met de jonge Democratische Republiek Vietnam (maart '46) probeert het nog voor het eind van 1946 zijn oude posities gewapenderhand te hernemen. In het jaar daarop worden de Fransen steeds duidelijker door de Verenigde Staten gesteund. In augustus 1950 arriveert de eerste Amerikaanse zending oorlogstuig voor de Fransen in Saigon.

Dien Bien Phu

Onder deze omstandigheden voert het leger van de Vietminh, gesteund door de bevolking, zijn strijd. Hoogtepunt is de belegering van het superfort Dien Bien Phu, waar zich eind november 1953 een machtig elitekorps van de Fransen verschanst, als onderdeel van een pretentieuze plan van generaal Navarre om de bevrijdingsbeweging te verslaan. De vrijheidsstrijders brengen echter een nederlaag aan het plan van Navarre toe. Dien Bien Phu wordt omsingeld en midden maart zet de Vietminh onder aanvoering van de voormalige onderwijzer Giap de beslissende slag in. Op 7 mei 1954 wordt Dien Bien Phu veroverd. Het Franse expeditieleger verliest met het garni-

Neergeschoten VS-piloot, gevangen genomen in Noord-Vietnam.

slag bij Ap Bac waar een grote troepenmacht van het Saigon-regiem en hun Amerikaanse 'instructeurs' verslagen worden. Het bewind van Diem komt steeds wankeler te staan. Boeddhistische groeperingen en brede volksbewegingen richten zich tegen de dictator. In juni steekt een monnik zich uit protest in brand. Op 1 november '63 wordt Diem vermoord en hebben de VS hun bloedige handen vrij om een nieuw marionettenregiem op te zetten.

Tonkin-incident

Het eerste stadium van de Amerikaanse agressie tegen Vietnam blijkt een fiasco. De toenmalige heimelijke strategie bestond uit steun aan de corruptie Diem-kliek, die onder leiding van een betrekkelijk gering aantal Amerikanen tot taak had de bevolking in het gareel te houden. Er werden zgn. zuiveringsoperaties tegen de guerrilla's uitgevoerd en de boerenbevolking werd met geweld samengedreven in concentratiekampen, de 'strategische dorpen'. Dit plan van de VS-generaals Staley en Taylor is volkomen mislukt als Johnson

aanvallen op Noord-Vietnam. Later zal blijken dat het hele Tonkin-incident bedrog is.

De bedrieger onderneemt — met name vanaf 7 februari '65 — systematisch 'vergeltingsaanvallen' op het Noorden. Dong Hoi en Vinh Linh vallen als eerste ten offer aan deze terreur. Internationaal — en ook in Amsterdam — wordt fel tegen het Amerikaanse optreden gedemonstreerd. In het Zuiden begint een mateloze opvoering van de Amerikaanse strijdkrachten; op 8 maart landt een eerste contingent mariniers bij Da Nang. Aan het eind van die maand komt voor het eerst het gebruik van giftige chemicaliën in het nieuws.

Het Bevrijdingsfront versterkt zich en zijn legers behalen belangrijke successen. Bij het vijfjarig bestaan eind '65 heeft het front 550.000 manschappen van de Amerikaanse en Saigon-legers uitgeschakeld. Grote gebieden zijn bevrijd. Van de 8.000 strategische dorpen die volgens Amerikaans plan zijn ingericht zijn er 6.000 vernietigd.

Terreur-aanvallen

In een boodschap tot de nationale vergadering schetst Ho Tsj Minh in het voorjaar van 1965 de mislukking van de VS-plannen om de Zuidvietnamese bevolking te onderwerpen en gaat hij in op de nieuwe strategie waartoe Johnson zijn toevlucht heeft genomen: 'Het 'escalatie'-plan dat de VS-imperialisten nu trachten uit te voeren in Noord-Vietnam zal ook zeker mislukken. De VS-imperialisten kunnen tientallen duizenden Amerikaanse officieren en manschappen erbij zenden en alles op alles zetten om meer troepen van hun satellietlanden in deze misdadige oorlog te sturen, maar ons leger en onze bevolking zijn vastbesloten om hen te bestrijden en te verslaan.' Waaraan hij nog toevoegde: 'We houden van vrede maar we zijn niet bang van de oorlog. We zijn vastbesloten om de Amerikaanse agressors te verdrijven en de vrijheid, onafhankelijkheid en territoriale onschendbaarheid van ons vaderland te verdedigen.'

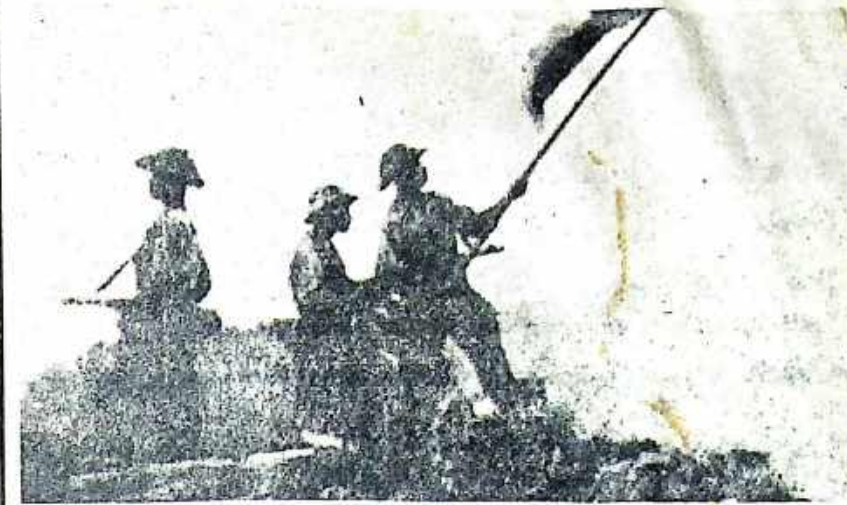
Bij hun terreuraanvallen op Noord-Vietnam verliezen de Amerikanen duizenden vliegtuigen. Op 30 april 1966 wordt het 1000ste neergeschoten en op 5 juni '67 het 2000ste. Nu is het aantal boven de 4000 gekomen.

Johnson en generaal Westmoreland stuiten bij hun escalatie steeds directer op het verzet van de Zuidvietnamese bevolking. Wat eerst nog kan worden verhuld en voorgesteld wordt als een 'burgeroorlog' of als 'communistische agressie' waar Amerika 'zijn bondgenoten steunt', openbaart zich in alle schrilheid: als een meedogenloze oorlog van Amerika tegen de Vietnamezen. Bovendien wordt duidelijk dat het krachtigste imperialistische land met al zijn technische hulp-

In de campagne om het Amerikaanse presidentschap presenteert Nixon zich als degene die vrede in Vietnam zegt na te streven. Zijn plechtstatige beloften blijken niet veel waard te zijn en aan het einde van zijn eerste ambtstermijn heeft hij zich ontpopt als de president die bij onderhandelingen keer op keer zijn

onderneemt Amerika een invasie in Cambodja; de openlijke agressie omvat nu geheel Indo-China.

Opnieuw vinden massale demonstraties plaats. Op de universiteit van Kent in de VS worden vier studenten door de nationale garde doodgeschoten. Aanleiding tot felle verontwaardiging is ook de onthulling in juli dat jaar van

De val van Dien Bien Phu in 1954.

B-52-terreur toepast en woerdruk pleegt om aan gemaakte afspraken te ontkomen. Zo kan hij de strijd verlengen, maar niet winnen. Bij de onderhandelingen die op 25 januari 1969 in Parijs beginnen streven de Vietnamese onderhandelaars met geduld en vastberadenheid naar een regeling, terwijl de strijders in Vietnam tegen de agressors grote successen boeken.

Het Bevrijdingsfront versterkt zich de volgende maanden en houdt de Amerikaanse bases onder zware druk. Op 26 februari wordt bijvoorbeeld Bien Hoa aangevallen.

Isolement Thieu-kliek

Een belangrijke stap is de vorming van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam gedurende een congres van 6 tot 8 juni '69 in bevrijd gebied. Het Bevrijdingsfront en andere patriottische groeperingen die zich tegen het dollarregiem in Saigon keren, verenigen zich daarin. Terwijl het Thieu-regiem is geïsoleerd van de bevolking besluit Nixon de oorlog te 'vietnamiseren'. Na de mislukking van vorige concepties zal niet aan de Amerikaanse agressie maar wel aan het Amerikaanse sneuvelen paal en perk worden gesteld.

In vervolg, volgens deze cynische plannen van Nixon, moeten 'Vietnamezen tegen Vietnamezen vechten'; de VS blijven vanuit hun bommenwerpers de guerrilla's en de bevrijde gebieden bestoken. Door steeds meer en openlijker bombardementen uit te voeren, ook weer op Noord-Vietnam, schendt Nixon de bommen-stop van zijn voorganger.

Ho Tsj Minh overlijdt op 4 september, 79 jaar oud. Hij heeft zeer velen in de hele wereld geïnspireerd tot strijd tegen het imperialisme en was

Op 8 mei houdt Nixon een onbeschaamde tv-toespraak waarin hij aankondigt dat mijnen worden gelegd voor de kust van Noord-Vietnam. Terwijl het marionettenbewind van de kaart wordt geveegd zoekt de Amerikaanse regering haar toevlucht tot een nieuwe escalatie van haar uitzichtloze agressie. Ook worden dijken in Noord-Vietnam met bommen bestookt, waardoor het leven van talloze burgers in gevaar wordt gebracht.

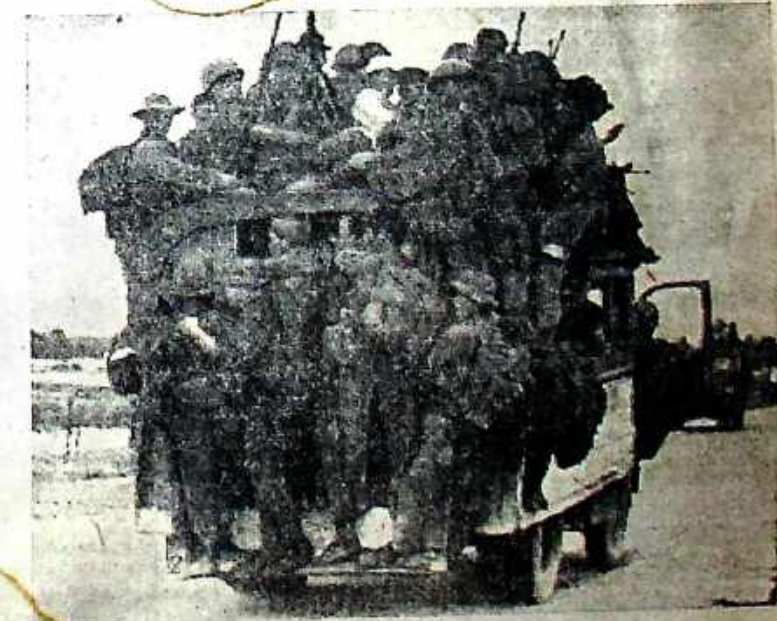
Vredesvoorstellen

Op 11 september publiceert de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam uitgewerkte voorstellen voor beëindiging van de oorlog en herstel van de vrede. In oktober onthult Hanoi dat Nixon had ingestemd met een ontwerp-accorde van 9 punten, doch in opperste trouweloosheid weigerde Nixon nog het overeengekomene te aanvaarden.

Op het laatste moment proberen de VS zich te verschuilen achter zgn. moeilijkheden met hun marionet Thieu, die een tot de tanden bewapend huurlingenleger tegen de vrijheidsstrijd inzet en met een speciale luchtbrug enorme hoeveelheden extra wapens en vliegtuigen uit Amerika krijgt. Nixon gaat opnieuw over tot rancuneuze terreur tegen Hanoi. Haiphong en andere stedelijke centra. De schandalige aanvallen van de VS op ziekenhuizen, woonwijken, fabrieken en scholen moeten ze bekopen met tientallen neergeschoten B-52's, terwijl de verontwaardiging over hun agressie een enorme omvang aanneemt. Tenslotte moet Nixon ingaan op de Noordvietnamese eis dat de bomaanvallen boven de twintigste breedtegraad gestaakt worden en Kissinger opnieuw in Parijs komt onderhandelen.

Pentagonpapers

De Pentagon-papers komen in juni 1971 in de openbaarheid. De publicatie van de geheime regeringsdocumenten in de New York Times en andere kranten onthult de enorme tegenstellingen die binnen de Amerikaanse

Thieu-soldaten op de vlucht van Quang Tri naar Da Nang, april 1971.

Amerikaanse tanks in de wijk Cholon in Saigon bij het Tet-offensief van 1968.

in Indo-China te verslaan. Het Diem-regiem is nu goed bewapend en wordt geholpen door veel Amerikanen. De Amerikanen zijn sterker dan de Fransen. Het zal misschien tien jaar duren, maar onze heldhaftige landgenoten in het zuiden zullen hen uiteindelijk verslaan. We zullen de publieke opinie in de wereld mobiliseren tegen deze onrechtvaardige oorlog tegen het Zuidvietnamese volk.'

De eerste grote overwinning wordt op 2 januari 1963 geboekt in een veld-

de vermoorde Kennedy opvolgt; het verzet neemt toe.

In het voorjaar van 1964 komt voor het eerst openlijk uitbreiding van de Amerikaanse agressie tot Noord-Vietnam ter sprake. Om een aanleiding te hebben ensceeneert de regering-Johnson op 2 augustus van dat jaar het Tonkin-incident. Noordvietnamese vaartuigen zouden de Amerikaanse torpedobootlager Maddox beschoten hebben. Drie dagen later krijgt Johnson volmachten voor

Mogelijk op Laos en Cambodja

AMERIKA DREIGT NOG

MET BOMAANVALLEN

Nog steeds wordt er gevochten in Cambodja en nog steeds worden kinderen het slachtoffer van de oorlog. Een soldaat draagt twee gewonde kinderen naar een eerste hulp post.

WASHINGTON/SAIGON, 27 jan. (Reuter, NYT, AP, UPI) — Aan de vooravond van het formele einde van de oorlog in Vietnam, door de ondertekeningsplechtigheid in Parijs, maakte het Amerikaanse ministerie van defensie bekend dat toekomstige bombardementen op Laos en Cambodja niet zijn uitgesloten. De woordvoerder van het ministerie, Jerry Friedheim, hield de mogelijkheid open dat Amerikaanse bommenwerpers aanvallen zullen uitvoeren op de Ho Tsj Minh-route door Laos en Cambodja en op militaire installaties in beide landen.

Vlak voor bestand felle strijd in Zuid-Vietnam

De woordvoerder zei dit toen hem werd gevraagd of met het einde van de oorlog in Vietnam ook de Amerikaanse militaire activiteiten in Laos en Cambodja zouden zijn beëindigd. Hij weigerde een rechtstreeks antwoord en zei: „Wat deze twee landen betreft kan ik niet verder gaan dan de verklaring van presidentieel adviseur Henry Kissinger en onze verwachtingen ten aanzien van Laos en Cambodja.”

Laos

De Amerikaanse onderhandelaar Kissinger, die in Parijs met Noord-Vietnam een wapenstilstandsakkoord heeft bereikt, zei gisteren dat Amerika hoopt op en werkt naar een bestand in deze landen. Hij verwachtte dat op korte termijn ook in Laos en Cambodja de gevechten zullen eindigen, waarna de Ho Tsj Minh-route zijn betekenis zou verliezen.

Inmiddels heeft een regeringswoordvoerder in Cambodja bekendgemaakt, dat de regering in Pnom Penh heeft besloten zondag alle acties te staken tegen de troepen van Noord-Vietnam, de Vietcong en de Cambodjaanse communisten. Dit staakt het vuren zou moeten ingaan na het van kracht worden van het bestand in Vietnam.

De Cambodjaanse minister van voorlichting, Keam Reth, zei dat het officiële doel van de opschorting der offensieve acties is de 23.000 Noordvietnamese militairen in Cambodja de kans te geven zich terug te trekken. Hanoi ontkent de aanwezigheid van deze troepen. President Lon Nol heeft eerder verklaard, dat de Noordvietnamezen verplicht zijn zich terug te trekken ingevolge het akkoord, dat vandaag in Parijs wordt ondertekend.

Minister Keam Reth zei, dat het Cambodjaanse bestand niet onbeperkt zal duren als de Noordvietnamese of Cambodjaanse communisten hun aanvallen voortzetten. Hij bevestigde dat Cambodja aan Amerika zal vragen het militaire hulpprogram voort te zetten als de gevechten voortduren en dat het zelfs zou vragen om hernieuwde Amerikaanse steun in de lucht als de Noordvietnamezen zich niet terugtrekken.

Bommen

Terwijl de oorlog in Vietnam formeel nog maar een paar uur van zijn einde is verwijderd gingen de bombardementen gisteren in alle hevigheid voort. Aan de ruim twee miljoen doden van deze oorlog werden er vlak voor het einde nog enkele honderden toegevoegd tijdens 400 bombardementsvluchten van de Amerikaanse luchtmacht en verspreide grondgevechten.

Alle Zuidvietnamese functionarissen in het hele land moeten zondag in opdracht van de president op kantoor zijn om eventuele problemen te regelen, die zich op de eerste dag van het bestand zouden kunnen voordoen. Alle militairen zijn op hun posten. Zij mogen niet in de steden rondrijden. De regering vreest dat leden van de Vietcong in Zuidvietnamese legeruniformen binnendringen in gebieden die onder controle staan van

heeft de bevolking opgeroepen een minuut stilte in acht te nemen op het moment dat het bestand begint, ter herdenking van de 160.000 Zuidvietnamese militairen die in de oorlog zijn gesneuveld. De klokken van alle kerken moeten luiden om het eind van de gevechten aan te kondigen.

De Organisatie Amnesty International, die zich het lot van politieke gevangenen aantrekt, vreest dat belangrijke politieke gevangenen in Zuid-Vietnam het risico lopen te worden terechtgesteld wegens het ontbreken van voldoende garanties in de akkoorden. Volgens Amnesty zijn er in de gevangenkampen van Zuid-Vietnam ongeveer honderdduizend politieke gevangenen. Veel der gevangenen zijn studenten, boedhisten, politici en andere „vreedzame tegenstanders van het bewind in Saigon”, aldus de organisatie.

Gevangenen

De Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam, wier aantal wordt geschat op 600, worden binnenkort in Hanoi overgedragen aan Amerikaanse functionarissen. Volgens minister van defensie, Melvin Laird, zullen volgende week al de eersten terugkomen. Laird zei ook nog, dat van de 22.000 Amerikaanse militairen die nog in Zuid-Vietnam zijn, de komende maand de helft wordt gerepa-

27 jan 73 m

VIVISECTIE

GEBRUIK VAN NAPALM

GEBRUIK VAN NORMALE BRISANTBOM

GEBRUIK VAN FRAGMENTATIE-BOM MET STALEN NAALDJES

ONTBLADERINGS-MIDDELEN

GEBRUIK VAN FRAGMENTATIE-BOM MET PLASTIC KOGELTJES (ONZICHTBAAR BIJ RÖNTGEN-ONDERZOEK)

LÄSER-GELEIDE „SLIMME BOMMEN”

TV-CAMERA

ZENUW-GASSEN

ETC. →

KISSINGER

NIXON

P. DE JONG:

Hulporganisaties staan in Vietnam voor zware taak

(Van onze correspondent)

HILVERSUM, 27 jan. — „De hulporganisaties zullen in Vietnam voor een heel zware taak komen te staan. In de eerste plaats moeten gewonden medisch worden geholpen, moeten gevangenen worden vrijgelaten, moet voor miljoenen vluchtelingen een nieuw onderdak worden gemaakt en moet er voedsel worden gegeven aan grote groepen verdrukten.” Aldus oud-premier P. de Jong gisteravond voor radio en TV ter inleiding van de actie Heel Vietnam.

„U kunt hieraan bijdragen door de nationale actie te steunen. Iedere cent die u aan deze actie van acht Nederlandse organisaties geeft, is voor de slachtoffers van deze oorlog. Help de wonden in Vietnam helen, ga nu uw gift storten — op giro 777 in Den Haag of bij uw kerk, gemeentehuis of het Leger des Heils, die vanaf dit moment geopend zijn.”

„Nu is er een akkoord over het staakt het vuren bereikt. We weten dat dat niet hetzelfde is als vrede. Een einde van de strijd betekent ook niet een einde aan alle ellende. Juist nu zal blijken hoe diep de wonden in Vietnam zijn. Te lang hebben mensen elkaar onrecht aangedaan”, aldus de heer De Jong, die overigens wel de hoop uitsprak „dat wat nu zal worden opgebouwd, niet onmiddellijk weer zal worden afgebroken”.

„...Beste Henry, De Wetenschap heeft steeds weer nieuwe Vietnams nodig...”

ONDERTEKENING VAN AKKOORD

Formeel einde van oorlog in Vietnam

25 m

Partijen blijven gescheiden

(Van onze correspondent)

PARIS, 27 jan. — Vandaag wordt in het Internationale Conferentiecentrum aan de Parijse Avenue Kléber het wapenstilstandsakkoord voor Vietnam officieel getekend. Tot en met dit laatste moment van de Parijse vredesonderhandelingen, blijven de partijen gescheiden. Deze morgen zelden de ministers van buitenlandse zaken van de Verenigde Staten en Noord-Vietnam — Rogers en Ngoen Doei Binh — hun handtekening.

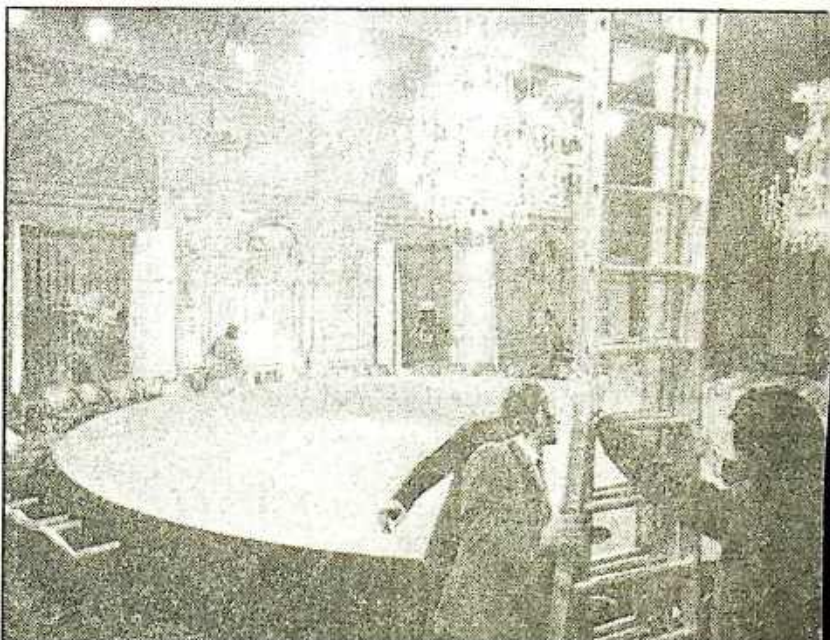
In de middag wordt deze ceremonie herhaald door hun collega's van de Voorlopige Revolutionaire Regering en Saigon, mevrouw Binh en minister Lam. Minister Rogers wordt na de ondertekening nog ontvangen door de Franse president Pompidou.

Controle

Zondag wordt in Saigon de aankomst verwacht van Canadezen, Indonesiërs, Polen en Hongaren, die deel uitmaken van de internationale controlecommissie voor de naleving van het bestand. In Parijs werd het begin van „een politieke strijd tegen het communisme” gemeld, die de Zuidvietnamese president Thieu met een felle toespraak heeft ingezet. Van haar kant liet de Voorlopige Revolutionaire Regering van het Bevrijdingsfront weten, dat zij zich beschouwt als „de ware vertegenwoordigster van de Zuidvietnamese bevolking”.

Rond het conferentiecentrum aan de Avenue Kléber zullen vandaag voorlopig voor het laatst de honderden meters dranghekken weer worden geplaatst. De zijstraten staan weer vol politiewagens. Voordat het zijn huidige bestemming kreeg als conferentiecentrum, was in dit gebouw Hotel Majestic gevestigd, dat tijdens de Tweede Wereldoorlog het hoofdkwartier van de Gestapo herbergde.

Vandaag zullen cameramensen en journalisten elkaar weer verdringen bij de hekken en voor de tv-scher-

Met man en macht worden de laatste voorbereidingen getroffen in Parijs voor de ondertekening van de Vietnamese verdragen. Een overzicht van de conferentiezaal aan de Avenue Kléber waar de vier ministers van buitenlands zaken van de betrokken partijen vandaag de akkoorden zullen signaturen.

men in de pers-zaal. Slechts vijftien van hen kunnen de ondertekening direct meemaken. De rest volgt het formele einde van de oorlog in Vietnam via de televisie, die als geen ander medium het gezicht van de oorlog heeft bepaald.

Perscommentaren op het Vietnam-accoord

De bekendmaking van het accoord over Vietnam — gevolgd door de publicatie van de tekst van het accoord en de daartoe behorende protocollen — heeft in de internationale pers tot talrijke beschouwingen geleid. Overzichten van de oorlog in Vietnam vanaf het moment dat de Franse kolonialisten er de nederlaag leden, van de Amerikaanse inmenging die onder Johnson en Nixon tot groot-scheepse agressie uitgroeide, worden afgewisseld met bespiegelingen over het nu gesloten accoord.

Om het feit dat de Nixon-politiek op een grote nederlaag is uitgelopen, kan moeilijk worden heen gegaan. Het Vietnam-accoord spreekt in dat opzicht duidelijke taal: alle Amerikaanse troepen moeten binnen twee maanden worden teruggetrokken.

Zware verliezen

In de Herald Tribune komt de bekende Amerikaanse commentator James Reston tot de conclusie, dat de oorlog in Vietnam de Ver. Staten zware verliezen heeft gebracht — de zichtbare in de vorm van tienduizenden doden en miljarden dollars en de onzichtbare, zoals het weggebben van eerbied voor het 'gezag.' Bovendien, aldus Reston, schijnt het Amerikaanse volk na Vietnam, over veel zaken minder zeker te zijn, die zij tot dusver als vanzelfsprekend had beschouwd. 'Zij was er bijvoorbeeld niet zeker van, dat Amerika altijd in buitenlandse conflicten de overhand heeft, dat grote kerels altijd winnen van kleine

knapen, dat geld en machines beslissend zijn in een oorlog en dat kleine staten zich zouden moeten overgeven om niet het risico te lopen van de militaire macht van de Verenigde Staten.'

Ook in tal van andere Amerikaanse bladen wordt het nodige geschreven over het Vietnam-accoord en het Britse persbureau Reuter komt — na zorgvuldige lezing van de commentaren in de Amerikaanse pers — tot de slotsom, dat de tekst van het nu gepubliceerde accoord nagenoeg overeenkomt met het in oktober door Hanoi gepubliceerde ontwerp-accoord. 'De belangrijkste verschillen worden gezien in de vorm van het strakkere en verduidelijkende taalgebruik. Als dat waar is, dan zijn de zware bombardementen op Hanoi, die begonnen nadat er 'nieuwe problemen' op de Parijse besprekingen van vorige maand zouden zijn ontstaan, bedoeld geweest indruk te maken op Thieu, veeleer dan Noord-Vietnam te dwingen concessies te doen, waarvan de Ver. Staten wisten dat zij deze niet zouden krijgen'. Deze redenering doortrekkend ligt het voor de hand te zeggen dat de Amerikaanse bommenterleur op Noord-Vietnam in eerste aanleg de misdadige opzet had zoveel mogelijk verwoestingen aan te richten aan de Noord-vietnamese economie en de bevolking te treffen.

Bommenterleur mislukt

Aan de tekening van het accoord kon Nixon echter niet ontkomen. In Le Monde komt de correspondent van dit blad in Saigon — in een be-

schouwing over de rol van Thieu in Zuid-Vietnam — tot de uitspraak, dat het bestand in Vietnam een beslissende stap is. 'Het is niet gering dat zestig dagen na de totstandkoming van het bestand, Amerikaanse militairen en gevangenen Vietnam moeten verlaten'. Le Monde gaat ook in op de toestand in Zuid-Vietnam, die zich na het bestand zou ontwikkelen en geeft in dit verband een resumé van de dwangmaatregelen van het Thieu-regiem. Het schrijft dat er 'strikte orders' van Thieu zijn uitgegaan naar het leger, de politie e.d. 'Maar hoe gaan het bestuur, de politie en het leger reageren met name in de gehuchten, die in de 'betwiste zones' zijn gelegen en waar de laatste maanden herhaaldelijk plaatselijke schikkingen zijn getroffen tussen de twee kampen? Het is duidelijk, dat tussen hetgeen Saigon beveelt en hetgeen er in bepaalde gebieden zal gebeuren een vrij aanzienlijke kloof zal bestaan'.

Grootste morele nederlaag

In De Volkskrant stelt een artikelen-schrijver in de aanhef van zijn artikel vast, dat de 'bombardementen op Noord-Vietnam, waarmee Richard (Nixon) de Rampzalige de weg naar zijn vrede effende, militair zinloze, rancuneuze gruweldaden, uitgevoerd om de rode vijand tot maanden na de oorlog lam te maken, waren. Het is ge-noon om de zwijgende meerderheid te doen uitbarsten in 'Te Deums voor

Amerika's eigen god, die toch nog alles ten goed heeft gekeerd.' Het blad vervolgt: 'Maar de schijn is bedrieglijk. Amerika is militair nèt niet verslagen, maar het heeft zijn grootste morele nederlaag in de geschiedenis geleden. De Amerikaanse eeuw — nog geen kwarteeuw oud en al tien jaar tanend — is voorbij. De States hebben in Indo-China diepere psychische wonden opgelopen dan de Vietnamezen'. De NRC-Handelsblad wenst onder de kop 'hoop en scepsis' de grootste nadruk te leggen op de 'onzekerheid' over het verdere verloop van de toestand in Vietnam, in de trant van 'als er werkelijk ernst gemaakt zou worden met de afspraken van het accoord zou er voor Vietnam veel gewonnen zijn'. Het blad voegt hier dan nog aan toe: 'Er zou in dat geval werkelijk reden zijn om de toekomst voor de Vietnamezen met enig vertrouwen tege-moet te zien, vooral ook omdat het accoord voorziet in werkelijk grondige beëindiging van de Amerikaanse inmenging in Vietnam: terugtrekking van de Amerikaanse militairen, ont-manteling van de bases, ook geen militaire adviseurs meer'. Het commen-taar spitst zich in dit verband toe op de houding van het Thieu-regiem e.d., waarbij het tenslotte de opvatting verkondigt dat 'een oplossing van Viet-nams interne problemen nog niet in zicht lijkt'.

Dat Rogers als representant van Nixon zijn handtekening moet zetten onder een accoord, waarin het vertrek van alle Amerikaanse troepen is vastgelegd, wijst op de moeite die de zelf-verklaarde 'sceptici' hebben met de nederlaag voor de Nixonpolitiek.

stelt organen in

Op grond van de overeenkomst van negen hoofdstukken om de oorlog te beëindigen en de vrede in Vietnam te herstellen zullen verschillende organen gevormd worden. Enkele daarvan zullen al binnen 24 uur na het van kracht worden van het staakt-het-vuren voor het eerst in Saigon bijeenkomen, d.w.z. aanstaande zondag. Aansluitend op onze publicatie van gisteren, toen we een uitgebreide samenvatting van de tekst van de overeenkomst afdrukten, geven we een overzicht van de samenstelling en doeleinden van de verschillende organen.

Door de beide Zuidvietnamese partijen, de voorlopige revolutionaire regering en het Thieu-regiem, zal in onderling overleg een nationale raad van nationale verzoening en eendracht worden opgericht. Deze zal uit drie gelijke delen bestaan en besluiten kunnen nemen bij eenstemmigheid. Naast de afgevaardigden van de voorlopige revolutionaire regering en Thieu zal in deze raad ook een groep neutralisten zitting krijgen, en elk van de deelnemers heeft veto-recht.

Op zijn persconferentie in Parijs noemde Le Duc Tho als taken voor deze raad vier punten. De twee Vietnamese partijen aansporen tot het uitvoeren van de overeenkomst. Nationale verzoening en eendracht te bereiken. Een waarborg te bieden aan de bevolking voor het uitoefenen van democratische vrijheden zoals bedoeld in de overeenkomst. En tenslotte werkelijk vrije en democratische algemene verkiezingen in heel Zuid-Vietnam te organiseren, alsmede de regels en voorwaarden vast te stellen voor deze verkiezingen en voor regionale verkiezingen. In artikel 12 van de overeenkomst is dat zo bepaald.

In het zesde hoofdstuk, de artikelen 16, 17 en 18, worden drie commissies in het leven geroepen. De gezamenlijke militaire commissies van twee en van vier partijen, de internationale commissie voor controle en toezicht.

Vier-partijen-commissie

De vier deelnemers aan de Parijse conferentie zullen onmiddellijk een gemeenschappelijke militaire commissie van vier partijen vormen. Deze heeft tot taak gemeenschappelijke actie van de vier te verzekeren bij het uitvoeren van een reeks nader genoemde taken. De commissie zal werken overeenkomstig het principe van overleg en eenstemmigheid. Geschillen zullen worden voorgelegd aan de internationale commissie voor controle en toezicht.

Deze commissie van vier partijen zal onmiddellijk met haar taak beginnen en haar activiteiten in 60 dagen beëindigen, na de voltooiing van de terugtrekking van de Amerikaanse troepen en de terugkeer van de krijsgesvangenen. Over de organisatie, werkwijze, middelen en kosten van de commissie zullen de vier partijen een onmiddellijke overeenkomst treffen. Dit is nader geregeld in een van de protocollen. Door zegslieden is verklaard dat de commissie uit 3300 leden zal bestaan. Het hoofdkwartier van de commissie zal in Saigon worden gevestigd; lokale hoofdkwartieren komen in Hué, Da Nang, Pleiku, Phan Thiet, Bien Hoa, My Tho en Can Tho. De gezamenlijke militaire commissie van vier partijen controleert het volgende: de uitvoering van het staakt-het-vuren; dat de Amerikaanse strijdkrachten en hun niet-Vietnamese bondgenoten blijven waar ze zijn in afwachting van hun vertrek; dat alle Vietnamese strijdkrachten de vijandelijkheden staken; de terugtrekking uit Zuid-Vietnam van alle Amerikaanse en bondgenootschappelijke vreemde troepen en militaire adviseurs; het ontmantelen van hun bases; de terugkeer van krijsgesvangenen en gevangengenomen buitenlandse burgers en de wederzijdse hulp bij het verkrijgen van inlichtingen over militairen en burgers die in de strijd werden vermist.

De voorlopige revolutionaire regering en het Thieu-bewind zullen onmiddellijk een gezamenlijke militaire commissie van twee partijen vormen.

Deze heeft tot taak gemeenschappelijke actie van beide te verzekeren bij een reeks taken die in artikel 17 A worden opgesomd. Geschillen zullen eveneens naar de internationale controlecommissie worden verwezen en over maatregelen en organisatie gericht op het naleven van het bestand en het handhaven van de vrede zal deze twee partijen-commissie dadelijk na ondertekening overeenstemming bereiken.

Deze commissie controleert dat de strijdkrachten van de twee Vietnamese partijen blijven waar ze zijn, waarbij de commissie ook vaststelt welke gebieden te controleren en onder welke voorwaarden ze zijn gestationeerd; dat geen troepen Zuid-Vietnam worden binnengebracht en de daarmee samenhangende bepalingen die nieuwe invoer van wapens e.d. verbieden, de terugkeer van Vietnamese burgerpersoneel, gevangengenomen en geïnterneerd in Zuid-Vietnam en voorts de vermindering van de militaire kracht van de twee Zuidvietnamese partijen en demobilisatie van troepen die daardoor overbodig worden. Verder neemt deze twee partijen-commissie de overgebleven taken van de vier-partijen-commissie over, als deze na 60 dagen ophoudt te bestaan. Dit betreft toezicht op het staakt-het-vuren en op het staken van de vijandelijkheden door alle Vietnamese strijdkrachten.

Internationale controlecommissie

Het laatste orgaan dat onmiddellijk in het leven wordt geroepen is de internationale commissie voor controle en toezicht. Totdat de internationale conferentie definitieve regelingen treft zal deze rapporteren over zaken betreffende de controle en het toezicht op de naleving van een reeks voorzieningen uit de overeenkomst. Ze brengt verslag uit aan de vier partijen inzake de punten die ook door de gezamenlijke militaire commissie van vier partijen gecontroleerd worden en aan de twee partijen inzake de punten die door de twee-partijen-commissie gecontroleerd worden. Aan de twee wordt ook gerapporteerd over de vrije en democratische algemene verkiezingen in Zuid-Vietnam, die krachtens artikel 9 B onder internationaal toezicht gehouden moeten worden.

De internationale commissie zal voor de uitvoering van haar werk controleteams vormen. Over de plaats en werkzaamheden van deze teams zullen de vier, resp. twee partijen onmiddellijk overeenstemming bereiken en ze zullen hun werkzaamheden bevorderen.

De internationale commissie zal samengesteld worden uit vertegenwoordigers van vier landen, Canada, Hongarije, Indonesië en Polen. Het voorzitterschap zal rouleren tussen de leden en de commissie werkt in overeenstemming met het beginsel van respect voor de soevereiniteit van Zuid-Vietnam. Ze opereert in overeenstemming met het beginsel van overleg en eenstemmigheid.

De werkzaamheden van de internationale commissie eindigen met betrekking tot de vier partijen op het moment dat de punten die resorteren onder de gezamenlijke militaire commissie van vier partijen volbracht zijn (terugtrekking VS-troepen, ontmantelen bases en terugkeer krijsgesvangenen). Met betrekking tot de twee Zuidvietnamese partijen beëindigt de internationale commissie haar taak op verzoek van de regering die gevormd wordt na de algemene verkiezingen in Zuid-Vietnam, overeenkomstig artikel 9 B van het accord.

Tenslotte wordt in het betreffende deel van de overeenkomst nog bepaald dat de vier partijen onmiddellijk overeenstemming bereiken over de organisatie, middelen en uitgaven van de internationale controlecommissie en dat de betrekkingen tussen deze commissie en de internationale conferentie tussen hen beide zullen worden overeengekomen.

In de samenvatting van de overeenkomst die we gisteren publiceerden is een zelfout geslopen. In punt 22 wordt gesproken over de voorwaarden voor nieuwe relaties tussen de VS en Vietnam. Deze zullen ondermeer gestoeld moeten zijn op 'niet-inmenging in elkaars binnenlandse aangelegenheden.' En uiteraard niet buitenlandse aangelegenheden, zoals gisteren was afgedrukt.

Via luidspreker-installaties in de Noordvietnamese hoofdstad Hanoi wordt het nieuws van de overeenkomst bekendgemaakt. Op de pleinen van de stad groeppen de mensen bijeen om de aankondiging te horen.

Ondertekenaars in Parijs

(Vervolg van pagina 1)

zons verklaring dat de Verenigde Staten zullen voortgaan met het erkennen van de Saigon-regering als de enige wettige regering van Zuid-Vietnam — de geest van die verklaring is niet in overeenstemming met de accoorden', aldus mevr. Binh.

Dubbelzinnige verklaringen

De ondertekening van de overeenkomsten zal vandaag geschieden door de ministers Trinh (Noord-Vietnam), Rogers (Ver. St.), mevr. Binh (voor. rev. regering van Zuid-Vietnam) en Lam (Thieu-bewind). 's Morgens worden het hoofd-accorder plus drie van de vier protocollen getekend door alle vier ministers. 's Middags wordt het hoofd-accorder nogmaals getekend maar dan alleen door de ministers van Amerika en Noord-Vietnam die dan tevens het vierde protocol tekenen dat de opruiming van de Amerikaanse mijnen voor Noord-Vietnam regelt. Volgens woordvoerders tekenen Amerika en Noord-Vietnam het hoofd-accorder ook nog apart om aan te geven dat het accord bindend is, ongeacht de vraag of de twee Zuidvietnamese partijen op alle punten binnen 90 dagen de voorgeschreven uitvoeringsbepalingen overeen zullen komen.

Verkiezingen

Het Thieu-bewind gaat onderwijl door met het afleggen van hysterische en dubbelzinnige verklaringen. Het bewind heeft meegedeeld dat het het accord vandaag in Parijs zal tekenen maar niet op hetzelfde stuk papier als de voorlopige revolutionaire regering. Tijdens een onverwachte ontmoeting met journalisten (de bewegingen van Thieu worden nooit van te voren bekend gemaakt) noemde Thieu het accord 'alleen maar een staakt-het-vuren.' De Internationale

Controle Commissie beschreef hij als een 'nutteloze organisatie.'

Voor het overige confereert Thieu aan de lopende band met politiefunctionarissen. Tegenover militaire voorlichtingsfunctionarissen kondigde hij een 'politieke campagne tegen communisten' aan. (Met communisten worden door Thieu ook de neutralisten, boeddisten en alle andere tegenstanders van zijn regiem aangeduid). Zijn weerzin tegen vrije verkiezingen verklaarde Thieu volgens het Franse persbureau AFP met de uitspraak, dat 'het gevaar bestaat dat de bevolking voor de communisten, die weten wat propaganda is, zullen stemmen' (!)

Over de kwestie van de verkiezingen in Zuid-Vietnam (waarover volgens het accord binnen negentig dagen een regeling moet worden getroffen) sprak ook mevr. Binh op haar persconferentie donderdag in Parijs. Zij verklaarde dat de voorlopige revolutionaire regering ook op dit punt de bepalingen van het accord stipt zal naleven.

De voorlopige regering is voor algemene, vrije en democratische verkie-

Amerikanen bombarderen tot laatste moment

Amerikaanse B-52's hebben in de nacht van donderdag op vrijdag opnieuw tot vlak bij Saigon bombardementen uitgevoerd. Eenheden van het bevoegdheidsleger namen vrijdagochtend de Amerikaanse luchtmachtbasis Bien Hoa met raketten onder vuur. Enkele Amerikaanse vliegtuigen werden vernield, een aantal Amerikaanse militairen gedood of gewond. Elders werden pogingen van het huurlingenleger om zich meester te maken van stukken bevrijd gebied teruggedragen.

zingen voor een volksvertegenwoordiging, die een nieuwe grondwet voor Zuid-Vietnam opstelt. Thieu wil hoogstens 'presidentële verkiezingen' en dat dan volgens zijn eigen grondwet. Zoals bekend heeft Thieu destijds volgens dit recept in de door hem beheerste gebieden volkomen vervaste verkiezingen gehouden waarbij hij zelf de enige kandidaat was.

Amerikaanse soldaten willen naar huis

Amerikaanse woordvoerders in Saigon zeiden dat de Amerikaanse troepen in Zuid-Vietnam op enkele bases worden geconcentreerd om overeenkomstig de bepalingen van het accord binnen zestig dagen te worden geëvacueerd. Ook de Amerikaanse militaire 'adviseurs' bij de onderdelen van het Thieu-leger zouden vertrekken. Buitenlandse correspondenten melden dat op de bases, waar de Amerikaanse militairen worden geconcentreerd, door de soldaten feesten worden georganiseerd waar uitsluitend platen met anti-oorlogsliederen worden gedraaid. Verzoeken aan Amerikaanse helikopter-bemanningen om vrijwillig langer te blijven — naar gezegd wordt om te helpen bij het vervoer van leden van de internationale commissie van controle en toezicht — kregen nauwelijks enige beantwoording.

Canada

De internationale commissie van controle en toezicht bestaat volgens het accord uit Canada, Indonesië, Polen en Hongarije, die elk 290 waarnemers zullen leveren. Van de vier landen heeft Canada het voorbehoud gemaakt dat de Canadese aanwezigheid langer dan 60 dagen afhankelijk is van een aantal voorwaarden. Een van deze voorwaarden is dat alle betrokken partijen verklaren het accord te zullen eerbiedigen. Canada wil voorts zien wat de internationale conferentie over Vietnam en Indo-China, die binnen een maand moet worden gehouden, oplevert. Canada is volgens het accord een van de deelnemers aan deze conferentie.

Hoofdstad zet zich in voor Hanoi

(Vervolg van pag. 1)

tatieven ontplooid om tot concrete hulpacties te komen. Een oproep daartoe is gedaan door de Stichting Scholen voor Vietnam samen met de Amsterdamse ABOP en de ouderraad. Het Jongerencomité heeft zijn steun toegezegd.

De organisatoren van deze campagne in het basisonderwijs hebben alle lagere scholen in Amsterdam het voorstel gedaan om een grootscheepse inzameling te beginnen van leermateri-

aal ten behoeve van de schoolkinderen in Hanoi. In eerdere acties werd reeds voor 8000 gulden aan schriften, potloden en andere schoolmateriaal verzameld. Dit was het resultaat van inspanning op slechts enkele scholen.

Universiteit van Amsterdam

De huidige campagne, aldus de organisatoren, dient echter een zo groot mogelijk aantal scholen te omvatten. Tegelijk met deze oproep heeft de

stichting Scholen voor Vietnam een lesbrief uitgegeven waarin de onderwijzers en onderwijzeressen suggesties aan de hand worden gedaan voor behandeling van de kwestie Vietnam in het basisonderwijs. Deze lesbrief, die eveneens de steun heeft van de ABOP-Amsterdam en de Ouderraad, kan gebruikt worden om de noodzaak van de hulpcampagne aan de schoolkinderen van Hanoi voor de leerlingen toe te lichten. Door het onderwijzend personeel op tal van scholen is dit initiatief reeds met groot enthousiasme ontvangen.

Ook de Amsterdamse universiteitsraad zal binnenkort een besluit nemen over de opzet van een samenwerkingsproject met een Noordvietnamese universiteit. De Leidse universiteitsraad besloot hiertoe reeds eerder, naar aanleiding van een brief die het Comité Wetenschap en Techniek voor Vietnam aan alle universiteits- en hogeschoolraden heeft gestuurd. Het comité Wetenschap en Techniek stelt dat alle studenten en stafleden hun specifieke vakkennis kunnen gebruiken voor noodzakelijke hulpprojecten.

worden is, dat nu minder mensen zullen worden gedood en minder materiële schade wordt veroorzaakt.

door
H.C. Beynon

Het huidige akkoord van Parijs is dus een overgangsfase in een ontwikkeling, die Ho Tsj Minh en andere nationalistien met hem in beweging hebben gezet.

Tegen deze achtergrond is het meten van de huidige krachtsverhoudingen alleen interessant om zich er een voorstelling van te maken hoe de ontwikkelingen op korte termijn kunnen verlopen.

Daarbij moet ervan uit worden gegaan dat president Thieu op het ogenblik de belangrijkste machtsfactor is en niet alleen zijn macht ontleent aan dictatoriale wapenen. Hij heeft de steun van belangrijke groeperingen in de Zuidvietnamese maatschappij en men kan hem dus in een beschouwing over machtsverhoudingen niet als factor in het politieke spel afdoen met kwalificaties als „de kleine dictator in Saigon” of „de marionet van Washington”.

Zulke kwalificaties bergen ook het gevaar in zich dat machtsverhoudingen in Indo-China of zelfs in heel Azië worden uitgelegd in termen van westerse, democratische structuren. Werkelijke inspraak van de bevolking, het medebepalen

Er zijn vele voorbeelden van het mislukken — of is het nooit lukken — van de westerse parlementaire democratie in Azië. Het meest recente voorbeeld is de Filippijnen, maar daarvoor al gaf Indonesië een goed voorbeeld, zo ook Zuid-Korea, Sri Lanka (Ceylon), Birma, Thailand.

Als lichtend voorbeeld wordt altijd India genoemd. Zeker, aan alle uiterlijke kenmerken van die democratie, zoals een gekozen parlement en algemene vrije verkiezingen op gezette tijden, wordt voldaan. Hier-teenover kan worden gesteld dat de Indiase democratie een één partij-democratie is van de alles-overheersende Congress Party, met een krachtig leiderschap en geëfend kader.

Waarmee we weer uitkomen bij de oorspronkelijke voorwaarden waaraan een bewind in Azië moet voldoen, wil het succes hebben. China is een voorbeeld van een land waar de westerse parlementaire democratie geen kans heeft gehad. Het leiderschap van Mao tse Toeng en de communistische partij is ongeveer tegelijkertijd begonnen met

ge machtsstabiliteit begint te tonen. Men kan Thieu en al zijn voorgangers als enige verzachtende omstandigheid nageven, dat zij permanent en vrijwel zonder beperking door een westerse persleger op de vingers werden gekeken, waarbij iedere afwijking van de westerse democratie ijverig werd gesignaleerd tegenover het hele wereldforum.

Vanuit het standpunt van Saigon bezien is deze vorm van „open maatschappij” wellicht een groot nadeel geweest en ook hier kan Saigon in de nabije toekomst het voorbeeld van Hanoi volgen, dat meer de „gesloten maatschappij” voorstaat, waar een westerse vorm van persvrijheid weinig kans wordt geboden.

De steun, die Thieu momenteel geniet, is zeer genuanceerd. Over het algemeen is zij een negatieve steun. Men steunt Thieu omdat hij anti-communistisch is. Niet omdat hij vóór iets staat, want hij staat nog nergens voor. Omdat de parlementaire democratie een aanfluiting is, bestaat de behoefte aan krachtig leiderschap. Thieu bevredigt die behoefte voor velen, maar ook hier is dus sprake van steun op negatieve basis (ontbreken van sterke partijen).

De derde vorm van negatieve steun is het ontbreken van andere kandidaten. De luchtmachtgeneraal

HO TSJI MINH

De katholieken hebben een interessante achtergrond. Het merendeel is afkomstig uit het noorden, toen de exodus van circa een miljoen gelovigen naar het zuiden plaatsvond na de tijdelijke deling tussen Noord en Zuid. Men schat hun aantal in 1955 verdubbeld tot twee miljoen (totale bevolking circa 18 miljoen).

Met de exodus van katholieken vond tegelijkertijd een exodus van kapitaal plaats, omdat zeer veel kapitaal was geaccumuleerd bij deze minderheidsgroep. Ook dat kapitaal is goed geïnvesteerd in Zuid-Vietnam, waardoor de invloed der katholieken ook in deze sector (naast de Chinezen) van belang is. Dank zij een doorgaans betere opleiding op Franse missiescholen, bezetten zij bovendien belangrijke bestuursposities en andere functies bij leger en onderwijs. Onlangs is een fusie tot stand gekomen van politieke groepen onder de katholieken.

Samenvattend kan men zeggen, dat de katholieken een hechte groep vormen, conservatief, bemiddeld, feodaal, Noordvietnamees van

De meest vage groep is die der nationalistien en neutralisten die een onafhankelijke opstelling hebben, verspreid zijn over beide godsdienstige groepen, links van het (Zuidvietnamese) midden zitten en politiek noch economisch grote invloed hebben.

De zwakte van hun positie is voornamelijk het werk van de opeenvolgende regimes in Saigon, die hen dwongen tot vlucht naar het buitenland of zonder meer in de gevangenis stopten. Het merendeel van de geschatte 100 tot 220.000 politieke gevangenen behoort tot deze groep, voor zover zij nog niet door het schrikbewind in de gevangenis-ten nu overtuigde communisten zijn geworden.

Tenslotte kan Thieu voorsnog steunen op de strijdmacht, maar ook hier spelen persoonlijke belangen de grootste rol.

De meningen over de figuur van Thieu variëren van fascistische dictator tot de enige nationale figuur die het land kan redden. Enkele algemene kenmerken die in verschillende gesprekken bij een beschrijving van Thieu naar voren komen, zijn: dat hij veel gezag heeft gewonnen door ronduit „neen” tegen de eerste Amerikaanse voorstellen voor een bestand te zeggen en daarna invloed heeft gehad op de verdere onderhandelingen; dat hij door zijn middenstandsmilieus en het opklimmen van gewoon recruit tot officier met veel front-ervaring niet kan worden gerangschikt onder de feodalen die dank zij familiebanden en politieke manipulaties aan de macht zijn gekomen; dat er geen bewijzen zijn dat hij materieel corrupt is, wat volgens zijn tegenstanders ook niet hoeft, omdat hij over een geheim fonds van 400 miljoen piasters (ongeveer 1,6 miljoen gulden) zou beschikken, waarover hij niemand verantwoordelijk hoeft af te leggen.

Sterren

Hij wordt beschreven als een zeer eenzellige figuur, die niemand schijnt te vertrouwen en langzaam tot besluiten komt. Wellicht is dit ook de reden dat hij niet direct gekoppeld kan worden aan enige pressie-groep en daardoor vrij onafhankelijk staat. Wel wordt beweerd, dat Thieu volgens plaatselijk gebruik behalve in God ook in de sterren gelooft en zich door een aantal astrologen laat adviseren. Een gebruik overigens, dat veel voorkomt in leiderskringen en dat het gerucht de wereld in heeft geholpen dat (alweer) de CIA de astrologen manipuleert.

Men schrijft hem een eenvoudige levensstijl toe, maar verwijt hem dat hij niets aan systematische en daadwerkelijke bestrijding van de corruptie doet. Tenslotte ziet men in Thieu een overgangsleider die zich bij de gratie van de oorlog en de moeilijke periode daarna zal kunnen handhaven, maar uiteindelijk in een min of meer geregelde maatschappij plaats zal moeten maken voor een gematigde figuur, wiens lot niet zo sterk gebonden is aan de Amerikanen.

Tegenover deze groeperingen staat het Bevrijdingsfront van de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam, waarvan de kaders zeer hard en gemotiveerd zijn, dat veel intellectuelen maar ook elementen uit alle lagen van de bevolking telt en dat vooral de steun heeft van de boerenbevolking. Er is

krachtmiddelen, zal het percentage voor het Front hoog zijn: 30 tot 40 procent van de stemmen (de katholieke hoogleraar noemde zelfs 75 procent). Lukt het machtsvertoon niet, maar heeft Saigon kans op drukmiddelen, dan zal het Front 10 tot 15 procent, hooguit 20 procent winnen.

Buitenlandse waarnemers zien een na-oorlogse politieke machtsverhouding als volgt: een linkergroep van „progressieven” onder inspiratie van het Front, dat 20 procent vertegenwoordigt, een groep van „sociaal-democraten” (40 procent) in het midden en rechts van het midden (bestaande uit de Thieu-groep, militairen, ambtenaren en katholieken) en tenslotte een nationalistische groep (ook 40 procent) die tussen de twee extremen in zit en wordt gevormd door boeddhisten, nationalistien, neutralisten en progressieve katholieken.

Het is slechts schatting van de toekomstige machtsverhoudingen, zoals de gehele beoordeling van de naaste toekomst berust op schattingen en verwachtingen. Zij gaan allen uit van de veronderstelling dat Zuid-Vietnam extreem links noch extreem rechts wordt, maar het socialistische midden zal kiezen.

Deze veronderstelling is gebaseerd op de theorie van het afslijten van de scherpe ideologische tegenstellingen in vreedstijd. Men zal in vreedstijd bij een opbouw econo-

dat „de Laotianen en Cambodjanen geboren zijn om te worden overheerst en dat daarom de Mekong de grens zal worden tussen Thailand en Vietnam”.

Men is er ook van overtuigd, dat de kracht van Vietnam in de politieke strategie op lange termijn van China een rol speelt. Men hoopt, dat China een stabiliserende invloed zal kunnen uitoefenen. China blijft belangrijk, zeker zo lang in Zuidoost-Azië geen eigen machtsstructuur tot ontwikkeling is gekomen die een evenwicht kan herstellen, dat zeker verstoord zal worden door de afnemende invloed van het westen.

De Zuidoostaziatische landen beseffen dit terdege. De eerste stappen voor een gemeenschappelijk regionaal beleid zijn gezet, maar van een hecht samen- gaan is door teveel onderlinge tegenstellingen nog geen sprake. Het zal ook generaties duren voordat Zuidoost-Azië een gemeenschappelijke koers heeft gevonden en ook bereid is die te volgen. Zo lang zullen de mogelijkheden de lakens uitdelen, vaak ten koste van de identiteit der betrokken „kleine Aziaten.”

(ADVERTENTIE)

VREDE IN VIETNAM

Meer dan dertig jaar heeft de oorlog in Vietnam geduurd. Begonnen als een hardnekkige strijd tegen het Franse kolonialisme liep het onverdrijfbaar conflict uit op een verbitterde guerrilla van een bevrijdingsbeweging, die over de hele wereld weerklank vond. Vier Amerikaanse presidenten (Eisenhower, Kennedy, Johnson en Nixon) zetten zich schrap tegen het „communistische gevaar”. Vietnam werd het laboratorium van een verwoestende elektronische oorlogsmachine.

De tragedie van Vietnam is voorlopig tot een eind gekomen met de bestandsovereenkomst van Parijs. De Volkskrant heeft op 25 januari aan de belangrijkste aspecten van de Vietnamese oorlog vier extra pagina's gewijd. Van deze pagina's, aangevuld met de volledige tekst van het akkoord en enkele andere belangwekkende artikelen over de situatie in Vietnam, worden binnenkort aparte overdrucken vervaardigd. Belangstellenden kunnen zich nu reeds van een exemplaar verzekeren door onderstaande bon in te zenden.

BON in gefrankeerde enveloppe opzenden aan de Volkskrant, postbus 1002, Amsterdam.

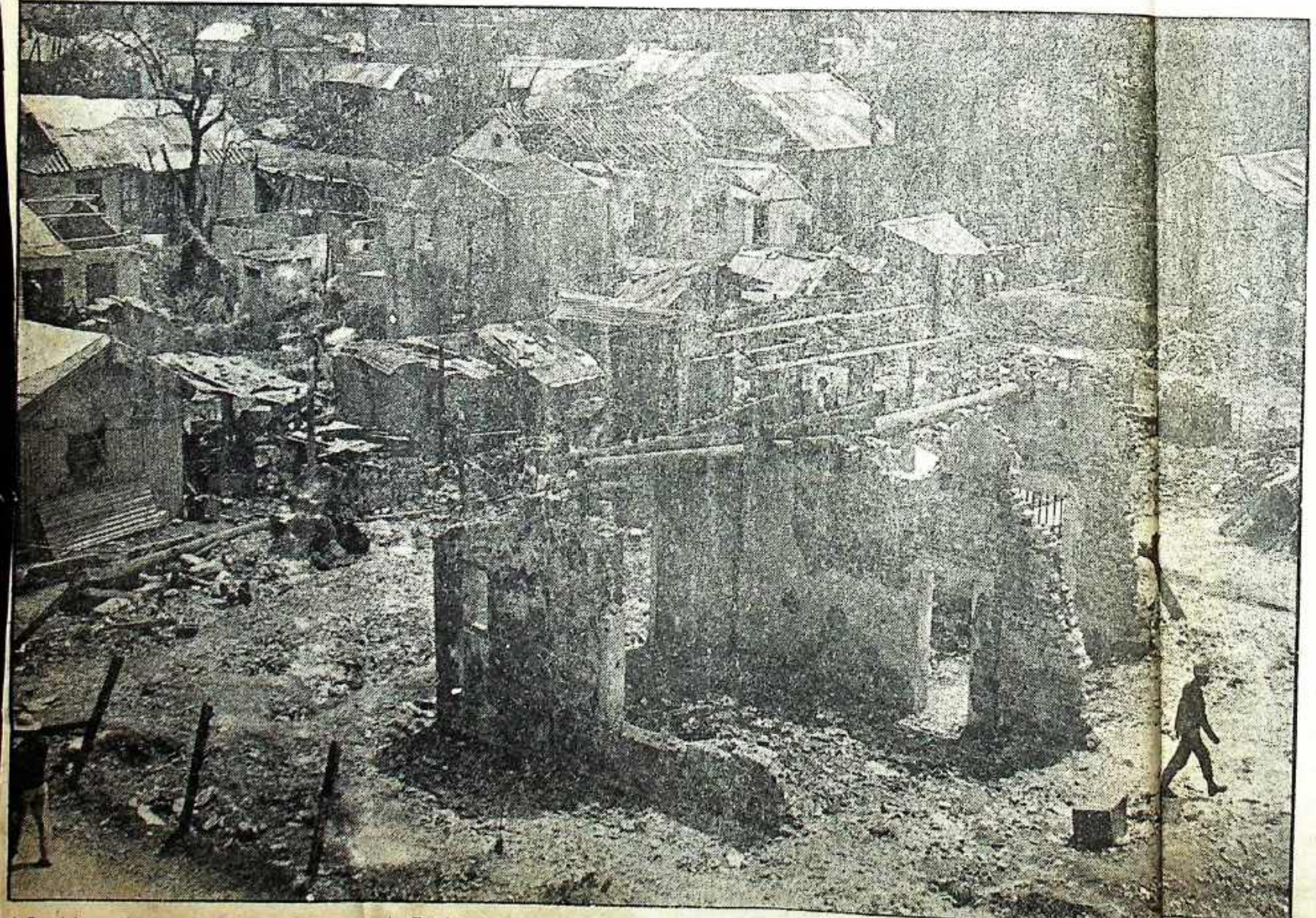
Naam:.....

Adres:.....

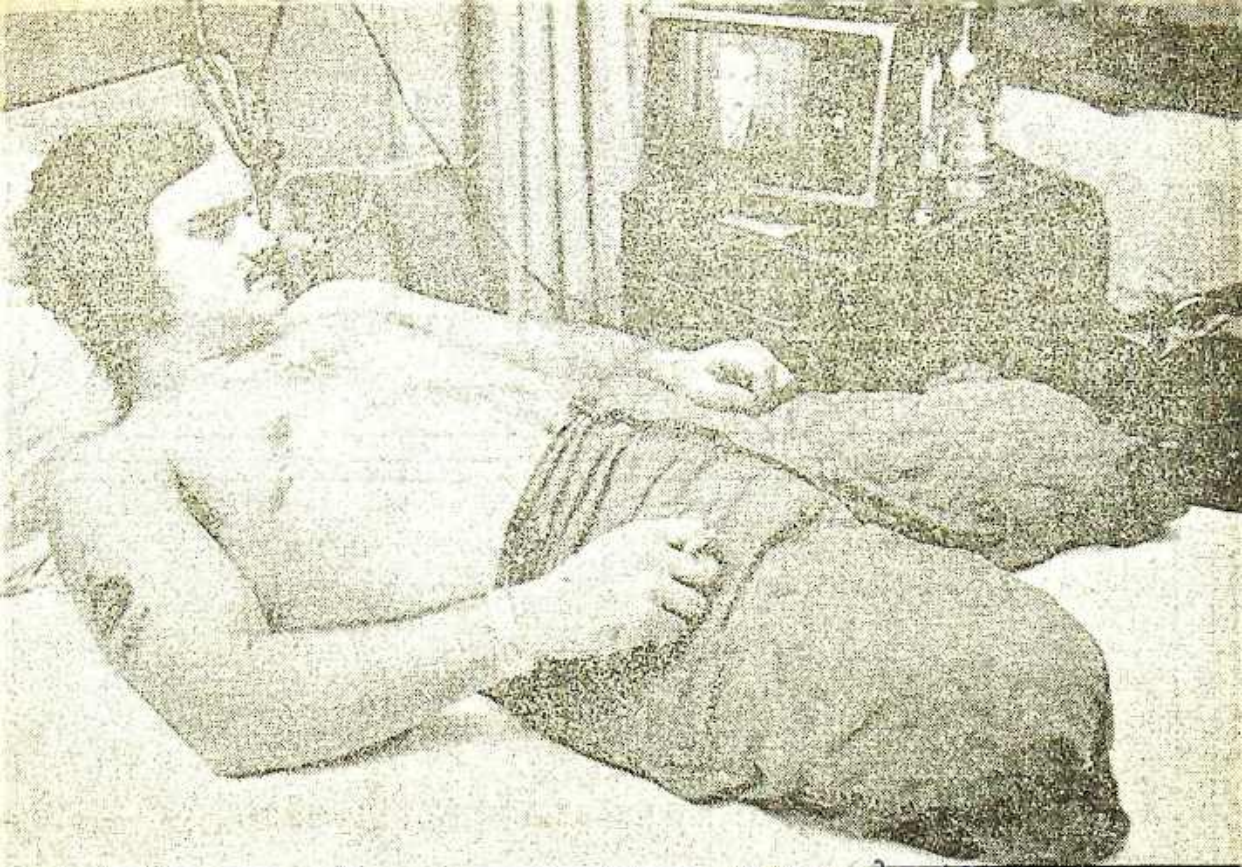
Plaats:.....

Verzoek om toezending van . . . exemplaren Vrede in Vietnam.

De giro-acceptkaart ad 75 cent (incl. 40 c. porto) per exemplaar wordt bij uw bestelling meegezonden. Korting voor scholen en andere instellingen, bij bestellingen in groepsverband.

Beeld van het verwoeste centrum van de Zuidvietnamese provincie stad An Loc. De wederopbouw van Vietnam is een gigantische taak.

Ook soldaat Jim Olson (21), verminkt terug uit Vietnam, heeft Nixon op de televisie het staakt-het-vuren horen aankondigen.

Gesprek met Noordvietnamese onderhandelaars

'We zijn even benieuwd als u of Nixon eerlijk een akkoord wil'

Op uitnodiging van de Vereniging van Letterkundigen kwamen vorig weekend twee leden van de Noordvietnamese onderhandlungsdelegatie in Parijs naar Amsterdam. Le Binh is lid van de eigenlijke onderhandlungsdelegatie. Si Phan behoort tot de groep die in de kranten wordt aangeduid als de „technische delegatie“.

De Vietnamezen waren in het gesprek dat de reporter en zijn vrienden met hen voerde uiterst nieuwsgierig naar de stand van zaken in de Nederlandse politiek. Het verhaal van de huidige kabinetsformatie werd keurig genoteerd zij het met een beleefde en stijgende verbazing. Over de demonstratie in Utrecht en het werk van het Medisch Comité waren ze aanzienlijk enthousiaster.

Leugens

Tijdens het gesprek werd met enige hilariteit de inauguratierede van Nixon op de televisie gevolgd.

Wat denkt u van de inauguratiespeech van Nixon?

„Ja, hij spreekt over een oorlog die ten einde loopt. In oktober zei hij dat de vrede binnen handbereik lag. Daarvoor zei hij nog andere dingen. Ik hoef dit allemaal niet te herhalen. De wereldopinie is nu voldoende vertrouwd met de leugens van Nixon. Onze reactie is nu: als het waar is dat er nu vrede komt dan hoeft u maar de akkoorden te tekenen. Dit is het bewijs van uw eerlijkheid. U moet het bewijs leveren. Men kan er niet meer van zeggen.“

Wat zijn de kansen op een akkoord?

„We hebben verklaard dat er vooruitgang is geboekt. Dinsdag zitten we weer aan een grote ronde tafel met de Amerikanen. We zijn even benieuwd als u of ze nu eerlijk erop uit zijn om een akkoord te bereiken.“

Wat zijn de punten van het oktoberakkoord waarover u nooit tot compromissen bereid zult zijn?

„Er zijn fundamentele principes die men niet kan negeren bij de totstandkoming van de vrede. We zeiden dat de Verenigde Staten plechtig de nationale rechten van het Vietnamese volk moeten erkennen d.w.z. de onafhankelijkheid, de soevereiniteit, de territoriale onschendbaarheid, zoals vastgesteld in de akkoorden van Genève.“

„De Verenigde Staten hebben in 1954 beloofd de akkoorden van Genève te respecteren en hebben die belofte vervolgens gebroken. In oktober hebben de Verenigde Staten dit erkend. Ze hebben bovendien erkend dat er in Zuid-Vietnam twee legers zijn, het leger van het Bevrijdingsfront en het Saigonleger. Ze hebben erkend dat er drie politieke krachten zijn; het Bevrijdingsfront, het regime in Saigon en de groeperingen die een

Le Binh (l.), Si Phan in Amsterdam: „... Nixon is voor ons volstrekt onbegrijpelijk...“

nationale verzoening nastreven. De Verenigde Staten moeten dit accepteren. Ze moeten de politieke regeling van de situatie in Zuid-Vietnam aan de Vietnamezen overlaten. We sluiten over die fundamentele punten geen compromissen.“

„Daarna zijn de Amerikanen gekomen met 126 wijzigingen in het Oktober-akkoord. Een groot deel van deze wijzigingen had te maken met de fundamentele principes waarover geen tussenoplossing mogelijk is.“

Waarom denkt u dat Nixon in december met bombardementen is begonnen?

„Wij weten heus niet alles over Nixon. Deze man is voor ons soms volstrekt onbegrijpelijk. Het kan zijn dat hij gedacht heeft dat hij ons op deze manier tot concessies kon dwingen. Maar hoe is het mogelijk dat hij dat kon denken met de hele ervaring in de Vietnamoorlog die hij en Johnson hebben opgedaan? In ieder geval heeft onze luchtverdediging boven Hanoi en Haiphong hem een extra lesje geleerd.“

„Er is een verklaring voor de bombardementen die misschien iets waarschijnlijker is. Nixon probeert tijd te winnen voor Thieu. Zo lang als het akkoord niet getekend is, kan hij doorgaan met de aanvoer van wapens naar Zuid-Vietnam voor het Saigonregime. Het kan zijn dat hij bereid is om de vrede uit te stellen om een paar weken of

een paar maanden tijd voor Thieu te winnen. Dat is ook een misrekening. Hij heeft blijkbaar niets geleerd van de hele geschiedenis van de zogenaamde Vietnamisering.“

Wat zijn uw gevoelens tegenover Amerikanen waarmee u aan een onderhandelings-tafel zit?

„Velen van hen zijn persoonlijk verantwoordelijk, voor de misdaden die in Zuid-Vietnam zijn gebeurd. Ze zijn natuurlijk medeverantwoordelijk voor de bommen die vandaag of morgen op mijn vrouw en dochtertje kunnen vallen. Ik wil u best vertellen wat mijn gevoelens zijn, maar u mag het niet afdrucken. Het is niet goed voor de onderhandelingen.“

Was u bang voor uw vrouw en kinderen tijdens de bombardementen in december?

„Ik was erg bang. Ik wist waar mijn vrouw was. Maar mijn kinderen waren geëvacueerd. Mijn vrouw wilde me niet schrijven waar mijn kinderen waren. Ze dacht dat als ik dat wist en als ik hoorde dat die plaats was gebombardeerd, dat ik dan extra ongerust zou zijn. Maar nu denk ik bij elke plaats die gebombardeerd is; daar kunnen mijn kinderen zijn.“

De bombardementen zijn nogal kostbaar geweest voor de Amerikaanse luchtmacht.

„Eén op 32 B-52 bommenwerpers werd per vlucht neergeschoten. In 10 dagen was 30% van de operationele vloot van B-52 bommenwerpers in Zuidoost-Azië vernietigd. Het is onbegrijpelijk hoe ze zo'n militaire blunder hebben kunnen maken. U moet het misschien vragen aan de computers van de IBM en de ITT die het voor hen hebben uitgerekend. We zullen waarschijnlijk moeten wachten op nieuwe Pentagon Papers om te weten wat ze hebben gedacht toen ze met die bombardementen in september zijn begonnen.“

„In ieder geval hebben ze ons niet op de knieën gekregen. De oorlog laat wel sporen achter. Niet alleen in materieel opzicht maar ook in sociaal opzicht. In Zuid-Vietnam hebben de Amerikanen evenveel schade aangericht door hun levensstijl aan het volk op te leggen als met hun bommen. Wat Noord-Vietnam betreft: Ik had een brief naar huis gestuurd waarin ik schreef dat ik slecht kon slapen omdat we in de buurt van Orly wonen en elke nacht vliegtuigen laag komen overvliegen. Mijn dochtertje schreef me pas terug: Pappie waarom schiet je ze niet neer.“

„Elke bewoner in Noord-Vietnam kent nu tenminste drie woorden Engels: „Hands up, please! Dit zijn dan allemaal voor ons de vruchten van de Amerikaanse beschavingsmissie.“

Michel Korzec

Intensief overleg na raadsbesluit

27 jan 73 W

HOOFDSTAD ZET ZICH IN

VOOR HULP AAN HANOI

(Van een onzer verslaggevers)

In de hoofdstad bruist het van activiteit, van initiatieven en plannen om grootscheeps gestalte te geven aan de noodzakelijke hulp voor Hanoi.

Er wordt in Amsterdam intensief beraad gevoerd om geen mogelijkheid buiten beschouwing te laten en alles in het werk te stellen, teneinde uitvoering te geven aan het belangrijke besluit van de gemeenteraad de zo zwaar getroffen Noordvietnamese hoofdstad bijstand te verlenen op technisch, materieel, medisch, onderwijskundig en ander terrein.

De Amsterdamse werkgroep van politieke partijen, kerken en andere organisaties, die betrokken was bij de voorbereiding van de Nationale Demonstratie voor vrede in Vietnam, is inmiddels bijeengeweesst om een inventarisatie te maken van de mogelijkheden, en ideeën te ontwikkelen die bij de uitvoering van het besluit van de gemeenteraad een rol kunnen spelen.

Aanstaande maandag voert een delegatie van de werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van vijf partijen (CPN, PvdA, PPR, D'66 en PSP) een vertegenwoordiger uit de kring der kerken en van het Jongerencomité een bespreking met burgemeester Samkalden.

Hulpactie op Amsterdamse scholen

Onderwerp van de beraadslaging is een zo doeltreffend en omvangrijk mogelijke realisering van het raadsbesluit.

Daarbij is aan de orde wat van gemeentelijke zijde rechtstreeks verlicht kan worden en welke initiatieven vanuit de bevolking van Amsterdam de Hulp voor Hanoi een zo groot mogelijke opzet kunnen geven. Gedacht wordt daarbij aan hetgeen op het gebied van het Amsterdamse bedrijfsleven, de scholen, de universi-

die legen een geringe vergoeding de verpakking van de ingezamelde hulpgoederen wil regelen.

Basisonderwijs

Ook in tientallen scholen voor basisonderwijs in Amsterdam worden ini-

(Vervolg op pagina 2)

Bij de aankomst van Nguyen Duy Trinh, de Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken, op het vliegveld te Parijs waren donderdag een reeks Vietnamese en andere autoriteiten aanwezig. Op de foto van links naar rechts vooraan: Xuan Thuy, mevrouw Binh, minister Trinh en Le Duc Tho.

Minister Trinh met bloemen ingehaald

VANDAAG

ONDERTEKENING

plouid aan concrete hulpactiviteit. Na de beraadslagingen met de burge-meester worden daarover door de Amsterdamse werkgroep nadere mededelingen gedaan, zo is bekend gemaakt. Het Comité Jongeren voor Vietnam, waarin 29 jeugd- en studentenorganisaties samenwerken en dat optrad als een der organisatoren van de nationale demonstratie in Utrecht, heeft gisteren een oproep uitgegeven aan alle Amsterdamse jongeren om zich in te zetten voor hulpacities aan het geteisterde Hanoi. De oproep van het Comité zal in een grote oplage worden verspreid onder de jongeren op bedrijven, scholen, universiteiten en vormingscentra in de hoofdstad. Daarin wordt herinnerd aan het besluit van de gemeenteraad en worden scholieren, werkende jongeren en studenten opgeroepen om samen met collega's en docenten initiatieven te nemen in het kader van de campagne Amsterdam helpt Hanoi. 'Formeer werkgroepen die de hulpverlening kunnen aanpakken; roep alle mensen van je school bijeen en bespreek de mogelijkheden', aldus de oproep van het comité. Donderdag werd bekend dat leerlingen en docenten van het Barlaeus gymnasium hebben besloten tot het adopteren van een school in Hanoi. Ook op het Waterland-college in Amsterdam-Noord hebben leerlingen besloten een school in Hanoi te adopteren. De schoolleiding heeft daarmee ingestemd. Op andere scholen wordt beraad gevoerd over het volgen van deze stap. Deze week, zo vernamen wij bij het Comité, heeft het een aanbod ontvangen van de verzend- en verpak-onderneming fa. Varenkamp in Amsterdam,

OVEREENKOMST

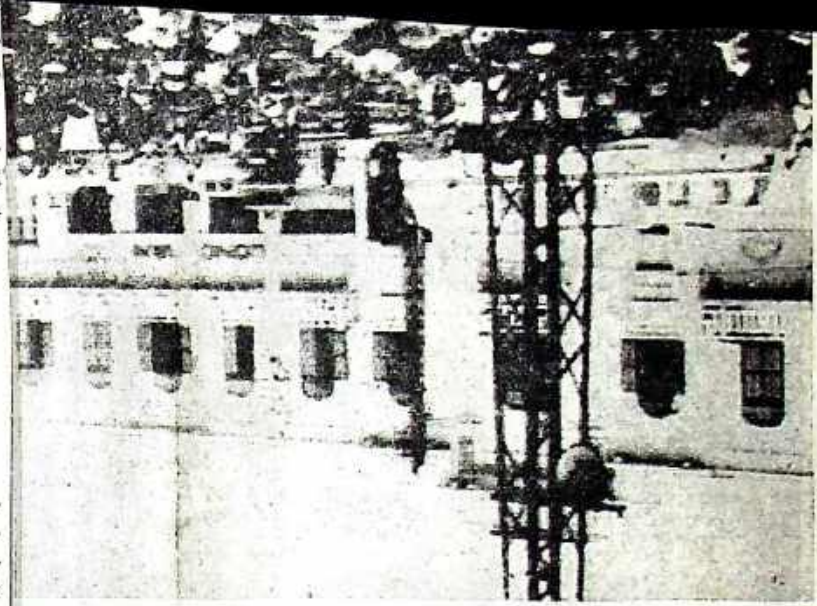
In Parijs zijn de ondertekenaars gearriveerd die vandaag in het internationale conferentiecentrum hun handtekening zullen plaatsen onder het Vietnam-accord, dat de aftocht van de Amerikanen binnen 60 dagen regelt en voorziet in een beëindiging van de gevechtshandelingen in de nacht van zaterdag op zondag a.s.

De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken Nguyen Duy Trinh werd bij zijn aankomst op het vliegveld enthousiast verwelkomd door duizenden in Frankrijk wonende Vietnamezen, die bloemen overhandigden en spreekkoren riepen.

Persconferentie mevr. Binh: In Zuid-Vietnam zijn twee regeringen

Mevr. Binh, de minister van buitenlandse zaken van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam, belegde donderdag in Parijs een persconferentie. Zij beschreef het accord als 'een overwinning van het Vietnamese volk'. Het ac-

koord legt vast dat de Amerikanen hun agressie staken en stipuleert voorts dat er in Zuid-Vietnam twee regeringen (elk met hun eigen leger) en drie politieke stromingen zijn (bevrijdingsfront, Thieu-groeperingen en neutralisten). 'President Ni-

(ADVERTENTIE I.M.)

MEDISCH COMITÉ NEDERLAND-VIETNAM

postgiro

1090400

zie ook pagina 3.

Koningin ziet af van tv-toespraak

Van veel kanten
bedenkingen tegen
collecte 'heel Vietnam'

(Van een onzer verslaggevers)

De koningin heeft er van afgezien gisteren voor de televisie te verschijnen. Aanvankelijk bestond het plan, dat het staatshoofd een korte toespraak zou houden om een opwekking te doen in verband met een collecte-actie, die gisteren voor de tv werd gelanceerd onder het motto 'heel Vietnam'. Van dit plan is na druk beraad in Den Haag afgestapt aangezien van vele kanten naar voren werd gebracht, dat

deze collecte onmogelijk als een 'nationale actie' kan worden beschouwd. De actie — onder meer georganiseerd door een aantal kerkelijke instanties, de Unicef, de NOVIB e.d. voor het storten van geld op de giro van het Rode Kruis — is opgezet in een vorm, die ernstige bedenkingen heeft opgeroepen en er een zeer omstrede zaak van heeft gemaakt, waarbij vraagtekens zijn gezet bij de besteding van de gelden, met name van het deel dat eventueel in Saigon zou belanden. Na veel overleg in Den Haag werd vervolgens geopperd, dat de koningin dan voor de televisie in het algemeen een oproep voor humanitaire hulp aan Vietnam zou doen.

(Vervolg op pagina 2)

(Vervolg op pagina 2)

HOOG

Directie komt met
gegevens over totale
loonsom

(Vervolg van pag. 1)

Deze betreffen vooral de vraag hoeveel in cao-jonen per 1 januari nu eigenlijk moeten worden verhoogd. Het kwam donderdag niet tot een nieuw breuk, omdat de directie — in te genstelling tot vorige week — nu wel voorzag bereid te zijn om verder over het vakbondspakket te praten. Kennelijk wil de Hoogovens-directie maar liever eerst afwachten wat bij de verdere onderhandelingen over komt. Op de persconferentie, die donderdag door de vakbondsonderhandelaars Rogers als representant van Nixon op zijn handtekening moet zellen of der een accord, waarin het verdrag van alle Amerikaanse roepen is vastgelegd, wijst op de moeite die de zeldenaars uitbarsten in Te Deums voor noeg om de zwiigende meerderheid te oorlog lam te maken, waren. Het is ge-om de rode vliand tot maanden, na de rancuneuze gruweligheden, uitgevoerd zijn vrede eilende, militair zinloze, (Nixon) de Rampzalige de weg naar vast, dat de bombardementen op Noord-Vietnam, waarmee Richard schryver in de aanhef van zijn artikel In De Volkskrant stelt een artikel-

Amerika's eigen god, die toch nog alles ten goed heeft gekeerd. Het blad ver-volgt: 'Maar de schijn is bedrieglijk. Zuid-Vietnam — tot de uitspraak, dat stap is. Het is niet gering dat zestig dagen na de totstandkoming van het bestand, Amerikaanse militairen en gevangenen Vietnam moeten verlaten. Le Monde gaat ook in op de toestand in Zuid-Vietnam, die zich na het be-stand zou ontwikkelen en geeft in dit verband een resumé van de dwang-maatregelen van het Thieu-regiem. Het schrijft dat er strikte orders van Thieu zijn uitgegaan naar het leger, de politie e.d. Maar hoe gaan het bestuur, Thieu zijn uitgegaan naar het leger, de naam in de geschiedenis en wat de laatste maanden herhaaldelijk plaats-lijke schikkingen zijn getroffen tussen de twee kampen? Het is duidelijk, dat tussen hetgeen Saigon beveelt en het-geen er in bepaalde gebieden zal ge-beuren een vrij aanzienlijke kloof zal bestaan.' In De Volkskrant stelt een artikel-

Grootste morele
nederlaag

Restanten van een neergeschoten F-105-bommenwerper in een straat van de Noordvietnamese hoofdstad. Een groot aantal Amerikaanse toestellen zijn door Noordvietnamesees luchtdoelwit naar beneden gehaald, veel meer dan in de verklaring van het Pentagon over de geleden verliezen staan vermeld.

CIJFERS VAN HET PENTAGON

Amerika leed zware verliezen in Vietnam

377-73
W

Het Amerikaanse ministerie van defensie is een dag, nadat de overeenkomst ter beëindiging van de oorlog in Vietnam was geparafeerd, met een overzicht gekomen, waarin de verliezen aan mensenlevens, wapentuig en het aantal boven Vietnam afgeworpen bommen worden opgesomd. De cijfers, die de computers van het Pentagon produceerden, illustreren de zware verliezen, die de Verenigde Staten in Vietnam hebben geleden.

In de periode tussen 1961 en december 1972 kwamen 45.928 Amerikaanse militairen in gevechtsacties om het leven, meer dan 300.000 (waarvan de helft in ziekenhuizen moesten worden opgenomen) raakten gewond.

Naast dit aantal van bijna 46.000 doden kwamen er bovendien 10.208 militairen om het leven als gevolg van verkeersongelukken, en andere oorzaken. In totaal vielen er volgens het Pentagon 46.226 Amerikaanse militairen als gevolg van de Amerikaanse inmenging en agressie in Vietnam, die voorzover het de 'direkte oorlogsuitgaven' betreft ruim 137 miljard dollar heeft gekost.

In de regeerperiode van Kennedy, Johnson en Nixon werden in totaal 2,6 miljoen Amerikaanse jongeren in het soldatenpak gestoken en naar Vietnam gestuurd, plus nog eens zo'n 700.000 naar andere gebieden in Z.O.-Azië, of op schepen van de Amerikaanse marine die voor de kusten van Vietnam dienst deden.

Massale desertie

Naarmate de agressie in Vietnam

Brillende motoren op wielercircuit in Sloten

Nu ook wegraces in Amsterdam

— onder auspiciën van de Nederland-
se Motorsport Bond — deze races or-
ganiseert.
MC '72 heeft na een televisiereporta-
ge over het nieuwe wielercircuit met
de gemeentelijke autoriteiten contact
opgenomen om na te gaan of op dit
circuit motorwegraces konden worden
gehouden. Het begin van die gesprek-
ken was moelijk, aldus de heer Atis,
maar momenteel is de jonge verenig-
ging vol lof over de medewerking,
die zij heeft vertregen.
Mevrouw Atis, die niet alleen is be-
last met de centen van de motorclub
— maar die levens optreedt als tijd-
wacht, zou graag zien dat je-
sch voor de motorclub en
in het algemeen intere-
sact met haar opnemen. Tel.

Jazz-festival dit jaar in Laren

Het internationale Jazz Festival, zoals
dat de laatste jaren onder auspiciën
van de NOS en in samenwerking met
Max van Praag en de VARA in Loos-
drecht is georganiseerd, verhuist dit
jaar naar de Gooise gemeente Laren,
waar Singers zich met de organisatie
zal gaan belasten, weer in samenwer-
king met de VARA en de NOS. Max
van Praag heeft zich nu grotendeels
uit de organisatie teruggetrokken. Het
Jazz Festival krijgt dit jaar ook een
veel ruimere opzet.
Het festival zal bestaan uit een serie
jazzconcerten, die 's avonds worden
gegeven, alsmede uit een jazzconcours
(overdag), een drum-clichi onder lei-
ding van Max Roach en een trompet-
clichi onder leiding van Dizzy Gilles-
pie. Deze clinics zijn een soort leer-
scholen voor jonge jazzmuzici. Op het
festival in Laren zullen ook jazzfilms
worden vertoond. Tevens is aan het
festival een tentoonstelling van jazz-
foto's verbonden.
Aan de jazzconcerten zullen meer
meer meewerken de saxofonist Sonny
Rollins, de zangeres Carmen McRae,
de Mel Lewis-Thad Jones Big Band,
het internationale orkest van Peter
Herbolzheimer, de Diamond Five en
het Rein de Graaf-Dick Vennik
Kwartet.
Het internationale Jazz Festival Laren
wordt gehouden van 21 tot en met 25
augustus.

Deense ambassadeur in DDR benoemd

Geldloper bestolen

Denemarken heeft zijn eerste ambas-
sadeur in de DDR benoemd. De Deen-
se regering legt daarmee NAVO-at-
spraken naast zich neer volgens welke
de NAVO-landen de erkenning van de
noeming zouden afronden na de be-
noeming van een Westduitse ambas-
sadeur in Oost-Duitsland.
De regering van de DDR heeft giste-
ren bekendgemaakt accoord te gaan
met de benoeming van de Deen Per
Groot tot ambassadeur.

— onder auspiciën van de Nederland-
se Motorsport Bond — deze races or-
ganiseert.
MC '72 heeft na een televisiereporta-
ge over het nieuwe wielercircuit met
de gemeentelijke autoriteiten contact
opgenomen om na te gaan of op dit
circuit motorwegraces konden worden
gehouden. Het begin van die gesprek-
ken was moelijk, aldus de heer Atis,
maar momenteel is de jonge verenig-
ging vol lof over de medewerking,
die zij heeft vertregen.
Mevrouw Atis, die niet alleen is be-
last met de centen van de motorclub
— maar die levens optreedt als tijd-
wacht, zou graag zien dat je-
sch voor de motorclub en
in het algemeen intere-
sact met haar opnemen. Tel.

— onder auspiciën van de Nederland-
se Motorsport Bond — deze races or-
ganiseert.
MC '72 heeft na een televisiereporta-
ge over het nieuwe wielercircuit met
de gemeentelijke autoriteiten contact
opgenomen om na te gaan of op dit
circuit motorwegraces konden worden
gehouden. Het begin van die gesprek-
ken was moelijk, aldus de heer Atis,
maar momenteel is de jonge verenig-
ging vol lof over de medewerking,
die zij heeft vertregen.
Mevrouw Atis, die niet alleen is be-
last met de centen van de motorclub
— maar die levens optreedt als tijd-
wacht, zou graag zien dat je-
sch voor de motorclub en
in het algemeen intere-
sact met haar opnemen. Tel.

Ondernemingsraad Polaroid eist opheldering over uitrusting B-52's

De ondernemingsraad van Polaroid-
Nederland in Enschede, dat onderdeel
vormt van het gelijknamige Ameri-
kaanse concern, heeft zich namens het
personeel gewend tot de directie van
het moederbedrijf in de Verenigde Sta-
ten. Ondernemingsraad en personeel
eisen opheldering over de rol van Po-
laroid bij de bombardementen van
Vietnam door B-52 bommenwerpers.
Het personeel hebben berichten be-
reikt, dat deze toestellen plegen te
worden uitgerust met foto-apparatuur
van Polaroid. De directie van Pola-
roid noemt dit laatste 'onwaarschijn-
lijk', maar de ondernemingsraad heeft
besloten de Amerikaanse directie met
klom om opheldering te vragen.

(Van onze motorsportmedewerker)
Haast de motorcrosswedstrijden
aan de Kabelweg krijgen de Am-
sterdamers in hun woonplaats
nu ook wegraces op een echt cir-
cuit te zien. Op 5 augustus zullen
internationale wegraces worden
gehouden, waarin alle soloklas-
sen plus de zijspannen aan de
tart komen.
Het is lang geleden, dat in de hoofd-
stad motorwegraces hebben plaatsge-
vonden. Ra-
chter nie-
erleden w-
rganiseert
ten als C
nooy, H
aap vijf
de start.
an de z
vetaalde
taampje
de race
ten ev-
utt in
van 26
ell. V
een br
stuur-

— groeide ook het verzet in de
Ver. Staten tegen de oorlog. Dit blijkt
duidelijk uit de cijfers over het aan-
tal jongeren, dat weigerde dienst te
nemen in het leger en de oproepings-
kaarten verscheurde. Het Pentagon
becijfert dit aantal in de periode van
juli 1966—juli 1972 op 32.557. Naast
de duizenden die naar het buiten-
land uitweken (Canada vooral), zijn
er nog tienduizenden die zich in Ame-
rika zelf aan dienstneming onttrok-
ken, omdat zij weigerden in Vietnam
te vechten.
Daarbij moet opgemerkt, dat het wer-
kelijke aantal dienstweigeraars veel
hoger ligt, want het Pentagon noemt
een aantal van 423.422 'gevallen van
desertie'. Het aantal van ruim 32.000
zou dan alleen betrekking hebben op
diegenen, die de militaire instanties
nimmer hebben kunnen achterhalen
en die ook nu nog onvindbaar zijn.
In het Pentagon-overzicht worden
voorts 4900 helicopters en 3700 vlieg-
tuigen genoemd, die in Vietnam ver-
loren zijn gegaan, waarvan er 1100
vliegtuigen boven Noord-Vietnam
werden neergeschoten. Het gaat hier-
bij om aantallen, die een sterk verte-
kend beeld geven, want de materiele
verliezen — ook aan helicopters en
vliegtuigen — zijn veel zwaarder.
Gedurende de jaren van Amerikaanse
terreur wierp de Amerikaanse lucht-
macht 7,1 miljoen ton bommen en rak-
ketten af op de landen van Indo-
China, dat is driemaal zoveel als de
bommentonnage van USA-toestellen
in de Tweede Wereldoorlog en tien
maal zoveel als tijdens de Koreaanse
oorlog.

NOORDVIETNAMESE VERKLARING:

Nieuwe etappe in onze vrijheidsstrijd Na deze overwinning ons land opbouwen

Thieu in razernij over volkssteun voor Bevrijdingsfront

In Parijs zijn zaterdag op plechtige wijze de overeenkomsten ondertekend die voorzien in de beëindiging van de Amerikaanse militaire interventie in Vietnam.

Onmiddellijk na het ingaan van het overeengekomen bestand — zondagmorgen om acht uur plaatselijke tijd — werd in honderden plaatsen in Zuid-Vietnam de rood-blauwe vrijheidsvlag met de gouden ster uitgestoken.

Medisch Comité gaat hulp uitbreiden

Het Medisch Comité Nederland-Vietnam heeft meegedeeld, dat het de medische hulp aan de gezondheidsdiensten van Noord-Vietnam en de Bevrijdingsfronten van Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja gaat uitbreiden.

Bij overleg op 20 januari in Parijs is door Vietnamese artsen benadrukt, dat er naast medicamenten en instrumenten grote behoefte bestaat aan materiaal voor poliklinieken, operatiekamers, laboratoria, röntgenkamers, apotheken en revalidatiecentra.

Het comité heeft de laatste maanden en weken van tienduizenden nieuwe en oude gevers bijdragen ontvangen en het roept op deze steun te blijven opvoeren via postgiro 1090400 t.n.v. Medisch Comité Nederland-Vietnam te

In Hanoi werd de ondertekening van de accoorden begroet met een verklaring van het Centraal Comité van de Vietnamese Werkerspartij en de Noordvietnamese regering, waarin wordt gezegd dat de accoorden een nieuwe etappe in de Vietnamese vrijheidsstrijd inluiden. In de verklaring wordt een oproep gelanceerd om na deze overwinning de wederopbouw van het verwoeste land met kracht ter hand te nemen.

Aantal bestandsschen- dingen door marionettenklok

Vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam arriveerden gisteren in Saigon voor de eerste zitting van de militaire vierpartijencommissie die vandaag zou

Amerikaanse verklaring

Amerikaanse woordvoerders deelden mee dat de Amerikaanse luchtmacht afgelopen zaterdag het grootste aantal aanvallen op Zuid-Vietnam deed sinds vorig jaar mei. De woordvoerder sprak over 494 luchtaanvallen in 24 uur, waarvan 228 in de noordelijke provincies van Zuid-Vietnam, 100 in het centrale hoogland, 86 in de Mekongdelta en rond 80 in het gebied rond Saigon. Volgens de woordvoerder werden de Amerikaanse aanvallen op het vastgestelde tijdstip van het bestand in geheel Zuid-Vietnam gestaakt.

Incident bij tekening

De Amerikaanse ambassadeur Sullivan

Forse opbrengsten van Vietnam-acties in verschillende plaatsen

Uit verschillende plaatsen in ons land worden forse opbrengsten gemeld bij acties die voor directe hulpverlening aan de volkeren van Noord- en Zuid-Vietnam zijn gevoerd.

Een collecte, die de afgelopen dagen in Helmond werd georganiseerd in samenwerking met het comité Jongeren voor Vietnam en die werd ondersteund door de plaatselijke afdelingen van vrijwel alle politieke partijen die in de raad vertegenwoordigd zijn, bracht f 3684,91 op.

In het dorp Beek en Donk, nabij Helmond, werd eveneens zo'n collecte gehouden die f 745,— opleverde.

Uit Huizen (N-H) wordt gemeld dat een collecte voor het Medisch Comité Nederland-Vietnam f 4100,— opbracht, terwijl bovendien duizend affiches werden verkocht. De actie heeft de gehele afgelopen week geduurd. In Delft leverde de verkoop van het nationale affiche, die door vrijwel alle politieke partijen werd gesteund, ongeveer f 4000,— op.

Universiteiten

Het comité Wetenschap en techniek voor Vietnam, Laos en Cambodja heeft in een schrijven aan de universiteitsraden aangedrongen op het verlenen van hulp aan Noord-Vietnam en de gebieden van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, waar de be-

worden gehouden. Thieu-vertegenwoordigers trachtten op het vliegveld Than Son Nul moeilijkheden op te werpen door te eisen dat de vertegenwoordigers van de voorlopige regering allerlei 'immigratie-formulieren' zouden invullen. Of de zitting van de vier partijencommissie vandaag zou doorgaan was gisteravond laat nog onzeker.

Thieu zelf verscheen voor radio-Saigon met een rede waarin zijn woede over de grote volkssteun voor het Bevrijdingsfront in bijna iedere zin klonk. Thieu eiste dat aanhangers van het Bevrijdingsfront en andere tegenstanders van zijn bewind 'de hersens wordt ingeslagen'.

De raido van het Bevrijdingsfront maakte gisteravond melding van het feit dat Thieu-troepen op een aantal punten in Zuid-Vietnam — met name bij de gedemilitariseerde zone — zondag het bestand schonden met pogingen delen van de bevrijde gebieden te heroveren.

Westelijke journalisten berichtten dat gisteren nog gevechten woedden ten noordwesten van Saigon. Daar zouden Thieu-troepen pogingen ondernomen hebben om bij de stad Tai Ninh successen ongedaan te maken die de vrijheidsstrijders vóór het ingaan van het bestand boekten.

Halverwege Saigon-Tai Ninh konden verslaggevers zondag zien hoe duikbommenwerpers van de Thieu-luchtmacht zware aanvallen deden op de vrijheidsstrijders die daar de rest van hoofdweg 1 controleren.

Volgens het persbureau Reuter wierp een Thieu-vliegtuig na het ingaan van het bestand bommen af op een overvolle kerk in My Tho, 55 kilometer ten zuidwesten van Saigon.

Dit blijkt uit het kortgeleden verschene nummer van 'Voor', een gezamenlijke uitgave van de Amsterdamse Ouderraad en de afd. Amsterdam van de Vereniging voor Openbaar Onderwijs. De behoefte aan pentelopvang in de hoofdstad is erg groot; de inrichting van de centra laat dat zien; erg te wensen over. Alle pentelopvang en dus ook de pentercentra zijn in handen van stichtingen, bedrijven, particulieren e.d. Wat de nieuwe stichting onderscheidt van andere is, dat er een reeks van organisaties bij betrokken zijn, die steunen op brede basis.

Doel van de stichting is het inrichten en instandhouden van dergelijke centra in Amsterdam, het open stellen van die centra voor penters van alle gezindten en het regelmatig overleggen met de ouders, de voogden en verzorgers van de kinderen, die deze centra bezoeken.

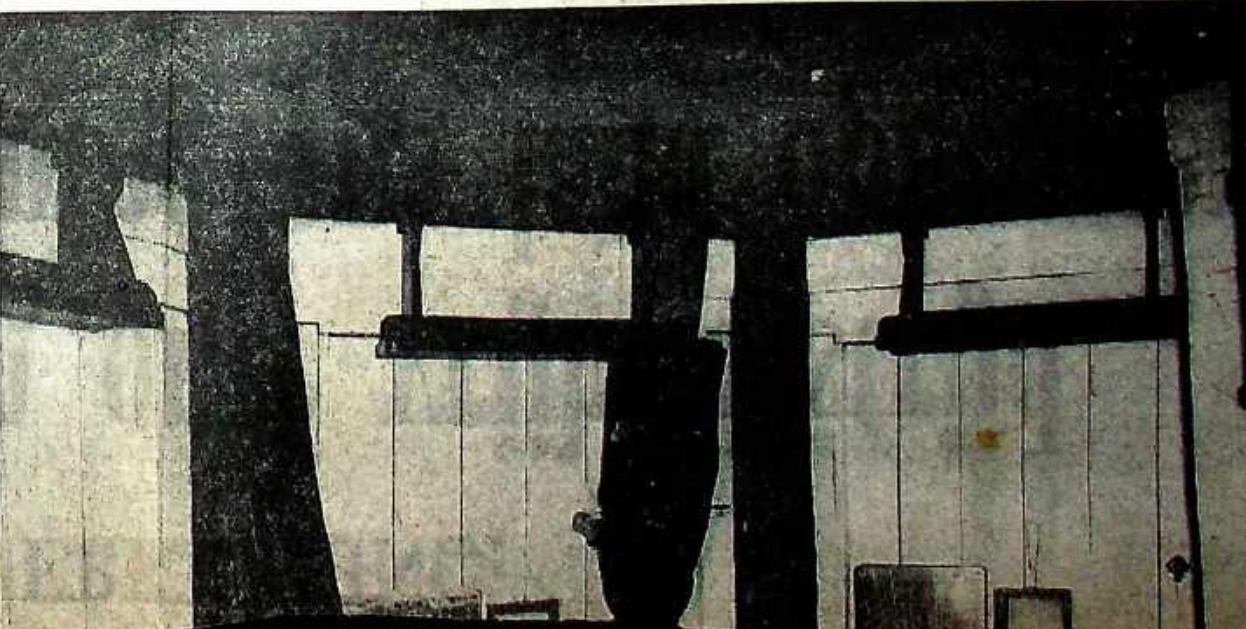
van, sprekend vanuit Parijs, gisteravond voor de Amerikaanse televisie, dat de bestandschendingen in Zuid-Vietnam 'gering in aantal en sporadisch' waren. Tussen de verschillende hoofdsteden wordt overleg gepleegd over datum, plaats en opzet van de internationale conferentie over Vietnam, die volgens

Vervolg op pag. 6

Alle vertien kerktorens waarvan de gemeente Amsterdam eigenaresse is en die na de tweede wereldoorlog over het algemeen in een verwaarloosde toestand verkeerden, zijn thans in een uit-

Ook hsc een sch

Het interieur van de Zuidertoren

Zeeuwse Staten
verlangen

Forse opbrengsten van Vietnam-acties in verschillende plaatsen

Uit verschillende plaatsen in ons land worden forse opbrengsten gemeld bij acties die voor directe hulpverlening aan de volkeren van Noord- en Zuid-Vietnam zijn gevoerd.

Een collecte, die de afgelopen dagen in Helmond werd georganiseerd in samenwerking met het comité Jongeren voor Vietnam en die werd ondersteund door de plaatselijke afdelingen van vrijwel alle politieke partijen die in de raad vertegenwoordigd zijn, bracht / 3684,91 op.

In het dorp Beek en Donk, nabij Helmond, werd eveneens zo'n collecte gehouden die / 745,— opleverde.

Uit Huizen (N-H) wordt gemeld dat een collecte voor het Medisch Comité Nederland-Vietnam / 4100,— opbracht, terwijl bovendien duizend affiches werden verkocht. De actie heeft de gehele afgelopen week geduurd. In Delft leverde de verkoop van het nationale affiche, die door vrijwel alle politieke partijen werd gesteund, ongeveer / 4000,— op.

Universiteiten

Het comité Wetenschap en techniek voor Vietnam, Laos en Cambodja heeft in een schrijven aan de universiteitsraden aangedrongen op het verlenen van hulp aan Noord-Vietnam en de gebieden van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront, waar de bevolking het zwaarst getroffen is en waar, zo wordt gezegd 'de sociale infrastructuur aanwezig is die waarborgt dat de hulp aan het volk ten goede komt'. Gesteld wordt dat iedere afdeling of faculteit zou moeten nagaan in hoeverre onderzoek en onderwijs gericht kunnen worden op de behoeften van de Vietnamese bevolking. De universiteiten zouden ook een wetenschappelijke uitwisseling of het sturen van experts op een bepaald vakgebied naar Vietnam kunnen stimuleren en voorbereiden.

Namens de plaatselijke afdelingen van CPN, PvdA en KVP in Koog-Zaandijk is een beroep gedaan op het landelijk comité dat de grote demonstratie in Utrecht tegen de Amerikaanse bombardementen organiseerde, om een grootscheepse landelijke hulpactie voor Vietnam te organiseren.

In Steenwijk vormden vertegenwoordigers van de plaatselijke afdelingen van CPN, PvdA, PPR en PSP een comité waarin ook de hervormde predikant zitting nam. Doel is te komen tot een grote hulpactie, met inschakeling van de scholen. Er zal een tentoonstelling worden georganiseerd en er zal een huis-aan-huis-collecte worden gehouden.

worden gehouden. Thieu-vertegenwoordigers trachtten op het vliegveld Than Son Nut moeilijkheden op te werpen door te eisen dat de vertegenwoordigers van de voorlopige regering allerlei 'immigratie-formulieren' zouden invullen. Of de zitting van de vier partijencommissie vandaag zou doorgaan was gisteravond laat nog onzeker.

Thieu zelf verscheen voor radio-Saigon met een rede waarin zijn woede over de grote volksssteun voor het Bevrijdingsfront in bijna iedere zin klonk. Thieu eiste dat aanhangers van het Bevrijdingsfront en andere tegenstanders van zijn bewind 'de hersens wordt ingeslagen'.

De raido van het Bevrijdingsfront maakte gisteravond melding van het feit dat Thieu-troepen op een aantal punten in Zuid-Vietnam — met name bij de gedemilitariseerde zone — zondag het bestand schonden met pogingen delen van de bevrijde gebieden te heroveren.

Westelijke journalisten berichten dat gisteren nog gevechten woedden ten noordwesten van Saigon. Daar zouden Thieu-troepen pogingen ondernomen hebben om bij de stad Tai Ninh successen ongedaan te maken die de vrijheidsstrijders vóór het ingaan van het bestand boekten.

Halverwege Saigon-Tai Ninh konden verslaggevers zondag zien hoe duikbommenwerpers van de Thieu-luchtmacht zware aanvallen deden op de vrijheidsstrijders die daar de rest van hoofdweg 1 controleren.

Volgens het persbureau Reuter wierp een Thieu-vliegtuig na het ingaan van het bestand bommen af op een overvolle kerk in My Tho, 55 kilometer ten zuidwesten van Saigon.

zijn, die steunen op brede basis. reeks van organisaties bij betrokken onderzocht van andere is, dat er een cultoren e.d. Wat de nieuwe stichting den van stichtingen, bedrijven, partij-wensen over. Alle pentelopvang en van de centra laat daarentegen eig te hoofdstad is erg groot; de richting De behoefte aan pentelopvang in de baar Onderwijs.

Daarvan de Vereniging voor Open-danise Onderraad en de nrd. Amster-gezamenlijke uitgave van de Amster-nen eerste nummer van 'Voor', een Dit blijkt uit het kortgeden versche- deze centra bezoeken.

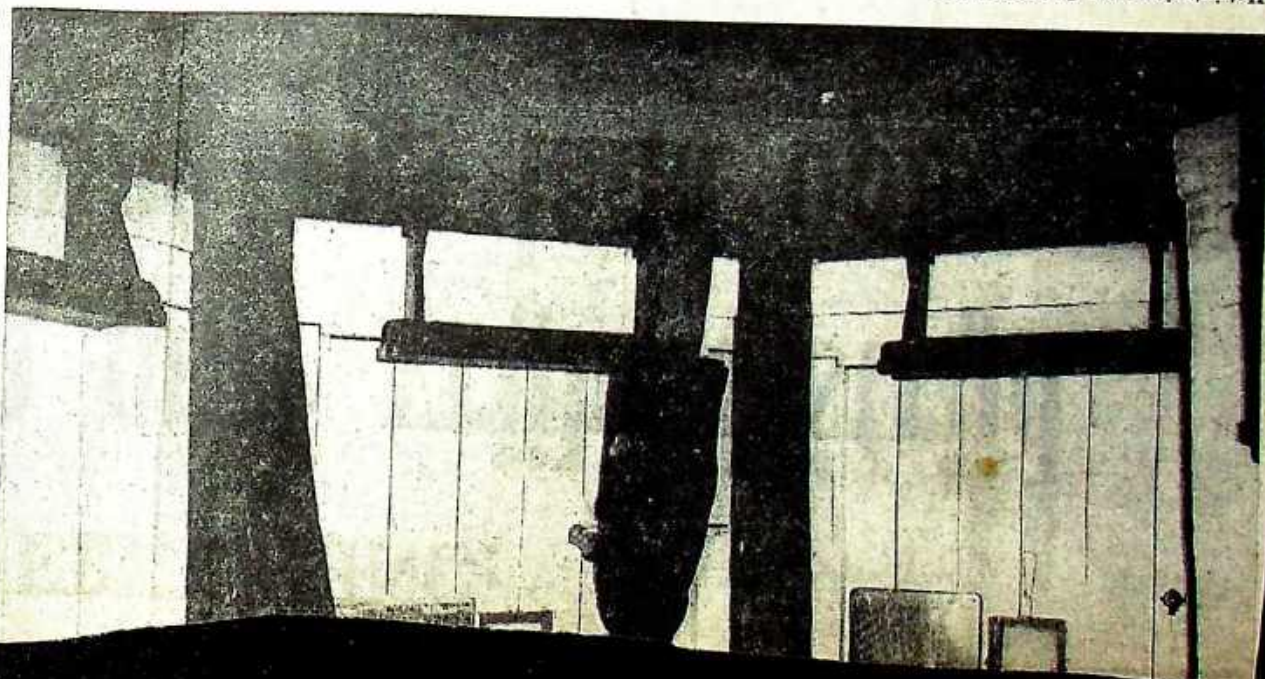
met de ouders, de voogden en verzorgers van de kinderen, die en het regelmatig overleggen voor penters van alle gezinden het open stellen van die centra dergelijke centra in Amsterdam, richten en instandhouden van Doel van de stichting is het in- verwacht.

mijn kan de oprichting worden

van, sprekend vanuit Parijs, beweerd gisteravond voor de Amerikaanse televisie, dat de bestandsschendingen in Zuid-Vietnam 'gering in aantal en sporadisch' waren. Tussen de verschillende hoofdsteden wordt overleg gepleegd over datum, plaats en opzet van de internationale conferentie over Vietnam, die volgens

Vervolg op pag. 6

Alle veertien kerktorens waarvan de gemeente Amsterdam eigens- resse is en die na de tweede we- reldoorlog over het algemeen in een verwaarloosde toestand verkeerden, zijn thans in een uit- Ook h

Het interieur van de Zuidertoren

Geringe belangstelling voor actie met omstreden uitgangspunt

Bedenkelijke

toespraak

P. de Jong

(Van een onzer redacteurs)

Namens het Rode Kruis in Den Haag is vrijdag verklaard, dat de actie onder het motto 'Heel Vietnam', waarvan de uitgangspunten een omstreden karakter hebben, een geringe belangstelling heeft getrokken. Meegedeeld werd, dat niet kan worden gesproken van een succes en dat aan de aanvankelijke verwachtingen geenszins is voldaan.

De inzameling was vrijdag voor radio en televisie ingeleid door ex-premier P. de Jong, die de bewuste actie zonder meer als 'nationale' hulp bestempelde, terwijl juist was afgezien van een tv-optreden van de koningin omdat dit van vele kanten werd bestreden. Zoals bekend is ernstige kritiek geleverd op het feit dat zich bij de organisatie ervan ook groeperingen hebben ingedrongen die zich nooit hebben beziggehouden met de hulpverlening aan Noord-Vietnam en de bevrijde gebieden.

De ex-premier maakte in zijn tv-toespraak op geen enkele wijze melding van het feit, dat tevens inzamelingen worden gehouden ten bate van het Medisch Comité Nederland-Vietnam,

hetgeen toch niet meer dan normaal of behoorlijk zou zijn geweest. Van de zijde van het Medisch Comité is meegedeeld, dat vandaag een overzicht komt over de deze dagen binnengekomen bedragen, terwijl reeds kon worden vastgesteld dat de afgelopen weken ruim 1,2 miljoen gulden is gestort op de girorekening van het comité.

Onbekend?

De tv-toespraak van P. de Jong was voornamelijk in algemeenheden gesteld. Zo merkte de ex-premier op: 'Te lang hebben mensen elkaar onrecht aangedaan.'

Deze serene formulering kon slechts de vraag oproepen, of het De Jong onbekend is aan wie in de Vietnamese oorlog onrecht is aangedaan en door wie, waar de slachtoffers zich bevinden en waar de verantwoordelijken voor het aangerichte leed te zoeken zijn.

Op onwetendheid terzake kan de spreker zich moeilijk beroepen, aangezien tijdens zijn premierschap herhaaldelijk interpellaties over de kwestie-Vietnam zijn gehouden, en het door hem geleide kabinet zich veelvuldig op de hoogte heeft gesteld in Washington.

Het argument dat bij de hulpactie 'politiek' moet worden vermeden, kan evenmin als verontschuldiging gelden, aangezien de uitspraken van De Jong juist door hun vaagheid een uitgesproken politieke stellingname inhielden.

Voorafgaande aan De Jongs toe-

spraak kon men in het NOS-journaal — overigens doelbewust zeer 'kies' omlijste — beelden zien van door Amerikaanse bommen vernielde gebouwen in Noord-Vietnam en van door Amerikaanse napalm geblakerde streken. De Jong had derhalve zonder veel moeite een juistere omschrijving van het onrecht, dat hulp nodig maakt, kunnen geven.

Controlceerbaarheid

Evenmin als de ex-premier wenste de NOS melding te maken van de hulpactiviteit van het Medisch Comité. Er werd dus ook niet meegedeeld, dat in sommige kerken en gemeentehuizen zowel ten bate van de actie Heel Vietnam als ten bate van het Medisch Comité werd ingezameld.

Overigens vergrootte de ex-premier in zijn toespraak slechts de bestaande onzekerheid inzake de uitgangspunten van de actie Heel Vietnam, toen hij verklaarde dat het ingezamelde geld zal worden gebruikt ten behoeve van Laos, Cambodja en Vietnam. Vanuit kerkelijke kring was reeds gewezen op de onduidelijkheid die de formule Heel Vietnam had geschapen; nu werd weer geheel Indo-China genoemd, zonder nadere aanduiding. De precieze bestemming van de gelden wordt door deze zeer algemene en steeds vagere formulering wel bijzonder moeilijk controleerbaar.

Ten aanzien van de ontwikkeling waarin Vietnam geholpen moet worden, noemde De Jong de landbouw en de dorpsontwikkeling. Daarbij moest opvallen, dat hij voorbijging aan de schade die de industrie in Noord-Vietnam van de Amerikaanse bombardementen heeft geleden.

Hetgeen in dit uitermate vage betoog veelzeggend genoemd mag worden.

Brandpunt

De televisie-kijkers konden op een later tijdstip vrijdag in de KRO-

uitzending van Brandpunt wél de informatie krijgen, dat de Amerikaanse bombardementen in het gebied van Haiphong met name waren gericht tegen de industrie rond deze havenstad en tegen woonwijken.

Deze Brandpunt-uitzending bracht aldus een scherp contrast aan.

Getoond werd een van de Zweedse televisie overgenomen reportage over de Amerikaanse bombardementen op Noord-Vietnam, een reportage die zo indringend en hartverscheurend was dat zeer velen een diepe indruk zullen hebben gekregen, waarbij iedere poging om het karakter van het Amerikaanse optreden te verbloemen en te vervagen een schrill-effect teweeg moet brengen.

De ingelaste Brandpunt-reportage, van commentaar voorzien door Aad van den Heuvel, bracht door middel van voor het eerst in Nederland getoonde Zweedse opnamen van de aangerichte verwoestingen en door interviews met Vietnamezen op aangrijpende wijze de verschrikkingen van de Amerikaanse oorlogvoering in beeld en confronteerde het Nederlandse volk opnieuw met de noodzaak alles te doen om Vietnam op effectieve wijze bijstand te verlenen.

Aan het einde van de uitzending volstond Brandpunt niet met het gironummer van de actie met haar omstreden uitgangspunten, doch toonde (zoals vanzelfsprekend zou dienen te zijn) ook het gironummer van het Medisch Comité.

Amerika waarschuwt voor schendingen

STRIJD IN VIETNAM LUWT NA BESTAND

ny jws 3/71

Hanoi geeft lijst van gevangenen

24 juli 73 in

4
w
p
v
r
p

Vervolg van pagina 1

Over de politieke toekomst van Zuid-Vietnam zei de woordvoerder, dat „binnen enkele dagen” in Saigon of in Parijs de eerste ontmoeting zal plaatsvinden tussen vertegenwoordigers van het Bevrijdingsfront en Saigon. „We zijn bereid om het Bevrijdingsfront een belangrijke rol te laten spelen in ons politieke leven”, zei hij, maar legde er de nadruk op dat Saigon nimmer zal onderhandelen met de Voorlopige Revolutionaire Regering van Zuid-Vietnam.

William Sullivan, de belangrijkste deskundige voor Zuidoostaziatische zaken op het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, heeft zondag

De kinderen van Indo-China vormen een belangrijke groep die door de oorlog in hun bestaan zijn bedreigd. Deze foto toont kinderen van vluchtelingen in een opvangcentrum bij Pleikoe in het centrale bergland van Zuid-Vietnam. De kinderen zijn als gevolg van de zich telkens verplaatsende gevechtshandelingen van kamp naar kamp verhuisd.

aanvallen uit. Twee uur voor het bestand werd de vliegbasis Than Son Nhoet bij Saigon nog door granaten getroffen, waarbij enkele Amerikanen werden gewond.

Het bestand heeft in Saigon weinig openlijke manifestaties te zien gegeven. De kerkklokken luiden, in en-

Vietnam-akkoord getekend

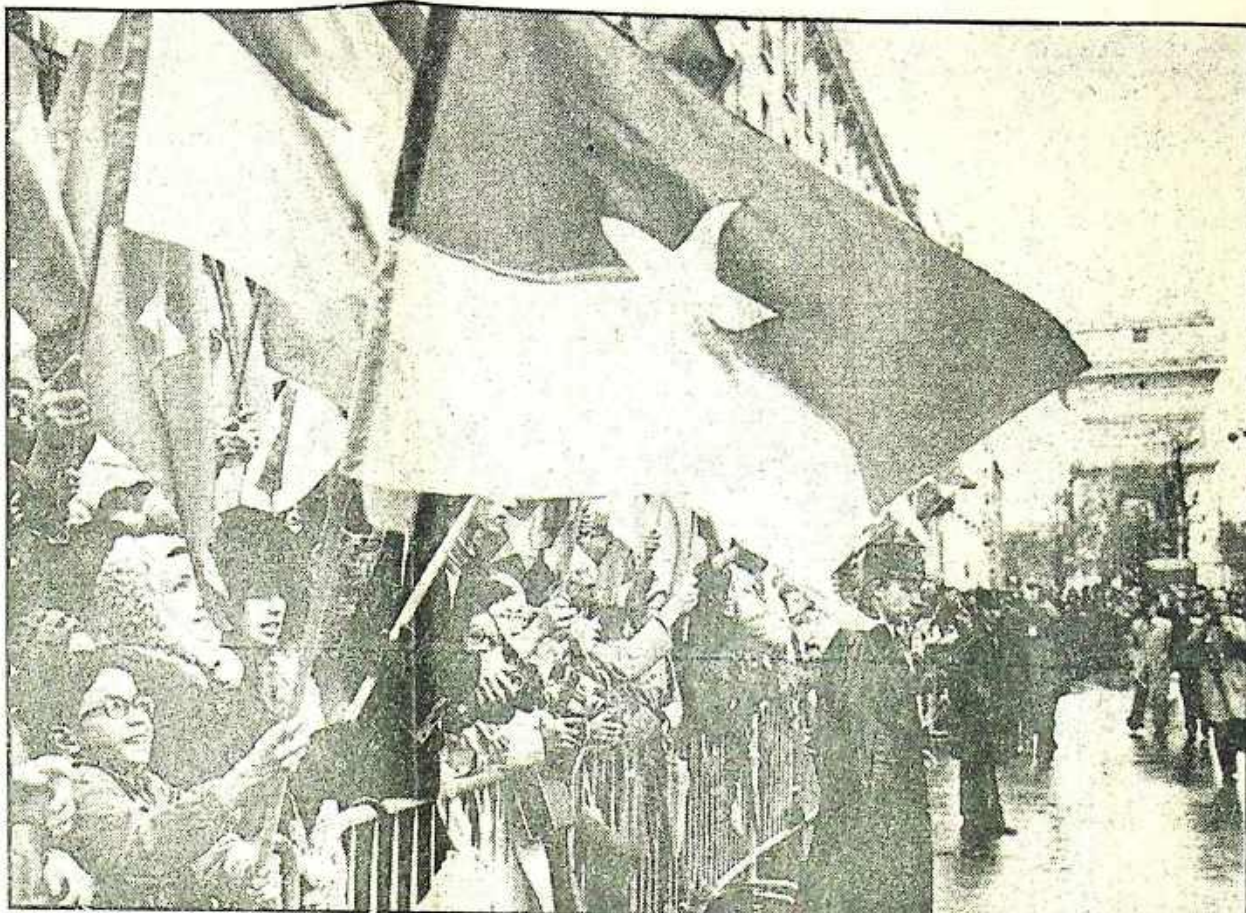
SFEER WAS UITERST FORMEEL

(Van onze speciale verslaggever)

PARIJS, 29 jan. — „Nixon heeft getekend, Vietnam heeft getriomfeerd”. „Vrede, Vietnam, Solidariteit”. „Nixon, moordenaar, Thie marionet”. De spreekkoren volgden elkaar zaterdagmorgen snel op achter de dranghekken langs de Parijse Avenue Kléber.

Daar stonden zo'n vijfhonderd, met de vlaggen van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront zwaaiende betogers tegenover het internationale conferentiecentrum, waar die ochtend het wapenstilstandsakkoord voor Vietnam werd getekend. Het druilerige weer en de bitse kreten sloten aan bij de uiterst formele sfeer in de grote zaal van het gebouw, waar aan een reusachtige ronde tafel het akkoord en drie protocollen werden getekend. Pas nadat deze plechtigheid achter de rug was, werd de sfeer wat meer ontspannen en dronken leden van de vier onderhandelingsdelegaties buiten het bereik van de camera's een glas champagne.

De Zuidvietnamese minister van buitenlandse zaken Lam heeft onmiddellijk na de ondertekening protest aangetekend tegen de betoging op de Avenue Kléber bij zijn Franse collega Schumann. Volgens Lam had de Franse regering beloofd, dat er geen enkele demonstratie gehouden zou worden, terwijl nu de delegaties van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront hartstochtelijk werden toegejuicht, terwijl de vertegenwoordigers van Washington en Saigon met gefluit en boe-geroep werden ontvangen. Parijs als plaats, waar de komende vredesconferentie voor Vietnam wordt gehouden, lijkt door

Demonstranten zwaaiden zaterdagmorgen met de vlag van het Bevrijdingsfront tegenover het internationale conferentiecentrum in Parijs. De massaal aanwezige politie greep geen enkel moment in.

de betoging van zaterdag nu iets minder kans te maken, waardoor de papieren van Wenen en Genève zouden stijgen.

Tot het moment van ondertekening is vermeden, dat de Voorlopige Revolutionaire regering officieel erkend werd door de regering-Thieu. In de tekst van het akkoord wordt alleen gesproken over „de deelnemende partijen aan de Vietnam-conferentie in Parijs”. Deze formulering maakte het voor Saigon tenslotte toch mogelijk te tekenen.

De twee rechthoekige tafels, die sinds het begin van de Vietnam-onderhandelingen in '68 de scheidslijn markeerden tussen de partijen, waren ook zaterdag weer aangeschoven. Aan de ene kant van de ronde tafel de Amerikaan Rogers en de Zuidvietnamese Lam; aan de andere de Noordvietnamese Trinh en mevrouw Binh van de voorlopige revolutionaire regering. Zaterdagmiddag ontmoetten Rogers en Trinh elkaar voor de tweede maal. Nu om het vierde protocol van het verdrag te tekenen, waarin het ruimen van de Amerikaanse mijnen in de territoriale wateren van Noord-Vietnam is vastgelegd.

Tweeënvijftig keer zotten de vier ministers zaterdagochtend hun handtekening, waarbij Rogers enige malen van pen moest verwisselen. Gepraat werd daarbij niet. In totaal waren honderzes mensen bij en rond de tafel geschaard. Onder hen bevonden zich ook de Canadezen, Indonesiërs, Polen en Hongaren, die deel uitmaken van de internationale commissie voor controle van de uitvoering van het akkoord.

Pas na afloop werden er een paar korte verklaringen afgelegd. Rogers zei vlak voor zijn vertrek naar Washington, dat hij „vol hoop” was, dat er een duurzame vrede zou komen in Vietnam. Minister Lam, die met hem meevloog, weigerde hieraan iets toe te voegen. Ook de vertegenwoordigers van Hanoi en de voorlopige revolutionaire regering waren nogal zwijzaam. Zij herhaalden alleen maar, dat zij zich „nauwlettend” aan de tekst van het akkoord zouden houden en weigerden ieder commentaar op de jongste ontwikkelingen en gevechten in Zuid-Vietnam. „Wij zullen het akkoord strikt nakomen en hopen dat de andere partijen dat ook zullen doen”. Iets anders is er de afgelopen dagen niet uit hun monden gekomen.

Mevrouw Ngoejen Thi Binh, de minister van buitenlandse zaken van de Voorlopige, Revolutionaire regering van het Bevrijdingsfront in Zuid-Vietnam, zet haar handtekening onder het akkoord.

Mevrouw Nguyen Thi Binh tekent namens de voorlopige revolutionaire regering.

Hanoi neemt wederopbouw ter hand

(Vervolg van pag. 1)

de accoorden binnen een maand zal worden gehouden. De Verenigde Staten hebben als begindatum 26 februari voorgesteld, zo is meegedeeld. Een plaats werd niet genoemd. Er is sprake van Parijs, Genève of Wenen.

De ondertekening van de accoorden geschiedde zaterdag in Parijs overeenkomstig het vooraf bekend gemaakte schema. 's Morgens tekenden de ministers van Noord-Vietnam, Amerika, de Voorlopige Revolutionaire Regering en het Thieu-bewind het hoofdackoord en drie protocollen. Daarna werd in een aangrenzende zaal een receptie met champagne gehouden. 's Middags tekenden de ministers van Noord-Vietnam en van Amerika nogmaals het accoord en de drie protocollen plus een vierde accoord over de opruiming van de Amerikaanse mijnen in de Noordvietnamese kustwateren.

In de tekst van het 's middags getekende accoord worden de regeringen met name genoemd — ook de voorlopige revolutionaire regering — In de 's morgens getekende tekst is sprake van de 'de twee Zuidvietnamese partijen'.

Het enige incident ontstond toen de Thieu-afgezant weigerde de voor hem bestemde afschriften van de 's middags getekende documenten in ontvangst te nemen. Diplomaten legden er de nadruk op dat deze manoeuvre wel duidelijk de ingesteldheid van het Thieu-bewind illustreert — niets vermog af te doen aan de geldigheid van de overeenkomsten.

Lijsten

In Parijs is inmiddels begonnen met het uitwisselen van de lijsten met krijgsgevangenen en vermisten.

De Amerikaanse krijgsgevangenen in Noord-Vietnam zullen door vier grote hospitaalvliegtuigen worden opgehaald en naar een luchtmachtbasis op de Philippijnen worden overgebracht. Verwanten in Amerika werden vanuit Washington telefonisch of per koerier op de hoogte gesteld.

De Amerikaanse krijgsgevangenen worden in 60 dagen vrijgelaten, gelijk opgaand met de terugtrekking van de Amerikaanse troepen uit Zuid-Vietnam.

In Washington is meegedeeld dat geen dienstplichtigen meer zullen worden opgeroepen. In 1966 toen de Vietnam-agressie naar een hoogtepunt ging, werden 364.000 dienstplichtigen opgeroepen.

In Zuid-Vietnam is voor de zoveelste maal de piaster gedevalueerd. Een dollar is nu al 475 plasters.

Verklaring in Hanoi

In de reeds genoemde verklaring in

Hanoi van het centraal comité van de Vietnamese Werkerspartij en de Noordvietnamese regering wordt onder meer gezegd: Vandaag, 28 januari 1973, is een eind gekomen aan de oorlog in beide zones van ons land nu de Verenigde Staten en andere landen, de onafhankelijkheid en soevereiniteit van onze natie respecterend, er ten langen leste mee hebben ingestemd, een eind te maken aan hun agressieoorlog tegen, en alle militaire inmenging in, Vietnam.

De accoorden luiden een nieuwe etappe in, in de vrijheidsstrijd, aldus de Noordvietnamese verklaring, waarin een oproep wordt gedaan om na deze overwinning de wederopbouw van het verwoeste land met kracht ter hand te nemen.

In de verklaring wordt het bereikte accoord de grootste overwinning in de verzetsstrijd van het Vietnamese volk tegen buitenlandse indringers genoemd. Tegelijkertijd wordt gewaarschuwd dat het accoord niet betekent

dat de fascistische en militaristische groepen in Zuid-Vietnam, die als instrument van het neo-kolonialisme fungeren, hebben afgezien van hun complotten om de vrede te saboteren ende weg naar onafhankelijkheid en vrijheid van het Vietnamese volk te blokkeren.

Over de situatie in het zuidelijk deel van het land wordt in de verklaring gezegd dat het er om gaat volledige uitvoering van de accoorden af te dwingen. Dit is een zeer belangrijke en tegelijkertijd zeer moeilijke en zeer gecompliceerde worsteling, waaraan alle patriotten in Zuid-Vietnam een actieve bijdrage moeten geven. De verklaring eindigde met een oproep aan alle mensen in het Zuiden om zonder onderscheid van politieke en godsdienstige richting, de krachten aaneen te sluiten in de strijd voor het handhaven van de vrede en voor het bereiken van waarachtige onafhankelijkheid.

Cambodja

Sihanoek biedt

Washington

besprekingen aan

Het Cambodjaanse staatshoofd prins Sihanoek heeft op een persconferentie in Peking gezegd dat zijn regering bereid is met de Verenigde Staten besprekingen te voeren over beëindiging van de oorlog in Cambodja. Sihanoek stelde Parijs of Ottawa voor als plaats van samenkomst. Als Washington besluit om Kissinger naar ons toe te sturen zijn wij bereid hem te verwelkomen.

Sihanoek verklaarde dat 85 procent van het grondgebied van Cambodja wordt gecontroleerd door de troepen van het Verenigde Nationale Cambodjaanse Front. Het bewind van de verdrager Lon Nol in Pnom Penh is geheel geïsoleerd. Sihanoek verklaarde het Vietnam-accoord te beschouwen als een grote overwinning voor de Vietnamese vrijheidsstrijders. De strijd in Cambodja zal echter doorgaan tot de Verenigde Staten Lon Nol laten vallen, zo zei hij.

Sihanoek verklaarde dat zijn regering door 34 staten wordt erkend als het enige wettige bewind in Cambodja. Het laatste land dat tot erkenning overging is Pakistan.

BEMIDDELING MISLUKT

73 N
Vietnam-acties
apart verder

*Vrijdagavond
leverde bijna
een miljoen op*

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 30 jan. — Het verschil in uitgangspunt tussen het Medisch Comité Nederland-Vietnam en de acht hulporganisaties in de actie „Heel Vietnam” leent zich niet voor verdere discussie, aldus de verklaring van de acht organisaties. Verschillende nadere bemiddelingspogingen om het Medisch Comité alsnog ingeschakeld te krijgen bij de nationale actie Heel Vietnam zijn op niets uitgelopen.

„Er valt alleen iets te bemiddelen als er een conflict bestaat. Ons uitgangspunt is niet te veranderen. Sinds begin januari hebben we 1,2 miljoen gulden binnengekregen. Daar zit de reactie op de VPRO-uitzending

en onze advertentie-campagne van vorige week nog niet bij,” aldus prof De Haas, de voorzitter van het Medisch Comité.

Na de teleurstellende eerste respons op de televisie-oproep van afgelopen vrijdagavond is besloten de fondsenwerving met kracht voort te zetten, zo deelden de actieleiders van „Heel Vietnam” maandag na een vergadering mee. Hoewel vrijdagavond in de kerken en gemeentehuizen nog geen miljoen gulden bijeen werd gebracht, rekent men bij het actiebureau toch op een wat gunstiger beeld van de voorlopige opbrengst als de giro-overschrijvingen binnenkomen. De ervaring leert dat minstens 60 procent via de giro wordt gestuurd, voegde een woordvoerder van de actie Heel Vietnam eraan toe:

Het Medisch Comité wil de hulp aan de gezondheidsdiensten van Noord-Vietnam en het Bevrijdingsfront sterk uitbreiden nu het bestand is getekend. Van vice-minister van volksgezondheid in Hanoi dr Tinh heeft het Medisch Comité in een persoonlijke brief de ontvangst bevestigd gekregen van medische goederen die in november werden verstuurd.

Senator eist volledigheid Lijst gevangenen klopt vaak niet

WASHINGTON, 30 jan. (AP, Reuter) — De Amerikaanse senator Charles Percy heeft gisteren verklaard dat er „groot verzet” in het Amerikaanse Congres zal komen wanneer Hanoi weigert een volledige lijst over te leggen van Amerikaanse krijgsgevangenen. In dat geval zou het Congres wellicht wetsvoorstellen die voorzien in hulp bij de wederopbouw van Noord-Vietnam afstemmen.

Percy zei dit nadat bekend was geworden dat meer dan 1300 Amerikanen niet voorkomen op de lijsten die Hanoi tot nu toe heeft opgesteld.

Jerry Friedheim, de woordvoerder van het ministerie van defensie, heeft weer hoop gewekt, in een aantal Amerikaanse gezinnen van krijgsgevangenen. Hij heeft meegedeeld dat op de lijsten van Noord-Vietnam 56 militairen niet voorkomen van wie men zo goed als zeker weet dat ze krijgsgevangen zijn. Friedheim verwacht „in elk geval” nog een lijst van krijgsgevangenen in Laos.

Ook de organisatie van families van krijgsgevangenen heeft gezegd dat er grote verschillen zijn tussen de lijst van gevangenen die uit Hanoi is gekomen en informatie eerder verkregen. Phyllis Galanti, voorzitter van de organisatie, zei dat minstens vijftien mannen, van wie men zeker wist dat ze dood of levend in Noord-Vietnam waren, niet op de lijst stonden. Ze vertelde ook over één geval, indertijd als vermist opgegeven en later als gesneuveld. Nu blijkt de betreffende man wel degelijk gevangen te zitten en naar huis te komen.

Men verwacht ook binnen niet al te lange tijd informatie te krijgen over het lot van een aantal Amerikaanse vliegers die boven China zijn neergeschoten. Sedert september 1965 zijn vier Amerikaanse vliegtuigen (met in totaal zes man aan boord) boven China neergeschoten. Peking heeft indertijd slechts mededelingen gedaan over twee vliegtuigen en het gevangen nemen van één vlieger.

30 jan 1971

Nog steeds strijd in Vietnam

Bestandscommissie moet snel in actie

Canadezen, Hongaren, Indonesiërs en Polen, die deel uitmaken van de internationale controlecommissie op het Vietnamese bestand zijn in Saigon bijeen. Het was hun eerste, nog wat rommelige, bijeenkomst

SAIGON, 30 jan. (NYT, Reuter, AP, UPI) — De internationale bestandscommissie in Zuid-Vietnam hoopt binnen 24 uur waarnemingsploegen te veld te hebben op enkele van de punten waar nu nog wordt gevochten. Terwijl het aantal doden aan beide zijden toenam, meldde het Zuidvietnamese militaire commando circa 500

lopige Revolutionaire regering hebben verklaard dat hun strijdkrachten het bestand strikt naloven en dat zullen blijven doen. In Amerikaanse kringen in Saigon ziet men ondanks alle militaire activiteiten toch een vermindering van de vijandelijkheden. Zij wijzen erop dat de scheer-

front in Hanoi op hun beurt beschuldigen Saigon ervan het bestaande te schenden door militaire acties in geheel Vietnam.

In Laos gaan de Amerikanen door met bombardementen, maar in Cambodja zijn zij hiermee opgehouden omdat president Lon Nol eenzijdig een bestand heeft afgekondigd dat gisteren inging. Men wacht af wat de reactie zal zijn van de verzetsgroepen. Vooral nog zijn gevechten gemeld, onder andere bij Tram Khnar, 47 kilometer ten zuiden van Phnom Penh aan de hoofdweg 3.

De internationale bestandscommissie begon maandag haar eerste bijeenkomst kort na aankomst van de eerste Canadese leden. Zondag waren al Polen, Hongaren en Indonesiërs aangekomen die samen met de Canadezen de commissie van vier landen vormen. De werkzaamheden van de internationale commissie werden vertraagd door gebrek aan transport — waarvoor spoedig een oplossing wordt verwacht — en de moeilijkheden met de andere controlecommissie, waar de internationale groep mee moet samenwerken.

Zitstaking

Behalve de internationale commissie is er zoals bekend een commissie van de vier betrokken partijen (Verenigde Staten, Noord- en Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront) die moet toezien op de uitwisseling van krijsgesvangenen en het vertrek van de buitenlandse troepen binnen de termijn van zestig dagen. Daarna wordt deze commissie opgeheven. Leden van het Bevrijdingsfront die zondag uit Parijs waren aangekomen weigerden uit te stappen omdat zij douaneformulieren moesten invullen. Zij achten zich ingezetenen van

Zuid-Vietnam en zagen in een invullen van de formulieren een formele erkenning van het bewind in Saigon. Na veel overleg en diplomatieke bemiddeling, onder meer door de Amerikaanse ambassadeur Bunker, stemde het Zuidvietnamese ministerie van buitenlandse zaken er in toe, dat de 14 leden van het Bevrijdingsfront na 20 uur zitstaking zonder meer konden worden toegelaten om deel te nemen aan het overleg dat gisteren meteen begon.

De Amerikaanse luchtmacht maakte gisteren een historische vlucht door voor het eerst in Hanoi te landen. Twee C-130 transporttoestellen landden op het vliegveld Gia Lam, dat pas vorige maand hevig was gebombardeerd, om er 150 Noordvietnamese officieren op te halen voor de controlecommissie in Saigon. De toestellen volgden de zeeroute, wellicht uit veiligheidsoverwegingen omdat er nog kans bestond dat het afweergeschut in Noord-Vietnam op hen zou vuren.

Schendingen

Brigade-generaal Boei Thé Lan, commandant van de Zuidvietnamese mariniers, meldde maandag dat twee van zijn compagnieën vastgenageld zitten door hevig artillerievuur van de Noordvietnamezen. Ze zitten vast bij de monding van de Coca Viëruim zes kilometer ten zuiden van de bestandslijn. Lan zei dat 20 marinier zijn gesneuveld en 70 werden gewond sinds de aanval van een Noordvietnamese eenheid tanks en infanterie maandag voor zonsopgang. Lan zei niet te weten wanneer de leden van de internationale bestandscommissie zullen aankomen, maar „we hebben ze nu direct nodig omdat de Noordvietnamezen het bestand over al schendingen”.

Het militaire commando in Saigon meldde dat in de eerste 22 uur na het bestand 426 bestandsschendingen werden gepleegd door de tegenpartij. Meer dan 50 gehuchten werden door hen in bezit genomen, maar een aantal daarvan werd weer door de roeringstroepen heroverd. Rondom Ninh bij Cambodja wordt nog steeds gevochten. De verliezen aan de en gewonden worden door Saigon aan eigen zijde gesteld op ruim en bij de tegenstanders gesteld meer dan duizend. Ook in het centrale bengland wordt nog gevochten. Een Amerikaanse soldaat maandag in een helikopter wer schoten vanaf de grond, is overleden. Hij is de eerste Amerikaan die bestand sneuvelde.

De ministers van buitenlandse zaken van Noord-Vietnam en de

mutseingen merendeels op pelotonsniveau (30 man) worden uitgevochten.

Vandaag wordt in Saigon de Amerikaanse vice-president Spiro Agnew verwacht voor een officieel bezoek, dat bedoeld is als morele steun voor het bewind van president Thieu.

Parijse conferentie

In Parijs verwacht men dat de internationale conferentie over Indo-China in de Franse hoofdstad zal beginnen op 26 februari onder voorzitterschap van minister van buitenlandse zaken Schumann. Er zullen 1 landen aan deelnemen en ook de secretaris-generaal van de UNO, Kurt Waldheim is er voor uitgenodigd. De conferentie is bedoeld om de akkoorden inzake Vietnam te bekrachtigen.

Vertegenwoordigers van Amerika, Zuid- en Noordvietnam en het Bevrijdingsfront hebben maandag een technische vergadering gehouden in Parijs.

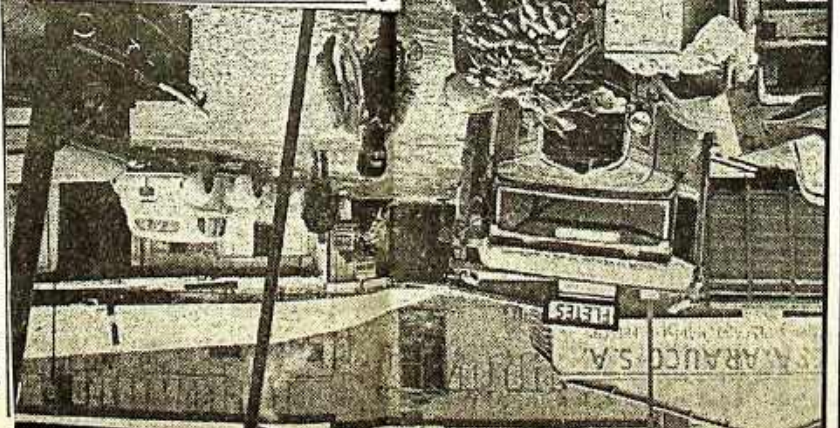
De Laotiaanse premier prins Souvanna Phouma heeft tijdens een bezoek aan New Delhi een beroep op India gedaan de oude internationale controlecommissie nieuw leven in te blazen en uit te breiden tot 500 man. India zou medewerking hebben toegezegd mits de tegenpartij in Laos de Pathet Lao, hiermee akkoord gaat. India is voorzitter van de bestandscommissie die verder uit Polen en Canadezen bestaat en die werd ingesteld tijdens de Geneefse akkoorden

Memo uit 1964 Lodge raadde vernietiging Vietnam af

LOS ANGELES, 30 jan. (AP) — Henry Cabot Lodge, de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam in 1964, heeft indertijd zijn regering de „totale uitroeiing” in Vietnam afgeraden omdat „er dan niemand meer in Vietnam zal zijn op wie we druk kunnen uitoefenen” en omdat dan de Russen en Chinezen in de oorlog betrokken zouden kunnen raken.

Deze „topgeheime” boodschap van Lodge aan het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, daterend van 15 mei 1964, staat te lezen in één van vier Pentagon Papersdelen, die tot nu toe nog geheim waren. De vier delen zijn nu voor het publiek ter inzage.

Lodge zei onder meer in zijn memo: „Ik geef veeleer de voorkeur aan een selectief gebruik van Vietnamese luchtwapens dan aan een openlijke Amerikaanse aanval waarbij misschien alles wat sinds 1954 is gebouwd in Noord-Vietnam zal worden vernietigd, omdat dit zeker de Chinese communisten in de oorlog zou mengen en misschien ook de Russen”.

Afremend stelt Ch

Met een oude, opgeplapte auto worden Nieuwe auto's worden nauwelijks

... van Troje zijn...
... werkmensstand en mag geen...
... deel uitmaken van de solv...
... DGB... het leidingsg...
... g zal kiezen. Een functionaris van...
... zaker de zijde van de aandeelhou...
... tol dat dit hogere personeel vrij...
... eeld. Verder speelt een belangrij...
... krenmers in twee groepen worden...
... en er zich echter tegen, dat ver...
... personeel werknemer is. Zij ver...
... k ontdekken niet, dat ook het ho...
... e vakbonden in de Bondsrepub...
... banken onontbeerlijk.”
... van de vertegenwoordigers van...
... cht tegen het indertijd mono...
... ten het bedrijf komen, zijn als le...
... s van de werknemers, die van...
... kers in de raden van commissie...
... Vetter. De vertegenwoordi...
... jken — dit vooral geldt voor de...
... tsvreemde elementen” wordt ge...
... ke argument, dat — als van „be...
... ak omhandeld daarbij het...
... GB-ombd Vetter heeft deze uit...
... gedilegerd.
... van buiten naar het bedrijf wor...
... eheid van vakbondsfuncties, han...
... erlijk voor een nieuwe afhanke...
... kelijkheid van werkgevers wordt...
... rd moet worden, dat de oude af...
... lter Scheel verklaard, dat vernin...
... n een rede, van enkele weken ge...
... gen.
... n in de bedrijven wat te zeggen...
... de FDP erop leggen, dat de vakbon...
... ke lader zijn gestegen. Bovendien...
... e personen, die op de maatschapp...
... FDP bevinden zich vooral onder...
... begrijpelijk, want de kiezers van...
... soneel een eigen plaats geven. Dit...
... groten, wat het leidingsg...
... ut in de regering heeft kunnen...
... oewust opereert en die haar ge...
... zezingen van november weer...
... de FDP, die na haar succes bij de...
... chillende opvattingen verbergen...
... lege formule, waarachter zich

schap eigert

Memo uit 1964

VK
302-1-73

Lodge raadde vernietiging Vietnam af

LOS ANGELES, 30 jan. (AP) — Henry Cabot Lodge, de Amerikaanse ambassadeur in Zuid-Vietnam in 1964, heeft indertijd zijn regering de „totale uitroeiing” in Vietnam afgeraden omdat „er dan niemand meer in Vietnam zal zijn op wie we druk kunnen uitoefenen” en omdat dan de Russen en Chinezen in de oorlog betrokken zouden kunnen raken.

Deze „topgeheime” boodschap van Lodge aan het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, daterend van 15 mei 1964, staat te lezen in één van vier Pentagon Papersdelen, die tot nu toe nog geheim waren. De vier delen zijn nu voor het publiek ter inzage.

Lodge zei onder meer in zijn memo: „Ik geef veeleer de voorkeur aan een selectief gebruik van Vietnamese luchtwapens dan aan een openlijke Amerikaanse aanval waarbij misschien alles wat sinds 1954 is gebouwd in Noord-Vietnam zal worden vernietigd, omdat dit zeker de Chinese communisten in de oorlog zou mengen en misschien ook de Russen”.

Kunstenaars in actie voor hulp aan Vietnam

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 30 jan. — Bij de Federatie van beroepsverenigingen voor beeldende kunstenaars heeft zich een werkgroep gevormd die een gerichte continu-actie gaat coördineren voor hulp aan Vietnam.

In de werkgroep zijn een groot aantal vertegenwoordigers van verenigingen en groeperingen vertegenwoordigd. De actie ondersteunt het Medisch Comité Nederland-Vietnam, Centraal actie-centrum in het federatie-bureau in Amsterdam.

Manoeuvre Saigon-bewind mislukt

Bestandscommissies in Saigon bijeengekomen

In Saigon zijn maandag de krachtens het Vietnam-accoord gevormde militaire commissie en de internationale controlecommissie voor het eerst bijeen geweest. De eerste commissie, waarin vertegenwoordigers van Noord-Vietnam, de voorl. revolu-

tionaire regering, Amerika en het Saigon-bewind zitting hebben, vergaderde in een gebouw dichtbij de luchthaven van Saigon.

Pogingen van het Saigon-regiement om twintig afgezanten van de voorl. revolutionaire regering, die met een speciaal vliegtuig uit Parijs waren gekomen te verhinderen in Saigon uit te stappen en aan de besprekingen deel te nemen, mislukten.

De Thieu-klied maakte de eis, dat zij immigratieformulieren zouden invullen, uiteindelijk intrekken. De gearriveerde vertegenwoordigers van de voorl. revolutionaire regering hadden al direct bij aankomst duidelijk gemaakt, dat zij aan deze absurde eis van het Saigon-bewind geen gehoor zouden geven.

In de loop van maandagochtend vertrokken zij vanaf het vliegveld in auto's naar de vergaderzaal.

Voorl. rev. regering veroordeelt schendingen

De voorl. revolutionaire regering van Zuid-Vietnam heeft in een verklaring talrijke schendingen van het bestand gemeld door troepen van het Saigon-bewind. Op vele plaatsen werd door deze troepen het bestand geschonden en werden aanvallen uitgevoerd met bommenwerpers, tanks en pantserwagens. In vele provincies werden bovendien operaties uitgevoerd in gebieden, die bestuurd worden door de voorl. rev. regering, zoals in Thua

Thien, Quang Ngai, Long Thanh, Thu Dau Mo en Tay Ninh. In de verklaring werd verder gezegd, dat de bevrijdingstroepen zich strikt aan het bestand houden, zoals dat zondag van kracht is geworden.

In de verklaring wordt opgemerkt, dat het bijzonder ernstig is, dat na het slaakt-het-vuren vijandelijke troepen — eenheden mariniers — ondersteund door een groot aantal tanks operaties

(Vervolg op pagina 4)

Onthullingen in proces over Pentagon Papers

De Britse regering heeft in 1967 een Amerikaanse geheim agent toegelaten in Chequers, het buitenhuis van de Britse premier, toen de toenmalige premier Wilson en de Sowjetpremier Kosygin daar geheime besprekingen voerden over de oorlog in Vietnam. Dit is vrijdag onthuld tijdens het proces over de 'Pentagon papers', de geheime documenten van het Amerikaanse ministerie van defensie over Vietnam.

De twee verdachten in het proces, Ellsberg en Russo, worden ervan beschuldigd dat ze deze documenten aan de Amerikaanse pers hebben toegespeeld. De rechtbank kreeg tevens te horen dat de Britten een geheim telefoongesprek van Kosygin met Breznjew hebben afgeluisterd. Volgens een van de getuigen in het proces, brigade-generaal Groman, heette de Amerikaanse agent Chester Cooper. De Pentagon-papers verschaffen bewijsmateriaal dat de Britten tijdens deze topconferentie nauw samenwerkten met de Amerikanen.

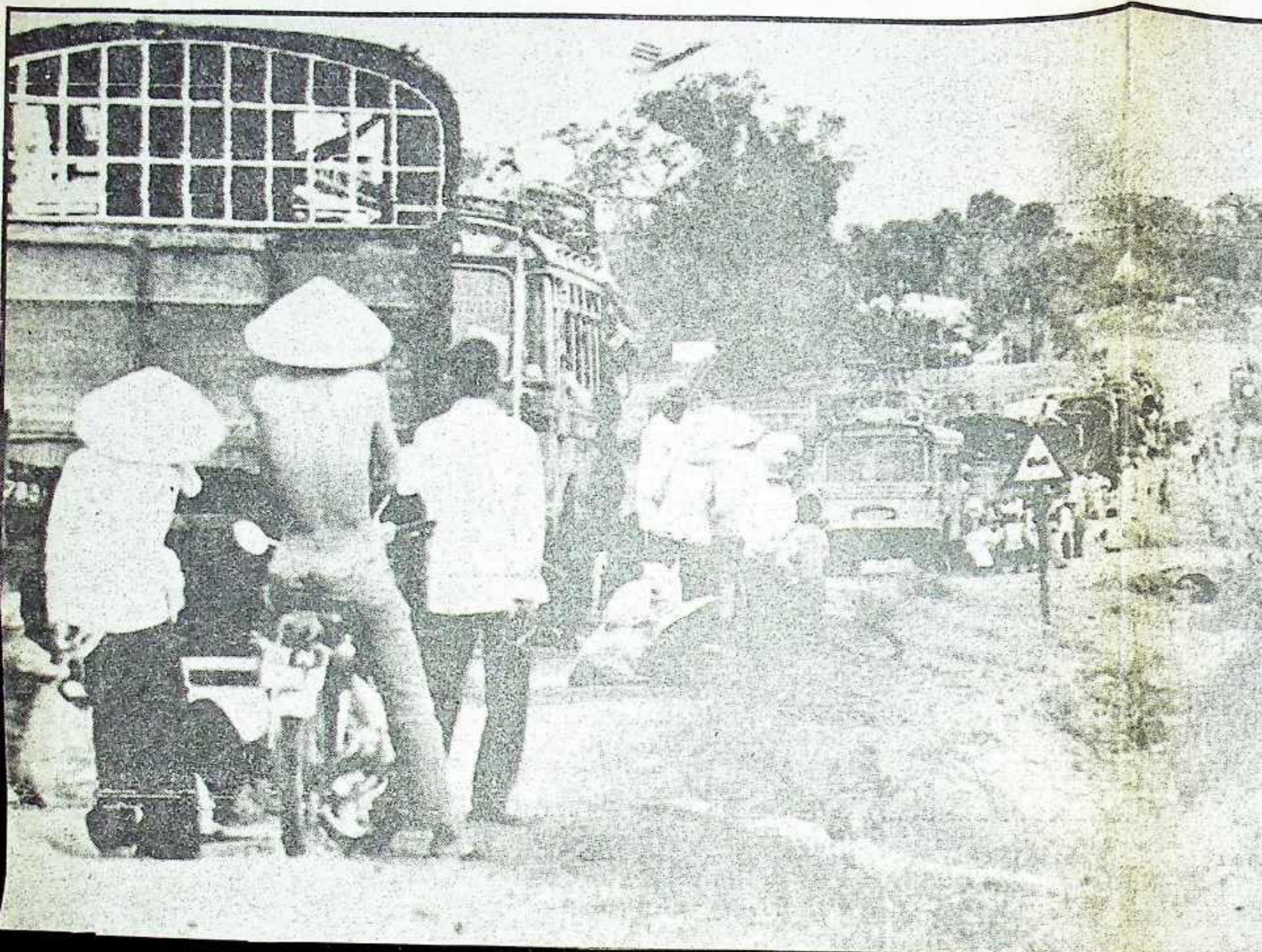
Cooper zat zelfs in een kamer in Chequers te werken aan de ontwerpen die aan de beide voorzitters werden voorgelegd, zo zei Groman. Engeland en de Sowjet-Unie waren voorzitter van de conferentie van Genève over Indo-China van 1954.

Deze nieuwe gegevens zijn afkomstig uit vier delen van de Pentagon-papers die nog niet eerder werden gepubliceerd. Ellsberg verklaarde, dat hij deze stukken nu pas openbaar maakte om te voorkomen dat ze een nadelige invloed zouden kunnen uitoefenen op de Vietnamese vredesbesprekingen.

Wilson heeft de onthullingen in het proces in Los Angeles van de hand gewezen. In een verklaring zegt hij dat Cooper geen spion was, maar in Chequers aanwezig was als speciale afgevaardigde van de Amerikaanse president en in direct telefonisch contact stond met het Witte Huis.

Wilson ontkent dat Cooper op de hoogte was van wat er tussen hem en Kosygin besproken werd en dat hij ook documenten aangaande de besprekingen in handen kreeg. Wilson zegt niet wat Cooper dan wel precies in Chequers deed met zijn directe verbinding met het Witte Huis.

GEVECHTEN NA BESTAND

Ondanks het bestand zijn nog gevechten aan de gang in Zuid-Vietnam, zoals deze foto toont, van een punt op hoofdweg 1, ongeveer 50 kilometer ten noordwesten van Saigon. Het burgerverkeer werd opgehouden tijdens acties tussen de strijdende partijen. Saigon meldde gisteren dat nog twee grote verbindingswegen met Saigon zijn afgesneden, maar dat men vastbesloten is die weer vrij te maken.

Hoopvol contact in Laos

STRIJD NEEMT AF IN ZUID-VIETNAM

Vredesvoorstel in Vientiane

SAIGON/VIENTIANE, 31 jan. (NYT, Reuter, AP, UPI) — Terwijl in Zuid-Vietnam tekenen wijzen op een vermindering van de strijd komen uit Vientiane, de hoofdstad van Laos berichten dat een nieuwe toenadering is ontstaan tussen de neutralistische regering en de Pathet Lao. De regering van Laos heeft dinsdag de linkse nationalisten een ontwerp-overeenkomst voor een wapenstilstand voorgelegd. Beide partijen besloten geheim overleg te voeren en in regeringskringen beschreef men de sfeer als „veel beter“.

De partijen kwamen dinsdag over een twee werkommissies te vormen, een voor politieke en een voor militaire kwesties, onder leiding van hoge autoriteiten. De eerste geheime bijeenkomst wordt mogelijk vandaag al gehouden. Tot dusver werd altijd vergaderd op dinsdag, maar in het verleden werden weinig positieve resultaten bereikt. De delegatie van de Pathet Lao stelde voor behalve op dinsdag nog extra geheime vergaderingen te houden.

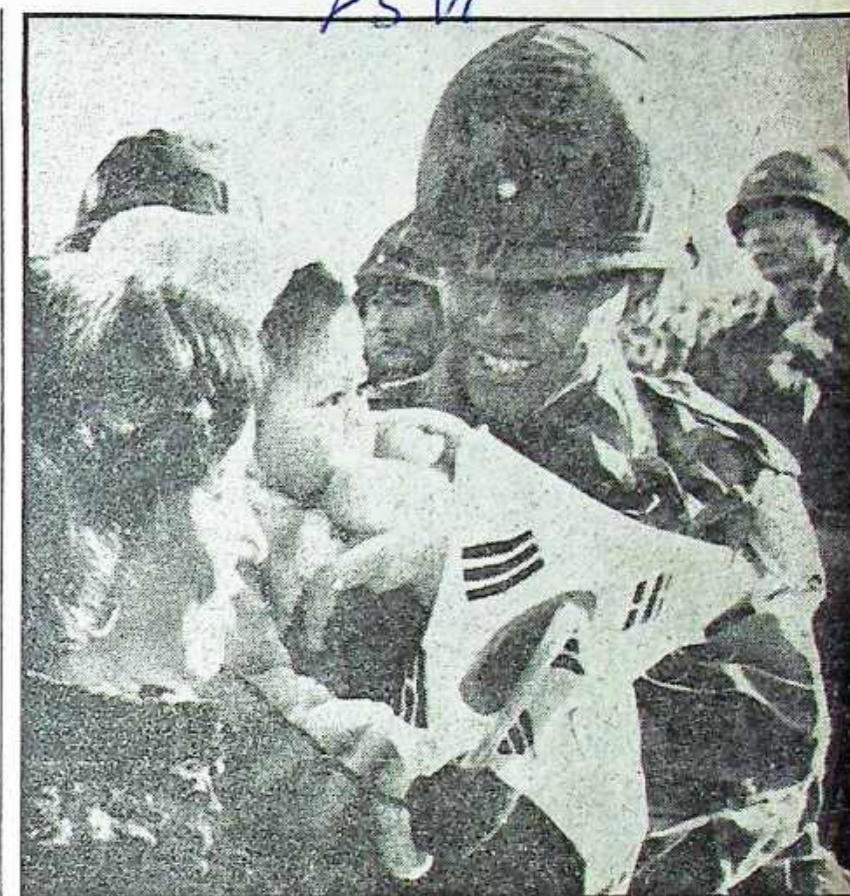
Het bestandsvoorstel van de neutralisten is door de Pathet Lao in studie genomen. Het bevat onder meer een bestand en terugtrekking van alle buitenlandse troepen binnen negentig dagen daarna. Voorts de vorming van een coalitieregering binnen zestig dagen na ondertekening van het akkoord, bestaande uit rechts georiënteerde groepen, de neutralisten en de Pathet Lao.

Deze voorlopige regering zal haar zetel hebben in de koninklijke residentie Loeang Prabang, wat neutraal gebied zal worden. De taak van de voorlopige regering zal zijn algemene verkiezingen te organiseren op een nader te bepalen datum, ter vorming van een nieuwe regering en een nieuw parlement.

Controle

Andere punten in het voorstel der neutralisten zijn: vrijlating van alle krijgsgevangenen samenvallend met de terugtrekking van buitenlandse militairen; een gemeenschappelijke commissie voor controle van het bestand, die zal samenwerken met de oude bestaande internationale controlecommissie opgericht krachtens het Geneefse akkoord van 1962 voor Laos en bestaande uit India, Polen en Hongarije.

De neutralistische premier van Laos, prins Soevanna Phoema heeft in de Thaise hoofdstad Bangkok de verwachting uitgesproken dat er vijftien dagen na het bestand in Vietnam

De eerste Zuidkoreaanse militairen zijn uit Zuid-Vietnam gerepatriëerd. De militairen werden als helden verwelkomd. De foto toont de hereniging van een majoor met zijn vrouw en zoon die de Zuidkoreaanse vlag vasthoudt.

een bestand in Laos komt. De premier die een bezoek bracht aan India en nu in Thailand is wordt morgen terugverwacht in Vientiane. Amerikaanse toestellen waaronder B-52 bommenwerpers gingen gisteren door met bombardementen in Laos.

Strijd geluwd

Dinsdag, de derde dag na het bestand, zijn de gevechten in Zuid-Vietnam sterk afgenomen, aldus heeft het militaire commando in Saigon meegedeeld. Het is echter nog te vroeg om vast te stellen of deze daling zich voortzet.

Vier van de vijf hoofdwegen die Saigon met de rest van het land verbinden en door de tegenpartij werden afgesneden, zijn weer open. Hoofdweg naar het noordwesten is nog onveilig en kan alleen worden bereiden in militair convooi.

Door 765 bestandsschendingen zijn in totaal tot en met gisteren 2.066 Vietnamezen gedood: 1.761 communistische soldaten, 296 Saigon-soldaten en negen burgers, aldus de verklaring van Saigon. Er werden 92 krijgsgevangenen gemaakt.

Amerikaanse autoriteiten hebben bevestigd dat het niveau van de strijd dinsdag sterk is gedaald. Zij maakten verder bekend dat de Amerikaanse militairen in aantallen van ongeveer 400 per dag naar de Verenigde Staten terugvliegen, zodat de terugtrekking van de 21.500 militairen die nog achterbleven ruimschoots binnen de overeengekomen termijn van zestig dagen zal zijn voltooid. Honderden manschappen van de Amerikaanse luchtmacht worden naar Thailand overgebracht.

Het eerste contingent van Zuidkoreaanse militairen is gisteren uit Zuid-Vietnam teruggekeerd. Zij werden als helden verwelkomd door autoriteiten, familieleden en belangstellenden. De groep bestond uit 125 officieren en minderen. De rest van de ongeveer 37.000 Zuidkoreanen, die nog de grootste groep vreemde troepen in Zuid-Vietnam vormen, zullen ook binnen zestig dagen zijn teruggetrok-

ken. Zuid-Korea zond de eerste troepen in oktober 1965. Op het hoogtepunt van de strijd waren er 48.000 Zuidkoreanen.

De internationale bestandscommissie bestaande uit Canadezen, Polen, Hongaren en Indonesiërs kon ook gisteren nog niet in actie komen. Er is weinig kans dat dat vandaag nog mogelijk wordt omdat de militaire controle-commissie van Amerika, Noord- en Zuid-Vietnam en het Bevrijdingsfront nog niet veel hebben kunnen uitrichten vanwege de immigratie-problemen rond de vertegenwoordigers uit Hanoi en van het Front.

Agnew staat pal

Vice-president Spiro Agnew heeft gisteren in Saigon verklaard dat de Verenigde Staten het bewind in Saigon als het enige wettige in Zuid-Vietnam erkennen en het recht niet erkennen van de Noordvietnamese troepen om zich op Zuidvietnamees grondgebied te bevinden. Agnew bezoekt Saigon om Thieu morele steun te geven en na-oorlogse problemen te bespreken.

Agnew toonde zich verder ervan overtuigd, dat alle problemen kunnen worden overwonnen en deed een beroep op alle partijen om „geduld te tonen en een positieve houding aan te nemen“. Pessimisme en een negatieve houding kunnen alleen maar de taak die voor ons ligt ingewikkelder maken,“ aldus Agnew.

Mevrouw Gnoejen Thi Binh, minister van buitenlandse zaken van de Voorlopige Revolutionaire Regering heeft gisteren in Parijs verklaard, dat zij er van overtuigd is dat er een blijvende vrede zal komen in Zuid-Vietnam zodra de regering in Saigon zichzelf heeft gezuiverd van „reactionaire krachten“. Deze reactionairen zijn vóór oorlog en onderdrukking, aldus mevrouw Binh die er aan toevoegde: „Ik geloof dat deze krachten meer en meer worden geïsoleerd en zelfs tegenstand ondervinden van leden van het bewind en het leger in Saigon“.

De morele nederlaag van Amerika

De Groene
31 jan '73

In Vietnam is op papier een wapenstilstand gesloten en de vraag is, welke gevolgen deze zal hebben voor de Verenigde Staten zelf. Op korte termijn zijn er enkele opmerkelijke reacties, bijvoorbeeld een daling van de koersen in Wallstreet. Er is uitgerekend dat de strijd in Indo-China aan een miljoen mensen werk verschaft. De oorlogswinsten zullen verminderen. Maar de defensiebegroting wordt elk jaar verhoogd, de bouw van vliegtuigen, raketten en zogenaamde anti-raketten gaat intensief voort. Daarbij komt de druk op de bondgenoten, in West-Europa en op Japan, om zelf financieel meer bij te dragen tot de gemeenschappelijke militaire spanningen, en stellig zullen ze worden aangespoord, meer oorlogsmateriaal te kopen in de Verenigde Staten.

Iets anders is dat de positie van de dollar steeds meer verzwakt is. Opnieuw wordt de waarde daarvan bedreigd. De Amerikanen hebben namelijk sinds 1964 twee dingen tegelijk gedaan: zij hebben aan de oorlog in Indo-China 140 miljard dollar besteed, het onvoorstelbare bedrag van 450 000 miljoen gulden. En tegelijk hebben zij hun beleggingen in andere werelddelen enorm verhoogd. Nu zijn die investeringen wel winstgevend, maar de export van zoveel

dollars (in Europa zwerven er zo'n 50 000 miljoen rond) drukt natuurlijk de waarde daarvan. In Amerika zelf moet dit leiden tot verdere inflatie, te meer omdat de controle op prijzen en lonen is opgeheven. Prijsverhogingen bedreigen het meest de armste bevolkingsgroepen maar Nixon heeft zaterdagavond duidelijk gezegd, dat ze geen ondersteuning hebben te verwachten van de regering. Ze moeten zichzelf maar helpen. Het is begrijpelijk dat er een toename wordt verwacht van de sociale onrust. Als de oorlog in Vietnam werkelijk eindigt zal pas goed blijken, wat deze aan Amerika heeft gekost.

Maar belangrijker moet de morele kater zijn. Waarvoor zijn die fantastische bedragen uitgegeven, 55 000 Amerikanen gedood en 300 000 gewond, minstens drie miljoen Vietnamese burgers op gruwelijke manier vermoord? De zogenaamde haviken, de onverzoenlijke vechters tegen het communisme, lezen nu dat Nixon zegt dat hij de onafhankelijkheid, onschendbaarheid en zelfs eenheid van Vietnam erkent. Er wordt zelfs niet meer gesproken over de aanwezigheid van Noordvietnamese troepen in het zuiden, en deze aanwezigheid was aangevoerd als de hoofdoorzaak van de Amerikaanse interventie, namelijk om

het zuiden te beschermen. Zo wordt het hele motief van de oorlog schijnbaar verloochend. Maar daartegenover moeten de idealisten zich schamen over de ontzaglijke huichelarij van zulke stellingen, want tegelijk wordt de Amerikaanse vazal Thieu in staat gesteld met een enorme bewapening en Amerikaanse adviseurs zijn tirannie voort te zetten in de gebieden die hij beheerst. Het beleid van Nixon is onwaarschijnlijker dan ooit.

Daar komt nog iets bij. Vietnam is een proefterrein geweest om te bestuderen op welke manier in een minder ontwikkeld land guerrillastrijders konden worden gedood, die de steun hadden van de bevolking. Die bevolking zelf moest worden verplaatst naar militair bewaakte dorpen en concentratiekampen, of ze moest evenzeer worden gedood als de rebellen. Op die manier werden mensen persoonlijk tot militaire objecten. Fragmentatiebommen, stikgassen, precisiebommen om ziekenhuizen en woonwijken te verwoesten, ze zijn allemaal beproefd. Van de kant der Amerikaanse overheid is er geen blijk van schaamte of spijt over zulke oorlogsmethoden. Tal van arme en kleine volken zullen tot de conclusie komen, dat Amerika niet in staat was, een klein en zwak Azia-

tsisch volk te overwinnen. Maar juist omdat de Amerikaanse leiders zulk een verlies aan prestige vrezden, houden ze alle genoemde afschrikwekkende strijdmiddelen in reserve, om die toe te passen op andere volken, die de Amerikaanse voogdij moe zijn. Burgers, vee, akkers kunnen elders opnieuw worden verwoest. Zaterdag heeft Nixon gezegd: 'Als Amerika er niet was zouden de kleine naties in verschrikking leven.' In elk geval is bewezen dat ze verschrikkingen kunnen beleven dóordat de Verenigde Staten er zijn! Bij de komende generaties zal het beeld van Amerika lange tijd overeenkomen met dat van Hitler-Duitsland, de naam Vietnam zal de klank hebben van Auschwitz. De 'eervolle vrede' van Nixon zal het beeld oproepen de doodse kraters, de onbewoonbaar geworden provincies en de vernielde dorpen van Vietnam. Hoe raakt Amerika ooit dit beeld van zijn wezen kwijt? Miljoenen Amerikanen van goede wil zijn daardoor ontredderd. We hebben het gezien bij de demonstraties tegen de oorlog. We hebben het gezien in de strijdkrachten zelf: de degeneratie van de soldaten, die wisten dat zij ingezet werden om weerloze volksgroepen te doden. Nu eens vervielen zij tot het barbarisme van My Lai, dan weer tot de harde onverschilligheid van de moordende piloten. En in nog meerdere mate zochten ze vergetelheid in verdovingsmiddelen of in drugs, die de angsten moesten

opheffen, om niet te spreken van de mateloze prostitutie. Soms barstten de onlustgevoelens uit in het schieten op de eigen officieren en in muiterij van negers op de vloot. De gevolgen van de ervaringen, de berichten, de films en de televisiebeelden over Vietnam zullen tegenstrijdig zijn: ze kunnen de misdadigheid verontschuldigen, als een regering zelf zo misdadig is. Maar ze kunnen ook de geest van humanitair verzet en de progressieve oppositie doen toenemen. Vrij zeker zullen de innerlijke tegenstellingen groeien. Maar Nixon heeft al duidelijk aangekondigd dat hij daartegen krachtig zal optreden, als handhaver van het gezag, van wet en orde. Onder zijn leiding zal het zogenaamde industrieel-militaire complex zich opmaken, het bestaande systeem te verdedigen. Zijn verachting voor de armen, in zijn eigen land en in andere werelddelen, is even groot als zijn minachting voor het Amerikaanse parlement, of voor de openbare mening. Sinds 5 oktober, toen hij zijn laatste persconferentie gaf, heeft hij geen enkele van zijn daden toegelicht of verdedigd. En zijn laatste daad, het aanvaarden van een bestand in Vietnam, is een stap in de duisternis. Amerika beleeft een van de diepste morele en politieke crises van zijn bestaan. En indien er iets angstwekkends is, dan is het wel zo'n superstaat tot voornaamste bondgenoot te hebben.

A. L. CONSTANDSE

Voor Vietnam 31 j m

DE landelijke actie Heel Vietnam blijkt niet te willen opleveren wat de organisatoren er van verwacht hadden.

„Het weer werkte niet mee,” verklaarden ze vorige week na de eerste oproep, toen er ondanks nationaal klokgebeier nog geen fractie was binnengekomen van wat Willem Duys met één huilerige toespraak voor verkouden ijsberen in het zuidelijk poolgebied zou hebben opgehaald.

Ik vond dat een genant smoesje.

Sommige televisierecensenten — de blinde zieners van de 20ste eeuw — zochten het meer in de matheid van de presentatie: hun kritiek kwam er op neer dat het Rode Kruis beter een huilbui van Mies of Willem had kunnen uitzenden, want dan had de kassa gerinkeld.

Eigenlijk nog genanter.

Heeft dan niemand gezien wie daar vrijdagavond als woordvoerder van de actie voor het scherm zat?

Ik wel.

Het was P. S. J. de Jong, in wie ik onmiddellijk de premier herkende van het Nederlandse kabinet dat er in mei 1971 als de kippen bij was om begrip te tonen voor uitbreiding van Amerikaanse oorlogsmisdaden in Cambodja. Een opzitter en pootjesgever. Ambtsgeenoot en geestverwant van Joseph Luns die drie maanden geleden een gat in de lucht sprong omdat Nixon was herkozen als president van de Verenigde Staten, en MacGovern — een engerd die vrede wilde in Zuidoost-Azië — geen poot aan de grond had gekregen.

Die P. S. J. de Jong, M'n gehoor gaat misschien achteruit, maar m'n reuigen is nog goed.

Noem dat maar een matte presen-

tator — ik noem dat, in dit verband, de meest leugenachtige presentatie die ik ooit op televisie heb waargenomen.

„Maar dat ziet u toch helemaal verkeerd,” hoor ik achter in de zaal een beschaafd iemand interrumpen — „tenslotte is er nu vrede, en nu gaat het er vooral om de lijdende Aziatische medemens te helpen in zijn vreselijke nood.”

Ja mevrouw, ik dacht wel dat u dat zou zeggen.

En ik wou u wat terugzeggen.

Heeft u in de afgelopen week wel eens gekeken naar reportages uit gebombardeerde steden en dorpen in Noord-Vietnam? U kunt ze bijna niet gemist hebben — al heeft u nog zo gestalmd van Mannix naar Peyton Place en van Zeskamp naar Ail in 'the Family. En is u wel eens iets opgevallen aan het spraakgebruik van de mensen die door die bombardementen waren getroffen? Kinderen van negen jaar of volwassen mannen — moeder dood, kinderen dood, vrouw verminkt, huis kapot, het doet er niet toe: onbegrijpelijke ellende alom. En nooit hoorde je die mensen in hun doffe, afgrijzelijke wanhoop ach en wee gillen, altijd las je in de ondertitels zoets ontnuchterends als: „Dat mijn hele familie is uitgemoord en alles wat mij dierbaar was is vernietigd, stemt mij bitter jegens de agressors van de imperialistische krachten in de USA.” Gek hè, mevrouw? Zo praten normale mensen in Coronation Street nooit hè? Die Vietnamezen moeten wel heel erg geïn-docrineerd zijn door het communisme, nietwaar? Dat ze in hun puurste emoties nog niet eens godverdomme mogen zeggen, of niet soms? Nou ja, godverdomme natuurlijk niet, want

dat je een christelijke vloek, en alle miserie en verdorvenheid ten spijt zijn het daar heidenen beleven. Heidenen met een soort ideaal, dat moet je ze nageven. U en ik weten weliswaar dat het een zeer verkeerd ideaal is waar geen bliksem van terecht zal komen, maar ja, dat zeiden ze omstreeks het jaar nul misschien ook wel van de boodschap die Petrus en Paulus zo nodig over de Middellandse Zee riepen, dus wat dat betreft hebben we allemaal boter op ons hoofd, mevrouw. En ik respecteer uw gevoelens van erbarmen, hoor, en ik vind het geweldig dat u honderd gulden op gironummer 777 heeft gestort, en ik hoor u verzuchten dat het zaliger is te geven dan te ontvangen. Maar vindt u het erg als ik zeg dat zo'n zinnetje me ontzettend doet denken aan de zinneties van Vietnamese vrouwen die bij het verkooft de lichaam van hun baby uitroepen dat zij een gevoel van weerzin tegenover de vreemde indringers niet kunnen onderdrukken?

Wat ik alleen maar zeggen wil, mevrouw, dat is dat het Vietnam dat wij moeten helpen geen boodschap heeft aan de christelijke sentimenten die zich nu hebben meester gemaakt van u, en P.S.J. de Jong en het a-politieke Rode Kruis. Want vanuit diezelfde christelijke sentimenten zijn die mensen dertig jaar lang gemarteld, gemaltraiterd en met uitroeiing bedregd zonder dat u, of P.S.J. de Jong of enige andere haan er naar gekraaid heeft. Wat die mensen nodig hebben, mevrouw, dat zijn heel concrete zaken: medicijnen, verband, serum, chirurgentuis, operatiemateriaal — en het zal ze een rotzorg zijn of we er een christelijk, een moreel of een politiek stempel op drukken. Als ze het maar krijgen.

Gelukkig is er in Nederland een comité dat daarvoor kan zorgen.

JAN BLOKKER

KUNSTENAARS

VOOR VIETNAM

Een groep kunstenaars, vertegenwoordigers van beroepsverenigingen en individuele kunstenaars, heeft een oproep uitgegeven om te komen tot een grote actie van alle kunstenaars voor hulp aan Vietnam. Voorlopig wordt o.m. gedacht aan financiële acties ten behoeve van allerlei communicatie-apparatuur, waaraan in Noord-Vietnam en de bevrijde gebieden van Zuid-Vietnam grote behoefte bestaat.

De oproep luidt als volgt: 'Een werkgroep van kunstenaars uit verschillende groeperingen hebben het initiatief genomen kunstenaars en kunstenaarsverenigingen op te roepen tot gerichte en continue actie voor Vietnam. In nader overleg zal op korte termijn een aantal specifieke projecten worden gekozen, waarmee kunstenaars op hun eigen terrein daadwerkelijk aan de hulpverlening kunnen bijdragen. De werkgroep zal de actie coördineren en roept daarnaast op tot steun aan het Medisch Comité Nederland-Vietnam. Daarbij gaat de werkgroep uit van de volgende standpunten: Onmiddellijke vrijlating van alle politieke gevangenen in Zuid-Vietnam; Erkenning van de regering van de Democratische Republiek Noord-Vietnam; Erkenning van de voorlopige revolutionaire regering van Zuid-Vietnam'. Gewezen wordt op de betekenis van het Amsterdamse raadsbesluit over de hulp aan Hanoi. De werkgroep bestaat uit: Louis Andriessen (componist), L. Boyez (afd. mime Theaterschool), Rob Brandes (beeldend kunstenaar), K. v. Bennekom (vzr. Fotografen GKF), Ruud Bishoff (cineast, Skrien), M. Ferares (NTB), Hesselius (beeldhouwer, Ned. Kring v. Beeldhouwers), Solm Hofman (vzr. afd. A'dam BBK), J. Kassies (direct. Theaterschool), Johan v.d. Keuken (cineast), André Lamoth (fotograaf), Jan v. Lieshout (tekstschrijver), Gerard Lingbeek (NTB), Marcelle Meuleman (toncelgr. Sater), Wim Nabben (BMB), A. Reemer (seccr. BBK), Leonie Schimmelpennink (Werktheater), Harry Visser (vzr. BBK), Frits Vogels (afd. mime Theaterschool), Dick van 't Wout (BBK, docent Rietveld Akademie), The Family (Lodewijk de Boer, Huib Broos, Gees Linnebank, Cocki Boonstra, Martine Crefcoeur).

Family voor Vietnam

succes

De verkoop van affiches en collecte voor het Medisch Comité door leden van The Family, afgelopen week in theater De Brakke Grond in Amsterdam, is een groot succes geworden. Iedere avond hebben de spelers en andere medewerkers tijdens de pauze van de voorstellingen onder de bezoekers affiches verkocht en geld opgehaald. Op zes avonden werd op deze manier duizend gulden door de bezoekers gegeven voor hulp aan Vietnam.

VIETNAM

(Vervolg van pagina 1)

de gezamenlijke militaire commissie zijn een reeks technische en procedurekwesties aangesneden. De commissie bevindt zich nog in Saigon en heeft nog niet de verschillende posten in het land ingenomen.

Na optreden van de controlecommissie moesten de Thieu-autoriteiten gisteren opnieuw officieren van Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering toegang verschaffen. De delegaties van respectievelijk vijftig en veertig man hadden 20 uur in een vliegtuig moeten bivakkeren, omdat het Thieu-bewind weer kwam aandragen met een poging om hen 'immigratie-papieren' te laten invullen.

Ook op ander vlak werpt Thieu moeilijkheden op bij het uitvoeren van de overeenkomst. Het regiem weigert om passende voorzieningen te treffen voor de vertegenwoordigers van Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering. Zo zouden slechts de delegatieleiders kunnen beschikken over een auto met veiligheidsvoorzieningen.

Radio-Saigon heeft zijn leugencampagne tegen de vrijheidsstrijders verder verscherpt en probeert nu zelfs de patriotten te beschuldigen van de hoge en stijgende voedselprijzen in Saigon. Terwijl het voor iedereen duidelijk is dat de woekerprijzen veroorzaakt worden door de corruptie van het Thieu-regiem met zijn vele verbindingen met de zwarte handel, zegt radio-Saigon nu na dat er voedselgebrek is omdat een reeks hoofdwegen is afgesneden...

Ook probeert radio-Saigon voortdurend de bestandsschendingen van het marionettenleger goed te praten. Daarbij wordt een verdraaide voorstelling van zaken gegeven, alsof notabene het Saigon-leger het bestand zou moeten 'controleren', in plaats van de gezamenlijke militaire commissie.

Internationale conferentie

In Parijs wordt aangenomen dat de internationale conferentie over Vietnam in de Franse hoofdstad zal plaatsvinden. De conferentie zal binnen 30 dagen bijeen moeten komen en dient de overeenkomst te garanderen en zich in te zetten voor vrede in Indo-China.

De Noordvietnamese minister van buitenlandse zaken Nguyen Duy Trinh zei dat 'we Parijs hebben voorgesteld. Deze zaak moet worden besproken en tot overeenstemming worden gebracht door alle betrokken partijen.'

Mevrouw Binh verklaarde dat ze in Frankrijk zal blijven tot de conferentie belegd is. Ze noemde het 'waarschijnlijk' dat deze in Parijs gehouden gaat worden.

Als datum is van Amerikaanse zijde 26 februari voorgesteld.

In Saigon is gisteren de Amerikaanse vice-president Agnew temidden van scherpe veiligheidsmaatregelen aangekomen. Hij zal besprekingen voeren met Thieu en ook bezoeken afleggen aan de regiems in Cambodja, Thailand, Laos, Singapore, Indonesië en Maleisië.

Het Pentagon in Washington heeft toegegeven dat Amerikaanse vliegtuigen nog steeds bombardementen uitvoeren in Laos. Een woordvoerder

Chicanes van Thieu rond aankomst leden
gezamenlijke commissie

Protest Noord-Vietnam tegen inbreuken op bestand

31 januari 1971

Noord-Vietnam heeft in een verklaring van het ministerie van buitenlandse zaken scherp gereageerd op bestandsschendingen en op de chicanes van het Thieu-regiem in Saigon, waardoor de gezamenlijke militaire commissie gehinderd wordt om haar taak op te nemen. Hiertegen richtte zich ook de voorlopige revolutionaire regering.

Een woordvoerder van Thieu verklaarde gisteren in Saigon dat de troepen van het marionettenregiem 'de grote wegen tot elke prijs zullen zuiveren', waarmee klaarblijkelijk bedoeld wordt dat aanvallen worden beoogd op stellingen van het bevrijdingsleger. Zulks in flagrante tegenstelling tot het accoord.

De internationale controlecommissie heeft zijn eerste bijeenkomsten gehouden. In afzonderlijke bijeenkomsten met de verschillende leden van

(Vervolg op pag. 4)

Aanvallen op bevrijde gebieden

In de verklaring, die door radio-Hanoi werd omgeroepen, wordt gezegd dat 'de VS en de regering in Saigon de voorzieningen schendt van de overeenkomst door aanvallen uit te voeren op een reeks bevrijde gebieden'. Verder wordt gezegd dat Amerika en het Saigon-regiem ernstig inbreuk maken op de overeenkomst die ze juist getekend hebben door 'moedwillig moeilijkheden te veroorzaken voor de leden van de gezamenlijke militaire commissie van Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering door hen de toegang te ontfangen tot de zetel van de commissie, waarmee de bijeenkomst en de correcte uitwerking van het bestand vertraagd wordt'.

Noord-Vietnam en de voorlopige revolutionaire regering, zo vervolgt de verklaring, zullen de bepalingen van het bestand nauwgezet naleven en eisen dat de VS en de regering in Saigon hetzelfde doen.

Schending van het bestand door Thieu-troepen vond plaats ten zuiden van de Cau Viet, in het district Thieu Phong van de provincie Quang Tri en in tal van andere bevrijde gebieden in Thau Thien, Binh Dinh, Tay Ninh en andere provincies in heel Zuid-Vietnam, aldus de verklaring. In de delta van de Cua Viet, even ten zuiden van de gedemilitariseerde zone, veroverden mariniers van het huurlingenleger, gesteund door tanks, een basis van het bevrijdingsleger.

De bevrijde gebieden in Zuid-Vietnam strekken zich uit tot vlak bij de hoofdstad. Het dorp Long Binh, 25 kilometer ten noordwesten van Saigon, is er thans, openlijk, het bewijs van: de vlag van de voorlopige revolutionaire regering boven de huizen.

Exit 'Heel Vietnam'

De actie 'Heel Vietnam' is een volslagen fiasco geworden. Enkele honderdduizenden guldens werden opgehaald terwijl men op een 15 tot 20 miljoen gerekend had. Een groot aantal kerken ging niet eens open, waar ze wel open waren stonden vaak twee collectebussen, in het stadhuis van Amsterdam, toch een stad met meer dan 800.000 inwoners, kwamen niet meer dan 3 mensen hun giften brengen. De poging van de organisatoren om zich zonder enig overleg en met uitsluiting van de Nederlandse Vietnambeweging, het Medisch Comité Nederland-Vietnam voorop, voor eigen doeleinden van de emoties bij een bestand meester te maken, faalden jammerlijk.

Men haalde oudpremier De Jong voor de beeldbuis. Een onthullender keuze hadden de organisatoren niet kunnen doen: de filmbeelden toonden Amerikaanse bombardementen, Amerikaanse ontbladeringsacties, etc. Tegen deze achtergrond werden zoetgevooisde woorden gesproken door iemand die als enige premier in Europa 'begrip' wist op te brengen voor de Amerikaanse inval in Cambodja. Werd hulp gevraagd die — zie de Groene van 20 jan. jl. — mede gaat dienen om het Thieubewind langer in het zadel te houden.

Een cynischer en beschamender vertoning is niet makkelijk denkbaar.

Ondanks alle officiële faciliteiten, open raadhuisen, gevorderde zendtijd, etc. (faciliteiten waarover een bona fide actiegroep, zelfs het MCNV tot nu toe, niet beschikt) werd 'Heel Vietnam' door het publiek verworpen. Dat is een belangrijke overwinning van politiek inzicht op politieke oplichterij.

Exit 'Heel Vietnam' dus. Men zou er verder het zwijgen toe kunnen doen ware het niet dat de afgelopen weken in meer dan tien plaatsen collectes voor het MCNV zijn geweigerd.

Ondanks verzekeringen van het Rode Kruis dat het geenszins de bedoeling was om het MCNV in de wielen te rijden blijkt een schrijven naar de gemeentebesturen te zijn gericht om voortaan alleen nog maar vergunningen voor 'Heel Vietnam' uit te geven.

Dat schrijven is uitgegaan van het Centraal Archief en Inlichtingen Bureau inzake het Inzamelingswezen, een in de Amsterdamse Vondelstraat gevestigde instelling die geheime adviezen aan de gemeenten verstrekt. Deze adviezen zijn o.h.a. zeer éénduidig: tegen de Wereldwinkels, tegen het MCNV, tegen alles wat maar een beetje progressief is.

In de weigeringsbrieven die de

groepen die voor het MCNV aan de gang willen op dit moment ontvangen is een argumentatie te vinden die volledig parallel loopt aan die welke het Rode Kruis gebruikt als rechtvaardiging van het uitsluiten van het MCNV aan de actie 'Heel Vietnam'.

Gezegd wordt nl. dat er naast het MCNV ook een stichting Medisch Comité Zuid-Vietnam bestaat (een clubje waarvan nog nooit iemand enige activiteit gemerkt heeft en dat misschien met het uitsluitende doel het MCNV in de wielen te rijden is opgericht). Dat er nu ook de actie 'Heel Vietnam' bestaat en dat het gemeentebestuur daar de voorkeur aan geeft.

Daarbij wordt dan vermeld dat het Rode Kruis de belangrijkste partner in 'Heel Vietnam' is en dat dat Rode Kruis internationaal ter waarde van tientallen miljoenen aan hulp naar Vietnam heeft gestuurd waarvan twee derde naar Noord-Vietnam.

Deze argumentatie is in hoge mate bedriegelijk.

Als we naar de bedragen van het Internationale Rode Kruis kijken dan blijkt daarin ook opgenomen te zijn bedragen die nationale Rode Kruisverenigingen direct naar Vietnam gestuurd hebben.

Aangezien de Oosteuropese Rode Kruis organisaties op grote schaal hulp aan Noord-Vietnam bieden is het zeer wel mogelijk dat 80-90% van de hulp van hen afkomstig is. M.a.w. de mededeling dat het Internationale Rode Kruis op zo grote schaal hulp biedt aan Noord-Vietnam is in hoge mate betwistbaar.

Zoals het gebracht wordt komt het er op neer dat omdat de Russen zoveel via hun Rode Kruis geven dat een argument is tegen collectes hier voor het MCNV... barrer en bozer kan het niet!

Dat Centraal Archief werkt in het diepste geheim en weigert enige verantwoording van zijn adviezen af te leggen. We zagen een schrijven aan de gemeenten waarin zelfs gevraagd werd niet te vermelden dat de inlichtingen van het Archief afkomstig waren.

De adviezen van dit Centraal Archief ademen een ultrareactionaire mentaliteit.

Daarvan zijn, vaak zonder dat zij het weten, talloze groeperingen en organisaties de dupe. Het wordt de hoogste tijd dat deze beerput aan de Vondelstraat eens wordt schoongemaakt. Als de pijnlijke affaire 'Heel Vietnam' mede daartoe zal leiden is er tenminste één positief gevolg van deze onverkwikkelijke episode die de broodnodige hulpverlening aan Vietnam via het Medisch Comité Nederland Vietnam (pg. 1090400 te Amsterdam) ever in gevaar dreigde te brengen, uit voortgekomen.

Na-oorlogse perspectieven in Indochina

Politieke en economische hergroepering in Zuid-Oost Azië

31-7-73 W

Nu de Akkoorden getekend zijn is het mogelijk — zonder daarbij overigens de moeilijkheden te onderschatten die het zal kosten de akkoorden ook werkelijk uitgevoerd te krijgen — te kijken wat de consequenties van een vrede in Vietnam voor de rest van Zuid-Oost Azië en zelfs voor Azië in zijn geheel zullen hebben. Er bestaat geen twijfel dat een regeling in Vietnam een beslissende factor zal blijken bij de topsprekingen die reeds tussen de Pathet Lao en de regering in Vientiane in Laos gaande zijn. Een strikte naleving van de Akkoorden zal ongetwijfeld leiden tot een snelle ineenstorting van het marionettenregime van Lon Nol in Cambodja, een regime dat tot nu met moeite in Phnom Penh en een paar provinciale hoofdsteden in het zadel werd gehouden door de Amerikaanse luchtmacht en de troepen van Saigon. Vrede in Vietnam is de sleutel tot vrede in geheel Indochina.

Een belangrijke factor in de na-oorlogse situatie in dit gebied zal zijn dat het beëindigen van de oorlog in Vietnam de uiteindelijke doodsteek voor de Zuid-Oost Aziatische Verdrags Organisatie (ZOAVO) betekent, het onnatuurlijk kind van het ultra-reactionaire wereldbeeld van John Foster Dulles. Onder het kruisvaardersbanner van het een 'halt toeroepen aan het communisme' werd de ZOAVO opgericht als een militair-

Desondanks vervulde de ZOAVO nooit de rol die Dulles haar had toegedacht.

Het is tekenend voor de dingen die komen gaan dat een paar dagen nadat het Ontwerpakkoord over de beëindiging van de oorlog en het herstel van de vrede in Vietnam bekend was gemaakt de vice-voorzitter van de Nationale Executieve Raad in Thailand, generaal Prapas Charusatharia, aankondigde dat wanneer het akkoord eenmaal in werking zou treden, Thailand — het land waar het hoofdkwartier van de ZOAVO gevestigd is — zich uit deze organisatie zou terugtrekken en weer zou terugkeren tot zijn 'vroegere neutralistische politiek'. Dank zij binnenlandse oppositie werden de troepen uit de Philippijnen, Australië en Nieuw Zeeland reeds in de jaren 1971 en 1972 teruggetrokken. Op 25 november 1972 kwam in Nieuw Zeeland voor de tweede maal in 25 jaar een Labour-regering aan de macht en de nieuwe premier maakte onmiddellijk Nieuwzeelands terugtrekking uit de ZOAVO bekend. Een week later werd in Australië voor het eerst in bijna 25 jaar een Labour-regering gekozen die terugtrekking uit de ZOAVO op haar verklezingsprogramma heeft staan. Dit zijn allemaal voortekenen van een nieuwe wind in Zuid-Oost Azië die een verdergaande impuls zal krijgen wanneer de vrede eenmaal werkelijk 'uitbreekt'. Het einde is nabij van de volkomen onnatuurlijke relaties die Zuidoost-aziatische buurlanden zijn opgedrongen onder Dulles' motto van 'Aziaten bestrijden Aziaten' en de vrijwel identieke Nixon-doctrine

aannemen dat er neutralistische, links van het centrum-regeringen zullen komen in Zuid-Vietnam, Cambodja en Laos en dat Noord-Vietnam voort zal gaan zijn socialistische systeem te ontwikkelen als lid van het socialistische kamp. Tussen deze vier eenheden zullen er steeds nauwere politieke en economische betrekkingen ontstaan. (Zou Nixon vier jaar eerder tot een vredesregeling zijn gekomen dan zouden er neutralistische regeringen met een centrumkarakter zijn geweest in Laos en Cambodja. In plaats daarvan koos hij er voor de revolutionaire krachten te versterken door een invasie tegen hen te ondernemen.) De aantrekkingskracht van het neutralisme zal voor Thailand vrijwel onweerstaanbaar zijn. Als generaal Prapas nu al praat van een terugkeer naar Thailand's 'vroegere neutralistische' politiek dan komt dat omdat er een steeds sterkere stroming voor neutralisme bestaat onder de stedelijke intellectuelen en de nationale bourgeoisie die in neutralisme de beste basis ziet voor het normaliseren van betrekkingen met Thailand's bureaus — waaronder de Volksrepubliek China. Dat is de enige realistische formule om een totaal politiek en economisch isolement van Thailand ten opzichte van de buurlanden China, Burma, Cambodja en Laos — en (van het officieel neutrale) Maleisië — te voorkomen.

Boeddhisme als verzoenende kracht

In Zuid-Vietnam, Cambodja, Laos,

hun heroïsche strijd en hun zware offers zou het neo-kolonialistische tij in Zuid-Oost Azië nooit een halt toegeroepen zijn en zou het in het andere gebieden aan de winnende hand zijn.

Economische samenwerking

In het zeven-punten vredesplan voorgesteld door de Voorlopige Revolutionaire Regering van het NBF op 1 juli 1971 — en de essentie daarvan is in de nu gesloten overeenkomst behouden — wordt in punt 5 gezegd dat Zuid-Vietnam naast het volgen van een politiek van vrede en neutraliteit 'economische en culturele betrekkingen zal aangaan met alle landen, samenwerking van buitenlandse mogelijkheden zal aanvaarden met betrekking tot de ontginning van de natuurlijke rijkdommen van Zuid-Vietnam, van ieder land economische en technische hulp zal aanvaarden als er geen politieke voorwaarden aan verbonden zijn en deel zal nemen in regionale plannen voor economische samenwerking'.

Die laatste zin is waarschijnlijk van vergaande betekenis voor de opbouw van een levensvatbaar economisch blok in Zuid-Oost Azië dat vrijwel zeker banden zal hebben met Noord-Korea, het land dat, met uitzondering misschien van Japan, de grootste industriële produktie per hoofd van de bevolking heeft in geheel Azië. Het is zeer goed mogelijk dat Europese invloed — met uitzondering van enige economische samenwerking met Frankrijk en Zweden — af zal nemen. Zodra Noord-Vietnams

aan de hand van deze criteria. De volkeren van Indochina hebben niet zo heldhaftig voor hun politieke onafhankelijkheid gevochten om de basis gelegd te zien voor het verlies van hun economische zelfstandigheid. Tanaka ging waarschijnlijk te ver toen hij verklaarde dat 'geen oplossing van de problemen in de regio denkbaar is zonder deelname van Japan'. Maar als Japan het basisprincipe van economische hulp zonder politieke voorwaarden aanvaardt dan kan het een machtige bijdrage leveren. Op dit punt werd de nadruk gelegd in een recent interview dat premier Pham Van Dong gaf aan de journalist van de Japanse krant Asahi Shimbun. Hij zei dat in dat Noord-Vietnam 'bereid was uitwisselingen op het gebied van economische ontwikkeling, wetenschap en technologie en cultuur te bevorderen' tussen de DRV en Japan.

De recente toenadering tussen Japan en de Volksrepubliek China past ook in het patroon van de economische 'Aziatisatie' van de regio. Aziaten begrijpen elkaars behoeften en houden daarmee rekening in hun economie. Het weggeven van de Vietnamoorlog verlaagt allerlei barrières voor vormen van regionale economische samenwerking die ondenkbaar waren zolang de oorlog voortduurde. Economische hulp van de socialistische landen zal grootscheeps zijn, met name voor Noord-Vietnam.

China's invloed

Hoe de nieuwe ontwikkelingen de geo-politieke situatie in Azië zullen gaan beïnvloeden is moeilijk te voorspellen. In algemene termen zijn China's verlangens bevredigd met een Amerikaanse terugtrekking uit het vasteland van Azië. Hoewel Nixon het er over heeft de luchtmachtbases in Thailand in de nabije toekomst te zullen handhaven, zullen deze bases geen betekenis meer hebben zodra er in Vietnam een duurzame vrede is. En de VS zal geconfronteerd worden met een...

ren van Vietnam, Cambodja en Laos van de vruchten van hun onafhankelijkheidsstrijd tegen het Franse kolonialisme te beroven. De ZOAVO was Dulles' vervanging voor een internationale interventie-oorlog van het type Korea om de Fransen te redden van een nederlaag in Dien Bien Phu die hij probeerde te organiseren maar waarin hij faalde. De ZOAVO was de prijs die hij bedong voor 'het toestaan' dat de Fransen de Wapenstilstandsakkoorden van Genève van 1954 tekenden, een garantie in Dulles' ogen dat internationale militaire interventie in een later stadium onder Amerikaanse leiding wel georganiseerd kon worden.

Afbrokkeling

De grote Zuidoostaziatische landen zoals India, Indonesië en Burma, boycotten de ZOAVO van het begin af aan. Een uitzondering werd gevormd door Pakistan dat één van de oprichters was maar dat de ZOAVO in de latere jaren ging boycotten en uiteindelijk in juli 1972 uittrad. De weigering van Cambodja, ondanks de ondragelijke pressie die op het staatshoofd prins Norodom Sihanouk werd uitgeoefend, en van Laos, dank zij krachtige tegenwerpingen van de Pathet Lao, om lid te worden van de organisatie of zelfs de 'bescherming' ervan maar te aanvaarden, had tot gevolg dat geen van de ZOAVO-landen aan elkaar grensde. De houding van Frankrijk was van begin af aan lauw en ontwikkelde zich tot een regelrechte boycot toen het eenmaal duidelijk was geworden dat de ZOAVO als instrument moest dienen om alle Franse belangen in Zuid-Oost-Azië te ontfangen. Maar Dulles slaagde er in om een aantal Zuidoostaziatische landen zoals de Philippijnen en Thailand — en buitenstaanders zoals Australië en Nieuw Zeeland — tegen hun buurlanden op te zetten zodat zij symbolische troepenmacht zonden om de VS te helpen bij hun agressieoorlog in Indo-China.

die gesymboonseerd wordt door de kortstondige poging van de 'Vietnamisatie' van de oorlog in Zuid-Vietnam. (Wat voor verdere plannen Nixon ook moge hebben dit plan was in ieder geval een compleet fiasco. De oorlog moest weer 'ge-Amerikaniseerd' worden — in de vorm van de meest massale luchtaanvallen in de geschiedenis van de oorlog — om het marionettenregime voor een volledige ineenstorting te behoeden.) Naarmate de politieke consequenties van vrede in Indo-China duidelijker worden kan men veilig

Een vluchtelingetje in Zuid-Vietnam

dhisme de dominerende religieuze filosofie. Vrede, neutraliteit en geweldloosheid zijn de natuurlijke uitingsvormen van de Boeddhistische levensstijl. Het in stand houden van reusachtige legers en reusachtige militaire begrotingen en het opzetten van de burgers van deze landen tegen elkaar is een dwaling die neerkomt op verraad van de meest heilige Boeddhistische principes. De Amerikaanse misdaad van het stimuleren van broederoorlogen zal in Indochina langer in de herinnering blijven dan waar ook ter wereld. Het is geen toeval dat de ijverigste slachters van hun landgenoten in opdracht van de VS — van dictator Ngo Dinh Diem tot Nguyen Van Thieu — katholieken waren. Het is ook geen toeval dat de niet-Boeddhistische stam van de Meo's onder de directe CIA-leiding in Laos als stoottroepen gebruikt werd toen de Boeddhistische troepen van het Vientiane-bewind vrijwel geheel weigerden de vechten. Als de strijd eenmaal ophoudt is er geen reden meer waarom er geen normale vriendschappelijke betrekkingen, gebaseerd op neutraliteit, respect van elkanders soevereiniteit, authentiek wederzijds belang, gemeenschappelijk geloof en culturele banden tussen de verschillende Boeddhistische buurlanden kunnen worden aangeaan. Dat zou dan een begin zijn dat zich kan uitbreiden tot een groot neutraal blok dat zich uitstrekt van de Stille Oceaan tot de Perzische Golf en in het Noorden tot de Himalaya. De strikte naleving van de Overeenkomst over de beëindiging van de oorlog in Vietnam — met de daar onvermijdelijk bijbehorende consequenties voor Laos en Cambodja — betekent veel meer dan de beëindiging van de neo-kolonialistische agressie in Indochina alleen. Het betekent het einde van een hele periode van kolonialisme met al de kunstmatige verdeeldheden en haat die het met zich mee bracht. In dit licht moet de enorme bijdrage van de verzetsstrijders in Indochina gezien worden. Zonder

met inbegrip van de koloniale ertswinning — en met de voortdurende uitbreiding van Noord-Korea's zware en middelzware industrie, wordt het mogelijk om een economische blokvorming van kleinere landen in Zuid-Oost Azië tegemoet te zien, gebaseerd op complementaire economieën. Een financiële start moet door de Verenigde Staten — en andere landen in het Amerikaanse kamp — mogelijk gemaakt worden als betaling van althans een deel van de vele miljoenen dollars schade die zij in de landen van Indochina te weeg hebben gebracht.

In punt 8 van het Akkoord staat: *'De Verenigde Staten zullen bijdragen aan het helen van de wonden geslagen door de oorlog en aan het werk van de naoorlogse wederopbouw van de Democratische Republiek Vietnam en in geheel Indochina'*. Wat voor vorm deze bijdrage zal krijgen is nog niet onthuld maar het zal zeker niet zijn in een vorm die het Amerikaanse imperialisme mogelijk maakt iets via de 'achterdeur' te krijgen wat het door frontale aanvallen niet wist te bereiken. Ook een klein deel van de miljarden die aan de vernietiging besteed zijn zou al een enorme bijdrage zijn om de materiële schade te herstellen die door de Amerikaanse totale oorlog tegen de landen van Indochina te weeg is gebracht.

Het feit dat de Japanse premier Tanaka op 29 november voorstelde om een regionale conferentie te houden om over de naoorlogse wederopbouw van Indochina te overleggen onderstreept het belang dat Japan hecht vaste voet te krijgen in wat enorme herstelprojecten zullen worden. Wat de vier gebieden van Indochina aangaat, hun inspanningen zullen er in eerste plaats op gericht zijn iedere eenheid economisch zo autonoom mogelijk te maken en, door zo nauw mogelijke samenwerking, het hele gebied economisch zo autonoom mogelijk te maken. Economische hulp en samenwerking zullen gezocht en beoordeeld worden

ter wordende druk uit Thailand, dat betrekkingen met China zal willen aangaan, om te vertrekken. De situatie om een groep van bevriende neutrale landen te hebben die het grootste gedeelte van China's zuidflank omvat is een doel waarnaar China toegewerkt heeft sinds het ontstaan van de Volksrepubliek. Het is moeilijk te zien wat voor aantrekkingskracht de VS kan hebben op de landen van Zuid-Oost Azië afgezien dan van wat als herstelbetalingen afgedwongen kan worden. Politiek gezien zal de Amerikaanse invloed het absolute nulpunt hebben bereikt. Japan met zijn onverzadigbare dorst naar grondstoffen zal zijn uiterste best doen om economisch overal voet aan de grond te krijgen maar de herinneringen aan de Japanse bezetting tijdens de tweede wereldoorlog zijn nog te vers dat het mogelijk zou kunnen zijn om enige werkelijke politieke invloed in de voorzienbare toekomst te krijgen. Zelfs Thailand waar de Japanse economische penetratie reeds ontstellende vormen heeft aangenomen zal zich tot China wenden voor economische hulp, al was het alleen maar om een tegenwicht te vormen tegen Japans monopoliepositie. De Sowjet-Unie, die geleidelijk aan zijn invloed in Zuid-Oost Azië heeft uitgebreid en in zijn diplomatiek-economisch offensief zelfs zo ver als Thailand naar het oosten heeft weten door te dringen — zal een zware tegenslag krijgen in Cambodja waar de Sovjet-vasthoudendheid bij de steun aan het Lon Nol-bewind en het negeren van de verzetsbeweging zijn toekomstige relaties met Cambodja en de andere landen van Indochina zal blijven bemoeilijken. De kans dat Sowjet-invloed die van de VS in Zuid-Oost Azië zal vervangen is relatief klein, terwijl China's invloed ongetwijfeld groter zal worden door politieke, economische en ideologische factoren — om van aardrijkskundige, historische en raciale factoren nog maar te zwijgen.

WILFRED BURCHETT

Achtergronden van de staat van beleg
op de Filippijnen (2)

31-1-73 4

Marcos presenteert zijn 'new society' - de oppositie zit achter slot en grendel

Ofschoon President Marcos eerst in de ochtend van 23 september 1972 de staat van beleg voor het gehele gebied van de Filippijnen officieel afkondigde — het betreffende besluit was door hem op 21 september ondertekend — werd door het leger en politie reeds de avond te voren om negen uur begonnen met het arresteren van de als gevaarlijk beschouwde politieke tegenstanders van de president.¹

In de eerste golf van arrestaties werden 53 personen achter slot en grendel gezet. Hun namen werden in de *Daily Express* van 26 september gepubliceerd. In de eerste week van de staat van beleg werden nog een 150 politici en bij de politiek betrokken personen gearresteerd: leden van de oppositie in het Filippijns Lower House (parlement), senatoren, gouverneurs, burgemeesters, politieke leiders, journalisten en schrijvers. Volgens nog niet officieel bevestigde berichten moet in die dagen ook in het binnenland een groot aantal personen zijn aangehouden. Volgens sommige berichten zelfs meer dan duizend. Gevreesd wordt dat een deel van de arrestanten na aanhouding zonder vorm van proces is doodgeschoten.

1. De gearresteerden houden

de militaire bases. Het is dat deel van de Filippijns bourgeoisie dat, volgens Kolko, 'zo onhandig is geweest dat het niet heeft kunnen profiteren van het Amerikaanse imperialisme.'

Een derde groep, voor wie zowel de Amerikaanse als de Japanse investeringen van belang zijn en die zelf in het bezit is van fabrieken en plantages, keerde zich vóór de afkondiging van de staat van beleg tegen Marcos omdat zij ervan overtuigd was dat zowel hij als zijn vrouw Imelda betrokken was bij de mateloze corruptie in de top van het ambtenarenapparaat en dat hij daarom geen einde wilde maken aan de corruptie en het banditisme dat door bepaalde belangengroepen in stand werd gehouden.

Genoemd moet ook worden de door een klein aantal tegenstanders van het corrupte Marcos-regime op gang gebrachte *Philippine Statehood Movement*. Deze beweging, die onder leiding stond van de zakenman en voormalig lid van het Congress Rufino D. Antonio en die haar aanhangers voor het grootste deel onder de leden van de Filippijns bourgeoisie had, meende dat de corrupte Filippijns leiders niet capabel waren om hun land te regeren. Om het te redden van de ondergang zou het land volgens Rufino Antonio en zijn volgelingen de 51ste deelstaat van de Verenigde Staten van Amerika moeten worden, zoals destijds Hawaï de 50ste deelstaat van de VS werd. Hoewel de *Philippine Statehood Movement* klein en ongevaarlijk was, werd

Ofschoon Aquino voorzover men dat heeft kunnen nagaan, alleen contacten heeft gehad met de zgn. 'pro-Moskou'-communisten en de radicale katholieke intellectuele jongeren aangesloten bij de *People's Progressive Party* van Raul Manglapus (die, zoals later bleek, grote sommen geld van de Amerikaanse CIA heeft ontvangen om een zgn. 'derde macht' te vormen), beschuldigde Marcos de senator enkele dagen vóór de afkondiging van de staat van beleg ervan geheime betrekkingen te hebben onderhouden met de huidige militante leider van zowel de Communistische Partij als de NPA, José Maria Sison². Aquino wees op zeer emotionele wijze de beschuldiging van de hand.³ Deze aantijging behoorde tot een reeks van door Marcos ondernomen pogingen om het publiek ervan te overtuigen dat zijn op dat ogenblik meest gevreesde politieke tegenstander betrokken zou zijn geweest bij subversieve acties en het smokkelen van wapens voor de communisten. Hij zocht naar een aanleiding voor een arrestatie van de senator en maakte daarbij gebruik van de minder goede verstandhouding tussen Aquino en generaal Romeo C. Espino, de Chef-Staf van de Filippijns strijdkrachten. De senator had zich in april 1972 heftig verzet tegen een speciaal verzoek van de legerleiding aan het Congress om voor 23 miljoen Am. dollar wapens te kopen. Bij een andere gelegenheid had Marcos reeds gesuggereerd dat Aquino contacten zou hebben gehad met de hoofdbasis van de NPA in de provincie Isabela in Noord-Luzon. De senator zou hebben geweten van 'de levendige smokkel van wapens voor de communisten' die zou hebben plaatsgevonden langs de noordelijke kust van Luzon.

Twee gebeurtenissen werden oorzaak dat Marcos zich ernstig bedreigd ging voelen door Aquino en zijn medestanders. De eerste gebeurtenis was de nederlaag die zijn *Nacionalista Party* in de verkiezingen voor de senaat in no-

lijke pers in Manila zich tegen het beleid van Marcos begon te keren en het erop leek dat Aquino en de andere politieke tegenstanders nagenoeg alle publiciteitsmedia aan hun zijde hadden. Welke beslissing Marcos ook nam, de pers had er geen goed woord voor. Om de druk wat te verlichten werd door Marcos en zijn klik een eigen dagblad uitgegeven, de *Daily Express*. Kort vóór de afkondiging van de staat van beleg was de Marcos-klik bezig met de voorbereiding van de uitgave van een tweede krant, de *Times Journal*. Ofschoon de *Daily Express* officieel ook getroffen werd door het op 23 september uitgevaardigde verschijningsverbod (zie *De Groene* van 10 jan.), bleef deze krant toch elke dag verschijnen en werd zij, als enig overgebleven dagblad in Manila, Marcos' voornaamste spreekbuis gedurende de eerste maand van de staat van beleg. Begin november werd het verschijnen van de *Daily Express* en de intussen in de tweede helft van oktober uitgegeven *Times Journal* officieel bekrachtigd.

De staat van beleg

Tijdens de officiële bekendmaking dat hij genoodzaakt was de staat van beleg voor het gehele gebied van de Filippijnen in te stellen, kondigde Marcos ook aan voor de bevolking een 'new society', een nieuwe samenleving, te zullen creëren. De manier waarop Marcos probeert zijn 'new society' in het leven te roepen lijkt wonderlijk veel op de wijze waarop de Indonesische generaals hun 'nieuwe orde' hebben gevestigd.

Eerst werden de voornaamste politieke tegenstanders achter slot en grendel gezet. Tegelijkertijd organiseerde het Filippijns leger in het binnenland een heksenjacht op links. De vertegenwoordigers van de Liberale Partij in het Congress, die aan arrestatie konden ontsnappen, werden voor de keus geplaatst of de door Marcos genomen maatregelen te aanvaarden of hun zetels prijs te geven.

op dit ogenblik voor Marcos in fel te geen parlementaire oppositie meer bestaat. De kleinere politieke organisaties werden gewoon opgerold.

Op 16 oktober maakte Marcos eerst zes punten bestaand economisch program bekend. Het doel van dit program is 'de meest gunstige atmosfeer voor de ontwikkeling van handel en industrie te nieuwe sectoren van het economische leven van het economische leven voor buitenlandse investeringen.' De Amerikanen kregen de verzekering dat voorlopig geen afbreuk zal worden gedaan aan hun rechten in de Filippijnen. De regering in Washington liet dan ook prompt horen dat zij de door Marcos genomen maatregelen volledig steunt.

Op 17 januari jl. werd een nieuwe grondwet afgekondigd, die het uit 1946 daterende presidentiële regeringsstelsel omgezet heeft in een parlementair en het mogelijk maakt dat Marcos voor onbepaalde tijd (maar dan als zgn. 'onverschendbaar' staatshoofd volgens de parlementaire democratie) president kan blijven. Maar de ontwerpers van de nieuwe grondwet hebben toch de beslissing van rechter Reyes, waardoor de Amerikanen na 3 juli 1974 in de Filippijnen geen rechten meer hebben op onroerende goederen, in één van de artikelen vastgelegd. Marcos achtte het daarom raadzaam om de door de nieuwe grondwet voorgeschreven verkiezingen voorlopig (voor 7 jaar?) uit te stellen en de staat van beleg voort te laten duren. Het leger, dat van Amerikaanse wapenhulp afhankelijk is, steunt hem volledig.

E. UTRECHT

1 Ook voor dit artikel werd informatie verkregen van Jun Terra, David Medalta, Louis Wolf, Jonathan Fast, Malcolm Caldwell en Gabriel Kolko.

2 *Philippine Daily Express* 10 sept. 1972.

senator Aquino Sr, secretaris-generaal van de burgerlijke Liberale Partij die in het Philippijnse Congress de oppositie vormde. In de dagen die aan de afkondiging van de staat van beleg zijn vooraf gegaan werd Aquino, 'de vijand in eigen huis', door Marcos en zijn kliek als de gevaarlijkste directe tegenstander beschouwd, zelfs gevaarlijker nog dan de leider van de communisten en de NPA (het communistische bevrijdingsleger) José Maria Sison. Aquino was de voornaamste leider van de in de kringen van de Philippijnse bourgeoisie snel gegroeide oppositie tegen Marcos en zijn kerk. Het bestuur van de Liberale Partij had hem reeds benoemd tot kandidaat voor de presidentszetel.

De rechtse oppositie

De Philippijnse bourgeoisie, wel eens aangeduid als 'de 400 rijke families', is verdeeld in verschillende groeperingen. Een nog altijd belangrijk gedeelte van de opkomende industriëlen en vele handelaren wensen nog nauwere banden met de Amerikanen om van de uitbuiting van het land te kunnen meeprofiteren (zie het vorige artikel). Marcos is langzamerhand, deels door het nastreven van eigen economische belangen en deels door toenemende afhankelijkheid van Amerikaanse financiële steun om het hoofd te kunnen bieden aan het groeiende verzet tegen zijn regering. In deze groep terechtgekomen. Daartegen bestaat bij een ander gedeelte van de Philippijnse bourgeoisie een groeiend verzet. De oorzaak daarvan is dat sinds een aantal jaren in zgn. joint ventures (gemengde ondernemingen) wordt samengewerkt met Japanse ondernemers die in een toenemende stroom het land binnenkomen (Japanse investeringen vormen op dit ogenblik reeds ruim een-derde van alle buitenlandse investeringen). Dit verzet richt zich tegen de aanwezigheid van zowel de Amerikaanse ondernemingen als

van de staat van beleg tocht tot een verboden organisatie verklaard en Rufino Antonio opgepakt. Ook senator Aquino was een tegenstander van de Philippine Statehood Movement. Volgens sommige aanhangers van Marcos zou Aquino echter wel achter de beweging hebben gestaan en daarom zou er, volgens hen, voldoende reden zijn om de senator op grond van 'ondermijning van de integriteit van de staat' voor de strafrecht te dagen.

Het verzet van links

Bij zijn aanvallen op het beleid van Marcos genoot Aquino ook de steun van enkele linkse groeperingen en politici, die niet zoals de eind 1968 opnieuw opgerichte Communistische Partij van de Philippijnen en de in maart 1969 georganiseerde NPA het illegale gewapende verzet hadden gekozen maar de zgn 'weg van de legale oppositie'. De tijdens de Japanse bezetting in het leven geroepen verzetsorganisatie *Hukbalahap*, die na de oorlog vrijwel onmiddellijk een guerrilla-oorlog tegen de teruggekeerde Amerikaanse meesters en hun Philippijnse knechten moest voeren, was na het overlopen naar de vijand van de leiders Luis Taruc, Jesus Lava en Sumulong en hun volgelingen in 1954 en 1955 langzamerhand geheel uit elkaar gevallen. Een deel van de Huks was bereid om samen te werken met de regering. Aanhangers van Taruc en Sumulong gingen zelfs in de presidentsverkiezing van 1969 Marcos steunen. Een andere groep van voormalige Huks koos voor de door de Russische communisten vastgestelde politieke richtlijnen (de zgn. 'Moskou-lijn'). De Huks die het gewapende verzet trouw waren gebleven bleezen op 26 december 1968 de oude Communistische Partij nieuw leven in. De leer van Mao Tse-tung werd de ideologie van de nieuwe partij. Een van haar leiders, Bernabe Buscayno, richtte de NPA op

beurtenis was dat ook de burger-

en kozen voor het eerste, zodat er 1972.

Klaar den Klant
nimm
Edn
26
Wit.
Bt. 1
I re
f 1.3
Biet
Bevl
verze
Alle
Voor
maki
leen
over
overt
schr
Over
ave
recla
RIT
dip.
mag
Ing
tel.
17.24
ROT
RAN
mer.
Den.
KAT
Kat h
Korte
vocht
f 17.5
tis be

Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief richten aan het hoofd organisatie- en personeelszaken van bovengenoemde dienst.

Voor de vervulling van de vakature wordt gedacht aan iemand in de leeftijd van 30 à 35 jaar met een hogere beroepsopleiding, die zich daarna door verdere studie en/of op grond van ervaring voor bedoelde werkzaamheden heeft gekwalificeerd. Het salaris zal afhankelijk van opleiding en ervaring nader worden overeengekomen tussen f 1836,— en f 2886,— per maand. De vakantietoelage is 7% de premie AOW/AWW is gespeeld op en aange-past op een wisselende eisen en behoeften van de omgeving.

De afdeling organisatie- en personeelszaken van de hieermaast vermelde dienst vraagt een medewerker organisatie

die (onder meer d.m.v. functie- en procesbeschrijvingen) onderzoek kan verrichten naar structuur, ook met betrekking tot de besluitvorming en funktioneer van de dienst. De werkdagelijkse beïnvloedingsrelatie dienst/omgeving en de effecten daarvan op de funktioneer van de eerste dienen in de onderzoekingen te worden betrokken. Zijn werkzaamheden zullen uiteraard ook raakvlakken hebben met het terrein van personeelsbeheer, zoals functie-inventarisatie en funktie-waardering. Gedurende de inwerkperiode zal hij kunnen samenwerken met een organisatie-adviesburo, dat momenteel bij de dienst een onderzoek uitvoert.

- Een dynamische dienst, omdat voortdurend moet worden ingeworven op de omgeving.
- financiële economische zaken
- Vervulling van de vakature wordt gedacht aan iemand in de leeftijd van 30 à 35 jaar met een hogere beroepsopleiding, die zich daarna door verdere studie en/of op grond van ervaring voor bedoelde werkzaamheden heeft gekwalificeerd.
- Het salaris zal afhankelijk van opleiding en ervaring nader worden overeengekomen tussen f 1836,— en f 2886,— per maand. De vakantietoelage is 7% de premie AOW/AWW is gespeeld op en aangepast op een wisselende eisen en behoeften van de omgeving.
- Belangstellenden kunnen hun sollicitatiebrief richten aan het hoofd organisatie- en personeelszaken van bovengenoemde dienst.

gemeente dordrecht

Bij de dienst
OPENBARE WERKEN
en STADSONT-
WIKKELING
liggen de werkzaam-
heden op het terrein
van o.m.

— planologie
— stedenbouwkunde
— verkeerskunde
— volkshuisvesting
— civiele techniek
— bouwkunde
— bepalingen
— bestellingen
— landmeekunde
— bouw- en woning-
toezicht

— grond- en onroer-
rend goedverwer-
ving

— rechtstoepassing
mbt bovenstaande
en andere aange-
legenheden

vietnam

HET BESTAND

VRAAG: Wat hebben de Verenigde Staten bereikt met hun oorlog tegen Vietnam en met hun pogingen om tot een „eervolle vrede” te komen?

Antwoord: Niets.

Van het doel van de Amerikaanse interventie in 1964-65 — laten we voor het gemak maar met dit tijdstip van het rechtstreekse en massale ingrijpen beginnen — is niets terecht gekomen. Het *Bevrijdingsfront* is niet vernietigd en de erkenning dat Zuid-Vietnam een onafhankelijke soevereine staat is, is Hanoi niet afgeperst.

Zelfs onder de zware bombardementen van december jl. heeft Noord-Vietnam geweigerd aan de Amerikaanse eisen terzake (nl. de gedemilitariseerde zone langs de zeventiende breedtegraad is een grens: de Noordvietnamese troepen moeten zich uit Zuid-Vietnam terugtrekken) toe te geven. Van de drie Amerikaanse basisverlangens is er maar aan één voldaan: het regime in Saigon blijft, onder Thieu, wat het sinds 1954 geweest is en er komt geen coalitieregering waarop Hanoi en het *Bevrijdingsfront* zo lang hebben aangedrongen.

Zo bezien kan het akkoord een overwinning van de Vietnamezen worden genoemd (onder Vietnamezen te verstaan: de regering en het volk van Noord-Vietnam, het *Bevrijdingsfront* en het volk van Zuid-Vietnam minus de kleine klik rond Thieu). Die overwinning blijkt al meteen uit het eerste punt van de overeenkomst: *De Verenigde Staten en alle andere landen respecteren de onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid (herhaalt: EENHEID) en territoriale onschendbaarheid van Vietnam, zoals erkend in de overeenkomsten van Genève over Vietnam in 1954.*

haalt nixon bakzeil?

Onmiddellijk na de afsluiting van het verdrag van Genève hebben de Verenigde Staten alles in het werk gesteld om de daar overeengekomen tijdelijke verdeling tot een permanente te maken. Wanneer, in later jaren, een Amerikaanse president, of een minister van buitenlandse zaken, het ooit eens had over een regeling op basis van dat verdrag, dan bedoelden

gerde een akkoord te tekenen dat niet voor de volle honderd procent waterdicht zou zijn. Van het akkoord van Parijs dat nu uit de bus gekomen is kan men alles zeggen — onder meer dat het bijzonder weinig verschilt van het ontwerp-akkoord van 21 oktober — maar afgezien van wat in artikel 1, hierboven aangehaald, wordt gesteld, niet dat het duidelijk is en de problemen werkelijk oplost. Het zit enerzijds vol met vaagheden en vrome wensen en anderzijds met bepalingen die praktisch onuitvoerbaar zijn. Om met zo'n laatste bepaling te beginnen: wat moet men met een bestand volgens het patroon van het pantervel waarbij de strijdkrachten van Saigon en het *Bevrijdingsfront* zullen blijven waar ze zich bevinden? Hoe moet het, om maar eens iets te noemen, met de bevoorrading van troepen die een post in een door de andere partij beheerst gebied bezetten?

Het is een overeenkomst geworden die enige kans van slagen zou hebben wanneer de beide partijen die nu tegenover elkaar achtergelaten worden, dus Saigon en het *Bevrijdingsfront*, redelijk zouden streven naar de naleving ervan. Van Thieu, die een zeer kleine bevoorrechte, maar in feite politiek al lang uitgespeelde en met eerst Franse daarna Amerikaanse steun gehandhaafde, groep van de Zuidvietnamese samenleving vertegenwoordigt en die met de rug tegen de muur staat, kan dat niet worden verwacht. Is aan te nemen dat deze man die zich in de laatste tijd ontwikkeld heeft tot een nog boosaardiger tiran dan zijn voorganger Diem, zich zal houden aan dit verdrag terwijl Diem zich, onder ongeveer gelijke omstandigheden, al niet hield aan de akkoorden van Genève? Diem weigerde met Noord-Vietnam te praten over de herenigingsverkiezingen in geheel Vietnam. Nu wordt van Thieu verlangd dat hij onmiddellijk overleg gaat plegen met het *Bevrijdingsfront*, waarmee hij op 27 januari jl. niet op een zelfde papiertje het bestand heeft willen ondertekenen. Dat overleg zou dan moeten gaan over een gemeenschappelijke militaire commissie ter vaststelling van het gebied dat elke partij beheerst, over het instellen van die nationale raad van verzoening en eendracht, over het houden van vrije verkiezingen — om maar een paar dingen te noemen.

alarm van thieu

En wat deed Thieu, nog voor het bestand on-

een staatsgreep ten val gebracht of ten gevolge van zijn innerlijke verrotting in elkaar gezakt is.

In beide gevallen is doorslaggevend wat de Verenigde Staten doen. Tenslotte hebben die nog 124.000 man, een vloot, een luchtmacht en talrijke computer- en andere bases rondom Vietnam liggen en zijn de militairen in Zuid-Vietnam vervangen door burgeradviseurs, althans adviseurs in burgerkostuum. Misschien heeft Nixon Zuid-Vietnam in wezen al afgeschreven, mits de verdwijning van Thieu maar plaats vindt op een zodanig tijdstip dat er niet een direct verband kan worden gelegd met het beëindigen van de rechtstreekse Amerikaanse militaire betrokkenheid. Maar misschien heeft Nixon Zuid-Vietnam nog niet afgeschreven. Er is alle reden om attent te blijven. Niet uit anti-Amerikanisme, zoals de *Telegraaf* veronderstelde: in de trein wint de nieuwsgierigheid het wel eens van het gezond verstand. Maar omdat aan de laatste eis van het bekende Vietnam-affiche *Vietnam voor de Vietnamezen*, nog niet is voldaan zolang Thieu en de zijnen het volk van Zuid-Vietnam kunnen terroriseren en daarbij door de Verenigde Staten worden geadviseerd.

JAN PLUVIER

DE TOEKOMST

WAT is er van Vietnam over? Na tien miljoen Amerikaanse bommen, ontelbare granaten, 28 miljoen kraters, chemische vergiftiging van gewas en grond, massa's vluchtelingen of deportaties — wat is er over van wat de *infrastructuur* van dat land genoemd kan worden?

Infrastructuur betekent gewoonlijk alles wat een land en volk heeft om goed te functioneren: grond, huizen, wegen, mogelijkheden van communicatie zoals post en telefoon en

De Kaudatstraat in de zwaar gebombardeerde Noordvietnamese havenstad Hai Pohong, een van de drukste straten in het centrum; ook na de bombardementen nog.

schrikkingsterm luidt, zijn met gewone mid-

delen niet meer te bebouwen. Daar komt bij dat in de gebieden die onder controle van Saigon staan, niet meteen en niet drastisch met herstel begonnen kan worden, zolang interne conflicten en verregaande corruptie voortduren.

De groep om dictator Thieu is niet groot, maar wel hard. De zakenlieden, veel katholieke die oorspronkelijk uit het noorden komen en die tot hun laatste snik met het kapitalisme verbonden zijn, steunen hem heus wel. Dat is ook een van de verscheurdheden die Zuid-Vietnam kent.

het algemeen, zich bij het bestaan van Zuid-Vietnam als onafhankelijke politieke eenheid moesten neerleggen. In dit opzicht heeft Amerika bakzeil gehaald.

Dat kan tot tevredenheid stemmen, maar dat zou ook de blijdschap over het uiteindelijk gesloten akkoord van Parijs wat moeten temperen: tenslotte is Nixon er niet de man naar om bakzeil te halen. Het kan zijn dat het er voor de Amerikanen niet zo verschrikkelijk veel toe doet wat zij ondertekend hebben en wat zij Hanoi hebben laten ondertekenen. In het verleden hebben de Verenigde Staten zich bitter weinig aangetrokken van de verdragen die over Indochina zijn gesloten en er zijn in dit akkoord voldoende hefboomen om een strikte naleving te ontduiken. Daarom is de allereerste vereiste dat het publiek, dat juist de laatste maanden ten aanzien van Vietnam zo geactiveerd is, de aandacht voor wat daar gaat gebeuren vooral niet laat verslappen onder het motto dat er nu een bestand is. In november jl. verklaarde Nixon dat hij wei-

uertekend werd: rij koning de aanmoediging af. Hij liet weten dat de uit de gebieden van het Bevrijdingsfront weggebombardeerde burgerbevolking niet naar haar dorpen mag terugkeren, maar in de zones van Saigon, d.w.z. in de internerings- of vluchtelingkampen, moet blijven. Hij gaf zijn politie een reeks opdrachten om allen te arresteren, of te laten berechten, of pardoes dood te schieten, die communistische of neutralistische propaganda bedrijven. Eendracht en verzoening, jawel.

In wezen is Zuid-Vietnam terug op het punt waar het in 1965 stond vóór de Amerikanen rechtstreeks en massaal ingrepen: een staat van burgeroorlog. Die burgeroorlog duurt voort - dat doen, tussen haakjes, de burgeroorlogen in Laos en Cambodja ook. Er kunnen twee dingen gebeuren: óf de militaire strijd gaat gewoon door, óf de strijd wordt na een kortere of langere adempauze hervat, als voor die tijd (en dat is dan nog een derde mogelijkheid) het regime van Thieu niet door

nisaties zoals families, dorpen, wijken, vlotte bestuursverhoudingen enzovoorts.

Wat dit alles betreft is Vietnam ontzaglijk getroffen. En dat geldt met name voor Zuid-Vietnam, waar de strijd tegen de Amerikanen om de bevrijding vooral heeft plaatsgevonden, en waar de Amerikanen, om dat volksverzet te bedwingen, alle mogelijke dwangmiddelen hebben toegepast.

Precies drie jaar geleden werd in het *Vietnam-bulletin* al geschreven: „De (Zuid-)Vietnamezen hebben de keus hun grond te verlaten of om te komen onder Amerikaanse bommen — vanuit de lucht door bommenwerpers, of door kogels uit de kanonnen die 24 uur per etmaal de „vrije schietzones“ bestrijken — of om te komen van de honger”.

En verder: „Het vernietigen van de Vietnamese bevolking is niet het allereerste doel van de Amerikaanse oorlogsvoering, zoals het doden van joden voor de nazi's een doel op zichzelf was. Wie het platteland wil verlaten, wie wil capituleren voor de Amerikaanse bombardementen, kan dat doen. Hij kan overkomen naar Amerikaans gebied, schoenpoetser, sounteneur, bunkerbouwer of Coca Colaspelz worden”.

De baan die in deze opsomming vergeten werd is: hij kan huursoldaat in het leger van Saigon worden. Zo is met de ruwste middelen een volk uit elkaar gereten.

kanen dus bedreven, niet alleen door mensen te doden zonder maat, maar ook door een volk totaal door elkaar te gooien. Zij die zich verzet hebben tegen onderdrukking hebben zich sinds 1960 georganiseerd in het toen opgerichte Bevrijdingsfront. Aan hen zal het te danken zijn en niet aan Thieu als de infrastructuur in de bevolking in Zuid-Vietnam gered zal worden.

miljarden scherven

„Uit metalen buizen werden geweren gemaakt. Men plaatste bamboe spiesen in de grond, zodat de vijand er in zou trappen, bergstammen richtten hun bijen af om vijandelijke soldaten aan te vallen. Al deze middelen worden nog steeds toegepast. Het zijn de wapens van arme mensen, die vechten voor hun leven en vrijheid.” („Ecocide in Vietnam”, oktober 1972).

In de gebieden die het Bevrijdingsfront tegen aanvallers kan beschermen, zijn de grondhervormingen doorgevoerd, wordt onderwijs gegeven en is er een gezondheidsdienst. Voor de rest van het land is door de Amerikaanse deportaties en de Saigonese chaos het gedeelte van de bevolking dat kan lezen en schrijven teruggelopen van 95 procent tot misschien vijftig.

Hoe de natuur in Zuid-Vietnam is vergiftigd, vernietigd, ontregeld door het Amerikaanse militaire kunnen, is al heel wat keren beschreven. De toekomst van de natuur in Zuid-Vietnam is onzeker. Het is de vraag of de vroegere plantengroei wel even welig en gezond zal terugkeren op de duizenden hectaren van ontbladerde of op andere manier vergiftigde, door de miljoenen kraters en door de mammoetbulldozers van de Amerikanen omgewoelde grond.

In dezelfde grond zitten miljarden scherven en fragmentatienaalden verspreid, die de potten van vee en de voeten van volwassenen en kinderen aantasten. Bomen en planten zitten ook vol ijzervijlsel. Gebieden die „gekrateriseerd” zijn, zoals de zoveelste nieuwe ver-

georganiseerd

De „infrastructuur” in Noord-Vietnam is natuurlijk ook aangetast. Maar gelukkig veel minder. Omdat de Amerikanen hier niet rechtstreeks een guerrilla hoefden te bestrijden en hun bombardementen ofwel „strategisch” waren (op bruggen, fabrieken en dergelijke) ofwel simpelweg terreur (Hanoi, dorpen, ziekenhuizen) is de structuur van land en volk minder diep aangetast. De bevolking kon vrijer en efficiënter dan in het zuiden maatregelen nemen ter bescherming en voor herstel.

Maar het allerbelangrijkste gegeven voor de „infrastructuur” van heel Vietnam is, dat de bevolking van Noord-Vietnam zo goed is georganiseerd, zo helder bewust en zo eendrachtig achter zijn leiders op alle niveaus staat.

Ho Tsji Minh en zijn kameraden hebben het volk georganiseerd volgens een socialistische systematiek, die aansluit bij de aloude organisatievormen van het Vietnamese volk. De dorpsstructuur, familiekracht en gewestelijke solidariteit bleven onaangetaast. Die werden zelfs versterkt door de socialistische hervorming, waardoor het element van uitbuiting werd weggenomen en een element van gezamenlijkheid en gelijkheid werd ingevoerd.

Door deze herorganisatie van de bevolking van Noord-Vietnam, versterkt door de strijd tegen de imperialisten en hun marionetten in Saigon, heeft deze bevolking een buitengewone sterke „infrastructuur” verworven, waartegen de chaotische tegenstanders in Saigon machteloos staan.

bewind van Saigon verloren zaak

Wat de verfijnde organisatie van de bevolking in Noord-Vietnam betreft: daartoe heeft ook bijgedragen een eeuwenlange noodzaak om de dijk- en waterwerken in de Delta van Hanoi te onderhouden. De bevolking heeft hier altijd als het ware één groot team gevormd. Parallelen daarvan kent men in de Nederlandse polderlandschappen: precies twintig jaar geleden bleek dat weer eens bij de stormramp. In dat dijkensysteem ligt ook een van de grote bedreigingen aan infrastructuur die Noord-Vietnam van de zijde der Amerikanen heeft moeten ondergaan. Bijna tien miljoen mensen zijn door de systematische dijkenbombardementen, waarvan de Franse geograaf Yves Lacoste tot in de details de waarheid heeft aangetoond, bedreigd. En niet alleen in het verleden. Er zijn zoveel scheuren door bommen, precies langs de dijken aangebracht, dat ook in de toekomst nog doorbraken kunnen voorkomen. Het vorige regenseizoen is gelukkig erg karig geweest. De Vietnamezen zijn uitstekende waterstaatkundige ingenieurs. Hopelijk kunnen ze die aanslag op hun land door ingrijpen en reparaties voorkomen en zullen er geen grote overstromingen meer komen.

Het bewind van Saigon is zowel politiek als sociaal een verloren zaak. Het heeft geen infrastructuur om op te staan. Het Front en de vrijheidsstrijders in Noord en Zuid hebben dat wel. Dat is tenminste een reden om optimistisch te zijn voor de toekomst van Vietnam.

DE HULP

Steun het volk van Vietnam door geld te geven aan het *Medisch Comité Nederland-Vietnam*, postgiro 1090400.

Dit Medisch Comité helpt al jarenlang het grootste deel van heel Vietnam, heeft daar uitstekende contacten en werkt erg efficiënt. Harry Haas heeft het in De Nieuwe Linie van 17 januari, toen de actie „Heel Vietnam” nog niet van start was gegaan, al gezegd, en hier wordt het herhaald.

Het Rode Kruis heeft uit de actie, genaamd „Heel Vietnam”, het Medisch Comité uitge-

Toeval

Door eigen vergeetachtigheid zette ik geen titel boven mijn laatste stuk. Er moest iemand anders een keuze maken. Het werd „piep”. Daags daarna las ik onder dezelfde kop dat huisvrouwen het vertikken de synthetische zeem gemaakt door Enka Glansstoff te kopen, omdat het kunstprodukt niet piept zoals een echte zeem wel doet wanneer hij over de ruiten gaat.

In het weekend is voor de tweede maal in twee maanden een auto van mij gestolen, waar ik vreselijk ongelukkig over werd en snikkend politiebureaus heb bestormd. Nadat bij de laatste de aangifte goed en wel was uitgetypt, suggereerde een van de agenten, misschien staat hij wel op het piepterrin. Dat is een plaats waar fout geparkeerde auto's naartoe gesleept worden. Bij nader onderzoek bleek dit inderdaad zo te zijn. Hij stond er, maar na alle emoties is mij de lust tot schrijven verquaen en piep ik hem tot volgende week.

Thera Westerman

sloten, omdat het niet politiek neutraal was, zogezegd. Daarmee stelde het Rode Kruis, dat geen oog en geen hart heeft voor de bevrijdingsbewegingen in de Derde Wereld, een negatieve politieke daad.

Daar komt bij — ook daar is al op gewezen — dat de kanalen van de actie Heel Vietnam gebrekiger zijn dan die van het Medisch Comité. Veel geld dat naar Saigon gepompt wordt zal daar verdwijnen in bureaus en instanties, en gewoon op verkeerde platen. Trouwens, wat moeten we een corrupte dictator helpen zijn concentratiekampen nog lager te handhaven?

Ook het *Komitee Wetenschap en Techniek voor Vietnam* denkt er zo zover. Dit Komitee dringt aan op het verlenen van hulp aan Noord-Vietnam en de gebieden van het Zuidvietnamese Bevrijdingsfront. „Alleen in deze gebieden, die tevens het zwaarst getroffen zijn, is de sociale infrastructuur aanwezig die waarborgt dat de hulp aan het volk ten goede komt.” Aldus het Komitee Wetenschap en Techniek voor Vietnam, Laos en Cambodja. Het werkt overigens samen met het Medisch Comité Nederland-Vietnam.

Iedere gulden voor het Vietnamese volk is winst. Daarvan mag niets verloren gaan. De „neutraliteit” van het Rode Kruis is daarvoor geen garantie. De instelling van het Medisch Comité en zijn staat van dienst geven wel een garantie dat hulp snel en goed terecht komt. Het Medisch Comité zorgt vooral voor medicamenten zoals anti-malaria middelen, antibiotica, chirurgische instrumenten en brillen. Maar ook voor zuigelingenvoeding, apparaten voor waterzuivering, fietsen, naaimachines, wollen kleding en medische literatuur. Daarom nogmaals: wees royaal voor het Medisch Comité Nederland-Vietnam, postgiro 1090400. Prof. J. H. de Haas, voorzitter van dit Comité, heeft al gezegd: „De inkomsten en sympathie zijn groter dan ooit tevoren.” Het gaat dus goed met de hulpverlening.

gehuchten in computers

Het aantal vluchtelingen loopt in de miljoenen. Ongeveer 85 procent van de Zuidvietnamese bevolking leefde voor de Amerikanen op het platteland. Nu nog vijftig procent. Eenderde van de 18 miljoen Zuidvietnamezen zijn thans vluchteling. Amerikaanse zogenaamde „pacificatie”-programma's hebben die trieste resultaten bevorderd. Alle gehuchten van Zuid-Vietnam werden met naam en toenaam in Amerikaanse computers gestopt. Wat er zich afspeelde konden de Amerikanen zo elektronisch waarnemen. Zij begonnen dorpen op te ruimen en de bevolking bij elkaar te vegen in nieuwe „dorpen”, die maar het beste concentratiekampen genoemd kunnen worden. De mensen werden ontworteld uit hun dorpen, families, bureaus, kennissen, akkers en in totaal nieuwe en vormeloze massa's bij elkaar gestopt. De steden, vooral Saigon, groeiden monsterlijk aan.

De infrastructuur van het volk werd op deze manier grondig aangetast. Als daaruit toch iets goeds naar voren komt, is het aan de vitaliteit van de Vietnamezen te danken.

Het Bevrijdingsfront FLN raadde aanvankelijk de mensen aan niet mee te doen met die deportaties en zo gauw mogelijk naar hun dorp terug te keren. Later heeft het FLN dat niat meer gedaan. Want in die concentratiekampen bleek een nieuwe geest van verzet te ontstaan en nieuwe cellen van organisatie te groeien waardoor de Amerikanen het omgekeerde bereikten van wat ze wilden: het verzet zit nu ook in de „Vietcong-zuivere” kampen.

Tot de afbraak van het (Zuid-)Vietnamese volk moeten ook de politieke gevangenen van Thieu gerekend worden, waarvan het aantal in de honderdduizenden loopt. Ook daarin werd Thieu door de Amerikanen gesteund. Genocide, volkerenmoord, hebben de Ameri-

**MEDISCH
COMITÉ**
NEDERLAND VIETNAM
**POSTGIRO
1090400**

Na-oorlogse perspectieven in Indochina

Politieke en economische hergroepering in Zuid-Oost Azië

Nu de Akkoorden getekend zijn is het mogelijk — zonder daarbij overigens de moeilijkheden te onderschatten die het zal kosten de akkoorden ook werkelijk uitgevoerd te krijgen — te kijken wat de consequenties van een vrede in Vietnam voor de rest van Zuid-Oost Azië en zelfs voor Azië in zijn geheel zullen hebben. Er bestaat geen twijfel dat een regeling in Vietnam een beslissende factor zal blijken bij de topbesprekingen die reeds tussen de Pathet Lao en de regering in Vientiane in Laos gaande zijn. Een strikte naleving van de Akkoorden zal ongetwijfeld leiden tot een snelle ineenstorting van het marionettenregime van Lon Nol in Cambodja, een regime dat tot nu met moeite in Phnom Penh en een paar provinciale hoofdsteden in het zadel werd gehouden door de Amerikaanse luchtmacht en de troepen van Saigon. Vrede in Vietnam is de sleutel tot vrede in geheel Indochina.

Een belangrijke factor in de na-oorlogse situatie in dit gebied zal zijn dat het beëindigen van de oorlog in Vietnam de uiteindelijke doodsteek voor de Zuid-Oost Aziatische Verdrags Organisatie (ZOA-VO) betekent, het onnatuurlijk kind van het ultra-reactionaire wereldbeeld van John Foster Dulles. Onder het kruisvaardersbanner van het een 'halt toeroepen aan het communisme' werd de

Desondanks vervulde de ZOA-VO nooit de rol die Dulles haar had toegedacht.

Het is tekenend voor de dingen die komen gaan dat een paar dagen nadat het Ontwerpakkoord over de beëindiging van de oorlog en het herstel van de vrede in Vietnam bekend was gemaakt de vice-voorzitter van de Nationale Executieve Raad in Thailand, generaal Prapas Charusatharia, aankondigde dat wanneer het akkoord eenmaal in werking zou treden, Thailand — het land waar het hoofdkwartier van de ZOA-VO gevestigd is — zich uit deze organisatie zou terugtrekken en weer zou terugkeren tot zijn 'vroegere neutralistische politiek'. Dank zij binnenlandse oppositie werden de troepen uit de Filipijnen, Australië en Nieuw Zeeland reeds in de jaren 1971 en 1972 teruggetrokken. Op 25 november 1972 kwam in Nieuw Zeeland voor de tweede maal in 25 jaar een Labour-regering aan de macht en de nieuwe premier maakte onmiddellijk Nieuwzeelands terugtrekking uit de ZOA-VO bekend. Een week later werd in Australië voor het eerst in bijna 25 jaar een Labour-regering gekozen die terugtrekking uit de ZOA-VO op haar verkiezingsprogramma heeft staan. Dit zijn allemaal voortekenen van een nieuwe wind in Zuid-Oost Azië die een verdergaande impuls zal krijgen wanneer de vrede eenmaal werkelijk 'uitbreekt'. Het einde is nabij van de volkomen onnatuurlijke relaties die Zuidoost-aziatische buurlanden zijn opgedrongen onder Dulles' motto van 'Aziaten bestrijden, Aziaten' en de

aannemen dat er neutralistische, links van het centrum-regeringen zullen komen in Zuid-Vietnam, Cambodja en Laos en dat Noord-Vietnam voort zal gaan zijn socialistische systeem te ontwikkelen als lid van het socialistische kamp. Tussen deze vier eenheden zullen er steeds nauwere politieke en economische betrekkingen ontstaan. (Zou Nixon vier jaar eerder tot een vredesregeling zijn gekomen dan zouden er neutralistische regeringen met een centrumkarakter zijn geweest in Laos en Cambodja. In plaats daarvan koos hij er voor de revolutionaire krachten te versterken door een invasie tegen hen te ondernemen.) De aantrekkingskracht van het neutralisme zal voor Thailand vrijwel onweerstaanbaar zijn. Als generaal Prapas nu al praat van een terugkeer naar Thailand's 'vroegere neutralistische' politiek dan komt dat omdat er een steeds sterkere stroming voor neutralisme bestaat onder de stedelijke intellectuelen en de nationale bourgeoisie die in neutralisme de beste basis ziet voor het normaliseren van betrekkingen met Thailand's bureaus — waaronder de Volksrepubliek China. Dat is de enige realistische formule om een totaal politiek en economisch isolement van Thailand ten opzichte van de buurlanden China, Burma, Cambodja en Laos — en (van het officieel neutrale) Maleisië — te voorkomen.

Boeddhisme als verzoenende kracht

hun heroïsche strijd en hun zware offers zou het neo-kolonialistische tij in Zuid-Oost Azië nooit een halt toegeroepen zijn en zou het in het andere gebieden aan de winnende hand zijn.

Economische samenwerking

In het zeven-punten vredesplan voorgesteld door de Voorlopige Revolutionaire Regering van het NBF op 1 juli 1971 — en de essentie daarvan is in de nu gesloten overeenkomst behouden — wordt in punt 5 gezegd dat Zuid-Vietnam naast het volgen van een politiek van vrede en neutraliteit 'economische en culturele betrekkingen zal aangaan met alle landen, samenwerking van buitenlandse mogelijkheden zal aanvaarden met betrekking tot de ontginning van de natuurlijke rijkdommen van Zuid-Vietnam, van ieder land economische en technische hulp zal aanvaarden als er geen politieke voorwaarden aan verbonden zijn en deel zal nemen in regionale plannen voor economische samenwerking'.

Die laatste zin is waarschijnlijk van vergaande betekenis voor de opbouw van een levensvatbaar economisch blok in Zuid-Oost Azië dat vrijwel zeker banden zal hebben met Noord-Korea, het land dat, met uitzondering misschien van Japan, de grootste industriële produktie per hoofd van de bevolking heeft in geheel Azië. Het is zeer goed mogelijk dat Europese invloed — met uitzondering van enige economische samenwerking met Frankrijk en Zweden — af

aan de hand van deze criteria. De volkeren van Indochina hebben niet zo heldhaftig voor hun politieke onafhankelijkheid gevochten om de basis gelegd te zien voor het verlies van hun economische zelfstandigheid. Tanaka ging waarschijnlijk te ver toen hij verklaarde dat 'geen oplossing van de problemen in de regio denkbaar is zonder deelname van Japan'. Maar als Japan het basisprincipe van economische hulp zonder politieke voorwaarden aanvaardt dan kan het een machtige bijdrage leveren. Op dit punt werd de nadruk gelegd in een recent interview dat premier Pham Van Dong gaf aan de journalist van de Japanse krant Asahi Shimbun. Hij zei dat in dat Noord-Vietnam 'bereid was uitwisselingen op het gebied van economische ontwikkeling, wetenschap en technologie en cultuur te bevorderen' tussen de DRV en Japan.

De recente toenadering tussen Japan en de Volksrepubliek China past ook in het patroon van de economische 'Aziatisatie' van de regio. Aziaten begrijpen elkaars behoeften en houden daarmee rekening in hun economie. Het weghebben van de Vietnamoorlog verlaagt allerlei barrières voor vormen van regionale economische samenwerking die ondenkbaar waren zolang de oorlog voortduurde. Economische hulp van de socialistische landen zal grootscheeps zijn, met name voor Noord-Vietnam.

China's invloed

Hoe de nieuwe ontwikkelingen de geo-politieke situatie in Azië zullen gaan beïnvloeden is moeilijk te voorspellen. In algemene termen zijn China's verlangens bevredigd met een Amerikaanse terugtrekking uit het vasteland van Azië. Hoewel Nixon het er over heeft de luchtmachtbases in Thailand in de nabije toekomst te zullen handhaven, zullen deze bases geen betekenis meer hebben zodra er in Vietnam een duurzame vrede

ideologische barrière om de volken van Vietnam, Cambodja en Laos van de vruchten van hun onafhankelijkheidsstrijd tegen het Franse kolonialisme te beroven. De ZOAVO was Dulles' vervanging voor een internationale interventie-oorlog van het type Korea om de Fransen te redden van een nederlaag in Dien Bien Phu die hij probeerde te organiseren maar waarin hij faalde. De ZOAVO was de prijs die hij bedong voor 'het toestaan' dat de Fransen de Wapenstilstandsakkoorden van Genève van 1954 tekenden, een garantie in Dulles' ogen dat internationale militaire interventie in een later stadium onder Amerikaanse leiding wel georganiseerd kon worden.

Afbrokkeling

De grote Zuidoostaziatische landen zoals India, Indonesië en Burma, boycotten de ZOAVO van het begin af aan. Een uitzondering werd gevormd door Pakistan dat één van de oprichters was maar dat de ZOAVO in de latere jaren ging boycotten en uiteindelijk in juli 1972 uittrad. De weigering van Cambodja, ondanks de ondragelijke pressie die op het staatshoofd prins Norodom Sihanouk werd uitgeoefend, en van Laos, dank zij krachtige tegenwerpingen van de Pathet Lao, om lid te worden van de organisatie of zelfs de 'bescherming' ervan maar te aanvaarden, had tot gevolg dat geen van de ZOAVO-landen aan elkaar grensde. De houding van Frankrijk was van begin af aan lauw en ontwikkelde zich tot een regelrechte boycot toen het eenmaal duidelijk was geworden dat de ZOAVO als instrument moest dienen om alle Franse belangen in Zuid-Oost-Azië te ontegenen. Maar Dulles slaagde er in om een aantal Zuidoostaziatische landen zoals de Filipijnen en Thailand — en buitenstaanders zoals Australië en Nieuw Zeeland — tegen hun buurlanden op te zetten zodat 'ij symbolische troepenmachten konden om de VS te helpen bij in agressieoorlog in Indo-China.

die gesymboliseerd wordt door de kortstondige poging van de 'Vietnamisatie' van de oorlog in Zuid-Vietnam. (Wat voor verdere plannen Nixon ook moge hebben dit plan was in ieder geval een compleet fiasco. De oorlog moest weer 'ge-Amerikaniseerd' worden — in de vorm van de meest massale luchtaanvallen in de geschiedenis van de oorlog — om het marionettenregime voor een volledige ineenstorting te behoeden.) Naarmate de politieke consequenties van vrede in Indo-China duidelijker worden kan men veilig

Een vluchtelingetje in Zuid-Vietnam

Thailand en Burma is het Boeddhisme de dominerende religieuze filosofie. Vrede, neutraliteit en geweldloosheid zijn de natuurlijke uitingsvormen van de Boeddhistische levensstijl. Het in stand houden van reusachtige legers en reusachtige militaire begrotingen en het opzetten van de burgers van deze landen tegen elkaar is een dwaling die neerkomt op verraad van de meest heilige Boeddhistische principes. De Amerikaanse misdaad van het stimuleren van broederoorlogen zal in Indochina langer in de herinnering blijven dan waar ook ter wereld. Het is geen toeval dat de ijverigste slachters van hun landgenoten in opdracht van de VS — van dictator Ngo Dinh Diem tot Nguyen Van Thieu — katholieken waren. Het is ook geen toeval dat de niet-Boeddhistische stam van de Meo's onder de directe CIA-leiding in Laos als stoottroepen gebruikt werd toen de Boeddhistische troepen van het Vientiane-bewind vrijwel geheel weigerden te vechten. Als de strijd eenmaal ophoudt is er geen reden meer waarom er geen normale vriendschappelijke betrekkingen, gebaseerd op neutraliteit, respect van elkanders soevereiniteit, authentiek wederzijdse belang, gemeenschappelijk geloof en culturele banden tussen de verschillende Boeddhistische buurlanden kunnen worden aangegaan. Dat zou dan een begin zijn dat zich kan uitbreiden tot een groot neutraal blok dat zich uitstrekt van de Stille Oceaan tot de Perzische Golf en in het Noorden tot de Himalaya. De strikte naleving van de Overeenkomst over de beëindiging van de oorlog in Vietnam — met de daar onvermijdelijk bijbehorende consequenties voor Laos en Cambodja — betekent veel meer dan de beëindiging van de neo-kolonialistische agressie in Indochina alleen. Het betekent het einde van een hele periode van kolonialisme met al de kunstmatige verdeeldheden en haat die het met zich mee bracht. In dit licht moet de enorme bijdrage van de verzetsstrijders in Indochina gezien worden. Zonder

industrie weer opgebouwd is — met inbegrip van de kolen- en ertswinning — en met de voortdurende uitbreiding van Noord-Korea's zware en middelzware industrie, wordt het mogelijk om een economische blokvorming van kleinere landen in Zuid-Oost Azië tegemoet te zien, gebaseerd op complementaire economieën. Een financiële start moet door de Verenigde Staten — en andere landen in het Amerikaanse kamp — mogelijk gemaakt worden als betaling van althans een deel van de vele miljoenen dollars schade die zij in de landen van Indochina te weeg hebben gebracht.

In punt 8 van het Akkoord staat: *'De Verenigde Staten zullen bijdragen aan het helen van de wonden geslagen door de oorlog en aan het werk van de naoorlogse wederopbouw van de Democratische Republiek Vietnam en in geheel Indochina'*. Wat voor vorm deze bijdrage zal krijgen is nog niet onthuld maar het zal zeker niet zijn in een vorm die het het Amerikaanse imperialisme mogelijk maakt iets via de 'achterdeur' te krijgen wat het door frontale aanvallen niet wist te bereiken. Ook een klein deel van de miljarden die aan de vernietiging besteed zijn zou al een enorme bijdrage zijn om de materiële schade te herstellen die door de Amerikaanse totale oorlog tegen de landen van Indochina te weeg is gebracht.

Het feit dat de Japanse premier Tanaka op 29 november voorstelde om een regionale conferentie te houden om over de naoorlogse wederopbouw van Indochina te overleggen onderstreept het belang dat Japan hecht vaste voet te krijgen in wat enorme herstelprojecten zullen worden. Wat de vier gebieden van Indochina aangaat, hun inspanningen zullen er in eerste plaats op gericht zijn iedere eenheid economisch zo autonoom mogelijk te maken en, door zo nauw mogelijke samenwerking, het hele gebied economisch zo autonoom mogelijk te maken. Economische hulp en samenwerking zullen gezocht en beoordeeld worden

teerd worden met een steeds groter wordende druk uit Thailand, dat betrekkingen met China zal willen aangaan, om te vertrekken. De situatie om een groep van bevriende neutrale landen te hebben die het grootste gedeelte van China's zuidflank omvat is een doel waarnaar China toegewerkt heeft sinds het ontstaan van de Volksrepubliek. Het is moeilijk te zien wat voor aantrekkingskracht de VS kan hebben op de landen van Zuid-Oost Azië afgezien dan van wat als herstelbetalingen afgedwongen kan worden. Politiek gezien zal de Amerikaanse invloed het absolute nulpunt hebben bereikt. Japan met zijn onverzadigbare dorst naar grondstoffen zal zijn uiterste best doen om economisch overal voet aan de grond te krijgen maar de herinneringen aan de Japanse bezetting tijdens de tweede wereldoorlog zijn nog te vers dat het mogelijk zou kunnen zijn om enige werkelijke politieke invloed in de voorziene toekomst te krijgen. Zelfs Thailand waar de Japanse economische penetratie reeds ontstellende vormen heeft aangenomen zal zich tot China wenden voor economische hulp, al was het alleen maar om een tegenwicht te vormen tegen Japans monopoliepositie. De Sowjet-Unie, die geleidelijk aan zijn invloed in Zuid-Oost Azië heeft uitgebreid en in zijn diplomatiek-economisch offensief zelfs zo ver als Thailand naar het oosten heeft weten door te dringen — zal een zware tegenslag krijgen in Cambodja waar de Sovjet-vasthoudendheid bij de steun aan het Lon Nol-bewind en het negeren van de verzetsbeweging zijn toekomstige relaties met Cambodja en de andere landen van Indochina zal blijven bemoeilijken. De kans dat Sowjet-invloed die van de VS in Zuid-Oost Azië zal vervangen is relatief klein, terwijl China's invloed ongetwijfeld groter zal worden door politieke, economische en ideologische factoren — om van aardrijkskundige, historische en raciale factoren nog maar te zwijgen.

WILFRED BURCHETT

MEDISCH COMITE NEDERLAND- VIETNAM

Het Medisch Comité Nederland-Vietnam hielp reeds vier jaar daar waar de bommen vielen en blijft daar helpen. De gezondheidsdiensten van Noord-Vietnam en van de Bevrijdingsfronten van Zuid-Vietnam, Laos en Cambodja hebben dringend behoefte aan materiaal voor poliklinieken, operatiekamers, apotheken, laboratoria en röntgenkamers

giro **1090400**

MCNV. Amsterdam onder vermelding van nummer B 44.

De laatste twee weken verzonden:
10 ton melkpoeder, 100 chirurgische trouses, 6.500 kilo medicamenten, instrumenten, naaimachines en breigoederen, 1250 nieuwe brillen.

Volgende week worden verzonden:
10 ambulanceboten, 500 kilo antimariamiddelen, 1000 kilo brandwondzalf, 100 fietsen met medische uitrusting, 20 generatoren voor ziekenhuizen, 100 drinkwaterfilterpompen, 1¼ miljoen tabletten tegen malaria.

Voor directe levering besteld:
8 volledige röntgeninstallaties, 20 cardiografen met toebehoren, grote hoeveelheden middelen tegen tuberculose, 10 ambulanceboten, 250 spalkensets, 1000 kilo antimalaria-middelen, antibiotica tegen brandwondinfecties, 10 ton melkpoeder, 10.000 nieuwe brillen, 300 chirurgische en verloskundige trouses, beademingsapparatuur voor pasgeborenen. Akties in vele plaatsen voor de inzameling van babyvoeding.

Volledige verantwoording in regelmatige verslagen aan alle donateurs. Van elke ontvangen gulden wordt meer dan 95 cent besteed aan directe medische hulp. Giro 1090400 MCNV. Amsterdam.

Kissinger bezoekt Noord-Vietnam

WASHINGTON, 1 febr. (AP, UPI, Reuter, NYT) — President Nixon stuurt zijn adviseur dr Henry Kissinger van 10 tot 13 februari naar Hanoi. Dit heeft het Amerikaanse staatshoofd gisteren op een van zijn zeer zeldzame persconferenties meegedeeld. Er zijn onmiddellijk speculaties opgedoken dat Kissinger in de Noordvietnamese hoofdstad een gesprek zal hebben met de Cambodjaanse balling prins Norodom Sihanouk die een etmaal eerder uit Peking in Hanoi was aangekomen. Dat gesprek zou moeten leiden tot een einde aan de oorlog in Cambodja.

Thieu komt met Nixon overleggen

Het Witte Huis heeft ook bekendgemaakt dat de Zuidvietnamese president Thieu in maart bij Nixon op bezoek zal komen in het „westelijke Witte Huis” in het Californische San Clemente. Thieu is volgens berichten in Saigon bezig een lijst op te stellen van zijn militaire en economische wensen. Maar Thieu zou nog meer zien in een persoonlijke, directe en openlijke verklaring van Nixon dat hij Saigon zal steunen in de moeilijke periode die het regime-Thieu wacht. Zonder deze steun zou het regime-Thieu geen lang leven meer beschoren zijn.

Nixon heeft op zijn persconferentie de vier taken van Kissinger in Hanoi als volgt omschreven:

- uitzoeken of Noord-Vietnam werkelijk vrede wil
- praten over de betrekkingen met de Verenigde Staten na twaalf jaar Amerikaanse bemoeienis met de oorlog
- praten over de problemen die het bestand, dat Kissinger en Le Doek Tho zaterdag in Parijs getekend hebben, met zich brengt
- de voorstellen opnieuw bekijken en aanpassen, die gedaan zijn om te helpen bij de wederopbouw van Indo-China, Noord-Vietnam inclusief.

Nixon noemde directe gesprekken met de Noordvietnamezen van „levensbelang” voor de verdere ontwikkeling van Indo-China. Het is overigens „toeval” dat tijdens Kissingers aanwezigheid in Hanoi ok de vrijlating van Amerikaanse krijgsgevangenen zou kunnen beginnen. Kissinger zal de krijgsgevangenen niet ontmoeten.

Twijfel

De Amerikaanse president zei dat de overeenkomst van Parijs de beste is die tot stand had kunnen komen. „Als het akkoord wordt gerespecteerd zullen wij niet alleen in Vietnam maar in Indo-China zeer lang vrede hebben. Maar de vraag is of alle betrokken partijen de vrede willen.”

Na vier dagen toch nog felle strijd, onder meer om de stad Quang Tri, is in Saigon woensdag de eerste stap gezet naar internationaal toezicht op de naleving van het bestand. Leden van de internationale bestandscommissie hadden hun eerste officiële bijeenkomst met de militaire com-

wilden wel kwijt dat er een „positieve beweging” was.

Overigens kunnen de commissies nog niet op topniveau onderhandelen omdat de leider van de Vietcongdelegatie er nog steeds niet is. De man moet ergens van de Cambodjaanse grens komen. Er is een verzoek van de Vietcong aan de regering in Saigon om de Vietcongleider per helikopter op te pikken en naar Saigon te brengen.

Schendingen

Sedert het bestand van kracht is geworden hebben Noordvietnamezen en Vietcong, volgens het Zuidvietnamese opperbevel, 142 gehuchten bezet. Uit 89 zouden zij weer verdreven zijn. In die periode waren ook 2434 communistische militairen gedood en 113 gevangenen genomen tegen 434 doden, 1638 gewonden en 129 vermisten bij de Zuidvietnamese regeringstroepen. Vier van de voornaamste toegangswegen tot Saigon, waarvan dinsdag werd gemeld dat ze weer voor verkeer waren opengesteld, schijnen toch nog steeds afgesneden te zijn.

missie van de vier strijdende partijen. Functionarissen van de bestandscommissie, bestaande uit Canadezen, Hongaren, Polen en Indonesiërs, wilden niet zeggen wat tijdens het overleg van een uur was besproken maar

GEMEENTE-DIENSTEN, BEDRIJFSLEVEN, UNIVERSITEIT BETROKKEN BIJ HULPVERLENING

AMSTERDAM WENDT ZICH TOT GEMEENTEBESTUUR HANOI

Steun bij wederopbouw

● Het Amsterdamse gemeentebestuur neemt contact op met de burgemeester en de gemeenteraad van Hanoi en met de Noordvietnamese delegatie in Parijs voor overleg over maatregelen die Amsterdam, zowel op korte als op lange termijn, kan nemen om hulp te bieden bij herstel en herbouw van Hanoi.

● Het hoofdstedelijke stadsbestuur vormt een ambtelijke werkgroep die ten spoedigste, binnen enkele weken, een inventarisatie maakt van de gevraagde en benodigde hulp.

● Alle mogelijkheden die de stedelijke gemeenschap Amsterdam biedt als het gaat om hulp aan Hanoi, worden in ogenschouw genomen. Daarbij wordt gedacht aan:

— het inschakelen van gemeentelijke diensten en gemeentebedrijven voor taken en adviezen die op hun speciale terrein liggen (onderwijs, gezondheidszorg, vervoer, energie enz.),

— het opzetten van projecten, waarbij het Amsterdamse bedrijfsleven zal worden betrokken,

— het mobiliseren van de Amsterdamse bevolking.

Bij de hulpverlening zal waar mogelijk een beroep worden gedaan op Nederlandse ontwikkelingsgelden. Dit zijn punten uit het communiqué

dat de gemeente Amsterdam dinsdag heeft uitgegeven na een bespreking tussen Burgemeester en Wethouders van de hoofdstad met het Amsterdamse Vietnamcomité dat aan het overleg deelnam met vertegenwoordigers van vijf partijen (CPN, PvdA, PPR, D'66, PSP), het comité Jongeren voor Vietnam en uit de kring der kerken.

Werkcomité

Onderwerp van bespreking was de uitwerking van het raadsbesluit tot hulp aan Hanoi.

De ambtelijke werkgroep, die rapport gaat uitbrengen, neemt contact op met het Medisch Comité Nederland-Vietnam en zal in overleg treden met

een werkgroep, die uit het comité van partijen en organisaties zal worden gevormd, om hulpprojecten op te zetten. 'Hierbij is uiteraard het mobiliseren van de Amsterdamse bevolking noodzakelijk. Daartoe zal gestreefd worden naar uitbreiding van het comité, opdat de Amsterdamse bevolking zich in al zijn geledingen vertegenwoordigd zal kunnen voelen', aldus het communiqué van het gemeentebestuur.

Universiteit

Tijdens een dinsdagavond gehouden vergadering heeft de universiteitsraad van de Universiteit van Amsterdam het voorstel van het college van bestuur overgenomen om hulp te

bieden aan de universiteit van Hanoi. Met de universiteit van Hanoi zal contact worden opgenomen om te bezien welke vorm van hulp het meest gewenst is. Zo mogelijk zal worden overgegaan tot het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst, aldus het besluit.

Er zal een universitaire commissie worden ingesteld, die bestaat uit leden van de raad en uit andere personen, die zal onderzoeken op welke wijze men kan helpen bij de wederopbouw en ontwikkeling van Vietnam. Voorts zal worden nagegaan of de hulp aan de universiteit van Hanoi kan worden ingepast in het raam van de steun die de gemeente Amsterdam aan Hanoi geeft.

Thieu poogt dorpen te veroveren

1 Feb 73 W

Thieu-troepen hebben de afgelopen dagen op grote schaal schendingen van het bestand gepleegd. In Saigon wordt openlijk toegegeven dat het marionettenleger opdracht heeft gekregen zoveel mogelijk kleinere posities van het Bevrijdingsfront 'op te ruimen'. Dit vooral met het doel de hoofdwegen naar en van Saigon te 'openen'.

Een woordvoerder van het Thieu-opperbevel in Saigon zei dat 43 dorpen in het gebied van Saigon door het huurlingenleger waren veroverd. De troepen van Thieu hadden daarbij 409 doden en bijna 1700 gewonden en vermisten verloren. Het Thieu-commando heeft overigens moeten toegeven dat tientallen andere dorpen in de directe omgeving van Saigon nog steeds vast in handen van de voorlopige revolutionaire regering zijn.

Gezamenlijke mil. commissie nog steeds geblokkeerd

Tegelijk met de bestandsschendingen tracht het Thieu-bewind ook de uitvoering van sommige andere bepalin-

gen uit het getekende Vietnam-accord tegen te gaan of te vertragen.

(Vervolg op pagina 6)

Opruiming mijnen Haifong riskant

Opzettelijke explosies

LONDEN, 1 febr. (UPI). — Het leggen van mijnen voor Noordvietnamese havens heeft een vredesregeling versneld, maar het verwijderen van de explosieven zal een riskant werk zijn dat schade kan toebrengen aan het biologisch milieu in de kustwateren. Dat is de mening van de Canadese defensiedeskundige Robert Elliot van het Internationale Instituut voor Strategische Studies in Londen.

Elliot heeft de mijnen-operatie bestudeerd in opdracht van het Londense instituut, een onafhankelijk centrum voor onderzoek van de strategisch militaire ontwikkelingen in de wereld. In een vraaggesprek zei hij dat het opruimen van de mijnen, die destijds door Amerikaanse marinevliegtuigen zijn gelegd, een „hachelijke zaak” zal worden omdat het moeilijk is de gevoelige en verfijnde vernietigingsapparaten terug te vinden. „Deze mijnen zijn niet de oude metalen bollen met uitsteeksels die je in films ziet rondrijven.”

Op de bodem

De magnetische, akoestische en drukmijnen liggen op de slib-bodem van de havens en het zal moeilijk zijn precies hun plaats te bepalen, zelfs voor duikers. De meeste mijnen zijn te gevoelig om op de gebruikelijke manier door mijnenvegers te worden opgeruimd. Ze zullen tot explosie moeten worden gebracht, waarbij het probleem is hoe dat kan gebeuren zonder de scheepvaart in gevaar te brengen. „Hele scheepsladingen dode vis zullen door de schokken van de explosies boven komen drijven,” aldus Elliot. „Voor vissers in de buurt zal het een buitenkansje zijn, maar het kan het leven in zee lange tijd verstoren.”

Alle drie typen mijnen zullen door elektronische of andere apparatuur moeten worden „gefopt” om te exploderen alsof er schepen overheen varen. Magnetische mijnen ontploffen gewoonlijk als er metalen sche-

pen overheen varen, akoestische mijnen worden tot ontsteking gebracht door het geluid van scheepsschroeven en drukmijnen door het verminderen van de druk onder een scheepsromp als er door ondiep water wordt gevaren.

Functionarissen van het Pentagon hebben eerder deze week gezegd dat het „verscheidene dagen” zal duren voordat met het opruimen van de mijnen kan worden begonnen en dat er eerst besprekingen over moeten worden gevoerd tussen Amerikaanse en Noordvietnamese vertegenwoordigers. „Dit wordt een grote operatie met alle risico's die daaraan vastzitten,” aldus Elliot.

FEEST IN NOORD-VIETNAM

In Noord-Vietnam wordt een week lang feest gevierd in verband met de akkoorden. Deze foto geeft een overzicht van de enorme drukte in Haifong op het plein voor het gemeentetheater, waar de nigte de overwinning viert van het verzet tegen de Verenigde Staten. Duidelijk is de foto van Tjisi Minh te onderscheiden. Op het bordes staan partijfunctionarissen die de hulde van het p in ontvangst nemen.

Bestandscommissie gaat vandaag het veld in

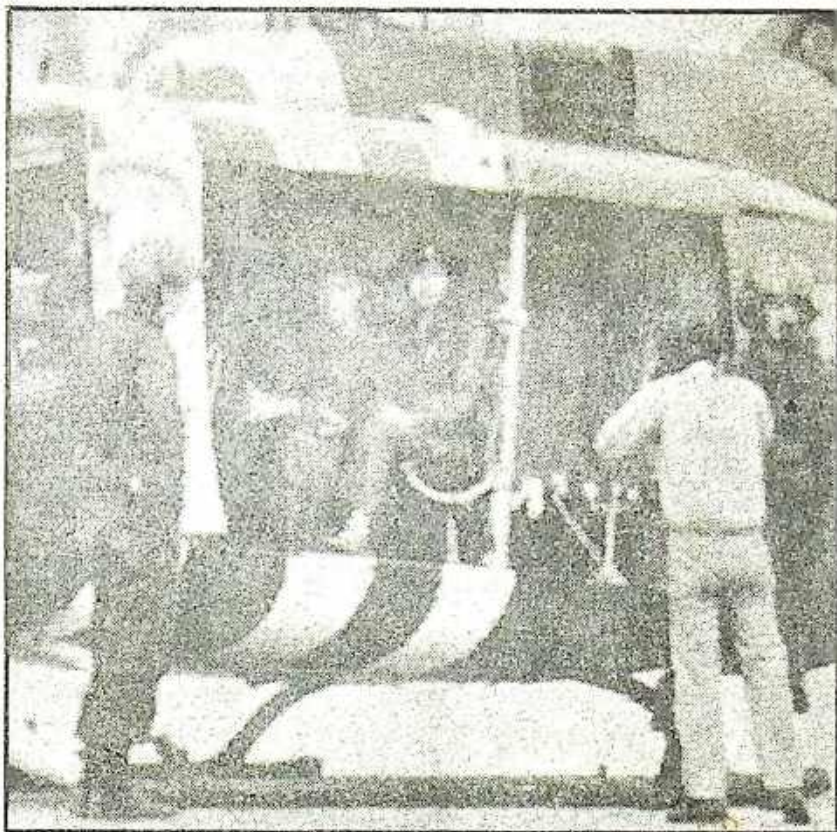
SAIGON, 2 febr. (NYT, Reuter AP, UPI) — De internationale bestandscommissie van Polen, Hongaren, Indonesiërs en Canadezen is vandaag eerste verkenningsgroep sturen naar Hoë Da Nang en Pleike om een indruk te krijgen van de faciliteiten die daar voor de commissie in gereedheid zijn gebracht. Met de echte controletask zal nog niet worden begonnen. Daarvoor moet mee overleg plaatsvinden met de militaire commissie van de vier voormalig strijdende partijen. Deze commissie kan pas vandaag goed op gang komen dank zij de aankomst van luitenant-generaal Tran Van Tra, commandant van het Bevrijdingsfront.

Generaal Tran werd met 29 officieren door zeven Amerikaanse helikopters opgehaald in de plaats Lok Ninh, 130 kilometer ten noorden van Saigon. De helikopters waren beschilderd met verticale witte strepen, symbool van de internationale bestandscommissie.

Generaal Tran is behalve commandant van het Bevrijdingsfront waarnemend chef-staf van het Noord-Vietnamese leger en plaatsvervangend lid van het centrale comité van de Noordvietnamese communistische partij. Het grote Tet-offensief van 1968 stond onder zijn leiding. Tran is bovendien waarnemend voorzitter van het centrale bureau militaire zaken voor Zuid-Vietnam, ofwel het communistische militaire hoofdkwartier in Zuid-Vietnam.

Vanwege zijn nauwe banden met Hanoi kwam Trans benoeming tot leider van de Vietcong-delegatie als een verrassing voor de Amerikanen. Zij zagen hierin een bevestiging van politieke analyses dat het Bevrijdingsfront wordt geleid en gecontroleerd door Hanoi via zijn commandanten in het zuiden.

Het was ook generaal Tran die het voorjaarsoffensief vorig jaar lanceerde tegen An Lok ten noordwesten van Saigon, dat na maandenlange

In een speciaal beschilderde Amerikaanse helikopter arriveren officieren van het Bevrijdingsfront in Saigon. Zij staan onder leiding van generaal Tran Van Tra die zijn hoofdkwartier heeft in Lok Ninh, 130 kilometer ten noorden van Saigon.

gevechten in een ruïne werd hereschapen maar behouden bleef voor Saigon.

Verliezen

De gevechten hebben ook gisteren een verdere daling te zien gegeven. Het Amerikaanse militaire commando in Saigon verstrekt naar verluidt de laatste gegevens over militaire verliezen. Vier Amerikanen werden gedood in de week tot en met het bestand, waardoor het totaal aantal gesneuvelde Amerikanen sinds 1 januari 1961 steeg tot 45.941. Het aantal Amerikanen dat met verwondingen in het ziekenhuis moest worden opgenomen bedroeg 150.303. 150.332 Amerikanen werden gewond maar hoefden niet in een ziekenhuis te worden behandeld. 1811 Amerikaanse militairen zijn opgegeven als vermist, gevangen genomen of geïnterneerd.

De Verenigde Staten hebben van Noord-Vietnam nog een lijst met namen van zeven militairen gekregen die gevangen werden genomen in Laos. 600 Amerikaanse krijgsgevangenen zijn gedurende de oorlog in geheime kampen in de Chinese provincie Joenan vastgehouden, dicht bij

de grens met Noord-Vietnam. De Amerikanen werden in geheel Vietnamese omstandigheden gevangen gehouden om hen de indruk te geven dat zij in Vietnam zaten. Hun eten, hun bewakers en zelfs hun kleding waren Vietnamese. Dit heeft de Moskouse correspondent van de London Evening News, Victor Louis die zelf sovjetburger is, gemeld.

Prins Souvanna Phouma, premier van de neutralistische regering in Laos, is gisteren uit India en Thailand in de hoofdstad Vientiane teruggekeerd waar hij zich verheugd toonde over de positieve ontwikkeling van het geheime overleg tussen zijn regering en de vertegenwoordigers van de Pathet Lao, en over het vooruitzicht dat binnen tien tot vijftien dagen vrede kan terugkeren in het koninkrijk. Het grootste obstakel in het overleg is de verdeling van het aantal zetels in een nieuw te vormen coalitieregering met de Pathet Lao, die een overgangsregering zal zijn met de opdracht verkiezingen te organiseren.

Zie verder pag. 5, kolom 7

MISTER AMERICA...

2F43073 VM

KIJK 'S...., IK HEB DE BOEL
DAAR EERST PLATGEGOOD.,
EN NU STUUR IK MIJNHEER
KISSINGER OM TE KIJKEN
OF IEMAND DAAR NOG ZIJN
BÈK DURFT OPEN TE DOEN..!

